

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

„Umenie je radosť“

školský rok 2026/2027

Názov školy	Súkromná základná umelecká škola
Adresa školy	Krajná 1722/1 I, 900 29 Nová Dedinka
Zriaďovateľ	Valvonía o. z., Pri lesoparku 1457/3, 900 29 Nová Dedinka
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	základná umelecká škola
Umelecké odbory	hudobný, tanečný, literárno-dramatický, výtvarný
Platnosť	od 1. 9. 2026 pre školský rok 2026/2027
Riaditeľka školy	Mgr. art. Patrícia Sopkovičová

Vydané riaditeľkou školy po prerokovaní v pedagogickej rade a v rade školy podľa § 7 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. v znení účinnom od 1. 9. 2026.

Prerokované v pedagogickej rade dňa: 31.8.2026

Prerokované v rade školy dňa: 31.8.2026

Dátum vydania riaditeľkou školy: 31.8.2026

Podpis a pečiatka školy:

Súkromná základná
umelecká škola,
Krajná 1722/1 I, Nová Dedinka
Krajná 1722/1 I, 900 29 Nová Dedinka
IČO: 56 306 318

Revízný list a legislatívne zosúladenie

Táto verzia nahrádza školský vzdelávací program označený ako 2024/2025. Revízia bola vykonaná k právnemu stavu 9. 9. 2026. Pedagogické učebné osnovy pôvodného dokumentu zostávajú zachované v rozsahu, v akom nie sú v rozpore s touto konsolidovanou všeobecnou časťou a platnými rámcovými učebnými plánmi.

- aktualizácia školského roka, identifikačných údajov a osoby, ktorá ŠkVP vydáva;
- zosúladenie obsahu ŠkVP s § 7 ods. 4 školského zákona vrátane systému podpory žiakov a stratégie digitálnej transformácie;
- doplnenie povinného prerokovania ŠkVP v pedagogickej rade a rade školy;
- zosúladenie názvov a počtu umeleckých odborov školy na štyri odbory;
- doplnenie študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch podľa učebného plánu č. 7;
- oprava zastaraného odkazu na nariadenie vlády č. 422/2009 Z. z.; aktuálnym predpisom je nariadenie vlády č. 201/2019 Z. z. v znení neskorších predpisov;
- aktualizácia časti o stupňoch umeleckého vzdelania podľa § 17 školského zákona (dokladom je vysvedčenie);
- aktualizácia hodnotenia podľa vyhlášky č. 324/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov;
- zaradenie výtvarného odboru do hlavnej štruktúry ŠkVP a odstránenie vnútorných rozporov typu „tri odbory“ verzus „štyri odbory“;
- doplnenie prehľadu platných právnych a kurikulárnych východísk.

Dôležité: Rámcové učebné plány ZUŠ zverejnené ministerstvom sú naďalej dokumentom schváleným v roku 2018. V ich všeobecných poznámkach sa nachádza historický odkaz na nariadenie vlády č. 422/2009 Z. z.; tento odkaz je dnes prekonaný. V tomto ŠkVP sa preto pri pracovnoprávnej otázke základného úväzku používa aktuálne nariadenie vlády č. 201/2019 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Obsah

1. Názov vzdelávacieho programu
2. Poslanie školy, ciele výchovy a vzdelávania a zameranie školy
3. Stupeň vzdelania
4. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania
5. Učebné plány
6. Učebné osnovy
7. Vyučovací jazyk
8. Hodnotenie žiakov
9. Systém podpory žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania
10. Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania
11. Právne a kurikulárne východiská

1. Názov vzdelávacieho programu

Názov školského vzdelávacieho programu je Umenie je radosť.

2. Poslanie školy, ciele výchovy a vzdelávania a zameranie školy

Súkromná základná umelecká škola v Novej Dedinke poskytuje umeleckú výchovu a umelecké vzdelávanie podľa vzdelávacích programov odborov vzdelávania základnej umeleckej školy. Poslaním školy je rozvíjať umelecké nadanie, tvorivosť, kultúrnu gramotnosť, pracovné návyky, schopnosť spolupráce a vnútornú motiváciu žiakov a vytvárať podmienky na ich ďalšie umelecké vzdelávanie.

Škola rozvíja bezpečné, rešpektujúce a tvorivé prostredie a prepája individuálnu a skupinovú výučbu s verejnými prezentáciami, koncertmi, výstavami, divadelnými a tanečnými projektmi.

Umelecké odbory školy

- Hudobný odbor (HO)
- Tanečný odbor (TO)
- Literárno-dramatický odbor (LDO)
- Výtvarný odbor (VO)

Hudobný odbor

Škola realizuje podľa personálnych, priestorových a materiálnych podmienok najmä študijné zamerania: hra na klavíri, hra na gitare, hra na husliach, hra na dychových nástrojoch (najmä flauta a trúbka), hlasová výchova a spev a hra na bicích nástrojoch. Súčasťou vzdelávania je hudobná náuka a podľa príslušného učebného plánu aj komorná hra, hra v súbore alebo orchestri, sprievod a ďalšie predmety.

Tanečný odbor

Tanečný odbor rozvíja hudobno-pohybové schopnosti a tanečnú techniku v súlade s rámcovými učebnými plánmi a vzdelávacími štandardmi tanečného odboru. Profilácia školy môže využívať moderný tanec, ľudový a charakterový tanec, tanečnú gymnastiku a ďalšie primerané formy v rámci predmetov a disponibilných možností ŠkVP.

Literárno-dramatický odbor

Literárno-dramatický odbor rozvíja dramatickú tvorivosť, pohyb, reč, umelecký prednes, slovesnú tvorbu a súborovú prácu. Školská profilácia používa názvy skupín Herectvo hrou a Herectvo, pričom obsah vzdelávania sa viaže na povinné predmety príslušného učebného plánu LDO.

Výtvarný odbor

Výtvarný odbor poskytuje systematické výtvarné vzdelávanie v kresbe, maľbe, grafike, modelovaní, priestorovej a objektovej tvorbe a v ďalších médiách primeraných veku a možnostiam školy. Obsah sa realizuje podľa vzdelávacích štandardov a rámcových učebných plánov výtvarného odboru.

3. Stupeň vzdelania

Podľa § 17 zákona č. 245/2008 Z. z. môže žiak úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v základnej umeleckej škole získať základné umelecké vzdelanie.

- Primárne umelecké vzdelanie - žiak ho získa úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; dokladom je vysvedčenie.
- Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie - žiak ho získa úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; dokladom je vysvedčenie.

Stupeň základného umeleckého vzdelania nenahrádza stupeň vzdelania podľa § 16 školského zákona. V dokumentácii a na dokladoch o vzdelaní škola používa aktuálne vzory schválené ministerstvom.

Požiadavka § 7 ods. 4 písm. c) na uvedenie príslušnej úrovne SKKR/EKR sa vykladá v súlade s oficiálnymi vzormi dokladov a aktuálnou klasifikáciou ministerstva; škola nevytvára vlastné zaradenie úrovne, ak ho príslušný štátny dokument alebo vzor neurčuje.

Historické označenia ISCED 1B a ISCED 2B sa môžu uvádzať len informatívne pri citovaní staršieho ŠVP; nie sú náhradou za aktuálne zákonné označenie stupňa vzdelania.

4. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Škola organizuje prípravné štúdium, základné štúdium, rozšírené štúdium, skrátené štúdium a štúdium pre dospelých v rozsahu a za podmienok určených školským zákonom, vyhláškou o základnej umeleckej škole a príslušnými rámcovými učebnými plánmi.

- Prípravné štúdium: najviac dva ročníky; slúži na diagnostikovanie umeleckých schopností a následnú profiláciu žiaka.
- I. stupeň základného štúdia: prvá časť najviac štyri ročníky, druhá časť najviac päť ročníkov; konkrétna dĺžka je určená príslušným rámcovým učebným plánom.
- II. stupeň základného štúdia: podľa príslušného rámcového učebného plánu, spravidla štyri roky.
- Štúdium pre dospelých: podľa príslušných učebných plánov a podmienok školy.

Vyučovanie sa uskutočňuje individuálnou alebo skupinovou formou podľa učebných plánov. Vyučovacia hodina v ZUŠ trvá 45 minút. Spájanie a delenie hodín sa vykonáva v medziach rámcových učebných plánov.

5. Učebné plány

Škola uplatňuje rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy v znení účinnom od 1. septembra 2018. Nižšie sú uvedené učebné plány, ktoré zodpovedajú odborom a študijným zameraniam realizovaným školou. Hodinové dotácie, alternatívy predmetov, počty žiakov a poznámky sa uplatňujú v rozsahu príslušného rámcového učebného plánu.

5.1 Hudobný odbor

Štúdium / zameranie	Rámcový učebný plán	Základná organizácia
Prípravné štúdium - príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova	UP č. 1a / 1b	podľa variantu prípravného štúdia
Hra na klavíri	UP č. 3	I. stupeň: 8 rokov; hlavný predmet 1,5 h týždenne
Hra na husliach	UP č. 4	I. stupeň: 8 rokov; hlavný predmet 1,5 h týždenne
Hra na gitare	UP č. 4	I. stupeň: 8 rokov; hlavný predmet 1,5 h týždenne
Hra na priečnej flaute	UP č. 10 + UP č. 13	prvá časť I. stupňa podľa UP 10; druhá časť podľa UP 13
Hra na trúbke	UP č. 10 + UP č. 13	prvá časť I. stupňa podľa UP 10; druhá časť podľa UP 13
Hra na bicích nástrojoch	UP č. 7	I. stupeň: 8 rokov; vek sa neurčuje; hlavný predmet 1,5 h týždenne
Hlasová výchova / spev	UP č. 8	I. stupeň: 8 rokov; podľa ročníka hlasová výchova alebo individuálny spev
II. stupeň - klávesové, sláčikové, dychové nástroje, gitara a bicie	UP č. 20	4 roky; hlavný predmet 1,5 h týždenne
II. stupeň - spev	UP č. 22	4 roky; sólový spev 1,5 h týždenne

Dôležité poznámky pre hudobný odbor: Individuálne vyučovanie v 1. - 4. ročníku prvej časti I. stupňa s dotáciou 1,5 hodiny týždenne sa uskutočňuje dvakrát týždenne. Hudobná náuka sa vyučuje v rozsahu určenom rámcovými učebnými plánmi. Pri flaute a trúbke sa uplatňuje nadväznosť UP č. 10 a UP č. 13. Hra na bicích nástrojoch je rovnocenným študijným zameraním hudobného odboru a nie samostatným odborom.

5.2 Tanečný odbor

Stupeň	UP	Študijné zameranie / rozsah
Prípravné štúdium	36	Hudobno-pohybová výchova alebo tanečná príprava; 2 h týždenne
Prvá časť I. stupňa	37	Tanec; 4 roky; povinné tanečné techniky, tanečná prax a voliteľné predmety
Druhá časť I. stupňa	38	Tanec; 4 roky; klasický, ľudový, džezový tanec, tanečná prax a voliteľné predmety
II. stupeň / ŠPD	39 A / 40 B	Tanec; 4 roky podľa predchádzajúceho vzdelania a prijatia

Moderný tanec, charakterový/ľudový tanec, tanečná gymnastika, street dance, latino a breakdance sa v ŠKVP obsahovo zaraďujú v súlade s povinnými a voliteľnými vyučovacími predmetmi tanečného odboru; rámcové učebné plány výslovne umožňujú v rámci voliteľných predmetov rozvíjať aj ďalšie tanečné techniky.

5.3 Literárno-dramatický odbor

Stupeň	UP	Zameranie
Prípravné štúdium	41	Prípravná dramatická výchova; 1,5 h týždenne
I. stupeň	42	Dramatické a slovesné oddelenie; 8 rokov
II. stupeň	44	Dramatické oddelenie - záujmová umelecká činnosť; 4 roky

Školské názvy skupín „Herectvo hrou“, „Herectvo Kids“ a „Herectvo Teen“ sú organizačnými názvami skupín; v pedagogickej dokumentácii sa štúdium vedie podľa príslušného študijného zamerania a učebného plánu LDO.

5.4 Výtvarný odbor

Stupeň	UP	Zameranie / rozsah
Prípravné štúdium	52	Prípravná výtvarná výchova; variant A/B
Prvá časť I. stupňa	53	Výtvarná tvorba; najviac 4 roky; spravidla 3 x 45 min. týždenne
Druhá časť I. stupňa	54	Výtvarná tvorba; najviac 5 rokov; 3 x 45 min. týždenne

Stupeň	UP	Zameranie / rozsah
II. stupeň	56	Výtvarná tvorba zameraná na samostatnú tvorbu; najviac 4 roky
Štúdium pre dospelých	58	Výtvarná tvorba; najviac 4 roky

Výtvarná tvorba zahŕňa podľa veku a stupňa štúdia najmä kresbu, maľbu, grafiku, modelovanie a priestorové vytváranie; v ďalšom štúdiu aj fotografiu, dizajn, elektronické médiá, akčné a multimediálne formy podľa podmienok školy.

Záväznosť: Ak je v tomto ŠkVP uvedený stručný prehľad, pri organizácii vyučovania sa vždy uplatní úplné znenie príslušného rámcového učebného plánu a jeho poznámok. Školské organizačné názvy skupín nemenia názov umeleckého odboru ani študijného zamerania v pedagogickej dokumentácii.

6. Učebné osnovy

Hudobný odbor

HUDOBNÁ NÁUKA

Charakteristika a poslanie predmetu: poslaním predmetu PHV a HN je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy odborného vzdelania a vychovávať poslucháča hudby i aktívneho hudobníka, ktorému je hudba životnou potrebou.

Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä:

- hudobnú predstavivosť, fantáziu, orientáciu v hudobnom priestore a výraze, spevacké návyky žiakov, potrebné pre správny kultivovaný vokálny prejav,
- schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus, melodiku, harmóniu, dynamiku, farbu tónu, hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami, orientáciu v hudobných formách, žánroch a slohoch,
- schopnosť samostatne vyhľadávať, vyberať, vyhodnotiť a spracovať informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom hudobného diela (sociálna funkcia hudby).

PHV a HN sú samostatné predmety s vlastnými cieľmi a alternatívnymi formami práce. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a multimediálnych pomôcok.

CIELE:

Poskytnúť žiakovi zážitok a od neho odvíjať niť poznania. Od vnímania celku prejsť cez preniknutie do hudobnej štruktúry k abstrakcii poznatku, osvetliť ho z rôznych strán a v rôznych súvislostiach a zafixovať tak, aby ho žiak vedel sám vedome používať.

Umožnenie vytvorenia a usporiadania obsahovej náplne predmetov PHV a HN tak, aby boli pre žiakov príťažlivé, zvýšili ich záujem počúvať hudbu a porozumieť jej, aktivizovali ich schopnosť vnímania a súčasne ich pripravili na vlastnú interpretačnú činnosť.

-ZUŠ vychovávajú nielen budúcich profesionálnych hudobníkov, ale budúcich poslucháčov – milovníkov umenia.

- Viesť žiakov k vlastnému hudobnému vyjadreniu, hľadaniu hudobných tvarov, ktoré zodpovedajú ich osobnej skúsenosti na úrovni doterajšieho poznania. Postupne prechádzať k drobnokresbe, spoznávať **význam** hudobných tvarov a štruktúr a viesť k tvarovaniu väčších, zmysluplných celkov.

-Hľadať spolu širšie súvislosti – s históriou, s inými druhmi umenia, s kognitívnymi predmetmi, s prírodou, životným prostredím a životom človeka v spoločnosti všeobecne.

-V PHV a na primárnom stupni hudobného vzdelávania má vyučovací proces prevažne činnostný charakter, ktorý sa postupne na nižšom sekundárnom stupni prikloní k perцепčným a analytickým činnostiam.

·*Interpretačné činnosti*: spevácke a intonačné, rytmicko-pohybové, improvizácie a inštrumentálne. Činnosti možno pestovať oddelene i spájať.

·*Perceptné činnosti*: počúvanie hudby, verbalizácia hudobného zážitku, sluchová analýza.

· Hudobno-náukové pojmy: vyvodzujeme zásadne zo znejúcej hudby. Hudobno-teoretické poznatky fixujeme hravou formou a overujeme ich zvládnutie opätovným spojením so živou hudbou.

·Práca s informáciami, výchova k porozumeniu hudbe a k estetickému cíteniu:

Dejiny hudby, hudobné slohy a žánre, sociálna funkcia hudby. Využívanie literatúry i moderných informačných zdrojov.

Prípravné štúdium

PHV

CIELE: cieľom prípravnej hudobnej výchovy je vyvolať tvorivú aktivitu žiaka a jeho radosť z objavovania hudobného krásna. Vychádzať pritom z detskej mentality – hravosti, spontánnosti, napodobňovacej schopnosti, orazotvornosti a doterajšieho stupňa vyspelosti. Prostredníctvom primeraného hudobného materiálu rozvíjať elementárne hudobné zručnosti, návyky, poznatky,

vedomosti, hudobnú pamäť, predstavivosť a fantáziu. Poskytovať základné informácie o hudbe a kultúrnom živote okolia.

Interpretačné činnosti:

- základné spevácke zručnosti a návyky
- spev jednoduchých piesní
- orientácia v rozsahu oktávy (c1 – c2)
- melodické čítanie
- Zmysel pre pravidelnú pulzáciu (metrum) v rozličných tempách. Rytmické čítanie v dvojdobom a trojdobom takte.
- Schopnosť vyjadrenia hudobného toku pohybom
- Schopnosť zapamätať si a reprodukovat' krátky rytmický alebo melodický motív, rytmizovať a melodizovať slová, detské texty a riekanky. Motorické zručnosti získané hrou na ľahkoovládateľné nástroje.

Percepčné činnosti: rozoznať kontrasty v hudbe. Poznať hudobné nástroje – klavír, akordeón, husle, violončelo, flauta, gitara. Zapojením predstavy a fantázie sledovať obsah krátkych hudobných skladbičiek a hudobných rozprávok. Sluchové rozlišovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, dynamika a farba.

Hudobno-náukové pojmy: notová osnova, husľový kľúč, basový kľúč (informatívne). Taktová čiara, dvojštvrt'ový, trojštvrt'ový a štvorštvrt'ový takt. Dvojica osminových nôt, nota štvrt'ová, polová, polová s bodkou, celá a pomlčky. Základné dynamické označenia – piano, mezzoforte, forte. Opakovacie znamienko. Noty c1- c2 . Rozlišovanie základných vyjadrovacích prostriedkov hudby: veselo-smutne, rázne - nežne, rýchlo-pomaly, vyššie-nižšie, silno-slabo, zosilňovať-zoslabovať a pod.. Pochod, tanec, uspávanka.

Odporúčaný hudobný materiál:

O. Podstavková: Hudobná prípravka I, II

O. Hricová: Hudobný zošitok

Ľ.Fetteriková: Hravé notičky

G.Badinová: Krajina, hudba a jej obyvatelia

I.Oplišťilová, Z.Hančilová: Klavihrátky

J. Hatrík: Medzi Trpaslíkmi - cyklus hudobných rozprávok

P. I. Čajkovskij: Škovránok

R. Schumann: Trällerliedchen

J. Hatrík: Mechúrik – Koščúrik s kamarátmi

A. Vivaldi: Štyri ročné obdobia

Schumann: Divoký jazdec, Rytier na drevenom koni

Čajkovskij: Pochod drevených vojačikov, Chorá bábika, Nová bábika

A. Dvořák: Rusalka (Motív Ježibaby)

S. Prokofiev: Peter a vlk

A. Podhorná – O. Podhorná: Krtko v krajine tónov

Primárny stupeň vzdelávania - I. stupeň základného štúdia

1. ročník

CIELE: nadväzne na PHV hravou formou motivovať žiakov, rozvíjať ich záujem o hudbu, aktivizovať ich tvorivosť, fantáziu a predstavu. Rozvíjať vnímanie základných výrazových prostriedkov hudby. Zdokonaľovať melodicko-rytmické čítanie a pamäť. Spoznávať hudobnú abecedu a pestovať prepojenie sluchová skúsenosť – znak – predstava.

Interpretačné činnosti: správna intonácia jednohlasných piesní, správne dýchanie, výslovnosť a nenásilné tvorenie tónu. Intonácia trichordálnych a tetrachordálnych detských piesní z listu, durových a molových melódií a piesní bez náročných intervalových skokov, s návratom k základnému tónu, s možnosťou uplatnenia solmizačnej metódy. Intonácia durového a molového kvintakordu, intonácia celého tónu a poltónu ako príprava na uvedomenú intonáciu modálnych melódií. Schopnosť interpretovať základné metrické hodnoty dvojdobé a trojdobé s rozlišovaním prízvuchej a neprízvučejskej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík). S udávaním základného metra vedieť interpretovať rytmické útvary s použitím páru šestnástinových a osminových nôt, štvrt'ovej, štvrt'ovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrt'ových a osminových taktoch. Taktovať dvojdobý a trojdobý takt. Rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizácia a melodizácia riekaniak, detských alebo vlastných textov. Schopnosť zahrať na melodicko-rytmických nástrojoch jednoduché piesne, transponovať ich a vytvárať k nim sprievod (ostinátne rytmické a melodické modely).

Percepčné činnosti: schopnosť sústreďeného počúvania krátkych skladbičiek rôzneho charakteru. Vybrané skladby sledovať v notovom zápise. Na základe ich počúvania charakterizovať náladu skladby, pohyb melódie, *dynamiku*, *tempo*, *metrum*, *tonálny charakter skladby*, *farbu*. Schopnosť *sluchom rozpoznať základné stavebné prvky hudobnej formy* (opakovanie, kontrast, rozvíjanie motívu,

fráza, prízvuk, záver). Rozlišovať durový a molový charakter skladby, piesne alebo úryvku. Rozpoznať základný tón, durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón.

Hudobno-teoretické poznatky:

Noty v husľovom kľúči c1 – g2, noty v basovom kľúči c – c1, posuvky #, b, odrážka, stupnica a tónina durová (do 2 # a 1b), molová tónina (rozpoznávanie sluchom podľa tercie), trojzvuk, 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8 takt, nota s bodkou, p, mf, f.

2. ročník

CIELE: ďalej rozvíjať kreatívne myslenie a emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu. V špecificky odbornom vzdelávaní rozvíjať hudobnú predstavivosť a pamäť, sledovať účinok hudobných tvarov, rozoznávať zmeny výrazu, jeho závislosti od jednotlivých hudobných zložiek a vypestovať schopnosť sledovať vzájomné vzťahy v hudobnej štruktúre. Rozširovať piesňový repertoár, upevňovať správne spevácke návyky a citlivo reagovať na učiteľovo gesto. Viest' žiakov k uvedomovaniu si hodnoty a krásy ľudovej piesne a položiť základy poznávania hudobnej histórie Slovenska.

Interpretačné činnosti:

Rozlíšenie ľudových piesní podľa regiónu (východné, stredné a západné Slovensko). Kánonické spievanie, resp. jednoduchý ľudový dvojhlas. Uvedomená intonácia durových a molových piesní s melodikou, obsahujúcou sekundové postupy, durový a molový kvintakord aj rozšírený, resp. so spodnou kvintou.

Rytmicko – pohybové, improvizčné a inštrumentálne:

Metrické čítanie a schopnosť rytmizovať 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8, 6/8 takt. Pohybom reagovať na prízvukné doby. Taktovať štvordobý takt. Schopnosť rytmizovať triolový, synkopický a bodkovaný rytmus, tiež rytmické útvary začínajúce pomlčkou a predtaktím.

Rytmizácia a melodizácia riekaniak a schopnosť sprevádzať ich ostinátnym rytmickým alebo melodickým sprievodom s využitím základných tónov toniky, dominanty a subdominanty (T D S). Vyhľadávanie jednoduchého harmonického sprievodu, napríklad v C dur: T (c - g), D (h - g), S (c - a). Schopnosť reagovať na partnera (spoluhráča) a viesť hudobný rozhovor.

Percepčné činnosti: rozoznávanie zvukovo kontrastných nástrojov (napr. husle – kontrabas, flauta – fagot, trúbka – pozauna, triangel – bubon). Rozlišovanie vokálnych a inštrumentálnych zoskupení (sólo, duo, trio, ďalej zbory mužský, ženský, miešaný a detský). Poznanie základných zákonitostí stavby hudobnej formy a rozvíjania hudobného procesu. Rozlišovať durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy, sextakordy a kvartsextakordy. Vedieť určiť metrum skladby, príp. jej rytmické zvláštnosti. *Hudobno-teoretické poznatky:* Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2 b; paralelné molové (informatívne), dynamické označenia pp, ff, tempové označenia moderato, allegretto;

pomenovanie stupňov v stupnici: prima – oktáva; kvintakord, sextakord, kvartsextakord; fermata, legato, staccato, ligatúra, crescendo, decrescendo.

3. ročník

CIELE: upevňovať, rozširovať predstavivosť a hudobnú pamäť. a oboznámiť žiakov o niektorými príležitosťami.

Interpretačné činnosti: Prehľbovať harmonickú predstavivosť. Zdokonaľovať dvojhlasný spev hudobnými žánrami a s funkciou hudby pri rôznych spoločenských akciách.

Kultivovať spevácky prejav, schopnosť vyspievať dlhšie frázy. Oboznamovať žiakov s ľudovou piesňou, ktorá sa delí podľa obsahu (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.) a podľa regiónu. Spievať detské umelé piesne aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu.

Rytmicko – pohybové, improvizácie a inštrumentálne:

Viesť žiakov k správnej rytmizácii príkladov. Zvýraznením prízvukovej doby vedieť rytmizovať striedavé takty v piesňach i cvičeniach.

Na podporu harmonického cítenia viesť žiakov k vyhľadávaniu jednoduchého harmonického sprievodu s použitím základných funkcií, napríklad: C dur – T (c-g), D (h-g), S (c-a). Na melodicko-rytmických nástrojoch kánonicky sa zapojiť do jednoduchej piesne. Dopĺňať predvetie závetím a vytvárať melodické a rytmické vety.

Percepčné činnosti:

Prostredníctvom skladieb rozšíriť poznávanie hudobných nástrojov. Viesť žiakov k sledovaniu súčasne znejúcich dvoch alebo troch melodických pásiem, resp. dvoch pásiem so sprievodom. Z predhrávaných alebo interpretovaných skladieb či piesní vedieť určovať jednodielnu, dvojdielnu či trojdielnu formu. Rozlišovať durový a molový charakter piesní a skladieb, rozšírené o lýdickú tóninu. Na základe vnútornej predstavy kvintakordov a ich obrátov vedieť rozlišovať veľkú a malú terciu, čistú kvintu a kvartu a veľkú a malú sextu. Precvičovať veľkú a malú sekundu ako celý tón a poltón.

Hudobno-teoretické poznatky:

Orientácia v intervaloch - prima – oktáva, predtaktie, kánon, dvojdielna a trojdielna forma, durové a molové stupnice do 5# a 5b, rovnomerné stupnice, striedavé takty, dvojité posuvky, nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

4. ročník

Ciele: poukázať na ľudovú pieseň a tanec ako inšpiračný zdroj v tvorbe skladateľov. Na základe ukážok rôznych štýlových období viesť žiakov k pochopeniu malých foriem a rozlišovaniu charakteristických zvláštností v hudbe rôznych národov a ukázať žiakom formy zachovávaní a rozvíjania národných tradícií. Rozvíjať silnejúcu racionálnu zložku myslenia, využívať spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia na odhaľovanie logických postupov a zákonitostí hudobnej štruktúry diela. Tematické zameranie celého ročníka: Pieseň a tanec ako základné zdroje hudobného prejavu.

Interpretačné činnosti:

Schopnosť intonovať durové a molové melódie, dvojhlas, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Pomocou ľudových piesní intonovať dórske melódie s uvedením si ich charakteru a špecifických tónov. Striedanie dvojdobého a trojdobého taktu. Pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas (v skupinách). Používanie hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré si žiaci môžu vytvárať aj sami.

Percepčné činnosti: Počúvanie hudby:

Rozlišovanie tradičnej hudby okolitých národov, charakterizovanie rôznych štýlov jej spracovania pre folklórne súbory a v tvorbe skladateľov. Vnímanie premeny piesne v historických a funkčných súvislostiach. Rozoznávanie rytmických figúr najznámejších tancov.

Sluchová výchova:

Rozšírenie sluchového vnímania o ďalšie tóniny, rozlišovať hlavné harmonické funkcie ako striedanie napätia a uvoľnenia v hudbe. Analyzovať zväčšenú kvartu.

Hudobno-teoretické poznatky: Všetky durové a molové stupnice, lýdická stupnica, pentatonická, chromatická a celotónová stupnica, enharmonická zámena, hlavné harmonické funkcie, ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec.

Vedomosti, zručnosti a postoje absolventa primárneho stupňa vzdelávania:

Kompetencie	Výstupy
<i>Interpretačné činnosti</i>	Vedieť zaspievať podľa notového záznamu

Žiak je schopný intonovať durové a molové melódie, dvojhlas, základné intervaly, a molové obraty durové kvintakordy a ich . Pomocou ľudových piesní je schopný intonovať dórske melódie s uvedomením si ich charakteru a špecifických tónov. Žiak dokáže zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas a striedanie dvojdobého a trojdobého taktu. Využitím IKT trénovať rôzne rytmické kombinácie. Používanie hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým melódiám Žiac diatonickým m, ktoré si i môžu vytvárať aj sami. Percepčné činnosti <i>Počúvanie hudby:</i> Rozlišovanie tradičnej hudby okolitých národov,	alebo zahrať na nástroji podľa sluchu určenú melódiu. Pohybom, hrou na telo alebo melodicko- rytmickými nástrojmi udržať svoj part v rytmickom viachlase. Vedieť zharmonizovať jednoduchú diatonickú melódiu hlavnými harmonickými funkciami. Vedieť rozpoznať slovenskú ľudovú hudbu Vedieť rozlíšiť podľa rytmu európske
charakterizovanie rôznych štýlov jej spracovania pre folklórne súbory a v tvorbe skladateľov. Vnímanie premeny piesne v historických a funkčných súvislostiach.	a latinskoamerické tance (mazurka, menuet, valčík, polka, čardáš, samba, tango, cha- cha). Vedieť verbalizovať svoj zážitok z hudby.

Rozoznávajúce rytmických figúr najznámejších tancov.

<i>Sluchová výchova:</i> Rozšírenie vnímaní o tóniny, sluchového a ďalšie rozlišovať hlavné harmonické funkcie ako striedanie a napätia uvoľnenia v hudbe. Analyzovať zväčšenú kvartu. Hudobno-teoretické poznatky: Žiak sa orientuje: Všetky durové a molové stupnice s krížikmi a s bé (kvintový a kvartový kruh), stupnica pentatonická, chromatická, lýdická, á, á a celotónová stupnica, enharmonická záměna, hlavné harmonické funkcie, harmonická kadencia.	Podľa sluchu určiť základný tón tóniny, kvintakordu a jeho obrátov. Vedieť určiť intervaly a obraty kvintakordu. Vedieť určiť podľa sluchu základné harmonické funkcie (T-S-D) Žiak ovláda: Všetky durové a molové stupnice s krížikmi lýdická, pentatonická, chromatická Enharmonic a celotónová stupnica, ká záměna, hlavné harmonické funkcie
--	--

Doplňkové audio ukážky:

A. Moyzes: Tance z Pohronia

T. Andrašovan: Tance zo Slovenska

Páslo dievča pávy

E. Suchoň: Krútnava

A. Dvořák: Slovanské tance

L. Janáček: Pilky

M.I. Glinka: Kamarinskaja

F. Chopin: Mazurka

W.A. Mozart (tanečná časť z niektorej symfónie)

J. Haydn: Menuet

G. Gershwin: Rhapsody in Blue

D. Milhaud: Scharamouche

D. Milhaud: Vôl na streche

S. Joplin – ragtime, klavírna verzia, rôzne aranžmány

L. Armstrong - improvizácie

P. Lipa – výber

S. Prokofiev: Rómeo a Júlia

I. Stravinskij: Svätenie jari, Príbeh vojaka

Žiak vykoná záverečnú skúšku formou písomného testu.

Nižšie sekundárne vzdelanie, 1. roč. 2. časť 5. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 hod.

Ciele: V tomto ročníku sa začínajú vyhraňovať záujmy žiakov, dochádza k postupnej špecializácii, ktorá sa javí v rozličnej intenzite práce (až po výber budúcich profesionálov). Učiteľ musí podporovať snahu žiakov o seberealizáciu, povzbudzovať sebavedomie menej aktívnych žiakov. Využívať vedomosti žiakov aj z iných predmetov. Vytvárať príjemné a zaujímavé prostredie a postupne im približovať hudbu, aby získali k nej vzťah. Žiakov je potrebné zapájať veľmi aktívne do vyučovacieho procesu konverzáciou, motivovať ich rôznymi spôsobmi k otázkam na danú tému, v prípravách na vyučovací proces pútavo hľadať témy a poznatky, ktoré žiakov zaujímajú. Veľký časový priestor venovať audio nahrávkam, dbať na to aby rozoznávali nielen hudobné štýly, ale už aj niektoré konkrétne diela a ich autorov. O 5. roč. zadávať malé seminárne práce k prebraným témam.

Počúvanie hudby: Schopnosť žiakov rozoznávať skladby vokálneho charakteru (ľudský hlas). Oboznámiť žiakov s príslušnými formami: pieseň, zborová tvorba, opera, oratórium, kantáta, opereta a muzikál

Sluchová analýza: Rozpoznať veľkú a malú septimu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dominantný septakord.

Hudobno - teoretické poznatky: Nadviazať na doteraz nadobudnuté vedomosti a skúsenosti. Motivovať žiakov k samostatnému mysleniu a tvoreniu si názorov na interpretáciu. Zaoberať sa témami stredovekej a renesančnej hudby. Vysvetliť pojmy: gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, šansón, kantáta, chorál, scénická kantáta, oratórium, omša, opera, opereta, ária, recitativ, muzikál, monodráma, melodráma, renesancia, barok, a capella, dominantný septakord, modulácia.

Hudobný materiál: Hudobná náuka pre 5. ročník ZUŠ, N. Hrčková – Renesancia G. P. da Palestrina – Missa brevis; C. Jannequin – Spev vtákov; J.S. Bach: Umenie fúgy, Temperovaný klavír, C. Orff: Carmina burana, A. Dvořák: Rusalka, Dusík: Modrá ruža, L. Bernstein West side story, Pavol Hammel, Marián Varga – „Cyrano z predmestia“.

Nižšie sekundárne vzdelanie, 2. roč. 2. Časť 6. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 hod.

Ciele: V šiestom ročníku pokračovať v cieľavedomom rozširovaní hudobného obzoru žiakov, využívať ich skúsenosti a vedomosti získané v predchádzajúcich ročníkoch. Vytvárať predpoklady pre prepájanie vedomostí z oblasti teórie hudby a dejín hudby a plne ich prepájať s hudobnou praxou žiakov. Brať do úvahy prudký fyzický a psychický vývoj žiaka. Hudobnými činnosťami usmerňovať emocionálny vzťah k životu i okoliu a rozvíjať aj intelektuálnu stránku osobnosti žiaka, formovať prirodzený rešpekt ku skutočným hodnotám. Podľa možnosti okruh pôsobenia hudby na žiaka rozširovať z predmetu HN na návštevy koncertov, rôznych umeleckých podujatí (divadelné a operné predstavenia, výstavy obrazov, hudobné kvízy a i.) . Umožniť tak intenzívnejšie prežívať, chápať, hodnotiť hudbu a tvoriť si o nej vlastné názory. Vychovávať žiakov k hudobnému vkusu, všeobecnému estetickému postoju a kontextovému poznávaniu umenia ako celku.

Témy 6. roč. :

- symfonický orchester, partitúra , dirigent
- komorné a nástrojové zoskupenia
- vokálne a inštrumentálne formy baroka
- Barok - vznik, vývoj hlavných predstaviteľov
- Klasicizmus - raný klasicizmus viedenský klasicizmus
- cyklické hudobné formy
- technické a prednesové označenia
- hudobné nástroje
- analýzy a rozbor skladieb

Hudobný materiál :

- maximálny možný čas venovať počúvaniu hudby výber skladieb a literatúry k horeuvedeným témam

Nižšie sekundárne vzdelanie, 3. roč. 2. časť 7. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 hod.

Ciele: Uvedený ročník, je ročníkom v ktorom žiaci absolvujú I. stupeň hudobného odboru hudobná náuka. Štruktúra výučby žiakov a tematické okruhy sú koncipované a vyúsťia do záverečnej absolventskej skúšky predmetu - hudobná náuka. Žiak musí v priebehu školského roka vypracovať nasledovné písomné a seminárne práce , na základe ktorých môže pristúpiť k záverečnej absolventskej skúške.

Absolvent vypracuje:

5 písomných prác na zadané témy (jednotlivé obdobia vývoja DH)

Záverečnú seminárnu prácu (téma zvolená žiakom, rozsah a podmienky zadáva pedag.) na

tému: **Môj hudobný nástroj (úvaha)**

Rozbor dvd ukážok

Rozbor audio ukážok

Rozbor interpretovaných skl. žiaka

Moje stretnutie s hudbou (úvaha)

Záverečnú absolventskú skúšku žiak vykoná písomnou formou z harmonicko-teoretických schopností a ústnou skúškou z dejín hudby a všeobecného prehľadu hudobno - náukových pojmov. Rozsah skúšky je zhrnutím učiva celého štúdia HN.

V záverečnom ročníku by mali mať žiaci prehľad o jednotlivých hudobných obdobiach, vedieť ich chronologicky zoradiť a charakteristické znaky hudobných slohov. Týmto nadobudnutými znalosťami sa vytvorí predpoklad stať sa aktívnym poslucháčom koncertov, či reprodukovanej hudby. Vlastnými interpretačnými schopnosťami a skúsenosťami sa môžu žiaci zapojiť do hudobného života mimo školy.

Veľkou pomocou pri vyučovanom procese je tzv. elektronický kontakt so žiakmi (e mail), pomocou ktorého zasielame žiakovi doplňujúci edukačný materiál, prípadne zadanie prác , čím sa vytvára viac priestoru na počúvanie hudby a rozbor skladieb priam na hodinách hudobnej náuky.

Tématické okruhy:

- **Stredoveká a renesančná hudba**
- **Barok vznik vývoj a hlavní predstavitelia**
- vokálne a inštrumentálne formy baroka, basso continuo hudobná forma
- charakteristika a prvky hudobnej reči
- harmónia (interval, zväčšené a zmenšené intervaly aj kvintakordy, dominantný septakord a jeho obraty, harmonická kadencia)
- hudobné úkazy voliť tak , aby sa žiaci zoznámili s interpretačným umením našich a svetových sólistov.

Odporúčané hudobné ukážky:

O. di Lasso: Matona mia cara, A. Corelli: Triové sonáty, renesančné tance a piesne

A. Corelli: výber z tvorby

A. Vivaldi: Štyri ročné obdobia - výber ; sonátová tvorba

J. S. Bach: kantáty - výber , Temperovaný klavír; Brandeburské koncerty

Klasicizmus, raný klasicizmus

Viedenský klasicizmus

J. Nepomuk Hummel

- sonátová forma, cyklická sonátová forma
- symfónia , divertimento, variácie, sláčiková kvarteto artikulačné značky , tempové označenia, technické značky (zmenšený sepakord)

Odporúčané hudobné ukážky:

J. V. Stamic: Symfónia D dur

J. Haydn: Symfónia č. 104 D dur

J. Nepomuk Hummel: Koncert pre trúbku a orchester Es dur

J. Haydn: sláč. kvartetá - výber

W. A. Mozart: Symfónia C dur - Jupiterská

W. A. Mozart: Requiem (výber)

W. A. Mozart: Koncert G dur pre flautu a orch.

L. van Beethoven: Symfónia č. 5 c mol Osudová

L. van Beethoven: Trojkonzert pre husle, violončelo a klavír

Romantizmus - raný, novoromantizmus, neskorý romantizmus programová hudba

nocturno, etuda, balada, polonéza pieseň, piesňová forma, rondová forma, symfonická báseň, symfonický orchester partitúra, dirigent hudobné nástroje, (harmonizácia ľudových piesní, zopakovanie všetkých druhov stupníc, transpozícia)

Odporúčané hudobné ukážky:

Schubert: piesňová tvorba; Symfónia Nedokončená R.

Schumann: Detské scény

F. Chopin: nocturná, etudy , balady - výber

F. M. Bartholdy: Koncert pre husle a orch. e mol - výber

F. Liszt: klav. literatúra – výber Brahms: Dvojkonzert pre husle a vcl.

A. Bruckner: 4. symfónia Es dur Romatická

Franck: Sonáta A dur pre husle a klavír G.

Mahler - ukážka tvorby

Národné školy - česká hudba, ruská hudba, slovenská hudba a ďalšie impresionizmus; expresionizmus, národné tanečné formy hudobné nástrojenástrojové a zborové zoskupenia prednesové a výrazové značky.

Odporúčané hudobné ukážky:

B. Smetana: Má vlast

Dvořák: Symfónia č. 9 Novosvetská

Dvořák: Klavírne kvinteto A dur

Musorgskij: Obrázky z výstavy

Rimskij Korsakov: Šeherezáda

Debussy: Plachetnice C.

Debussy: More

M. Ravel: Španielska rapsódia

A. Bruckner: 4. symfónia Es dur Romatická

C. Franck: Sonáta A dur pre husle a klavír

Hudba prelomu storočí:

S. Rachmaninov: Prelúdium cis mol

J. Sibelius: 2. symfónia D dur

Hudba 20. stor. - smery neofolklorizmus, neoklasicizmus, parížska šestka

Slovenská hudba 20. stor.

Jazzová hudba

Atonálna hudba a dodekafónia Rock, pop

Vznik a vývoj opery (prehľad a doplnenie nadobudnutých poznatkov)

Prierez vývojom dejín hudby (zhrnutie poznatkov)

Balet, rapsódia

Hudobné zoskupenia a poprední slovenskí interpreti

Hudobné podujatia organizované na Slovensku

Odporúčané hudobné ukážky:

B. Bartók: Koncert pre orch.

Šostakovič: Koncert pre vl. a orch. Es dur S.

Prokofiev: Rómeo a Júlia

I. Stravinskij: Svätenie jari

B. Martinů: Sonata pre flautu a klavír

P. Hindemith: Maliar Mathis

Schönberg: Komorná symfónia op.9 G.

Gershwin: Rhapsody in blue

Suchoň: výber z tvorby L.

Burlas: Planctus

V. Kubička: výber z tvorby

I. Zeljenka: Musica slovacca

Výber z opernej tvorby: G. Verdi, A. Dvořák, G. Bizet, g. Puccini, W. A. Mozart, P. Čajkovskij,

B. Smetana, L. Janáček, E. Suchoň, J. Cikker

Odporúčané publikácie:

Hudobná náuka 7. ročník,

N. Hrčková: Dejiny hudby

M. Bukofzer: Hudba v období baroka

B. Dlháňová: Malá kniha o hudbe

L. Zenkl: ABC hudebních forem

O. Angeli: Prvé stretnutie s hudbou

Životopisné dvd dokumenty: A. Vivaldi, G. Händel, L. van Beethoven, F. Chopin, P. I. ajkovskij.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Oddelenie klávesových nástrojov

Prípravné štúdium – príprava ku hre na klavíri

Zameranie: Príprava ku hre na klavíri

Učebný plán: 1b

Počet hodín týždenne: 0,5 (resp. 1 vyučovacia hodina v prípade začiatku štúdia v II. polroku)

Poslanie a charakteristika predmetu:

Výchova začiatočníka je prvým a najdôležitejším stupňom vývoja malých klaviristov, kedy sa snažíme o prebudenie záujmu o hru na nástroji.

Ciele:

V začiatkoch štúdia venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii. Cieľom je najprv prebudiť hudobnú vnímavosť a predstavivosť, potom začať formovať inštrumentálne návyky. Naučiť dieťa hudbu pochopiť a milovať, objaviť jej krásny, bohatý svet. Medzi učiteľom a žiakom by sa mal vytvoriť a neustále posilňovať vzájomne obohacujúci a motivujúci vzťah založený na dôvere a rešpekte.

Obsah:

- v začiatkoch vyučovania snaha nadviazať na už nadobudnuté hudobné skúsenosti dieťaťa, premyslená práca na ich obohacovaní a rozvíjaní jeho hudobných sluchových predstáv
- zoznámenie dieťaťa s klavírom a jeho zvukovými možnosťami (zvukomaľba, farba registrov, využitie pedálov)
- vznik prvých klaviristických návykov – nepriame formovanie ruky (cvičenia na zapojenie váhy ramena, voľný pád na ktorýkoľvek prst non legato), neskôr postupná organizácia ruky, hra konkrétnym prstom, ďalej skupinou prstov, vznik prvých prstokladových návykov, hra staccato so zapojením pružného zápästia, odťahy – všetko so zameraním na aktívnu hudobnú predstavu a dopočúvanie tónu
- hra jednoduchých slovno-rytmických cvičení, hádaniek, riekaniek, vyčítaniek, hry otázok a odpovedí prebúdajúcich cit pre rytmus, smer melódie a farbu registra
- hra piesní spočiatku deleným jednohlasom (obe ruky sledujú rovnaký zvukový cieľ, pozornosť žiaka sa tak môže plne sústrediť na vedenie melódie), neskôr sa pridávajú piesne s jednoduchým sprievodom (napr. gajdošskej kvinty), prípadne hrané oboma rukami unisono
- hra jednoduchých piesní podľa sluchu a ich transpozícií využívajúc celý terén klávesnice, text piesne pritom napomáha rozvoju citu pre správne frázovanie, spevnosti tónov, podporuje metroritmickú štruktúru a vystihuje charakter a náladu skladby
- skladby sa hrajú znelým spevným tónom, ideálne v zvukovej škále *mf* – štvorročná hra s pedagógom pomáha žiakovi vštepiť si správne interpretačné návyky, zoznamuje žiaka so zložitejšou hudobnou rečou a pozitívne podporuje jeho metroritmické a harmonické vnímanie hudby
- práca na hudobnom obraze skladby podporená jej častým predohrávaním pedagógom
- rozvoj tvorivosti, fantázie, improvizácie a hudobnej pamäti
- tonálna príprava ku hre stupníc – hra durových stupníc podľa sluchu jedným prstom portamento je dôležitá aj pre rozvoj tonálneho cítenia
- rozvoj hudobného vedomia, neustála aktivizácia vnútorného sluchu žiaka, teda jeho hudobných sluchových predstáv a ich rozvoj, aktivizácia zvukovej tvorivej vôle žiaka
- zoznamovanie sa s notovým písmom, s jednoduchými rytmickými a metrickými štruktúrami, elementárnymi hudobnými značkami
- zavedenie hry znôť predpokladá u žiaka dostatočne rozvinuté sluchové predstavy (smerovanie melódie, základné rytmické štruktúry, intenzita a dĺžka tónu, apod.), vyžaduje si úzke prepojenie vnútorného sluchu a zraku, konkrétne vytvorenie zrakovo – sluchovo – motorických asociácií (podľa schémy: *vidím – počujem – hrám*). Príliš včasné zavedenie hry z nôt môže viesť k mechanickej hre žiaka (podľa schémy: *vidím – vyhladáam na klávesnici – hrám*)

Kompetencie:

- Správne sedenie za nástrojom, zapojenie celého hracieho aparátu pri hre (participácia váhy ramena, správne postavená klenba ruky, pružnosť zápästia, pevnosť končekov prstov)
- hmatová orientácia na celom teréne klávesnice

- hra non legato, staccato, odťahov
- hra jednoduchých piesní deleným jednohlasom, (prípadne melódie s jednoduchým sprievodom jedného tónu a ich transpozícií s dôrazom na ucelenosť frázy, znelosť, spevnosť a dopočúvanie tónov
- sluchové rozlíšenie sily, výšky, dĺžky a farby tónu, smerovania melódie, odlíšenie durového a molového tónorodu sluchom
- schopnosť hudobného vyjadrenia charakteru a nálady skladby, sluchové rozlíšenie tempa, dynamiky skladieb
- zvukový pedál
- hra durových stupníc podľa sluchu portamento jedným prstom
- chápanie základných rytmických a metrických štruktúr (celá, polová, štvrtová a osminová hodnota, dvojdobé, trojdobé metrum)
- poznať hudobnú abecedu a noty husľového aj basového kľúčav rozsahu f-g1
- plynulá hra jednoduchých skladbičiek (aspoň 10-15) v zvolenom tempe

Výstup:

2 skladby v primeranom tempe (sólo alebo 4-ručne s pedagógom) predviesť verejne raz počas školského roka.

Metodicko–didaktické poznámky:

Vo vyučovaní zohľadniť špecifiká detí daného veku, ako sú neposednosť, schopnosť len krátkodobej koncentrácie, hravosť, absencia abstraktného myslenia, tiež je nevyhnutné vychádzať aj z individuálnych daností dieťaťa. Učebný proces aktivizovať rôznymi formami práce a ich striedaním. Postupovať od živého pozorovania k abstraktnému, od hry podľa sluchu k teoretickým vedomostiam.

I. stupeň základného štúdia

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: prvý, prvej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie dvakrát týždenne)

Poslanie a charakteristika predmetu:

V prvom ročníku sa snažíme o rozvíjanie prirodzenej túžby dieťaťa po poznávaní, so zameraním na komplexný vývoj dieťaťa, poslaním čoho je výchova ku kráse, emocionálnemu a esteticko-intelektuálnemu rastu osobnosti.

Ciele:

Nadviazať na už získané hudobné skúsenosti dieťaťa a obohatiť ich, rozvíjať jeho vnútorný sluch, aktivizovať hudobné sluchové predstavy. Zaujať a motivovať žiaka, pomáhať mu vytvoriť si

pozitívny vzťah k hudbe.

Obsah:

- zdokonaľovanie základných interpretačných návykov
 - cvičenia na uvoľňovanie hracieho aparátu, na nácvik elementárnej tónotvorby a rôznych druhov artikulácie
 - naďalej sa venuje dostatočný priestor hre podľa sluchu a transpozíciám piesní
 - pri práci na klavírnom tóne v rámci hry jednoduchých skladieb vyžadujeme
 - zámerné a aktívne dopyčovanie tónu pri súčasnom pociťovaní horizontálneho pohybu melódie, čo zabraňuje mechanickej hre a rozdrobenosti melodického celku
 - základy hry podľa nôt na základe vytvárania zrakovo-sluchovo-motorických asociácií
 - vhodným výberom jednoduchých prednesových skladbičiek dbáme na všestranný a postupný rozvoj interpretačných zručností žiaka, preberané skladby sú charakterovo, artikulácie, dynamicky, faktúrovo a tónorodovo rozmanité
 - vychádzajúc z individuálnych fyziologických predpokladov dieťaťa pribúda hra legato, (najprv len na krátkych plochách najlepšie so striedaním rôznych druhov artikulácie v rámci jednej skladby) pri súčasnej aktivizácii sluchovej predstavy
 - rozširovanie dynamických možností hry (vhodné je postaviť vedľa seba kontrasty), pričom hybnou silou ostáva prioritne hudobná sluchová predstava a nie značka v notách, vyhýbanie sa krajným dynamickým extrémom, pohyb v rámci *f*, *mf*, *mp* a *p*.
 - 4-ručná hra s pedagógom
-
- objavovanie elementárneho harmonického cítania a prvkov improvizácie (hra piesní s vlastným sprievodom), intuitívne vycítanie harmonických funkcií *T* a *D*
 - základy hry z listu s aktivizáciou vnútorného sluchu dieťaťa (vytváranie elementárnych zrakovo-sluchovo-motorických asociácií)
 - vedenie k hre spamäti
 - hra durových stupníc a akordov (trojzvukov) – podľa individuálnych fyziologických a sluchových predpokladov dieťaťa, dôležitá aj pre rozvoj tonálneho cítania a správnych prstokladových návykov.

Kompetencie:

- aplikovať základy správneho používania hracieho aparátu pri hre
- základná úderová gramotnosť
- hra non legato, legato (krátke), staccato, portamento, tenuto
- ovládať základné pojmy hudobnej terminológie
- poznať noty v husľovom i basovom kľúči v rozsahuhraných skladieb, hodnoty nôt a pomlčiek
- dynamická škála hry v rozpätí *f*, *mf*, *mp*, *p*, vedomé používanie *dim.*, *cresc.*
- rozlišovať časti jednoduchej dvojdielnej formy
- použitie zvukového pedálu
- správne používanie prstokladu, základy podkladu palca
- hra durových stupníc zvlášť, durového kvintakordu a jeho obrátov (podľa individuálnych daností)
- elementárna hra z listu
- sluchová kontrola vlastnej hry

Výstup:

2skladby rôzneho charakteru predviesť verejne každý polrok (v prípade neabsolvovania PŠ až v druhom polroku), hra spamäti.

Metodicko–didaktické postupy:

Vo vyučovaní voliť individuálny prístup, prihliadať na vek, zrelosť a individuálne dispozície dieťaťa, využiť jeho prirodzenú hravosť a kreativitu, prepájať činnosti a často ich striedať. Dbáť na pestrosť, vhodnosť, primeranosť a premyslenosť výberu notového materiálu z rôznych klavírných škôl. Všetky interpretačné problémy riešiť prioritne prostredníctvom hudobnej sluchovej predstavy aktivizáciou vnútorného sluchu žiaka.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: druhý, prvej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie dvakrát týždenne)

Poslanie a charakteristika predmetu:

Tvorivým prístupom učiteľa motivovať žiaka k postupnému objavovaniu sveta hudby, obohacovaniu a aktivizácii jeho hudobných sluchových predstáv, rozvoju elementárnych inštrumentálnych návykov.

Ciele:

Upevniť a ďalej rozvinúť interpretačné zručnosti žiaka, vštepiť mu správne návyky koordinácie pri hre, naučiť ho chápať súvislosti medzi charakterom a náladou skladbičky a jednotlivými zložkami klavírnej interpretácie. Vštepiť žiakovi spôsoby kvalitnej a efektívnej domácej prípravy.

Obsah:

- práca na krátkych prednesových skladbičkách rôzneho charakteru, štýlu a faktúry
- práca na tvorbe tónu, kantilény stále dlhších melodických úsekov
- v jednoduchých polyfónnych skladbičkách dbať o stále väčšie sluchové vnímanie nezávislosti hlasov, ktoré je impulzom pre pocitové osamostatnenie rúk. Vhodným repertoárom pre rozvoj tejto zručnosti sú skladby alebo cvičenia s kontrastnou artikuláciou a dynamikou v oboch rukách. V skladbách homofónnej faktúry sa snažíme docieľiť väčšiu dynamickú odlišnosť medzi hlavnou melódiou a sprievodom.
- krátke skladbičky etudového charakteru zamerané na riešenie rôznych technických problémov
- súčasný pedál, základy používania synkopického pedálu
- analýza jednoduchej piesňovej formy a jej častí
- hra stupnic a akordov slúži na utvrdenie prstokladových návykov, pohotovosti prstov, zväčšovanie rozpätia ruky či nácvik rôznych druhov artikulácie, nesmie však sklznúť do mechanickej roviny, ale vyžaduje si neustálu sluchovú kontrolu žiaka
- rozvoj hudobnej pamäti, dôraz na aktívne zapamätávanie si logických celkov
- nabádanie k samostatnej domácej príprave
- 4-ručná hra s pedagógom, hra z listu, rozvoj improvizácie a harmonického cítenia
- všetky interpretačné problémy sa riešia primárne stimulovaním vnútorného sluchu, rozvíjajú sa tak hudobné sluchové predstavy žiaka a súčasne sa tým predchádza mechanickej hre

Kompetencie:

- správne zapájanie hracieho aparátu pri hre, postupné zväčšovanie rozpätia a flexibility ruky, podklady palca
- naštudovanie dostatočného množstva prednesových skladieb primeranej náročnosti a rozsahu, krátkych skladieb etudového charakteru
- zvládnutie hry durových stupníc spolu cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v miernom tempe, podľa vyspelosti žiaka aj jednoduchých molových zvlášť (a,e,h,d,g), kvintakord a jeho obraty
- schopnosť viesť kantilénu na dlhšej ploche a frázovania dlhších úsekov – rozumieť a v praxi využiť zložitejšie rytmické štruktúry (synkopa, triola bodkovaný rytmus, šestnástinové noty) a metrum (3/8, 6/8)
- v hre uplatňujú stále väčšiu dynamickú pestrosť
- aktívne používanie súčasného pedálu, základy hry synkopického pedálu, schopnosť sluchovej kontroly pedalizácie
- plynulé čítanie nôt v basovom aj husľovom kľúči
- hra jednoduchých piesní podľa sluchu a ich transpozícia

Výstup:

2 skladby primeranej obtiažnosti rôzneho charakteru prezentovať verejne raz za polrok, hra spamäti.

Metodicko–didaktické postupy

V tomto ročníku je dôležité zaradiť do vyučovania čo najväčšie množstvo rôznorodých skladbičiek, aby sa dieťa stretlo s čo najrozmanitejšími hudobnými obrazmi na malej ploche, naučilo sa hrou vyjadriť rôzne charaktery, nálady, rozpoznať odlišné faktúry, rytmy, metrá a pod. Pedagóg vstúpuje žiakovi zmysel pre cieľavedomosť, sústredenosť, trpezlivosť a dôslednosť pri práci, poukazuje na ich vplyv na kvalitu práce, postupne ho vedie k samostatnej efektívnej domácej príprave. Vo vyučovaní neustále rozvíjame hudobné sluchové predstavy žiaka tým, že pri riešení interpretačných problémov aktivujeme jeho vnútorný sluch.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: tretí, prvej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín týždenne: 1,5 (individuálne vyučovanie dvakrát týždenne) **Štvorročná hra alebo sprievod alebo komorná hra**

Poslanie a charakter predmetu:

Podnecovať hudobnú vnímavosť a obohacovať hudobno-sluchovú predstavivosť. Rešpektovať a rozvíjať individuálne schopnosti žiaka.

Ciele:

Hlavnými cieľmi vyučovania klavírnej hry v treťom ročníku je formovať hudobný vkus žiaka, priblížiť mu estetiku a interpretačné špecifiká skladieb jednotlivých epoch, pomôcť mu dosiahnuť istú úroveň štýlovosti hry primerane jeho veku a zrelosti. Rozvíjať hudobnú inteligenciu žiaka, viesť ho k postupnej samostatnosti hudobného myslenia a schopnosti sluchovej sebakontroly.

Obsah:

- práca na skladbách rozličných charakterov, nálad, štýlov, tempa a faktúr
- snaha o vedomé rozlišovanie homofónnej a polyfónnej faktúry, aktívne vnímanie hlavného a sprievodného hlasu, ich dynamického a artikulačného odlišenia, snaha o stále väčšiu nezávislosť rúk
- práca na kantiléne (v pravej aj ľavej ruke) na stále dlhších úsekoch, budovanie správnych pohybových návykov iniciovaných sluchovou predstavou
- spoznávanie estetických ideálov jednotlivých štýlových období, ich hudobnej reči, budovanie estetického vkus
- utvrdzovanie a obohacovanie sluchovo-pohybových asociácií tónotvorby, jasnosť, zrozumiteľnosť a dôslednosť artikulácie, frázovanie dlhších melodických útvarov
- premyslený výber etúd rôzneho technického zamerania - techniky skokov, akordickej hry, pasážovej techniky, melodických ozdôb, podkladania, nadkladania prstov, dvojhmatov, apod.
- neustále zdokonaľovanie sluchovo-pohybovej koordinácie pri pedalizácii, ktorá je výsledkom jasného zvukového cieľa žiaka, výchova ku vkusu a štýlovosti
- práca na tektonike, formovom rozbere skladby
- hra z listu jednoduchších skladieb zameraná na pohotovosť čítania textu po väčších celkoch a rozvoj hudobnej intuície
- rozvíjanie harmonického cítenia
- výchova k aktívnemu zapamätávaniu si pri štúdiu hry spamäti

Kompetencie:

- rozlišovať charakter skladieb podľa obsahu, nálady, tempa, faktúry a štýlového obdobia
- schopnosť odlíšiť dôležitosť hlasov vo faktúre, dostatočná nezávislosť rúk prejavujúca sa v ich dynamicky a artikulačne odlišnom znení
- rozlišovanie kantilény v pravej aj ľavej ruke, samostatná práca s ňou
- interpretácia skladieb rôznych štýlových období v primeranom tempe a naspamäť
- naštudovanie niekoľkých etúd primeranej náročnosti a technickej problematiky
- hra durových aj molových stupníc v primeranom tempe (aj v kombinovanom pohybe podľa individuálnych schopností), akordov, ich obrátov a rozkladov
- plynulá hra z listu
- aktívne a uvedomé používanie pedálu (súčasného aj synkopického), schopnosť jeho sluchovej kontroly a korekcie
- sluchovo rozpoznať základné harmonické funkcie, aktívne vedieť použiť Ta D
- schopnosť samostatnej prípravy na hodiny a samostatného nácviku skladby

Výstup:

2-krát školskom roku verejne predviesť 2 skladby (prípadne rozsiahlejšiu) rôzneho charakteru a štýlu, v primeranom tempe a naspamäť.

Metodicko–didaktické poznámky:

Pri vyučovaní voliť vždy individuálny prístup, rešpektovať žiakovu jedinečnosť, snažiť sa objavovať a rozvíjať jeho pozitívne vlastnosti a vlohy a naopak, postupne eliminovať tie negatívne. Stále viac zapájať žiakovu logiku vo vyučovaní, vysvetľovať súvislosti a rozvíjať jeho hudobnú inteligenciu. Interpretačné problémy riešiť najskôr aktivizáciou hudobno-sluchových predstáv, vyžadovať od žiaka aktívnu sluchovú sebakontrolu. Vhodným výberom kvalitnej literatúry pozitívne vplývať na formovanie estetického cítenia a vkusu žiaka.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: štvrtý, prvej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín: 1,5 (individuálne vyučovanie dvakrát do týždňa) **Štvorročná hra alebo sprievod alebo komorná hra**

Poslanie a charakteristika predmetu:

Popri neustálom rozvíjaní hudobných sluchových predstáv a zdokonaľovaní pianistických zručností žiaka je hlavným poslaním v tomto ročníku priviesť žiaka k úspešnému absolvovaniu 1. časti prvého stupňa základného štúdia a udržať jeho záujem pokračovať v ďalšom štúdiu.

Ciele:

Dosiahnuť u žiaka patričnú úroveň štýlovosti hry, dostatočnú samostatnosť pri nácviku skladby a schopnosť analýzy vlastnej či cudzej interpretácie. Vhodným výberom kvalitného repertoáru rešpektujúcim individuálne schopnosti žiaka, ale aj primeranosť úrovne daného ročníka nasmerovať žiaka k úspešnému zvládnutiu záverečnej skúšky. Udržať jeho nadšenie a záujem o hudbu a súčasne v ňom podporiť chuť neustále napredovať a prekonávať samého seba. Formovať estetické cítenie žiaka.

Obsah:

- zdokonaľovanie hry durových aj molových stupníc, akordov (aj 4-zvukov podľa dispozícií žiaka), postupné zväčšovanie rozpätia ruky. Uplatňujeme pri nej rôznorodosť a kreativitu (nácvik rôznej artikulácie a druhov techník, stimulovaním hudobných sluchových predstáv a sluchovou kontrolou predchádzame ich mechanickej hre)
- štúdium stále rozsiahlejších etúd rozličného technického zamerania v rýchlejších tempách
- výber skladieb všetkých štýlových epoch, práca na štýlovo špecifických problémoch interpretácie, výchova k štýlovosti
- štúdium skladieb stále väčšieho rozsahu, technickej náročnosti, formovej rôznorodosti, pestrej artikulácie, bohatej dynamickej škály, zväčšujúcej sa rytmickej náročnosti a celkovo náročnejšej klavírnej faktúry
- spoznávanie dlhších foriem, štruktúra a analýza jej jednotlivých častí (malá sonátová forma), práca na ich celkovej výstavbe, harmonickom pôdoryse
- aktívne využívanie pedálu, ktoré je výsledkom jasného hudobno-sluchového zámeru, jeho sluchová kontrola,
- práca na jednoduchej imitačnej polyfónii, nezávislosti vedenia hlasov, melodických ozdobách, približovanie estetiky štýlu
- hra z listu, rozvoj improvizácie, prehlbovanie harmonického cítenia, harmonická kadencia – jej sluchová aj teoretická identifikácia v hudobnom texte
- dôraz na prstokladovú disciplínu, artikuláciu a dynamickejšiu jednoznačnosť rozvíjanie hudobnej pamäte žiaka, aktívne zapamätávanie si hudobných plôch vyžaduje syntézu senzorických (hmatovej, sluchovej, zrakovovej) a vyšších zložiek vnímania (symbolickej, logickej a emocionálnej)

- výchova k samostatnosti myslenia pri nácviku skladieb
- prehlbovanie dynamickej, rytmickej, artikulačnej nezávislosti rúk

Kompetencie:

- zvládnutie plynulej hry durových aj molových stupníc v kombinovanom pohybe cez dve oktávy v primeranom tempe, hru 4-zvukov (podľa individuálnych dispozícií), ich obrátov a rozkladov
- našťudovanie niekoľkých etúd rôzneho technického zamerania v primeranom tempe
- hra skladieb všetkých epoch, schopnosť rozlíšiť ich štýl, faktúru, formu, rozlíšiť hudobné frázy a správne s nimi pracovať
- zvládnutie hry náročnejších metro - rytmických štruktúr, zložitejších melodických ozdôb, hry v rýchlejších tempách
- rytmická, artikulačná a dynamická nezávislosť rúk
- pedalizácia sa stáva plnohodnotnou súčasťou interpretácie, využitie súčasného aj synkopického pedálu
- prejavovanie dostatočnej samostatnosti pri štúdiu skladieb, spoluúčasti na vytváraní hudobného obrazu diel
- dostatočná schopnosť súčasného vnímania detailov a celku pri interpretácii skladby
- schopnosť samostatného našťudovania ľahšej skladby

Výstup:

Minimálne 2-krát v školskom roku predviesť verejne skladbu (skladby) primeranej technickej a obsahovej obtiažnosti, hra spamäti.

Metodicko–didaktické postupy:

Podporou aktívnej a pasívnej účasti na koncertoch, počúvaním, porovnávaním a diskusiou o rozličných nahrávkach uznávaných klaviristov sa pedagóg snaží motivovať žiaka k hľadaniu vlastnej interpretačnej cesty, postupne ho viesť k samostatnému hudobnému uvažovaniu, k vlastnému interpretačnému názoru. Pri výchove k štýlovosti interpretácie je nevyhnutný vhodný výber kvalitných skladieb rôznych historických období. Pri práci na odhaľovaní interpretačných špecifik jednotlivých historických epoch (konkrétne starej hudby) je učiteľovi k dispozícii aj spinet.

Obsah záverečnej skúšky:

2 skladby rôzneho charakteru primeranej náročnosti spamäti.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: prvý, druhej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín: 1,5

Štvorročná hra alebo komorná hra alebo sprievod

Poslanie a charakteristika predmetu:

Výberom kvalitnej klavírnej literatúry formovať estetické cítenie žiaka. Tvorivým prístupom pedagóga prispieť k harmonickému rozvoju jeho umeleckej osobnosti.

Ciele:

Nastávajúci prudký fyzický, psychický a emocionálny rast dieťaťa využiť v prospech jeho rýchlejšieho umeleckého rastu, rozvoja technických zručností opierajúcich sa o čoraz bohatšie a jasnejšie hudobné sluchové predstavy. Udržať záujem a nadšenie pre klavírnú hru tvorivým prístupom vo vyučovaní, vhodným výberom hodnotnej klavírnej literatúry, podporou spoločného muzicírovania v rámci štvorročnej, komornej hry či klavírneho sprievodu.

Obsah:

- väčší priestor venovaný hre stupnic dur a mol - pomáhajú žiakovi zdokonaľovať brilantnosť prstov, prehĺbujú správne prstokladové návyky a môžu slúžiť aj k nácviku rôznej interpretačnej problematiky (artikulačnej, rytmickej, dynamickej, atď.), neustála aktivizácia sluchovej sféry
- v súvislosti s narastajúcou rukou snaha zväčšovať jej rozpätie aj stále náročnejšími rozkladmi a akordmi
- zadávanie náročnejších polyfonických skladieb (imitačná polyfónia), zaoberanie sa štýlovosťou hry, zložitejšími melodickými ozdobami, formovým rozborom, viachlasom v rámci jednej ruky (výchova k správnym sluchovo – hmatovým návykom, ktoré vedú k plastickému zneniu)
- štúdium náročnejších klasicistických skladieb sonátovej formy – práca na tektonike, analýze formy, väčšej rytmickej pregnantnosti a artikulačnej jasnosti
- rozsahom väčšie romantické skladby poskytujú priestor pre zdokonaľovanie tónotvorby, techniky pedalizácie, obohacovania dynamickej škály a riešenie náročnejších rytmických útvarov (napr. 2:3, drobnejšie rytmické hodnoty, atď.)
- zaraďovanie skladieb všetkých štýlových epoch, prebúdzanie záujmu žiaka o prácu na skladbách súčasnej hudby
- dostatok priestoru venovať hre z listu, 4-ručnej či komornej hry, prípadne klavírnemu sprievodu

Kompetencie:

- plynulá hra durových, molových v kombinovanom pohybe, veľký rozklad tonický, postaviť zm.7, D7
- zvládne náročnejšie polyfonické skladby, rozumie faktúre, nezávisle vedie hlasy, pozná symboly a dokáže interpretovať náročnejšie melodické ozdoby, poradí si s krátkym úsekom dvojhlasu v rámci jednej ruky
- štýlovo správne, rytmicky presne a artikulačne jasne zahrá skladbu v klasickej sonátovej forme, dokáže rozlíšiť jej jednotlivé diely a základný harmonický pôdorys
- preukáže rozvinutejšie a živšie hudobné sluchové predstavy, ktoré sa prejavujú v používaní väčšej dynamickej škály, bohatšej zvukovej farebnosti a tónotvorby pri hre, dokonalejšou technikou pedalizácie
- prejavuje stále väčší osobný podiel na vytváraní hudobných obrazov pri štúdiu skladieb, samostatnosť v myslení a pri nácviku skladieb
- hrá plynule z listu jednoduchšie skladby
- dokáže hrať v komornom zoskupení ako sólista alebo spoluhráč

Výstupy:

Účasť na triednych, interných a verejných vystúpeniach minimálne 2-krát ročne. Hra spamäti.

Metodicko-didaktické postupy:

Obdobie začiatku dospievania detí nesie so sebou potenciálne riziko straty záujmu dieťaťa o klavírnú hru a hudbu všeobecne, alebo naopak – môže viesť k jeho zvýšenému záujmu k umeniu ako nástroja na sebarealizáciu, prezentáciu vlastných myšlienok, názorov či prebúdzaniu emocionálneho prežívania mladého človeka. Prístup pedagóga, jeho pedagogická empatia a intuícia v tomto smere zohráva dôležitú úlohu. Žiak už dospel k určitej samostatnosti pri prvotnom nácviku skladieb, učiteľ je mu však stále ešte sprievodcom, ktorý jeho kroky kontroluje, aby v klavírnom štúdiu napredoval správnym smerom.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: druhý, druhej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín: 1,5

Štvorročná hra alebo komorná hra alebo sprievod

Poslanie a charakteristika predmetu:

Kultivovať interpretačný prejav žiaka na stále rozsiahlejších skladbách. Pozitívne vplývať na harmonický vývoj jeho osobnosti.

Ciele:

Vo vyučovaní sa zamerať na rozsiahlejšie, technicky aj výrazovo náročnejšie skladby, ktoré však korešpondujú s hudobnou a technickou vyspelosťou žiaka. Motivovať k častejšej pasívnej aj aktívnej účasti na koncertoch.

Obsah:

- kultivovať interpretačný prejav žiaka, zamerať sa na jeho hudobnú sluchovú predstavu, (ktorá by mala byť už bohatšia a zreteľnejšia) a prostredníctvom jeho zvukovej tvorivej vôle dbať na jej precíznu realizáciu
- výberom vhodných etúd zameraných na zdokonaľovanie rôznych technických zručností žiaka (oktávová, pasážová, akordická technika, chromatika, glissandá, väčšie skoky, polyrytmika, polymetrika, plasticnosť znenia) dokážeme efektívne využívať pri štúdiu technicky a výrazovo stále náročnejších diel
- zaoberať sa štýlovosťou, diskutovať o nej so žiakom, zamerať sa na rozsiahlejšie a technicky náročnejšie skladby 19. a 20. Storočia
- spoznávať nuansy pedalizácie, ako je napríklad neúplný pedál, pedál u.c. – prebúdzaním záujem o skladby súčasnej hudby,
- naďalej sa venovať hre stupníc a akordov
- venovať dostatočný priestor hre z listu
- rozvoj harmonického cítenia pri práci s akordickými značkami v texte skombinovať s rozvojom improvizácie a vlastnej kompozície.

Kompetencie:

- plynulá hra stupníc, akordov a rozkladov, D7, zm.7
- dostatočne kultivovaný interpretačný prejav pri hre skladieb rôznych štýlových období
- technické aj výrazové zvládnutie stále náročnejších skladieb a etud, prejavenie dostatočnej samostatnosti pri ich nácviku
- rozoznanie a pochopenie štýlu a interpretačných špecifik náročnejších skladieb 19. storočia, interpretačné zvládnutie náročnejšej romantickej faktúry, štýlové nuansy tónotvorby a pedalizácie, polyrytmické úseky
- spoznať niektoré kompozičné techniky a interpretačné špecifiká skladieb 20. a 21. Storočia
- schopnosť tvorby harmonického sprievodu k melódii na základe jednoduchších akordických značiek v texte
- schopnosť analýzy vlastnej aj cudzej interpretácie
- plynulá hra z listu jednoduchších skladieb

Výstup:

Triedne, interné a verejné vystúpenie žiaka na koncerte 2-krát v školskom roku podľa individuálnych schopností žiaka.

Metodicko-didaktické poznámky:

Pre dosiahnutie určitého cieľa je vždy potrebná motivácia. V tomto roku štúdia sa kladie dôraz na interpretáciu náročnejších diel. Učiteľ a žiak neustále kooperujú na vytváraní hudobného obrazu, pričom pedagóg za istých priaznivých okolností ponecháva určitú mieru zodpovednosti na žiakovi, ktorý už nadobudol hudobný vkus a vlastný interpretačný názor.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: tretí, druhej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín: 1,5

Štvorročná hra alebo komorná hra alebo sprievod

Poslanie a charakteristika predmetu:

Viac ako v predošlých rokoch podnecovať a aktivizovať záujem žiaka o hudbu návštevami koncertov, počúvaním nahrávok hudby s vynikajúcimi interpretmi, diskusiou o klavírnej interpretácii a o súčasnom hudobnom dianí, čítaním hudobnej literatúry a aktívnym účinkovaním na školských a mimoškolských vystúpeniach.

Ciele:

Zdokonaľiť inštrumentálne návyky v hudobno-výrazovom kontexte skladby. Orientovať žiaka na vnímanie, pochopenie a interpretovanie väčších cyklických foriem.

Obsah:

- zdokonaľovať hru stupníc a akordov s dôrazom na precíznosť, presnosť, rýchle tempá, naučiť žiaka pochopiť súvislosti medzi rôznymi formami ich nácviku a zdokonaľovaním rôznych

pianistických zručností (polyrytmika, neúplný pedál, nezávislosť rúk, atď), nabádať ho k neustálej sluchovej kontrole a tvorivému prístupu

- práca na uvedomelom zdokonaľovaní technických zručností na etudách
- spoznávanie väčších cyklických foriem, problematika formových, tempových a charakterových kontrastov vrámci cyklu, aplikácia poznatkov z hudobnej náuky, zaradenie viacdielných skladieb do vyučovania
- štúdium skladieb rôznych štýlov, poukazovať na interpretačné špecifiká jednotlivých štýlov, podporovať žiaka k aktívnej diskusii o svojej alebo cudzej interpretácii
- zaradiť do vyučovania náročnejšie skladby imitačnej polyfónie, (invencie, fúgy) zaoberať sa ich formou, atribútmi štýlu, problematika barokovej ornamentácie, pri interpretácii aplikovať poznatky z hudobnej náuky, približovať žiakovi ich štúdium z rôznych edícií a urtextov, pomáhať mu vytvoriť si čo najautentickejší hudobný obraz skladby starej hudby
- rozširovať repertoár skladieb 20. storočia a súčasnej hudby, pomáhať žiakovi formovať vkus, približovať kompozičné techniky a notový zápis novej hudby
- práca na tónotvorbe, nuansoch vedenia kantilény a techniky pedalizácie (čiastkový pedál)
- tvorba sprievodu podľa akordických značiek, rozvoj improvizácie, harmonického cítenia, základy tvorby harmonickej kadencie
- povzbudzovať žiakov k hudobnej spolupráci vrámci komornej hry, 4-ručiek alebo klavírneho sprievodu k iným nástrojom

Kompetencie:

- plynulá hra stupníc, akordov a rozkladov v rýchlych tempách, schopnosť flexibilne ich využiť pri nácviku rôznych technických problémoch, samostatná sluchová kontrola
- preukázanie dostatočnej samostatnosti pri nácviku náročnejších skladieb a etud, schopnosť uvedomelého zdokonaľovania technických zručností
- schopnosť diskutovať o vlastnej alebo cudzej interpretácii
- chápanie základných interpretačných špecifik jednotlivých štýlov, vedomá a aktívna aplikácia poznatkov v interpretácii
- pochopenie problematiky cyklických foriem, princípu tempových, formových a charakterových kontrastov pri viacdielných skladbách
 - aktívne využitie poznatkov o harmonických funkciách, základy tvorby harmonickej kadencie, schopnosť vytvárať sprievod k akordickým značkám v texte
 - schopnosť plynulej hry z listu jednoduchších skladieb
- aktívne využívanie jemných odtieňov pedalizácie vrátane čiastkového a ľavého pedálu
- preukázanie primeranej úrovne samostatnosti pri nácviku skladieb

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na interných a verejných vystúpeniach 2-krát ročne.

Metodicko-didaktické postupy:

Pedagóg vedie žiaka k dôslednosti a racionalite pri domácom nácviku skladieb, pochopeniu súvislosti medzi efektívnym, premysleným cvičením a rýchlosťou nácviku notového materiálu. Žiak aktívne spolupracuje na výstavbe vlastného pianistického repertoáru. Keďže žiak už nadobudol hudobný vkus a dosiahol určitý stupeň technickej a hudobnej vyspelosti, pedagóg sa mu snaží vytvárať priestor pre realizáciu jeho interpretačného názoru.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: štvrtý, druhej časti I. stupňa základného štúdia

Učebný plán: 3

Počet hodín: 1,5

Štvorročná hra alebo komorná hra alebo sprievod

Poslanie a charakteristika predmetu:

Priviesť žiaka k úspešnému absolventskému výkonu, ktorý by odzrkadľoval interpretačné zručnosti žiaka nadobudnuté počas celého štúdia a jedinečnosť jeho hudobnej osobnosti. Pokúsiť sa uchovať jeho nadšenie pre hudbu a vytvoriť základ pre jeho ďalšie štúdium na ZUŠ, prípadne domáce samo štúdium a chuť k celoživotnému vzdelávaniu.

Ciele:

Naštudovať so žiakom komplexný repertoár a docieľiť jeho sústredenú plynulú hru skladieb väčšieho rozsahu a väčšej technickej a výrazovej náročnosti. Dospieť ku vyrovnanému kultivovanému interpretačnému prejavu žiaka, v ktorom sa snúbi zvládnutie primeranej technickej náročnosti s obsahovým pochopením diela. Podporovať aktívnu účasť na školských a mimoškolských podujatiach.

Obsah:

- práca na dramaturgicky vhodnom komplexnom repertoári, zahŕňajúcom skladby všetkých štýlových epoch, na ktorom môže žiak rozvíjať a kultivovať svoj interpretačný prejav
- na výbere skladieb spolupracuje učiteľ so žiakom, zohľadňujúc vkus, technickú a hudobno-intelektuálnu úroveň žiaka a prednosti jeho interpretačného prejavu
- vo vyučovaní diskutovať so žiakom o interpretácii, spoločnom vytváraní hudobného obrazu diela, nabádať ho k samostatnosti myslenia a podporovať jeho vlastné návrhy riešenia konkrétnych technicko-výrazových problémov
- k pozitívnemu rozvoju pianistických zručností prispieť aj vhodným a premysleným výberom klavírných etúd
- pri práci na štýlovosti vyžadovať od žiaka praktické aplikovanie komplexných vedomostí z hudobnej náuky
- vyučovanie smeruje k tvorivej interpretácii žiaka vychádzajúca z jedinečnosti osobnosti žiaka a hudobného obrazu skladby
- zdokonaľovanie hudobnej pamäte vedomým zapamätávaním, intenzívny rozvoj dlhodobejšej koncentrácie pri dlhších koncertných výkonoch
- zdokonaľovanie pohotovosti hry z listu, prehlbovanie a utvrdzovanie správnych zrakovo-sluchovo-motorických návykov pri čítaní neznámeho textu, rozvíjanie hudobnej intuície
- rozvíjanie improvizácie a schopnosti vlastnej kompozície tvorbou sprievodov k melódiám podľa akordických značiek

Kompetencie:

- dostatočná samostatnosť pri naštudovaní repertoáru, dôraz na racionalitu pri domácej príprave
- uvedomelá, štýlová a historicky poučená interpretácia skladieb rôznych hudobných epoch
- interpretačný prejav žiaka oplýva bohatou paletou tónotvorby, využitím

dynamickej škály zvukových možností nástroja, zvládnutím dostatočnerýchlych temp, metrrytmickej pulzácie, precíznosťou realizácie jednotlivých hudobných zámerov pri súčasnom vnímaní celistvosti hudobného toku, s využitím dostupných pedalizačných nuans

- prejav schopnosti flexibilného prispôsobenia sa podmienkam hry na inom nástroji, prípadne inej akustike priestoru, ktoré vychádza z neustálej sluchovej kontroly žiaka pri hre
- sústredená plynulá hra skladieb väčšieho rozsahu naspamäť
- plynulá hra z listu skladieb jednoduchšej úrovne
- schopnosť tvorby harmonického sprievodu a sprievodu podľa akordických značiek, harmonická kadencia
- navrhujú vlastné riešenia interpretačných problémov
- systematizujú komplexné vedomosti z hudobnej náuky a prakticky ich využívajú vo svojej hre

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na interných a verejných vystúpeniach 2-krát ročne.

Metodicko-didaktické postupy:

Pedagóg a žiak úzko spolupracujú na vhodnom výbere absolvenského repertoáru, ktorý by mal čo najviac odzrkadľovať interpretačné prednosti žiaka, korešpondovať s úrovňou jeho technických zručností, hudobných vedomostí, ale aj umeleckou úrovňou jeho prejavu. Učiteľ povzbudzuje žiaka k trpezlivosti, dôslednosti a cieľavedomosti domácej prípravy, podporuje ho v návrhoch jeho vlastných riešení čiastkových interpretačných problémov, je mu sprievodcom vo vytváraní hudobného obrazu diela. Pomáha formovať jeho umeleckú osobnosť a motivuje ho k ďalšiemu hudobnému štúdiu.

Obsah záverečnej skúšky:

3 skladby rôzneho charakteru a štýlu primeranej náročnosti, hra spamäti.

II. stupeň základného štúdia a Štúdium pre dospelých (ŠPD)

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 1. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

Učebný plán: 20

Počet hodín: 1,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

Po ukončení 4.ročníka druhej časti I. stupňa môžu žiaci pokračovať v štúdiu na II.stupni. Žiaci sa ďalej

zdokonaľujú v technických zručnostiach a umeleckom prejave. Naberajú hudobné skúsenosti aj z pozície spoluhráča prostredníctvom 4-ručnej, komornej hry, sprievodu, hry v orchestri či hry v súbore.

Ciele:

Viac ako v predošlých rokoch podnecovať žiaka ku hre v komorných zoskupeniach a klavírných sprievodoch. Rozširovať repertoár o závažnejšie hudobné diela a aktívne aplikovať do interpretácie aj vedomosti získané z hudobnej teórie a dejín hudby. Častejšie sa aktívne aj pasívne zúčastňovať koncertov, počúvať veľa kvalitných nahrávok a postupne rozvíjať schopnosť diskutovať o klavírnej interpretácii z rôznych hľadísk.

Obsah:

- práca na technicky aj obsahovo náročnejších skladbách rôznych štýlov, ich rozbor nasmerovať k vyváženému emocionálnemu aj racionálnemu prístupu.
- zdokonaľovanie interpretačných zručností prostredníctvom stupníc, akordov, technických i koncertných etúd, ktoré si už žiak dokáže vybrať sám na základe potreby zdokonalenia konkrétnej technickej problematiky
- viesť žiaka k čo najväčšej miere samostatnosti pri počiatočnom nácviku skladby a následne k diskusii o konkrétnych interpretačných problémoch, rôznych spôsoboch ich riešenia, čo pomáha viesť žiaka k premyslenej a uvedomelej hre
- prehlbovanie štýlovosti hry
- práca na zdokonaľovaní tónotvorby
- rozvíjanie hudobnej pamäte
- zdokonaľovanie pohotovosti pri hre z listu
- aktívna participácia na kolektívnom muzicovaní
- rozvoj improvizácie, základov kompozície, hra podľa akordických značiek a tvorba jednoduchých aranžmánov

Kompetencie:

- analyzujú študované skladby z rôznych hľadísk
- preukážu samostatný prístup k nácviku skladby
- uvedomelo a štýlovo interpretujú a verejne prezentujú náročnejšie diela a dokážu svoj výkon aj zhodnotiť
- interpretujú technické i koncertné etudy
- vytvoria k melódii jednoduchý harmonický sprievod alebo podľa akordických značiek v texte
- preukážu dostatočnú pohotovosť pri hre z listu

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na interných a verejných vystúpeniach 2-krát ročne sólo aj v rámci komorného zoskupenia.

Metodicko-didaktické postupy:

Vo vyučovaní sa kladie dôraz na interpretáciu stále náročnejších diel. Žiak už nadobudol dostatočné zručnosti a návyky z predchádzajúceho štúdia, takže je schopný prvotného samo štúdia vybranej skladby. Vo vyučovaní treba venovať viac priestoru diskusii, porovnávaniu rôznych možností riešenia konkrétnych interpretačných problémov. Pedagóg nabáda žiaka k návrhom jeho

vlastných riešení.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 2. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

Učebný plán: 20

Počet hodín (týždenne): 1,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

Budovanie komplexného osobného repertoáru študenta, vytváranie návykov tvorivej interpretácie skladieb.

Ciele:

Nadalej rozširovať repertoár o závažnejšie hudobné diela, analyzovať ich z rôznych hľadísk vyváženým racionálnym a emocionálnym prístupom. Pokračovať v nadobúdaní hudobných skúseností v komornej hre či klavírnom sprievode.

Obsah:

- práca na technicky aj obsahovo stále náročnejších skladbách, štylovosti ich interpretácie, rozbere hudobných foriem, dôraz na precíznosť využitia hudobno-výrazových prostriedkov klavírnej interpretácie
- obohacovanie farebnosti tónu, rozširovanie dynamickej škály hry, práca na jemných nuansách pedalizácie (čiastkový pedál, u.c. pedál, vibrato pedál)
- zdokonaľovať zložitejšiu pasážovú techniku hrou paralelných stupníc a rozšírených akordov v rôznych rytmických obmenách
- vytvárať návyky tvorivej interpretácie skladieb
- venovať priestor hre z listu, využiť možnosti spoločného muzicírovania
- diskusia a analýza počutej klavírnej interpretácie, schopnosť verbálneho zhodnotenia vlastnej interpretácie
- zdokonaľovať návyky improvizácie, venovať sa jednoduchšej harmonizácii a tvorbe jednoduchých aranžmánov piesní

Kompetencie:

- hrá technicky aj obsahovo stále náročnejšie skladby, dosahuje pri tom stále väčšiu úroveň štylovosti hry
- v jednotlivých zložkách klavírnej interpretácie prejavuje precíznosť, dôslednosť, cieľavedomosť a cit pre estetiku štýlu
- dokáže sám cielene pracovať na zdokonaľovaní svojej technickej zručnosti na stupniciach, akordoch, technických aj koncertných etudách
- vie flexibilne prispôsobiť hru aktuálnym nástrojovým a akustickým

- podmienkam
- plynule hrá z listu
- prejavuje návyky tvorivej interpretácie
- zvládne základy improvizácie
- buduje si komplexný osobný repertoár
- úspešne hudobne spolupracuje v hudobných zoskupeniach

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na interných a verejných vystúpeniach 2-krát ročne.

Metodicko-didaktické postupy:

Pedagóg podporuje študenta k aktívnej participácii na tvorbe jeho osobného komplexného repertoáru. Študent si je vedomý predností aj nedostatkov svojho interpretačného prejavu, dokáže na sebe samostatne pracovať a samostatne voliť vhodné technické či koncertné etudy vedúce k zdokonaľovaniu konkrétnych interpretačných zručností. Pedagóg aj študent spoločne pracujú na vytváraní hudobného obrazu skladieb, študent navrhuje vlastné riešenia a so zapracovaním prípadných učiteľových pripomienok sa približuje k osobitému umeleckému prejavu.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 3. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

Učebný plán: 20

Počet hodín týždenne: 1,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

V treťom ročníku II. stupňa základného štúdia sa žiaci ďalej zdokonaľujú v technických zručnostiach a umeleckom prejave. Sú schopní pracovať samostatne, rozvíja sa u nich pianistická pohotovosť a umelecká tvorivosť.

Ciele:

Priviesť žiaka k uvedomelej interpretácii skladieb, spojenej so schopnosťou vlastného ohodnotenia sa. Intenzívne pracovať so študentami pripravujúcimi sa na ďalšie profesijné štúdium na učiteľských a hudobných fakultách. Pomôcť študentovi dosiahnuť svoj vlastný tvorivý potenciál interpreta a poslucháča. Rozširovať vedomosti o základoch klavírnej kompozície.

Obsah:

- práca na náročných skladbách všetkých štýlových období a koncertných etudách
- prehľbovanie štýlovosti interpretácie, snaha o historicky poučenú autentickú interpretáciu starej hudby, kritická práca s urtextami a rôznymi edíciami, diskusie o štýlovosti hry, analýza nahrávok diel starej hudby na historických kópiách starých klávesových nástrojov a

- posudzovanie dopadu na interpretáciu na modernom klavíri
- zdokonaľovanie a práca na jemných detailoch všetkých zložiek klavírnej interpretácie
- zoznámiť žiaka s možnosťami technického frázovania a polohových prstokladov v náročnejšom klavírnom texte.
- diskusia o zákonitostiach dobrej klavírnej interpretácie, analýza vlastných aj počutých interpretačných výkonov
- venovať dostatok priestoru hre z listu, komornej, štvorročnej hre či korepetíciám iných nástrojov

Kompetencie:

- preukazuje schopnosť štýlovej interpretácie skladieb jednotlivých historických období
- primerane využíva celú dynamickú škálu nástroja
- vie pracovať s farebnosťou tónu, jemnými agogickými, artikulačnými a pedalizačnými nuansami
- snaží sa o historicky poučenú a v čo najväčšej miere autentickú interpretáciu starej hudby, aktívne a vedome dokáže pracovať s urtextami a dokáže rozlíšiť dobré vydanie textu
- vie flexibilne prispôbiť svoju hru aktuálnym nástrojovým a akustickým podmienkam
- dokáže poskytnúť spätnú väzbu o interpretácii
- dokáže sa presadiť v komorných zoskupeniach ako sólista či ako spoluhráč
- rozumie základným zákonitostiam klavírnej interpretácie
- dokáže vyjadriť svoj hudobný názor verbálne aj svojou uvedomelou klavírnou interpretáciou

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na interných a verejných vystúpeniach 2-krát ročne.

Metodicko-didaktické postupy:

Intenzívnejšie pracovať so študentami pripravujúcimi sa ďalšie profesijné štúdium na pedagogických, filozofických či hudobných fakultách, zdokonaľovať ich verbálne schopnosti zhodnotenia svojho alebo počutého interpretačného výkonu, naučiť ich chápať zákonitosti dobrej interpretácie. Pedagóg ich motivuje k častejším návštevám koncertov, počúvaniu kvalitných nahrávok na CD alebo internete, učí ich orientovať sa v hudobných periodikách, webových stránkach, virtuálnych knižniciach notovín a teoretickej hudobnej literatúre.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 4. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

Učebný plán: 20

Počet hodín (týždenne): 1,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

Pripraviť žiaka na vysokoškolské štúdium na školách umelecko-pedagogického zamerania,

prípadne na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v oblasti klavírnej hry.

Ciele:

Vybudovať dramaturgicky zaujímavý a úrovni študenta primeraný repertoár, ktorý bude schopný úspešne prezentovať v rámci svojho absolventského výkonu v poslednom ročníku štúdia. Okrem zdokonaľovania sólistického umeleckého prejavu prezentovať sa úspešne aj ako hráč v komornom zoskupení. Vytvoriť v mladom klaviristovi jeho vlastný tvorivý potenciál interpreta a poslucháča.

Obsah:

- zdokonaľovanie zložitejších prvkov klavírnej techniky a ich kombinácií na vhodných technických cvičeniach či koncertných etudách
- práca na rozvíjaní hudobnej pamäti, návykoch aktívneho zapamätávania si hudobného textu prepájaním jednotlivých senzorických zložiek (sluchovej, vizuálnej, hmatovej) a vyšších zložiek vnímania (symbolickej, logickej a emocionálnej)
- uvedomelá práca na štýlovosti hry, jej zdokonaľovanie
- psycho-fyzická príprava na absolventský výkon
- diskusie o vlastnej aj počutej interpretácii, dôraz na schopnosť verbálneho vyjadrenia umeleckého názoru
- hra z listu, hra v komorných zoskupeniach, klavírna korepetícia
- priestor pre vlastné kompozičné pokusy, aranžovanie piesní

Kompetencie:

- dosahuje vysokú úroveň interpretačného prejavu, primerane svojim schopnostiam a ročníku štúdia
- uvedomelo a osobito interpretuje rozsiahlejšie skladby vzhľadom na ich štýl, formu, žáner, faktúru
- má dostatočne rozvinuté hudobné sluchové predstavy prejavujúce sa jasnosťou a zreteľnosťou
- všetky zložky jeho interpretácie vykazujú patričnú mieru precíznosti, cieľavedomosti a citu pre detail
- nadobudol hudobný vkus
- primerane rozumie zákonitostiam klavírnej interpretácie
- vie verbálne zhodnotiť svoj alebo cudzí interpretačný výkon
- je schopný ďalej napredovať bez pomoci pedagóga v zdokonaľovaní svojich interpretačných zručností, v nadobúdaní nových hudobných skúseností, vo vytváraní hudobného obrazu skladby prináša vlastné umelecké riešenia
- analyzuje vlastnú interpretáciu, je schopný jej neustálej sluchovej kontroly a jej verbálneho zhodnotenia
- je schopný následného samostatného budovania vlastného komplexného klavírneho repertoáru
- plynule hrá z listu
- je schopný úspešne participovať v komornom zoskupení ako sólista či spoluhráč

- má základné návyky klavírnej korepetície

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na interných a verejných vystúpeniach 2-krát ročne.

Metodicko-didaktické postupy:

Vyučovanie v poslednom ročníku žiakovho štúdia na ZUŠ sa prioritne zameriava na prípravu dramaturgicky vhodného repertoáru, ktorý bude žiak prezentovať v rámci záverečnej skúšky a na koncerte absolventov. Žiak je už schopný prvotného samo štúdia aj náročnejších skladieb, na vytváraní hudobného obrazu skladieb pracujú s učiteľom spoločne. Pedagóg mu je na ceste za čo možno najkvalitnejším interpretačným prejavom radcom, sprievodcom, povzbudzovateľom, ale aj konštruktívnym kritikom.

Obsah záverečnej skúšky:

3 skladby rozličných štýlových období alebo charakterov primeranej náročnosti, hra spamäti.

II. stupeň rozšíreného štúdia

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 1. ročník II. stupňa rozšíreného štúdia

Učebný plán: 28a

Počet hodín: 2,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

Po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa môžu žiaci pokračovať v štúdiu na II. stupni. Vynikajúci žiaci môžu so súhlasom riaditeľa pokračovať v štúdiu na II. stupni v režime rozšíreného vyučovania s časovou dotáciou 2,5 hodiny týždenne. Títo žiaci sa aktívne zapájajú do verejného koncertného života školy, reprezentujú školu na klavírnych súťažiach, prípadne sa pripravujú na nadväzujúce ďalšie profesionálne štúdium (napr. na konzervatóriu). Ďalej sa zdokonaľujú v technických zručnostiach a umeleckom prejave. Naberajú hudobné skúsenosti aj z pozície spoluhráča prostredníctvom 4-ručnej, komornej hry, sprievodu, hry v orchestri či hry v súbore.

Ciele:

Viac ako v predošlých rokoch podnecovať žiaka ku hre v komorných zoskupeniach a klavírných sprievodoch. Rozširovať repertoár o závažnejšie hudobné diela a aktívne aplikovať do interpretácie aj vedomosti získané z hudobnej teórie a dejín hudby. Častejšie sa aktívne aj pasívne zúčastňovať koncertov, počúvať veľa kvalitných nahrávok a postupne rozvíjať schopnosť diskutovať o klavírnej interpretácii z rôznych hľadísk. Podnecovať žiaka k účastiach na klavírných súťažiach či hudobných festivaloch.

Obsah:

- práca na technicky aj obsahovo náročnejších skladbách rôznych štýlov, ich rozbor nasmerovať k vyváženému emocionálnemu aj racionálnemu prístupu.
- zdokonaľovanie interpretačných zručností prostredníctvom stupníc, akordov, technických i koncertných etúd, ktoré si už žiak dokáže vybrať sám na základe potreby zdokonalenia konkrétnej technickej problematiky
- podporovať a aj vyžadovať väčšiu mieru samostatnosti pri počiatočnom nácviku skladby a viesť k diskusii o konkrétnych interpretačných problémoch, rôznych spôsoboch ich riešenia, čo vedie žiaka k premyslenej a uvedomelej hre
- prehľbovanie uvedomelej štýlovosti hry
- práca na zdokonaľovaní a stále väčšej detailnosti tónotvorby
- rozvíjanie hudobnej pamäte náročnejším a dlhším repertoárom
- zdokonaľovanie pohotovosti pri hre z listu
- aktívna participácia na kolektívnom muzicírovaní
- rozvoj improvizácie

Kompetencie:

- analyzujú študované skladby z rôznych hľadísk
- preukážu samostatný prístup k nácviku skladby
- uvedomelo a štýlovo interpretujú a verejne prezentujú náročné diela a dokážu svoj výkon aj zhodnotiť a verejne obhájiť na základe rozšírených teoretických vedomostí
- interpretujú náročnejšie technické i koncertné etudy
- pohotovo vytvoria k melódii harmonický sprievod alebo podľa akordických značiek v texte
- preukážu dostatočnú pohotovosť pri hre z listu
- aplikujú návyky kolektívnej hry v rôznych komorných zoskupeniach

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na súťažiach, festivaloch, koncertoch či iných verejných vystúpeniach niekoľko-krát ročne sólo, prípadne vrámci komorného zoskupenia.

Metodicko-didaktické postupy:

Vo vyučovaní sa kladie dôraz na interpretáciu stále náročnejších diel. Žiak už nadobudol dostatočné zručnosti a návyky z predchádzajúceho štúdia, prvé samostatné štúdium vybranej skladby je pre neho samozrejmosťou. Vo vyučovaní preto ostáva viac času na diskusiu, porovnávanie rôznych možností riešenia konkrétnych interpretačných problémov. Žiak aktívne navrhuje vlastné riešenia a vie ich aj verbálne zhodnotiť.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 2. ročník II. stupňa rozšíreného štúdia

Učebný plán: 28a

Počet hodín (týždenne): 2,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

Budovanie komplexného osobného repertoáru študenta, ktorý je prispôsobený rôznym cieľom - príprave na konzervatórium alebo účasti na súťažiach, hudobných festivaloch apod.

Ciele:

Nadalej rozširovať repertoár o závažnejšie hudobné diela, analyzovať ich z rôznych hľadísk vyváženým racionálnym a emocionálnym prístupom. Zdokonaľovať schopnosť prezentovať časovo náročnejší interpretačný výkon na verejných pódioch. Pokračovať v nadobúdaní hudobných skúseností v komornej hre či klavírnom sprievode.

Obsah:

- práca na technicky aj obsahovo náročných skladbách, štylovosti ich interpretácie, rozbere hudobných foriem, dôraz na precíznosť využitia hudobno-výrazových prostriedkov klavírnej interpretácie
- obohacovanie farebnosti tónu, rozširovanie dynamickej škály hry, práca na jemných nuansách pedalizácie (čiastkový pedál, u.c. pedál, vibrato pedál)
- zdokonaľovať zložitejšiu pasážovú techniku hrou paralelných stupníc a rozšírených akordov v rôznych rytmických obmenách
- cieľavedomé zdokonaľovanie technických zručností ako: pasážovej brilantnej techniky, dvojhmatovej, chromatickej, oktavovej, glissandovej, repetičnej, arpeggiovej, plasticity viachlasného znenia či techniky pedalizácie
- vytvárať návyky tvorivej interpretácie skladieb
- venovať priestor hre z listu, využiť možnosti spoločného muzicírovania – diskusia a analýza počutej klavírnej interpretácie,
- zdokonaľovať návyky improvizácie, venovať sa jednoduchkej harmonizácii a tvorbe jednoduchých aranžmánov piesní

Kompetencie:

- hrá technicky aj obsahovo stále náročnejšie skladby približujúc sa úrovni stredoškolského umeleckého štúdia, dosahuje pri tom stále väčšiu úroveň štylovosti hry
- v jednotlivých zložkách klavírnej interpretácie prejavuje precíznosť, dôslednosť, cieľavedomosť a cit pre estetiku štýlu
- dokáže sám cielene pracovať na zdokonaľovaní svojej technickej zručnosti na stupniciach, akordoch, technických aj koncertných etudách

- vie flexibilne prispôbiť hru aktuálnym nástrojovým a akustickým podmienkam
- plynule hrá z listu
- prejavuje návyky tvorivej interpretácie
- zvládne základy improvizácie
- buduje si komplexný osobný repertoár

Výstup:

Nacvičené skladby prezentovať na súťažiach, festivaloch, koncertoch či iných verejných vystúpeniach niekoľko-krát ročne sólo, prípadne v rámci komorného zoskupenia.

Metodicko-didaktické postupy:

Pedagóg podporuje študenta k aktívnej participácii na tvorbe jeho osobného komplexného repertoáru, ktorý jeho schopnosti zdokonaľuje, prípadne pripravuje na súťaž. Študent si je vedomý predností aj nedostatkov svojho interpretačného prejavu, dokáže na sebe samostatne pracovať a samostatne voliť vhodné technické či koncertné etudy vedúce k zdokonaľovaniu konkrétnych interpretačných zručností. Pedagóg aj študent spoločne pracujú na vytváraní hudobného obrazu skladieb, študent navrhuje vlastné riešenia a so zapracovaním prípadných učiteľových pripomienok sa približuje k osobitému umeleckému prejavu.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 3. ročník II. stupňa rozšíreného štúdia

Učebný plán: 28a

Počet hodín týždenne: 2,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

V treťom ročníku II. stupňa základného štúdia sa žiaci na rozšírenom vyučovaní ďalej zdokonaľujú v technických zručnostiach a umeleckom prejave. Vedome si budujú svoj vlastný osobný pianistický repertoár. Do veľkej miery pracujú samostatne, rozvíja sa u nich pianistická pohotovosť a umelecká tvorivosť.

Ciele:

Priviesť žiaka k uvedomelej interpretácii skladieb, spojenej so schopnosťou vlastného ohodnotenia sa. Pripraviť žiaka na klavírnú súťaž, prípadne na úspešnú reprezentáciu školy na verejných koncertoch a festivaloch. Intenzívne pracovať so študentmi pripravujúcimi sa na ďalšie profesijné štúdium na učiteľských a hudobných fakultách či konzervatóriách. Pomôcť študentovi dosiahnuť svoj vlastný tvorivý potenciál interpreta a poslucháča. Rozširovať vedomosti o základoch klavírnej kompozície.

Obsah:

- práca na náročných skladbách všetkých štýlových období a koncertných etudách
- prehľbovanie štýlovosti interpretácie, snaha o historicky poučenú autentickú interpretáciu starej hudby, kritická práca s urtextami a rôznymi edíciami, diskusie o štýlovosti hry, analýza nahrávok diel starej hudby na historických kópiách starých klávesových nástrojov a posudzovanie dopadu na interpretáciu na modernom klavíri
- posilňovanie citu pre detail vo všetkých zložkách klavírnej interpretácie
- zoznámiť žiaka s možnosťami technického frázovania a polohových prstokladov v náročnejšom klavírnom texte a nabádať ho aj k ich aktívnemu využívaniu v interpretačnej praxi
- diskusia o zákonitostiach dobrej klavírnej interpretácie, analýza vlastných aj počutých interpretačných výkonov
- venovať dostatok priestoru hre z listu, komornej, štvorročnej hre či korepetíciám s inými nástrojmi
- neustále zdokonaľovanie schopností harmonizácie a aranžmánov skladieb, improvizácie piesní
- základy hudobnej kompozície, podpora študenta vo vlastnej tvorbe, jej analýza a diskusia o možných riešeniach

Kompetencie:

- aktívne participuje na výbere klavírneho materiálu
- preukazuje schopnosť štýlovej interpretácie skladieb jednotlivých historických období
- primerane využíva celú dynamickú škálu nástroja
- vyniká v práci s farebnosťou tónu, jemnými agogickými, artikulačnými a pedalizačnými nuansami
- snaží sa o historicky poučenú a v čo najväčšej miere autentickú interpretáciu starej hudby, aktívne a vedome dokáže pracovať s urtextami a dokáže rozlíšiť dobré vydanie textu
- vie flexibilne prispôbiť svoju hru aktuálnym nástrojovým a akustickým podmienkam
- dokáže poskytnúť spätnú väzbu o interpretácii
- plynulo hrá z listu, dokáže sa vedome zdokonaľovať v tejto oblasti v domácom prostredí
- dokáže sa presadiť v komorných zoskupeniach ako sólista či ako spoluhráč, častokrát sám iniciuje spoluprácu s hudobníkmi
- rozumie základným zákonitostiam klavírnej interpretácie

Výstup:

Nacvičené skladby prezentuje na súťažiach, verejných koncertoch, či hudobných festivaloch niekoľkokrát počas roka.

Metodicko-didaktické postupy:

Intenzívnejšie pracovať so študentmi pripravujúcimi sa ďalšie profesijné štúdium na konzervatóriách, pedagogických, filozofických či zdokonaľovať ich verbálne schopnosti zhodnotenia hudobných diel, naučiť ich chápať zákonitosti dobrej interpretácie. Pedagóg ich motivuje k častejším návštevám koncertov, počúvaniu kvalitných nahrávok na CD alebo internete, učí ich orientovať sa v hudobných periodikách, webových stránkach, virtuálnych knižniciach notovín a teoretickej hudobnej literatúre. Žiakov oboznámiť s prehľadom najvýznamnejších slovenských a zahraničných klavírnych súťaží, nabádať ich k pasívnej účasti, prípadne pripraviť ich na aktívnu účasť na niektorej z nich.

Zameranie: Hra na klavíri

Ročník: 4. ročník II. stupňa rozšíreného štúdia

Učebný plán: 28a

Počet hodín (týždenne): 2,5

Štvorročná hra, sprievod, komorná hra, hra v súbore alebo hra v orchestri

Poslanie a charakteristika predmetu:

Pripraviť žiaka na konzervatórium, prípadne vysokoškolské štúdium na školách umelecko-pedagogického zamerania či na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v oblasti klavírnej hry. V prípade účasti na niektorej z klavírnych súťaží pripraviť so žiakom vhodný repertoár.

Ciele:

Vybudovať dramaturgicky zaujímavý a úrovni študenta rozšíreného štúdia primeraný repertoár, ktorý bude schopný úspešne prezentovať v rámci svojho absolventského výkonu v poslednom ročníku štúdia, prípadne výkonu na niektorej z klavírnych súťaží. Okrem zdokonaľovania sólistického umeleckého prejavu prezentovať sa úspešne aj ako hráč v komornom zoskupení. Vytvoriť v mladom klaviristovi jeho vlastný tvorivý potenciál interpreta a poslucháča.

Obsah:

- v klavírnej interpretácii neustále zdokonaľovanie zmyslu pre detail
- zdokonaľovanie zložitejších prvkov klavírnej techniky a ich kombinácií na náročnejších technických cvičeniach či koncertných etudách
- práca na rozvíjaní hudobnej pamäti, návykoch aktívneho zapamätávania si hudobného textu prepájaním jednotlivých senzorických zložiek (sluchovej, vizuálnej, hmatovej) a vyšších zložiek vnímania (symbolickej, logickej a emocionálnej)
- uvedomelá práca na štýlovosti hry, jej zdokonaľovanie
- psycho-fyzická príprava na absolventský výkon či účasť na klavírnych súťažiach, verejných koncertoch či hudobných festivaloch
- diskusia o vlastnej aj počutej interpretácii, dôraz na schopnosť verbálneho vyjadrenia umeleckého názoru
- hra z listu, hra v komorných zoskupeniach, klavírna korepetícia
- priestor pre vlastné kompozičné pokusy, aranžovanie piesní a tvorbu sprievodu

podľa akordických značiek

Kompetencie:

- dosahuje vysokú úroveň interpretačného prejavu, približujúcej sa úrovni žiaka na konzervatóriu
- uvedomelo a osobito interpretuje rozsiahlejšie skladby vzhľadom na ich štýl, formu, žáner, faktúru
- má dostatočne rozvinuté hudobné sluchové predstavy prejavujúce sa jasnosťou a zreteľnosťou
- všetky zložky jeho interpretácie vykazujú vyššiu mieru precíznosti, cieľavedomosti a citu pre detail
- nadobudol hudobný vkus, ktorý vie aj verbálne zhodnotiť
- rozumie zákonitostiam klavírnej interpretácie a jej neustáleho zdokonaľovania
- vie verbálne zhodnotiť svoj alebo cudzí interpretačný výkon
- je schopný ďalej napredovať bez pomoci pedagóga v zdokonaľovaní svojich interpretačných zručností, v nadobúdaní nových hudobných skúseností, vo vytváraní hudobného obrazu skladby prináša vlastné umelecké riešenia
- je schopný analyzovať umelecký obsah diela
- analyzuje vlastnú interpretáciu, je schopný jej neustálej sluchovej kontroly a jej verbálneho zhodnotenia
- je schopný následného samostatného budovania vlastného komplexného klavírneho repertoáru
- plynule hrá z listu stále náročnejšiu klavírnú faktúru a je schopný v tomto smere ďalšieho rozvoja
- úspešne participuje v komornom zoskupení ako sólista či spoluhráč na koncertoch či súťažiach
- má dostatočné skúsenosti s klavírnou korepetíciou

Výstup:

Nacvičený repertoár prezentovať na verejných vystúpeniach, festivaloch, prípadne súťažiach, viackrát ročne.

Metodicko-didaktické postupy:

Vyučovanie v poslednom ročníku rozšíreného štúdia na ZUŠ sa prioritne zameriava na prípravu dramaturgicky vhodného repertoáru, ktorý bude žiak prezentovať v rámci záverečnej skúšky a na verejnom koncerte absolventov. Prvotné domáce samo naštudovanie skladieb je pre žiaka samozrejmosťou, na vytváraní hudobného obrazu skladieb pracujú s učiteľom spoločne. Žiak má prehľad o profesionálnych interpretoch, ich nahrávkach, dokáže ich (podobne ako svoju hru) analyzovať z interpretačného hľadiska, pedagóg mu je na ceste za čo možno najkvalitnejším interpretačným prejavom radcom, sprievodcom, povzbudzovateľom, ale aj konštruktívnym kritikom.

Obsah záverečnej skúšky:

3 skladby rozličných štýlových období alebo charakterov vysokej náročnosti, hra spamäti je samozrejmosťou.

ŠTVORRUČNÁ HRA, SPRIEVOD, KOMORNÁ HRA

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- rozlišujú part primo a secondo,
- počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre,
- reprodukovujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne,
- interpretujú spolu s iným žiakom jednoduché štvorručné skladby podľa notového zápisu,
- vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov,
- tvoria základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách,
- aplikujú základné harmonické funkcie: Ta D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty.

Základné princípy kolektívneho muzicírovania:

- súhra, výchova k pohotovosti,
- zosúladenie spoločných činností - nástupy, hudobno-výrazové prostriedky delenie hudobných partov, ich význam pri spoločnej interpretácii počúvanie sa navzájom pri štvorručnej klavírnej hre
- interpretácia jednoduchých štvorručných skladieb podľa notového zápisu s učiteľom, iným žiakom
- základy návykov komornej hry
- interpretácia skladieb komornej hry primeranej náročnosti spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom
- základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORYZUŠ 29 © Štátny pedagogický ústav

- aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, počúvajú sa pri komornej hre,
- interpretujú jednoduché skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom
- aplikácia základných harmonických funkcií: T a D vo forme gajdošskej kvinty pri sprievode ľudových piesní.

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania,
- definujú part primo a secondo,
- kontrolujú sa sluchovo pri štvorročnej klavírnej hre,
- reprodukovujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne,
- interpretujú spolu s iným žiakom štvorročné skladby podľa notového zápisu,
- vyjadrujú v štvorročnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov,
- vytvárajú základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách,
- aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty,
- aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania,
- počúvajú sa pri komornej hre,
- interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným nástrojom.

Základné princípy kolektívneho muzicírovania:

- party primo a secondo, ich význam v skladbe,
- základy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- hra jednoduchej melódie podľa sluchu unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne,
- naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom
- štvorročné skladby podľa notového zápisu,
- naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu v klavírných skladbách,
- aplikácia základných hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii rôznych štvorročných klavírných skladieb,
- rozvoj sluchovej kontroly pri komornej hre,
- interpretácia jednoduchých skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom,
- základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách,
- aplikácia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode.

VZDELÁVACIE ŠTANDARBY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORYZUŠ 30 © Štátny pedagogický ústav

- aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, počúvajú sa pri komornej hre,
- interpretujú jednoduché skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom
- aplikácia základných harmonických funkcií: T a D vo forme gajdošskej kvinty alebo celého kvintakordu pri sprievode ľudových piesní.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, definujú a rozpoznávajú part primo a secondo,
- analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe,
- definujú a chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb, interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu - ľudová pieseň v úprave skladateľa zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- interpretujú spolu s iným žiakom štvorročné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- interpretujú part primo a secondo v štvorročných skladbách zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- vyjadrujú v štvorročnej interpretácii charakter skladby.

Základné princípy kolektívneho muzicírovania:

- úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, rozvoj sluchovej kontroly pri štvorročnej klavírnej hre,
- spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri,
- spoločná interpretácia s iným žiakom
- štvorročné skladby podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri,
- interpretácia partu primo a secondo v štvorročných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri,
- možnosti použitia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri,
- základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORYZUŠ 31 ©

Štátny pedagogický ústav

- použitie hudobno-výrazových prostriedkov zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- aplikujú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových tóninách,
- používajú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, v 3/4 a 2/4 taktoch,
- počúvajú sa pri komornej hre,
- interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom,
- aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov pomocou kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu v 3/4 a 2/4 taktoch,
- sluchová kontrola pri komornej hre,
- interpretácia - skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom,
- rozvoj kompetencií, získaných v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách,
- použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty s použitím rôznych rytmických štruktúr alebo celého kvintakordu,
- sprievod spevákov alebo melodických nástrojov podľa notového zápisu v rozsahu získaných kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu.

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- vysvetlia význam partu primo a secondo,
- analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe,
- chápu úlohu partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- počúvajú sa pri štvorročnej klavírnej hre,
- chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb, interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu - ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti

Základné princípy kolektívneho muzicírovania:

- part primo a secondo:
- rozbor partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe
- spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu
- ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti na predmete Hra na klavíri.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORYZUŠ 32 © Štátny pedagogický ústav daného ročníka predmetu Hra na klavíri

- interpretujú spolu s iným žiakom štvorročné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- interpretujú striedavo part primo a secondo v štvorročných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- vyjadrujú v štvorročnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách,
- aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obrátov v rôznych formách rozkladu akordu,
- transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach,
- vedia sa počúvať pri komornej hre,
- interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom,
- aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo v štvorročných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.
- Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách.
- Tvorba sprievodu s použitím T, S a D vo forme kvintakordu a jeho obrátov v rôznych rytmických formách v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 taktoch.
- Interpretácia skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.
- Kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu.

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- vysvetlia význam partu primo a secondo,
- analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe,

- chápu úlohu partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- počúvajú sa pri štvorročnej klavírnej hre,
- chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu

Základné princípy kolektívneho muzicírovania

- part primo a secondo:
- rozbor partu primo a secondo v študovanej skladbe
- úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe
- rozvoj sluchovej kontroly pri štvorročnej klavírnej hre
- princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb
- spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti na predmete Hra na klavíri.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 33 © Štátny pedagogický ústav

- rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania,
- definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, kontrolujú sluchové vnímanie skladieb v štvorročnej klavírnej hre,
- aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu - ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- interpretujú spoločne s iným žiakom štvorročné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- používajú v štvorročnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty : T, S a D v durových a molových tóninách,
- navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu,
- transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach,
- zdokonaľujú kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.

Základné princípy kolektívneho muzicírovania

- Delenie partov v štvorročnej klavírnej hre
- Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe
- Rozvoj sluchovej kontroly v štvorročnej klavírnej hre
- Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb
- Naštudovanie a spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu - ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri
- Naštudovanie a spoločná interpretácia štvorročných skladieb rôznych hudobných foriem s iným žiakom podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri

- Používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri štvorročnej interpretácii skladieb, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri
- Sluchová kontrola pri komornej hre
- Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.
- Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách
- Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní v forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordov v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 taktoch.
- Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D)

VZDELÁVACIE ŠTANDARDSY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORYZUŠ 34 © Štátny pedagogický ústav

- aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb s sólistom, vytvoria harmonické funkcie T, S a D v durových a molových tóninách,
- interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom. v ľudových piesňach.
- Rozvoj kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
- Základy návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard

- rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania,
- definujú delenie partov v štvorročnej klavírnej hre,
- analyzujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb,
- aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- interpretujú podľa notového zápisu spoločne s iným žiakom štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- navrhujú a používajú v štvorročnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri.

Základné princípy kolektívneho muzicírovania:

- Delenie partov v štvorročnej klavírnej hre
- Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe
- Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírných skladieb
- Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb
- Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu- ľudové piesne v úprave skladateľa, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Interpretácia s iným žiakom štvorročných skladieb rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Sluchová kontrola súhry pri komornej hre.
- Naštudovanie a interpretácia rozmanitých skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORYZUŠ 35 © Štátny pedagogický ústav

- vytvárajú základné harmonické funkcie: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách,
- navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch,
- transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach a v jednoduchých umelých piesňach,
- kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre,
- interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom,
- zdokonaľujú návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom. melodickým nástrojom.
- Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách.
- Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch.
- Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach.
- Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
- Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- počúvajú s uvedomením sólistu, dokážu pokračovať v melodickej línii alebo „odovzdávať“ ju partnerovi,
- pracujú individuálne podľa partov alebo v spoločnej interpretácii, kontrolujú plnenie umeleckých a technických úloh,
- umenie počúvať sólistu a pomáhať mu pri stvárnení charakteru skladby,
- umenie pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie,
- individuálna práca podľa partov: riešenie interpretačných a technických problémov.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORYZUŠ 36 © Štátny pedagogický ústav

- interpretujú skladby v rôznych tempách,
- vedia hrať z listu,
- preukážu návyky sebakontroly a sebahodnotenia,
- interpretujú akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre,
- chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírných skladieb,
- aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu,
- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky pri interpretácii,
- sluchovo si kontrolujú súhru pri kolektívnej hre,
- preukážu návyky komornej hry,

- 🎹 vytvárajú príbuzné harmonické funkcie k T, S a D → kvintakord II. stupňa,
- 🎹 aplikujú možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní,
- 🎹 transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D a ich príbuzné akordy) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine,
- 🎹 preukážu svoje kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- 🎹 preukážu návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb Hra skladieb v rôznych tempách.
- 🎹 Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby.
- 🎹 Hra z listu.
- 🎹 Návyky sebakontroly a seba hodnotenia.
- 🎹 Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- 🎹 Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírných skladieb. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby v rôznych tempách podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- 🎹 Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- 🎹 Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre. Rozvíjanie návykov komornej hry. 🎹
Výchova k pohotovosti pri súhre.
- 🎹 Poznatky a vytváranie sprievodu podľa akordických značiek.
- 🎹 Tvorba príbuzných harmonických funkcií k T, S a D → kvintakord II. stupňa.
- 🎹 Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obrátov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktach (dvojdobý, trojdobý).
- 🎹 Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D a ich použitie).

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 37 ©

Štátny pedagogický ústav so sólistom,

- 🎹 preukážu návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu,
- 🎹 dokážu zvládnuť tieto typy sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu,
- 🎹 dosahujú vyššiu pohotovosť pri hre z listu,
- 🎹 zdokonaľujú klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, riešenie technických problémov, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode,

- 🎹 vytvárajú sprievod k piesňam,
- 🎹 vykonávajú rozbor hudobného diela: uvedenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela,
- 🎹 preukážu zvládnutie sprievodu vyššej náročnosti: hlavné basové tóny, bas -akord,
- 🎹 vytvárajú sprievod podľa akordických značiek,
- 🎹 interpretujú piesne s vlastným sprievodom. príbuzných akordov) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine.
- 🎹 Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
- 🎹 Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom. Návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu.
- 🎹 Pokračovanie rozvoja klavírnych a technických možností žiaka pri práci nad sprievodom.
- 🎹 Osvojenie týchto typov sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu.
- 🎹 Sprievod k piesňam.
- 🎹 Zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas – akord. interpretácia piesní s vlastným sprievodom.

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- 🎹 kontrolujú sa sluchovo pri spoločnej interpretácii hudobnej skladby,
- 🎹 pracujú samostatne po partoch,
- 🎹 pracujú nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby,
- 🎹 pracujú nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou
- 🎹 Umenie počúvať sólistu a pomáhať mu pri vyjadrovaní charakteru skladby.
- 🎹 Umenie pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi,
nepretržite pritom celostnosť interpretácie.
- 🎹 Individuálna práca podľa partov.
- 🎹 Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDE PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORYZUŠ 38 ©
Štátny pedagogický ústav

- 🎹 plynulá interpretácia bez zastavení,

- interpretujú skladby rôznych žánrov, štýlov a pod.,
- hrajú z listu,
- zdokonaľujú klavírne a technické návyky,
- interpretujú akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre,
- definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb,
- dodržiavajú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych

hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu, zodpovedajúceho úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri,

- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky pri interpretácii,
- kontrolujú sluchovo súhru pri kolektívnej hre,
- aplikujú návyky komornej hry v rôznych hudobných zoskupeniach,
- vytvárajú príbuzné harmonické funkcie k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa,
- aplikujú možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obrátov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktach (dvojdobý, trojdobý),
- transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D a ich príbuzné akordy) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine, metro – rytmická stavba skladby.
- Práca nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení.
- Hra skladieb rôznych žánrov, štýlov a pod.
- Hra z listu.
- Rozvoj klavírnych a technických návykov.
- Návyky sebakontroly a sebahodnotenia. Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre.
- Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb.
- Princípysúhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.
- Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.
- Rozvíjanie návykov komornej hry.

- Výchova k pohotovosti pri súhre.
- Návyky klavírneho sprievodu
- Poznatky a vytváranie sprievodu podľa akordických značiek.
- Tvorba príbuzných harmonických funkcií k T, S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 39 © Štátny pedagogický ústav

- zdokonaľujú kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- zdokonaľujú kompetencie samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom,
- preukážu návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu,
- venujú pozornosť rozvíjaniu klavírných a technických možností pri práci nad sprievodom,
- ovládajú prakticky typy sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry,
- dosahujú vyšší stupeň pohotovosti pri hre z listu,
- zahrajú z listu,
- ovládajú klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus,
- vytvárajú sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám,
- analyzujú hudobné dielo: uvedenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby,
- dosahujú vyššiu náročnosť sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas – rozklad akordu,
- vytvárajú a hrajú sprievod podľa akordických značiek,
- interpretujú pieseň s vlastným sprievodom.
- Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obrátov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch (dvojdobý, trojdobý).
- Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D a ich príbuzných akordov) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine.
- Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
- Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom. Návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu.
- Pokračovanie rozvoja klavírných a technických možností žiaka pri práci nad sprievodom.

- 🎹 Osvojenie týchto typov sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry.
- 🎹 Rozvíjanie pohotovostí pri hre z listu.
- 🎹 Hra z listu.
- 🎹 Klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus.
- 🎹 Sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám.
- 🎹 Rozbor hudobného diela: uvedenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby.
- 🎹 Zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 40 © Štátny pedagogický ústav

- rozklad akordu
- interpretácia piesní s vlastným sprievodom

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- 🎹 počúvajú sa pri kolektívnej interpretácii,
- 🎹 dokážu pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie,
- 🎹 pracujú samostatne podľa partov,
- 🎹 pracujú nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, dynamika i iné hudobno-výrazové prostriedky, rytmicky a technicky plynulá hra,
- 🎹 pracujú nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení,
- 🎹 interpretujú skladby rôznych žánrov, štýlov a pod.,
- 🎹 preukážu návyky: hry z listu, klavírne a technické návyky,
- 🎹 dokážu zahrať akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre,
- 🎹 definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- 🎹 kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb,
- 🎹 aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- 🎹 interpretujú spoločne s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu, zodpovedajúceho úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri

- ☞ Umenie počúvať sólistu a pomáhať mu pri vyjadrovaní charakteru skladby.
- ☞ Umenie pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie. Individuálna práca po partoch.
- ☞ Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, dynamika i iné hudobno-výrazové prostriedky, rytmicky a technicky plynulá hra.
- ☞ Práca nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení.
- ☞ Hra skladieb rôznych žánrov, štýlov a pod.
- ☞ Hra z listu, rozvoj klavírnych a technických návykov.
- ☞ Návyky sebakontroly a sebahodnotenia. Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre.
- ☞ Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- ☞ Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb.
- ☞ Princíp súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.
- ☞ Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu.

VZDELÁVACIE ŠTANDARBY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 41

© Štátny pedagogický ústav

- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
- kontrolujú súhru pri kolektívnej hre,
- preukážu návyky komornej hry,
- vytvoria príbuzné harmonické funkcie k T, S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa, VI. stupňa,
- využívajú možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obrátov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktach (dvojdobý, trojdobý),
- transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D a ich príbuzné akordy) v ľudových a umelých piesňach v durovej, molovej a kombinovanej tónine,
- budujú návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- preukážu návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom,
- zdokonaľujú návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu,
- pracujú nad rozvojom klavírnych a technických spôsobilostí,
- dokážu prakticky zvládnuť tieto typy sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry, sprievod miešaného typu,

- docieľa vyšší stupeň pohotovosti pri hre z listu,
 - zahrajú z listu,
 - preukázu klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
 - Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.
 - Rozvíjanie návykov komornej hry.
 - Výchova k pohotovosti pri súhre.
 - Poznatky a vytváranie sprievodu podľa akordických značiek.
 - Tvorba príbuzných harmonických funkcií k T, S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa, VI. stupňa.
 - Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktach (dvojdobý, trojdobý).
 - Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D a ich príbuzných akordov) aplikujú hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri,
 - V ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej, molovej a kombinovanej tón v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej, molovej a kombinovanej tónine.
 - Rozvoj tvorivých návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
 - Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.
- Návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu.
- Pokračovanie rozvoja klavírnych a technických možností žiaka pri práci nad sprievodom.
 - Osvojenie týchto typov sprievodu: harmonická podpora, striedanie tónin.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 42 © **Štátny pedagogický ústav**

- problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus, pedalizácia, synkopy
- vytvárajú sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám,
- analyzujú hudobné dielo: uvedenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby,
- docieľa zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas – rozklad akordu, miešaná rytmická štruktúra,

- 🎹 vytvárajú a hrajú a sprievod podľa akordických značiek,
- 🎹 interpretujú piesne s vlastným sprievodom. basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry, sprievod miešaného typu.
- 🎹 Rozvíjanie pohotovostí pri hre z listu.
- 🎹 Hra z listu.
- 🎹 Klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus, pedalizácia, synkopy.
- 🎹 Sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám.
- 🎹 Rozbor hudobného diela: uvedenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby.
- 🎹 Zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas – rozklad akordu, miešaná rytmická štruktúra. Interpretácia piesní s vlastným sprievodom.

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia:

Výkonový a obsahový štandard:

- 🎹 počúvajú s uvedením sólistu a pomáhajú mu pri vyjadrovaní charakteru skladby,
- 🎹 dokážu pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie,
- 🎹 pracujú samostatne podľa partov,
- 🎹 pracujú nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, dynamika i iné hudobno-výrazové prostriedky.
- 🎹 Umenie počúvať sólistu a pomáhať mu pri vyjadrovaní charakteru skladby.
- 🎹 Umenie pokračovať v melodickej línii a „odovzdávať“ ju partnerovi, neprerušit' pritom celosť interpretácie.
- 🎹 Individuálna práca podľa partov.
- 🎹 Práca nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, metro – rytmická stavba skladby, dynamika i iné hudobno-výrazové prostriedky.

VZDELÁVACIE ŠTANDAR DY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ ODBORY ZUŠ 43 ©
Štátny pedagogický ústav

- 🎹 rytmicky a technicky plynulá hra,

- pracujú nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení,
- interpretujú skladby rôznych žánrov, štýlov a pod.,
- hrajú z listu,
- docielia rozvoj klavírnych a technických návykov,
- interpretujú akýkoľvek part v štvorročnej klavírnej hre,
- definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe,
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb,
- aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb,
- interpretujú s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri,
- aplikujú hudobno-výrazové prostriedky,
- kontrolujú sluchovo súhru pri kolektívnej hre, prostriedky, rytmicky a technicky plynulá hra.
- Práca nad koncertným repertoárom: práca nad kontrolou umeleckých a technických úloh, plynulá interpretácia bez zastavení.
- Hra skladieb rôznych žánrov, štýlov a pod.
- Hra z listu, rozvoj klavírnych a technických návykov.
- Návyky sebakontroly a sebahodnotenia. Interpretácia akéhokoľvek partu v štvorročnej klavírnej hre.
- Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe.
- Sluchová kontrola pri interpretácii štvorročných klavírnych skladieb. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorročných skladieb.
- Spoločná interpretácia s učiteľom alebo iným žiakom - štvorročné skladby rôznych hudobných foriem, štýlov, podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Aplikácia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri.
- Sluchová kontrola súhry pri kolektívnej hre.
- Rozvíjanie návykov komornej hry.

- vytvárajú príbuzné harmonické funkcie k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa, IV a VI. stupňa,
- teoretické východiská a praktické základy tvorby kadencie,
- aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D a ich príbuzné akordy pri sprievode piesní v rôznej forme,
- transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D a ich príbuzné akordy),
preukážu návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri
sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov,
- zdokonaľujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.
Poznatky a vytváranie sprievodu podľa akordických značiek.
- Tvorba príbuzných harmonických funkcií k T,S a D - kvintakord II. stupňa, III. stupňa, IV a VI. stupňa, tvorba kadencie.
- Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D a ich príbuzných akordov pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obrátov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktach (dvojdobý, trojdobý, kombinovaný).
- Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D a ich príbuzných akordov) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach v durovej a molovej tónine.
- Rozvoj tvorivých návykov v oblasti klavírneho sprievodu aj podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.
- Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.
Návyky tvorby rytmického a melodického sprievodu.
- Pokračovanie rozvoja klavírnych a technických možností žiaka pri práci nad sprievodom.
- Osvojenie týchto typov sprievodu: harmonická podpora, striedanie basu a akordu, akordická pulzácia, harmonické figúry, sprievod.

VZDELÁVACIE ŠTANDARDY PRE JEDNOTLIVÉ UMELECKÉ

ODBORY ZUŠ 45 © Štátny pedagogický ústav

- zahrajú z listu,
- zdokonaľujú klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus, pedalizácia, synkopy, dialóg sólistu a klavíra, spoločný sprievod I. partu s iným nástrojom,
- vytvárajú sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám,
- dokážu vykonať rozbor hudobného diela: uvedomenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby, prstoklad a jeho význam,
- zvládajú sprievod: hlavné basové tóny, bas - akord, bas – rozklad akordu, miešaná rytmická štruktúra,

- vytvárajú a hrajú sprievod podľa akordických značiek,
- interpretujú piesne s vlastným sprievodom. miešaného typu, sprievod s opakovaním vokálneho partu alebo bez neho.
- Rozvíjanie pohotovostí pri hre z listu.
- Hra z listu.
- Klavírne a technické návyky: tóny, ozdoby, technické problémy, interpretácia sólových častí v klavírnom sprievode, práca nad charakterom a obsahom skladby, rytmus, pedalizácia, synkopy, dialóg sólistu a klavíra, spoločný sprievod iného partu s iným nástrojom.
- Sprievod k piesňam, k zložitejším hudobným skladbám.
- Rozbor hudobného diela: uvedomenie si tónorodu, metro – rytmickej stavby diela, frázovanie, poznanie a správne definovanie významu všetkých znamienok, skratiek a iných znakov v notovom texte skladby, prstoklad a jeho význam.
- Zvyšovanie náročnosti sprievodu: hlavné basové tóny, bas - akord, bas – rozklad akordu, miešaná rytmická štruktúra. Interpretácia piesní s vlastným sprievodom.

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM - HRA NA KEYBOARDE

Zameranie: Hra na keyboarde

Ročník: PŠ - B

Počet hodín týždenne: žiak navštevujúci nástroj od septembra 0,5

od februára 1,0

Učebný plán číslo: 3

Poslanie a charakteristika predmetu:

Hudba ako jedna z múz veľmi úzko súvisí s fyzikou a matematikou. Je to istým spôsobom usporiadané kmitanie vzduchu. Možno práve vďaka fyzikálnej podstate zvuku prenikla do oblasti hudby v značnej miere elektronika.

Práve keyboard patrí do skupiny klávesových elektronických hudobných nástrojov. Na prelome 20. a 21. storočia sa stal veľmi obľúbeným a populárnym.

Predpokladom úspešnej práce so žiakom je predovšetkým kvalitná a fundovaná príprava učiteľa (praktické ovládanie nástroja, znalosť harmonických značiek, funkčnej harmónie, modálnej harmónie, predstava hry v jednotlivých štýloch). Bez týchto znalostí nemôže byť výučba hry na keyboarde plnohodnotná.

Od začiatku štúdia je potrebné venovať pozornosť fyzickým a psychickým predpokladom žiaka pre hru na nástroji a citlivým prístupom tieto predpoklady rozvíjať. Výučba hry na keyboarde v sebe integruje hru s automatickým sprievodom, polyfónnu hru, kolektívnu hru a improvizáciu, ktoré by mal žiak zvládnuť počas štúdia.

Aj keď vo väčšine vychádzame z klavírnej i akordeónovej literatúry, nemôžeme tieto nástroje s

keyboardom porovnávať. Je to samostatný nástroj ako ktorýkoľvek iný.

Ciele:

Vzbudiť u žiakov záujem o hudbu a samotný nástroj. Naučiť žiakov hudbu počúvať, pestovať sluch a rytmus. Vyučovanie viesť hravou formou, osvojovať správne návyky nástrojovej hry.

Obsah:

Získavať základné hudobné návyky, sedenie za nástrojom, postavenie pravej a ľavej ruky, rytmické čítanie 4/4, 3/4 a 2/4 takt, základné znalosti funkcií nástroja: ON/OFF, START, VOLUME, STYLE, VOICE, ACMP, ENDING, hra tenuto, legato, dynamika, 5 prstová poloha, orientácia v základných akordických značkách C,G.

Kompetencie

Výstup

	Technické cvičenia s danou problematikou.
Dodržiavanie správneho sedenia za nástrojom, správne držanie oboch rúk, rozdelenie oktáv.	Ľudové piesne a melódie
Čítanie nôt a hra v husľovom kľúči v jednočiarkovej	s jednoduchým sprievodom T, D
a dvojčiarkovej oktáve v I. polohe od c-g.	Skladbičky rôzneho charakteru
Príprava hry oboma rukami spolu.	
Hra tenuto, legato, dynamické znamienka s využitím pri hre.	Vystúpenie: podľa individuálnych schopností žiaka.
Rytmické čítanie, rozlíšenie dvoj a trojdobého taktu.	Triedna besiedka
	Interný koncert
Akordický sprievod T, D	
Ovládanie základných funkcií keyboardu a ich využívanie	
pri hre na nástroji.	

Postupová skúška: 2 skladbičky podľa individuálnych schopností žiaka

1 krátka skladbička z klavírnej literatúry, 1 melódia so sprievodom T, D

Odporúčaná literatúra:

P. Malý: Škola hry na klavír a keyboard I. diel

Z. Bohmová, A. Grunfeldová, A. Sarauer: Klavírna škola pre začiatčníkov

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou

F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem I.

Možnosť doplnenia inou vhodnou hudobnou literatúrou.

Zameranie: Hra na keyboarde

Ročník: prvý 1. časť, I. stupeň základného štúdia

Učebný plán číslo: 3 Počet hodín týždenne: 1,5

Ciele:

Rozvíjať hudobné dispozície žiaka a prehĺbiť jeho záujem o hru na keyboarde. Naučiť žiaka rozlišovať jednotlivé hudobné nástroje podľa ich zvukového zafarbenia. Prehlbovať hudobnú vnímavosť, predstavivosť a upevňovať základné hudobné návyky hry. Veľký dôraz klásť na rozvoj rytmického a harmonického cítenia.

Obsah:

Upevňovať základné hudobné návyky – sedenie, postavenie ruky, rozvoj sluchovej predstavivosti, využívanie základných funkcií nástroja: Start – Stop, Style, Voice, Temto, ACMP, ON/OFF. Sluchová orientácia v nástrojoch po skupinách – klávesové, strunové, dychové.

Rozvíjať hru podľa sluchu, hru podľa nôt. Rozširovať intonačné schopnosti, rytmické,

harmonické a muzikálne cítenie.

Kompetencie

Výstup

Ovládanie základných funkcií nástroja. Čítanie notového zápisu.

Stupnice

Hra legato, tenuto staccato, dynamika, frázovanie.
Súhra oboch rúk. Orientácia v základných akordických

Technické cvičenia s danou problematikou.

značkách C, G, D, A, F, d, a.

Dodržiavanie klavírneho prstokladu. Príprava ku hre stupníc.

Základná dynamika, frázovanie, dvojhmaty.

Stupnica: Durová C, G, D, A, E, F v protipohybe spolu. Akordy a obraty zvlášť.

Rytmy: 2/4, 3/4, 4/4.

Ľudové piesne a tanečné melódie

s jednoduchým sprievodom s využitím základných akordických značiek.

Skladbičky rôzneho charakteru

Postupová skúška: 2 skladbičky rozdielneho charakteru podľa individuálnych schopností žiaka.

Odporúčaná literatúra :

P. Malý: Škola hry na klavír a keyboard I. diel

Z. Bohmová, A. Grunfeldová, A. Sarauer: Klavírna škola pre začiatočníkov

A. Nikolajev: Škola hry na klavír

Z. Janžurová: Klavírna škola I. II. diel

V. Patejdl: Klávesová škola Casio

J. Ullmann: Škola hry na keyboarde

F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem I.

A. Benthien: Nová škola hry na keyboarde I.

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou

Album etud podľa ročníkov – C. Czerny, H. Lemoine...

Zameranie: Hra na keyboarde

Ročník: druhý 1. časť, I. stupeň základného štúdia

Učebný plán číslo: 3 Počet hodín týždenne: 1,5

Ciele:

Usmerňovať správne pracovné návyky z 1. ročníka. Podporovať rozvoj muzikality úmerne s technickým napredovaním, viesť k harmonickému cíteniu. Podporovať tvorivé schopnosti. Viesť žiaka k využívaniu zvukovej, rytmickej a pamäťovej palety nástroja, využívať akordické sprievody.

Obsah:

Rozširovať znalosť funkcií nástroja – práca s transpozíciou. Rozvoj technickej zručnosti v oboch rukách, nepodceňovať rozvoj ľavej ruky. Zdokonaľovať orientáciu v značkách dur, mol, 7 a ich zápis. Štúdium rytmov: March, Polka, Waltz, Country.

Voice (hľadanie zvukov), práca s dynamikou, tempom, ľahšie melodické ozdoby, 6/8 takt

Kompetencie	Výstup
Zamerať sa na postupné zdokonaľovanie hry legato, tenuto, staccato.	Stupnice
Rozšíriť päťprstovú polohu ruky.	Technické cvičenia s danou problematikou
Hra v rôznych durových tóninách, začiatky hry v molovej tónine.	Ľudové piesne s harmonickým aj melodickým sprievodom
Rozšíriť oblasť dynamiky, tempa, bodkovaný rytmus, triola,	
synkopa. Nácvik jednoduchých melodických ozdôb.	
Durové stupnice C, G, D, A, E F, B spolu v protipohybe,	
durový kvintakord s obratmi spolu, harmonicky aj melodicky. Začiatky molovej stupnice.	Skladbičky rôzneho charakteru
Pri hre vystihnúť nálady a tempá rôznorodých skladieb. Počiatky viachlasnej hry – jednoduchšie polyfónne skladby s využívaním zvuku organu, čembala... Hra prednesových skladieb spamäti.	Vystúpenie: podľa individuálnych schopností žiaka.
	Triedna besiedka
	Interný koncert

Odporúčaná literatúra :

Z. Bohmová, A. Grunfeldová, A. Sarauer: Klavírna škola pre začiatočníkov

A. Nikolajev: Škola hry na klavír

Z. Janžurová: Klavírna škola II. diel

V. Patejdl: Klávesová škola Casio

J. Ullmann: Škola hry na keyboarde

F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem II.

A. Benthien: Nová škola hry na keyboarde II.

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou

Album etud podľa ročníkov

Možnosť doplnenia inou vhodnou hudobnou literatúrou.

Zameranie: Hra na keyboarde

Ročník: tretí 1. časť, I. stupeň základného štúdia

Učebný plán číslo: 3 Počet hodín týždenne: 1,5 individuálne vyučovanie

Počet hodín týždenne: 1,0 skupinové vyučovanie, sprievod, KH, orchester

Ciele:

Pestovať zmysel pre kultúru tónu a dynamický výraz. Viest' žiaka ku správne mu pochopeniu a k správnej interpretácii skladieb rôzneho charakteru. Rozširovať u žiakov štúdium rozmanitých hudobných žánrov. Skladby klasické, populárne, tanečné. Rozvíjať prstovú techniku o ďalšie technické prvky. Podporovať tvorivý prístup žiaka pri úprave piesní. Začiatky komornej hry a

hra z listu.

Obsah:

Rozvíjať prstovú techniku o ďalšie technické prvky, pestovať zmysel pre kultúru tónu a výraz.

Pestrejšie využívanie možností nástroja – funkcia Dual, Harmony. Uplatňovanie rôznych druhov rytmických sprievodov. Rôzne štýly napr. pop, rock, beat, jazz.

Kompetencie

Výstup

Sústavne zdokonaľovať hru legato, tenuto, staccato, nácvik portata, v rôznych kombináciách pri súhre oboch rúk.

Pasážové behy v tempe.

Melodické ozdoby rozšíriť o ďalšie druhy jednoduchších ozdôb. Cieľavedome a postupne zdokonaľovať hru dvojhmatov.

Zvyšovať schopnosť hrať oboma rukami melódiu a sprievod so správnym rytmickým zadelením.

Interpretovať skladby rôzneho charakteru s pestovaním vnútornej predstavy, výraz, tempo, dynamika.

Durové stupnice C-H, F-As spolu, rovný, protipohyb. durový kvintakord s obratmi spolu.

Molové stupnice a-cis, d-f spolu v protipohybe

Technické cvičenia s danou problematikou, melodické, harmonické so sprievodom dur, mol, 7

Prednesové skladby menšieho rozsahu rôzneho štýlového zamerania.

Vystúpenie: podľa individuálnych schopností žiaka.

Triedna besiedka

Interný koncert

Verejný koncert

Odporúčaná literatúra :

P. Malý: Škola hry na klavír a keyboard I. II. diel

A. Nikolajev: Škola hry na klavír

Z. Janžurová: Klavírna škola II. III. diel

F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem III.

A. Benthien: Nová škola hry na keyboard III.

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou II.

C. Czerny: Etudy opus 599

H. Lemoine: Opus 37 – Detské etudy

Doplniť vhodnou prednesovou literatúrou a literatúrou pre komornú hru.

Zameranie: Hra na keyboard

Ročník: štvrtý 1.časť, I. stupeň základného štúdia

Učebný plán číslo: 3 Počet hodín týždenne: 1,5 individuálne vyučovanie

Počet hodín týždenne: 1,0 skupinové vyučovanie, sprievod, KH, orchester

Žiak ukončí primárne umelecké vzdelanie záverečnou skúškou pred skúšobnou komisiou.

Ciele:

Rozvíjať základy keyboardovej hry, prehľbovať technické a výrazové schopnosti u žiaka a viesť ho k využívaniu zvukovej, rytmickej a pamäťovej palety nástroja a k aranžovaniu jednoduchších skladieb. Pestovať hru z listu a orientovať sa v tabuľke akordov. Rozvíjať schopnosť samostatného štúdia.

Obsah:

Nadviazať na doposiaľ získané zručnosti a schopnosti v oblasti technického a muzikálneho rozvoja a neustále ich rozširovať.

Kompetencie

Výstup

Zvyšovať náročnosť na pasážovú techniku v zmysle tempa Stupnice

(osminových a šestnástinových hodnôt).

Rozšíriť náročnosť o ďalšie melodické ozdoby, upevňovať

rytmické cítenie a hru v zložitejších rytmických útvaroch. Dvojhmoty, viachlas, začiatky polyfónnej hry.

Rozvíjať tvorivé schopnosti žiaka pri úprave ľudových piesní. Aranžovanie jednoduchších melódií. Prehĺbiť žiakovo chápanie tempa, dynamiky a charakteru predvolených sprievodov.

Durové stupnice cez dve oktávy spolu v rovnom pohybe, protipohybe, durový akord s obratmi harmonicky aj melodicky.

Molové stupnice a-cis, d-f spolu, molový kvintakord s obratmi spolu.

Výber prednesovej literatúry rozšíriť o skladby rôznych

žánrov, štýlových období a pestovať hru spamäti.

Ľudové piesne s harmonickým aj melodickým sprievodom.

Hra skladieb s použitím širokej škály akordov.

Prednesové skladby rôzneho štýlového zamerania, polyfónia, sonatína, menuet, súčasná literatúra, skladby z oblasti zábavnej a tanečnej hudby, pop, rock, jazz, country, blues

Vystúpenie: podľa individuálnych schopností žiaka.

Interný koncert

Verejný koncert

Technické cvičenia s danou problematikou

Odporúčaná literatúra :

P. Malý: Škola hry na klavír a keyboard II. diel

Z. Bohmová, A. Grunfeldová, A. Sarauer: Klavírna škola

A. Nikolajev: Škola hry na klavír

Z. Janžurová: Klavírna škola II. III. diel

F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem III.

A. Benthien: Nová škola hry na keyboard III.

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou II. III. diel

C. Czerny: Etudy opus 599

H. Lemoine: Opus 37 – Detské etudy

Doplniť inou vhodnou prednesovou literatúrou a literatúrou z oblasti tanečnej hudby.

Zameranie: Hra na keyboard

Ročník: prvý 2. časť, 1. stupeň základného štúdia

Učebný plán číslo: 3

Počet hodín týždenne: 1,5 individuálne vyučovanie

Počet hodín týždenne: 1,0 skupinové vyučovanie, sprievod, KH, orchester

Ciele:

Neustále rozvíjať technické a doposiaľ nadobudnuté znalosti v hre. Je potrebné zvyšovať nároky interpretácie po stránke rytmickej, tempovej a prstokladovej techniky.

Vhodným výberom skladieb rozširovať jeho hudobný obzor. Toto je potrebnú prispôbiť možnostiam a schopnostiam žiaka. Podporovať a rozvíjať talent, muzikalitu a záujem o hru na nástroji. Je vhodné zapájanie

do komornej alebo súborovej hry. Nemenej dôležité je viesť žiaka k samostatnej a pravidelnej príprave.

Obsah

Zdokonaľovať technickú úroveň pomocou technických cvičení v tempe, použitie dvojhlasu, trojhlasu v pravej ruke. Rozšíriť vedomosti v oblasti využitia melodických ozdôb- príraz, nátril, mordent, obal, trilok. Zdokonaľovať orientáciu v zložitejších akordoch. Viesť žiakov k štúdiu rozmanitých hudobných žánrov.

Kompetencie

Výstup

Vytváranie sluchovej predstavy skladby u žiaka.

Stupnice

Viesť žiaka k pochopeniu skladby prostredníctvom analýzy a formového rozboru

Technické cvičenia s danou problematikou

Hudobný repertoár rozširovať o skladby rôznych žánrov a štýlových období.

Ľudové piesne s harmonickým aj melodickým sprievodom, transpozícia

Zvyšovať náročnosť v oblasti hudobného rozvoja, technickej, prednesovej a pamäťovej zložky.

Prednesové skladby rôzneho štýlového zamerania, polyfónia, sonatína, menuet, rondo, súčasná literatúra, skladby z oblasti zábavnej, tanečnej hudby.

Zamerať sa na štúdium rytmov swing, blues, ragtime, disco.

Vystúpenie: podľa individuálnych schopností žiaka.

Využívať viaceré technické možnosti nástroja, ako napr. režim SPLIT – delenie klaviatúry na dva rozdielne nástroje. Stupnice: Durové v rovnom pohybe i v protipohybe. Durové akordy s obratmi spolu, štvorhlasný kvintakord s obratmi zvlášť, D7 s obratmi zvlášť.

Interný koncert

Verejný koncert

Molové stupnice spolu cez dve oktávy.

Doporučená literatúra:

Z. Janžurová: Klavírna škola II. III. diel

F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem III.

A. Benthien: Nová škola hry na keyboarde III.

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou II. III. Diel

F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem III.

P. Malý: Škola hry na klavír a keyboard II.

C. Czerny: Etudy opus 599

H. Lemoine: Opus 37 – Detské etudy

Notové materiály populárnych skladieb

Doplniť vhodnou prednesovou klavírnou, organovou, čembalovou literatúrou a literatúrou z oblasti tanečnej hudby.

Zameranie: Hra na keyboarde

Ročník: druhý 2.časť, I. stupeň základného štúdia

Učebný plán číslo: 3

Počet hodín týždenne: 1,5 individuálne vyučovanie

Počet hodín týždenne: 1,0 skupinové vyučovanie, sprievod, KH, orchester

Ciele:

Sústavne zdokonaľovať a prehľbovať získané zručnosti a vedomosti.

Viesť žiaka k samostatnosti, vybaviť ho takými zručnosťami, ktoré mu umožnia citové porozumenie skladieb, pri interpretácii rôznych žánrov. Usmerňovať záujmy a vkus žiaka v oblasti populárnej hudby.

Obsah:

Hudobný repertoár rozšíriť o rozsiahlejšie a obsahovo náročnejšie skladby – variácie, suite, sonatína, rondo. Dopĺňať modernými štýlmi hudobného žánru – blues, rock, pop-rock, jazz. Rešpektovať zásady štýlovej interpretácie. Pestovať zmysel na udržanie tempa, vyrovnanosť rytmu, gradáciu, agogické a dynamické zmeny.

Kompetencie**Výstup**

Rozvíjať zmysel pre formu, prednesovú výstavbu

Stupnice

a obsahové pochopenie skladby. Rozvíjať schopnosť samostatnej, dokonalej interpretácie a pochopenia diela na základe analýzy (práca s témou a motívom).

Technické cvičenia s danou problematikou

Ľudové piesne s harmonickým aj melodickým sprievodom, transpozícia

Zvyšovať nároky na interpretáciu náročnejších melodických

ozdôb, rytmických kombinácií a viachlasu.

Úpravy ľudových piesní, pop skladieb s obohatením melódie a sprievodu.

Podporovať kreativitu, harmonizáciu, transpozíciu ľudových piesní, rozšírenú aj o oblasť populárnej hudby.

Stupnice: durové a molové v rovnom pohybe aj protipohybe.

Akordy: Dur, mol kvintakord s obratmi, štvorzvuky, D7

Prednesové skladby rôzneho štýlového zamerania, polyfónia, sonatína, menuet, rondo, hudba 20. stor. a súčasná literatúra, skladby z oblasti populárnej a tanečnej hudby jazz, rock, blues.

Vystúpenie: podľa individuálnych schopností žiaka.

Interný koncert

Verejný koncert

Doporučená literatúra:

Z. Janžurová: Klavírna škola II. III. diel

F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem III.

A. Benthien: Nová škola hry na keyboard III.

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou II. III. Diel

P. Malý: Škola hry na klavír a keyboard II.

C. Czerny: Etudy opus 599

H. Lemoine: Opus 37 – Detské etudy

Notové materiály populárnych, tanečných skladieb

Zameranie: Hra na keyboarde

Ročník: tretí 2. časť, I. stupeň základného štúdia

Učebný plán číslo: 3

Počet hodín týždenne: 1,5 individuálne vyučovanie

Počet hodín týždenne: 1,0 skupinové vyučovanie, sprievod, KH, orchester

Ciele:

Prácu je nutné zamerať na štúdium náročnejších prednesových skladieb, kde má žiak možnosť preukázať technickú, výrazovú a rytmickú vyspelosť. Rozvíjanie hudobnej pamäte, estetického cítenia, technických zručností nástroja.

Obsah:

Prehlbovať získané vedomosti a zručnosti. Schopnosť praktického uplatnenia samostatnosti naštudovania skladieb. Hra v rýchlych tempách s využitím zvládnutých technických prvkov, prstovej artikulácie, náročnejších rytmických kombinácií, melodických ozdôb, dynamiky a agogiky. Pracovať so zvukovými možnosťami nástroja vytváraním nových kombinácií predvolených nástrojov, štýlov. Neustále prehlbovať tieto možnosti. Vlastné úpravy populárnych skladieb.

Kompetencie

Zdokonaľovať a rozvíjať prednesovú výstavbu a obsahové pochopenie skladby. Práca s témou, motívom.

Neustále skvalitňovanie prstovej techniky.

Zvyšovať nároky na interpretáciu náročnejších melodických ozdôb, rôznych náročnejších rytmov a viachlasu.

Uplatniť tvorivé schopnosti pri úpravách ľudových piesní

a populárnych skladieb, pri hudobných sprievodoch k spevu, tancom, alebo iným nástrojom.

Hra z listu, sprevádzanie nenáročných piesní a melódií.

Výstup

Samostatnosť pri aranžovaní skladieb. Vlastná tvorivosť.

polyfónia, sonatína, menuet, rondo, hudba 20 stor. a súčasná literatúra, skladby z oblasti populárnej a tanečnej hudby.

Vystúpenie: podľa individuálnych schopností žiaka.

Interný koncert

Verejný koncert

Doporučená literatúra:

Z. Janžurová: Klavírna škola II. III. diel

F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem III.

A. Benthien: Nová škola hry na keyboarde III.

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou II. III. Diel

F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem III.

P. Malý: Škola hry na klavír a keyboard II.

C. Czerny: Etudy opus 599

H. Lemoine: Opus 37 – Detské etudy

Notové materiály populárnych, tanečných skladieb

Doplniť vhodnou prednesovou klavírnou, organovou, čembalovou literatúrou a literatúrou z oblasti tanečnej hudby.

Zameranie: Hra na keyboarde

Ročník: štvrtý 2. časť, I. stupeň základného štúdia

Učebný plán číslo: 3 Počet hodín týždenne: 1,5 individuálne vyučovanie

Počet hodín týždenne: 1,0 skupinové vyučovanie, sprievod, KH, orchester

Žiak ukončí nižšie sekundárne umelecké vzdelanie záverečnou skúškou pred skúšobnou komisiou a uzatvára základné vzdelanie I. stupňa.

Ciele:

Nadalej rozvíjať hudobnú pamäť, estetické cítenie a technické vymoženosti nástroja.

Obsah:

Zúročiť všetky poznatky z doterajšieho štúdia, neustále ich prehľbovať a zdokonaľovať.

Kompetencie

Zvyšovať nároky v oblasti hudobného rozvoja, technickej, prednesovej a pamäťovej zložky.

Zdokonaľovať a uplatňovať tvorivé schopnosti pri úpravách ľudových piesní a populárnych skladieb, pri hudobných sprievodoch k spevu, tancom, alebo iným nástrojom.

Rondo, hudba 20 stor. a súčasná literatúra, skladby z oblasti populárnej a tanečnej hudby.

Vystúpenie: podľa individuálnych schopností žiaka.

Výstup

Technické cvičenia s danou problematikou.

Hra náročnejších skladieb s použitím harmonického sprievodu.

Prednesové skladby rôzneho štýlového zamerania, polyfónia, sonatína, menuetHra z listu, sprevádzanie nenáročných piesní a melódií.

Aranžovanie skladieb.

Vlastná tvorivosť.

Interný koncert

Verejný koncert

Absolventský koncert

Doporučená literatúra:

Z. Janžurová: Klavírna škola IV. Diel

H. Lemoine: Opus 37 – Detské etudy

F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem III.

A. Benthien: Nová škola hry na keyboardu III.

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou III. Diel

Notové materiály populárnych, tanečných skladieb blues, swing, ragtime, disco, jazz

Záverečná skúška: 3 skladby rôzneho charakteru, štýlu a obdobia podľa individuálnych schopností žiaka.

Žiaci, ktorí reprezentovali školu na súťažiach, nerobia záverečné skúšky.

Zameranie: Hra na keyboarde

Ročník: prvý, II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Učebný plán číslo: 19 Počet hodín týždenne: 1,5 individuálne vyučovanie

Počet hodín týždenne: 1,0 skupinové vyučovanie, sprievod, KH, orchester

Ciele : štúdiom na druhom stupni rozvíjať osobnosť žiaka, najmä citové zrenie, formovať pozitívne stránky jeho charakteru. Viest' žiaka k tomu, aby si postupne vyberal a budoval repertoár, viesť ho nielen

k naštudovaniu skladieb, ale i k tvorivej aktivite a programovaniu hudby. Motivovať žiaka k účinkovaniu v rôznych nástrojových zoskupeniach a formáciách tanečnej hudby.

Obsah: Celkové rozvíjanie technickej zručnosti (výber a úprava etud z klavírnej literatúry), rozvíjanie technickej zručnosti pri hre viachlasu, prehlbovanie zručnosti pri hre sprievodu v ľavej ruke, úpravy skladieb z oblasti vážnej hudby do rôznych moderných štýlov, aranžovanie skladieb v rámci štýlu a hudobnej formy. Pri aranžovaní bližšie spoznávanie jednohlasných hudobných nástrojov (rozsah, poloha, využitie pri sólovej hre a sprievode) a ich kombinácia

Pozn. Ciele a obsah učebných osnov pre II.stupeň platia pre všetky štyri ročníky štúdia.

KOMPETENCIE

- definovať všetky základné technické možnosti a parametre hudobného nástroja
- aplikovať samostatne základné nastavenia v nových skladbách,
- ovládať bežné 3-4 hlasné akordy,
- reprodukovat' správne vhodné technické cvičenia, etudy
- i prednesové skladby v súlade s obsahovými štandardmi, zahrať skladby so sprievodom podľa akordových značiek, navrhnuť čo najvhodnejší rytmický štýl.
- harmonizácia ľudových piesní a pop.hudby

VÝSTUPY

Technické cvičenia s danou problematikou

Prednesové skladby rôzneho štýlového zamerania, polyfónia, sonatina, hudba 20 stor. a súčasná literatúra, skladby

Vystúpenie: podľa individuálnych schopností žiaka.

Interný koncert

Verejný koncert

Hudobný materiál:

A. Nikolajev: Škola hry na klavír

Z. Janžurová: Klavírna škola III. IV. Diel

C. Czerny: Etudy opus 599, 849

H. Lemoine: Opus 37 – Detské etudy

F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem III.

A. Benthien: Nová škola hry na keyboardu III.

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou III. diel

Notové materiály populárnych, tanečných skladieb blues, swing, ragtime, disco, jazz

Doplniť inou vhodnou prednesovou literatúrou a literatúrou z oblasti tanečnej hudby.

Zameranie: Hra na keyboardu

Ročník: druhý, II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Učebný plán číslo: 19 Počet hodín týždenne: 1,5 individuálne vyučovanie

Počet hodín týždenne: 1,0 skupinové vyučovanie, sprievod, KH, orchester

Ciele : štúdiom na druhom stupni rozvíjať osobnosť žiaka, najmä citové zrenie, formovať pozitívne stránky jeho charakteru. Viest' žiaka k tomu, aby si postupne vyberal a budoval repertoár, viest' ho nielen k naštudovaniu skladieb, ale i k tvorivej aktivite a programovaniu hudby. Motivovať žiaka k účinkovaniu v rôznych nástrojových zoskupeniach a formáciách tanečnej hudby.

Obsah : Celkové rozvíjanie technickej zručnosti (výber a úprava etud z klavírnej literatúry), rozvíjanie technickej zručnosti pri hre viachlasu, prehlbovanie zručnosti pri hre sprievodu v ľavej ruke, úpravy skladieb z oblasti vážnej hudby do rôznych moderných štýlov, aranžovanie skladieb v rámci štýlu a hudobnej formy. Pri aranžovaní bližšie spoznávanie jednohlásnych hudobných nástrojov (rozsah, poloha, využitie pri sólovej hre a sprievode) a ich kombinácia.

KOMPETENCIE

-aplikovať teoretické
keyboarde,

-definovať všetky základné technické možnosti a
parametre hudobného nástroja,

-orientovať sa v bežných hudobných žánroch
populárnej hudby,

-ovládať hru akordov podľa akordických značiek,

-reprodukovať správne vhodné technické
cvičenia, etudy

i prednesové skladby v súlade s obsahovými štandardmi,
zahrať skladby so sprievodom podľa akordových
značiek, navrhnúť čo najvhodnejší rytmický štýl.

VÝSTUPY

východiská pri štúdiu hry na
cvičenia s danou problematikou

Technické

Hra náročnejších skladieb s použitím
harmonického sprievodu.

Prednesové skladby rôzneho štýlového
zamerania, polyfónia, sonatína, hudba 20
stor. a súčasná literatúra, skladby

z oblasti populárnej a tanečnej hudby.

Vystúpenie: podľa individuálnych
schopností žiaka.

Hudobný materiál:

A. Nikolajev: Škola hry na klavír

Z. Janžurová: Klavírna škola III. IV. Diel

C. Czerny: Etudy opus 599, 849

H. Lemoine: Opus 37 – Detské etudy

F. Dřevíkovský: Každý se může stát kouzelníkem III.

A. Benthien: Nová škola hry na keyboarde III.

E. Spáčil: Hrajeme s Yamahou III. diel

Notové materiály populárnych, tanečných skladieb blues, swing, ragtime, disco, jazz

Doplniť inou vhodnou prednesovou literatúrou a literatúrou z oblasti tanečnej hudby.

Výber skladieb z inej vhodnej našej i zahraničnej hudobnej literatúry pre klavír, akordeón, organ.

HRA NA GITARE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Gitara je hudobný nástroj so všestranným harmonickým využitím, uplatňujúcim sa vo všetkých hudobných žánroch. Táto skutočnosť vychádza z historických hráčskych nástrojárskych tradícií a bohatej literatúry, obsahujúcej všetky štýlové obdobia. Z hľadiska splňania fyziologických a psychomotorických predpokladov pre prijatie na štúdium hry na gitare je optimálny vek dieťaťa deväť rokov. Nevylučuje sa však prijať aj deti mladšie alebo staršie, pokiaľ majú požadované predpoklady pre hru na nástroji. V prípade mladšieho žiaka je potrebné zabezpečiť primeraný nástroj.

Prípravné štúdium

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 1a alebo 1b

CIELE:

Vzbudiť v deťoch záujem a lásku k hudbe, naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a tešiť sa z hry na nástroji. Hravou formou zvládnuť základné prvky hry na gitare, rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť, hudobnú pamäť, súhru a harmonické cítenie. Posúdením hudobnosti a manuálnych schopností žiaka zväžiť vhodnosť zaradenia do 1. ročníka.

OBSAH:

- výber primeraného nástroja
- oboznámenie žiaka s nástrojom
- správna fyziologická poloha tela hráča pri hre
- prípravné cvičenia prstov pravej ruky i, m
- hra palcom

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Jiří Nečekal, Ludvík Středa – Kytarová príprava

Úpravy ľudových piesní pre dve gitary

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:

Správne držanie nástroja, elementárne prvky hry na gitare, orientácia v 1 polohe hmatníka, koordinácia rúk, poznanie základných hudobných pojmov.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY

Správne sedenie, základy Hudobnej teórie, rytmické hodnoty.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Postupne získať záujem žiaka o nástroj a vzbudiť lásku k hudbe. Po prípravnom ročníku sa žiak preskúša dvomi jednoduchými skladbičkami.

I. stupeň

1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Cieľom prvého ročníka je rozvíjať záujem žiaka o gitarovú hru a postupne ho viesť k systematickým pracovným návykom. Upevňovať a zdokonaľovať technické a výrazové prostriedky, postupne spájať notový zápis s orientáciou na hmatníku intonačne a rytmicky so správnym prstokladom pravej i ľavej ruky. Od začiatku pestovať hru pamäti.

OBSAH:

- správna fyziologická poloha tela hráča pri hre na gitare
- umiestniť nástroj pri hre do správnej polohy
- základný úder prstami i, m, a a palca pravej ruky na strunách e, h, g, D, A, E
- aktívne zapojiť prsty ľavej ruky do hry
- hra dvojhlasu na strunách e, h, g, D, A, E s využívaním prázdnych strún
- orientácia v prvej polohe
- rozvíjať rytmickú a melodickú predstavivosť hrou rytmických a melodických ozvien
- základné dynamické pojmy

- počúvanie gitarových hudobných ukážok na hodine v časovom priereze rôznych hudobných období a žánrov

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Ursula Peter: Der Anfangsunterricht im Gitarrenspiel I, II

Jiří Horáček: K lidové písni s gitarou

Ctibor Susser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov

Jiří Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:

Žiak zahrá:

2 jednoduché skladbičky alebo nápevy

10 jednoduchých skladbičiek z knižky (Ursula) 3 – 7 cvičení a skladbičiek pre začiatočníkov Ctibora Sussera,

jednoduché skladbičky alebo nápevy, ktoré deti poznajú zapísané v notovom zošite učiteľom.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY -VÝSTUPY:

Verejné vystúpenia v každom polroku najmenej 1x (sólová hra)

Žiak bez PŠ vystúpi až v 2. polroku

Žiak dokáže:

- pri hre správne sedieť a držať nástroj
- vytvoriť čo najkonkrétnejší tón
- rozoznať rytmické hodnoty a výšku tónu.

Hra z listu: žiak ovláda základné dynamické pojmy, vie samostatne zvládnuť konkrétnu časť prebranej látky na hodine aj na koncertoch.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Práca učiteľa so žiakmi v predmete hra na gitare je charakteristická individuálnym prístupom. Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Volíme také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov. Žiaka treba primeraným spôsobom nabádať ku kladnému postoju nielen k hudobnému umeniu a umeniu ako takému, ale aj k pozitívnemu postoju k humanistickému mysleniu.

Odporúčané gitarové školy, technická a prednesová literatúra a metodické materiály v osnovách slúžia k základnej orientácii učiteľa, ktorý ich môže podľa svojich skúseností a individuálnych dispozícií žiaka vhodne kombinovať a nahrádzať inými materiálmi.

Žiak po prvom ročníku absolvuje preskúšanie z dvoch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, nemusí prejsť skúšobným testom.

2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Cieľom druhého ročníka je prehĺbovať a obohacovať technické a výrazové prostriedky pri hre. Pokračovať v rozvíjaní hudobnej predstavivosti žiaka a zdokonaľovať jeho hudobnú pamäť. Systematicky pracovať na skvalitňovaní tvorby tónu, na jeho dynamickom a farebnom registri, rozvíjať metrické, rytmické a tempové cítenie žiaka. Venovať pozornosť systematickej príprave hry z listu.

OBSAH:

- rozširovať a upevňovať poznatky získané v 1.ročníku
- zvyšovať kvalitu tónu tvoreného prstami a palcom pravej ruky skvalitňovaním základného úderu – dynamická funkcia pravého ramena a aktívne zapojiť rôzne svalové skupiny pravého ramena do hry
- úder fixáciou prstami pravej ruky
- pozdĺžna a priečna poloha ľavej ruky a ramena
- premiestňovať prsty ľavej ruky priečne cez hmatník na rôzne struny prostredníctvom ľavého ramena
- orientácia v prvej a druhej polohe

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Jiří Horáček: Kytarové hrátky

Moje Kytara

Ctibor Susser: Cvičenia a skladby pre začiatocníkov

Ctibor Susser: Cvičenia a skladby pre začiatocníkov 2

Jiří Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky

Josef Kotík: První přednesové skladby pro kytaru

Zápis jednoduchých moderných písní do zošita.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE

Žiak zahrá:

10 jednoduchých skladbičiek z knižky (Ursula), 3 – 7 cvičení a skladbičiek pre začiatocníkov Ctibora Sussera, jednoduché skladbičky alebo nápevy, ktoré deti poznajú zapísané v notovom zošite učiteľom.

Žiak dokáže:

- vytvoriť čo najkonkrétnejší tón
- rozvíja metrické, rytmické a tempové cítenie
- zvládnuť primerane hru z listu
- muzikálne napredovať

Žiak ovláda základné dynamické pojmy, ie samostatne zvládnuť konkrétnu časť prebranej látky na hodine aj na koncertoch.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY-VÝKONY

2 jednoduché skladby alebo nápevy verejné vystúpenie v každom polroku najmenej 1x (sólová hra)

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 2. ročníku I. stupňa hráme stále ľudové piesne. Avšak nielen melodicky zapájame do hry palec, ale aj ostatné prsty a tvoríme tak jednoduché harmónie. Hráme taktiež jednoduché gitarové skladby vid'. notový materiál. Didaktické postupy a metódy práce sú podobné ako v prvom ročníku.

3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Cieľom tretieho ročníka je postupným rozvíjaním a integrovaním jednotlivých technických prvkov hry a výrazových prostriedkov vytvoriť optimálne podmienky na realizáciu hudobných predstáv žiaka a vytvoriť tým východisko pre kvalitnú interpretáciu primeraných skladieb. Rozširovať kvalitu tónu z hľadiska sily a farby. Postupne budovať progresívnu dynamiku. Postupne pripravovať žiaka na správnu štýlovú interpretáciu. Pokračovať v hre z listu a venovať sa komornej hre.

OBSAH:

- postupne koordinovať a integrovať činnosť jednotlivých častí pravého ramena, ruky a prstov a zrýchliť a spresniť premiestňovanie prstov ľavej ruky po hmatníku pozdĺžnym aj priečnym smerom
- koordinovať činnosť všetkých častí ľavého ramena, zápästia, ruky aj prstov
- koordinovať činnosť pravého a ľavého ramena
- jednoduché legato
- nácvik malého barré
- nácvik arpeggia so zapojením palca a rôznych dvojíc prstov pravej ruky
- trojzvuk a štvorzvuk hraný palcom a dvojicou alebo trojicou prstov pravej ruky
- zoznámiť sa s gitarovými značkami
- orientovať sa v prvom a druhom kvadrante hmatníka

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Jiří Horáček: Kytarové etudy

Moje Kytara Vojtěch Tukač:

Carulli, Carcassi

Ctibor Süsser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov Gitarová škola 2

Prednesové skladby a piesne:

Ctibor Süsser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov 2

Juraj Tandler: Bagately pre gitaru - sólo

Jiří Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:

Žiak zahrá:

- 10 jednoduchých skladbičiek materiálu
- z knižky (Jiří Jirmal, Jiří Horáček) - cvičenia a skladby pre

začiatovníkov Ctibora Süssera zastúpení

- naďalej postupne rozširuje svoj prehľad v interpretácii skladieb rôzneho charakteru ako valčík, menuet, sarabanda...

- využíva účasť na rôznych koncertoch a počúva vhodné hudobné nahrávky
v podaní významných umelcov

- zdokonaľuje sa v technických prvkoch hry, čerpajúc poznatky tak z nových informácií, ako aj z vedomostí nadobudnutých v 2. ročníku

- zlepšuje sa v hre z listu a hrá v rôznych komorných zoskupeniach, príp. hry v súbore, pripravuje sa na spoločné hranie

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY -VÝSTUPY:

1 dlhšia alebo 2 kratšie skladby (sólové prevedenie) z uvedeného gitarového notového materiálu

1 menšia skladbička v komornom obsadení verejné vystúpenie v každom polroku

V 2. polroku vystúpenie aj v komornom zoskupení

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 3. ročníku I. stupňa hráme rôzne úpravy ľudových skladieb a čoraz častejšie sa venujeme hre gitarového notového materiálu vid'. notový materiál. Pracujeme viac s abstraktnými pojmami v kontexte hudobného myslenia a poukazujeme na emocionálnu stránku hudby.

4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Rozširovať technické a výrazové prvky potrebné na zvládnutie náročnejších sólových a komorných skladieb. Práca s dynamickou a farebnou škálou tónu. Repertoár zostaviť tak, aby žiak získal viac poznatkov a skúseností súvisiacich s interpretáciou skladieb rôznych štýlových období, následne na hodinách analýza interpretácie týchto skladieb zo štýlového a výrazového hľadiska. Pri tvorivých žiakoch dať priestor k sebarealizácii vlastných skladieb. Neustále zdokonaľovať hru z listu a verejne účinkovať.

OBSAH:

- upevňovať a rozvíjať primeranú technickú zručnosť
- hra z listu, z notového zápisu a akordických značiek
- nácvik progresívnej a terasovitej dynamiky
- postupná orientácia v prvom, druhom a treťom kvadrante hmatníka
- vzostupné a zostupné legato na všetkých strunách a vo všetkých polohách
- pozdĺžna poloha, priečna poloha a ich plynulá výmena
- rozširovať úderové možnosti hry palcom a prstami pravej ruky fixáciou

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Leo Brouwer: Estudios sencillos

Ferdinand Sor: Etudy opus 31, 35

Vojtech Tukač: Gitarová škola Carulli-Carcassi

Jiří Horáček: Kytarové etudy

Ctibor Süsler: Kytarová škola

Pavol Malovec: 10 etud pre gitaru

OBSAHOVÝ ŠTANDARD-KOMPETENCIE:

Žiak:

- vie technicky zvládnuť primerane náročné skladby
- používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato, flažolety...
- dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu - dokáže primerane štýlovo interpretovať
- ovláda hru z listu
- hra spamäti
- 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo v kapele

OBSAHOVÝ ŠTANDARD-VÝSTUP:

Záverečná skúška

- dve skladby rôzneho charakteru

- etuda
 - prednesová skladba
- verejné vystúpenie v každom polroku najmenej 1x (sólová hra)

1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Nadalej obohacovať hru o nové technické prvky a výrazové prostriedky. Rozširovať hudobný obzor a umožnenie poznávania rôznych štýlových období a hudobných žánrov. Väčší dôraz klásť na skladby s použitím technických a výrazových prostriedkov. pokračovať v hre z listu a nevyhýbať sa hre skladieb v tóninách s viacerými krítkami alebo béčkami. Hrať a obohacovať žiaka o nové akordické značky. Cvičiť nové náročnejšie rytmické variácie.

OBSAH:

- opakovať a zdokonaľovať v náročnejších formách doposiaľ preberané technické a výrazové prvky
- hra z listu, z notového zápisu a akordických značiek
- nácvik a použitie jednoduchých melodických ozdôb
- nácvik pizzicato
- zdokonaľovať hru staccato
- hrať prirodzené aj umelé flažolety
- hrať durové aj molové stupnice
- dvojoktávové aj trojoktávové typy
- vzostupné a zostupné legato na všetkých strunách a vo všetkých polohách
- pozdĺžna poloha, priečna poloha a ich plynulá výmena
- hra akordických značiek s použitím veľkého barré

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Dioniso Aguado : etudy pre gitaru

Leo Brouwer: Estudios sencillos

Mateo Carcassi: Sechs Capricien fur gitarre

Jiří Jirmal. 30 etud

Ferdinand Sor: Etudy, opus 31

L. Andršt: Jazz, rock, kblues

OBSAHOVÝ ŠTANDARD-KOMPETEN CIE

Žiak:

- vie technicky zvládnuť primerane náročné skladby
- používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato, flažolety...
- dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu
- dokáže primerane štýlovo interpretovať
- ovláda hru z listu
- ovláda hru spamäti
- hrá v komorných zoskupeniach alebo v kapelách.

VÝTUPOVÉ ŠTANDARDY-VÝSTUPY

- 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia etuda
- 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia prednesová skladba
- 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo kapele
- verejné vystúpenie v každom polroku

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 5. ročníku I. stupňa je žiak čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia.

Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ - žiak.

2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,5 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Zdokonaľovať technickú vyspelosť žiaka a postupne ho viesť k tomu, aby tvorivo a uvedomene vyberal technické a výrazové prostriedky na realizáciu hraných skladieb. Zdokonaľovaním úderovej kapacity prstov pravej ruky rozširovať možnosti samostatného vedenia hlasov a postupne túto schopnosť využívať pri interpretácii polyfónnych skladieb.

Zaoberať sa štýlovou interpretáciou, zovšeobecňovať charakteristické prvky jednotlivých štýlových období a vedome ich využívať aj pri štúdiu podobných skladieb.

Zapájať žiaka do komornej hry. Podporovať jeho záujmy i v oblasti tanečnej hudby, rozširovať schopnosť hry akordických značiek.

OBSAH:

- samostatná činnosť prstov ľavej ruky v skupinách
- cvičenia na zväčšenie a zmenšenie rozsahu prstov ľavej ruky na hmatník
- vzostupné, zostupné legato
- nácvik zložitejších melodických ozdôb
- skvalitňovať tón
- kadencie, baré, arpeggio
- rozširovať schopnosť hrať podľa akordických značiek

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Dioniso Aguado : etudy pre gitaru

Leo Brouwer: Estudios sencillos

Mateo Carcassi: Sechs Capricien fur gitarre

Jiří Jirmal. 30 etud

Mauro Giuliani: etudy

Julio Sagreras: etudy, prednesy

Ferdinand Sor: Etudy, opus 31

L. Andršt: Jazz, rock, blues

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -KOMPETENCIE:

Žiak:

- vie technicky zvládnuť primerane náročné skladby
- používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato, flažolety...
- dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu
- dokáže primerane štýlovo interpretovať - ovláda hru z listu

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY -VÝSTUPY:

- 2 jednoduché alebo 1 zložitejšia etuda - 2 jednoduchšie alebo 2 zložitejšie prednesové skladby
- 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo kapele
- verejné vystúpenie v každom polrok

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 6. ročníku I. stupňa je žiak čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického čítania je rytmická improvizácia v duu učiteľ - žiak.

3. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Upevňujú sa vedomosti a technické zručnosti žiaka tak, aby bol schopný zahrať primerane náročné sólové alebo komorné skladby. Je ťiadauce viesť žiaka k samostatnosti v štúdiu. Opakovaním naštudovaných skladieb a štúdiom nových skladieb vytvoriť základ ťiakovho repertoáru. Viesť ho k tomu, aby bol schopný svoj repertoár rozširovať vlastným úsilím, bez pomoci učiteľa. Pripraviť ťiaka na beťné ovládanie sprievodov podľa nôt i akordických značiek, ako aj pouťívanie a štylizáciu bohatšieho akordického materiálu pri improvizovanom sprievode.

OBSAH:

- opakovať a zdokonaľovať doposiaľ preberané technické a výrazové prostriedky gitarovej hry podľa individuálnych potrieb a moťností ťiaka
- koordinovať a synchronizovať činnosť celého hracieho aparátu
- sprievod podľa značiek v komornej a sólovej hre a improvizácia sprievodov piesní

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Etudy Dioniso Aguado : Etudy pre gitaru

Leo Brouwer: Estudios sencillos

Mateo Carcassi: Etudy

Fernando Carulli: Etudy

Mauro Giuliani: Etudy

Julio Sagreras: etudy, prednesy

Ferdinand Sor: Etudy, opus 31

L. Andršť: Jazz, rock, blues

Francisco Tárrega: Technické štúdiá

Prednesové skladby

Carl Philipp Emanuel Bach: Tíz darab gitárra

Mauro Giuliani: Prednesové skladby

Emil Hradecký: Tance pro kytaru

Ján Antonín Losy: Skladby pre gitaru

Johan Kaspar Mertz: 6 Landler

Julio Sagreras: Romanze

Julio Sgreras: Bebita

Karl Scheit: Tänze aus der Renaissance

Francisco Tárrega: Výber skladieb

Jozef Zsapka: Lutnové skvosty starej Levoče

Silvius Leopold Weis: Menuet-Sarabande-menuet

Duá

Fernando Carulli: 24 Duette fur zwei gitarren

Giuseppe Farrauto. Morenita do Brazil Bruno

Henze: Das Gitarenspiel

Ursula Peter: Klassiker der gitare duos

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -KOMPETENCIE:

Žiak:

- vie technicky zvládnuť primerane náročné skladby
- používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato
- dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu
- dokáže primerane štýlovo interpretovať - ovláda hru z listu
- ovláda hru spamäti
- hrá v komorných zoskupeniach alebo v kapelách.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY -VÝSTUPY:

- 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia etuda - 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia
- prednesová skladba
- 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo v kapele ,verejné vystúpenie v každom polroku

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak opakuje a zdokonaľuje preberané technické a výrazové prostriedky gitarovej hry podľa individuálnych potrieb a možností žiaka.

Koordinuje a synchronizuje činnosť celého hracieho aparátu.

Sprievod podľa značiek v komornej a sólovej hre a improvizácia sprievodov piesní.

Žiak po treťom ročníku druhej časti absolvuje preskúšanie z dvoch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, nemusí prejsť skúšobným testom.

4. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Tento ročník uzatvára štúdium na I. stupni základného štúdia.

Obsahovo sa viac menej zhodujú s cieľmi predchádzajúceho ročníka, ktorým sa uzatváral I. stupeň pred zavedením zmien. Naďalej sa upevňujú vedomosti a technické zručnosti žiaka tak, aby bol schopný zahrať primerane náročné sólové alebo komorné skladby. Je žiaduce viesť žiaka k samostatnosti v štúdiu. Opakovaním naštudovaných skladieb a štúdiom nových skladieb vytvoriť základ žiakovho repertoáru. Viesť ho k tomu, aby bol schopný svoj repertoár rozširovať vlastným úsilím, bez pomoci učiteľa. Pripraviť žiaka na bežné ovládanie sprievodov podľa nôt i akordických značiek, ako aj používanie a štylizáciu bohatšieho akordického materiálu pri improvizovanom sprievode.

OBSAH:

- opakovat' a zdokonaľovať doposiaľ preberané technické a výrazové prostriedky gitarovej hry podľa individuálnych potrieb a možností žiaka
- koordinovať a synchronizovať činnosť celého hracieho aparátu
- sprievod podľa značiek v komornej a sólovej hre a improvizácia sprievodov piesní

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Etudy Dioniso Aguado : Etudy pre gitaru

Leo Brouwer: Estudios sencillos

Mateo Carcassi: Etudy

Fernando Carulli: Etudy

Mauro Giuliani: Etudy

Julio Sagreras: etudy, prednesy

Ferdinand Sor: Etudy, opus 31

L. Andršt: Jazz, rock, blues

Francisco Tárrega: Technické štúdiá

Prednesové skladby

Carl Philipp Emanuel Bach: Tíz darab gitárra

Mauro Giuliani: Prednesové skladby

Emil Hradecký: Tance pro kytaru

Jiří Jirmal: Staří španělští mistři

Ján Antonín Losy: Skladby pre gitaru

Julio Sagreras: Romanze

Julio Sgreras: Bebita

Karl Scheit: Tänze aus der Renaissance

Francisco Tárrega: Výber skladieb

Jozef Zsapka: Lutnové skvosty starej Levoče

Silvius Leopold Weis: Menuet-Sarabande-menuet

Duá

Fernando Carulli: 24 Duette fur zwei gitarren

Giuseppe Farrauto. Morenita do Brazil Bruno

Henze: Das Gitarspiel

Ursula Peter: Klassiker der gitare duos

Triá

Bruno Henze: Das gitarrespiel, zošit 14

Kvartetá

John W. Duarte: English suite no 3, opus 78

Pieter van der Staak: Six hits for guitars

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

-KOMPETENCIE:

Žiak:

- vie technicky zvládnuť primerane náročné skladby
- používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato, flautolety...
- dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu
- dokáže primerane štýlovo interpretovať
- ovláda hru z listu
- ovláda hru spamäti
- hrá v komorných zoskupeniach alebo v kapelách

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak opakuje a zdokonaľuje preberané technické a výrazové prostriedky gitarovej hry podľa individuálnych potrieb a možností žiaka.

Koordinuje a synchronizuje činnosť celého hracieho aparátu.

Žiak po štvrtom ročníku druhej časti absolvuje preskúšanie z troch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, musí aj tak prejsť skúšobným testom.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY

-VÝSTUPY:

- 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia etuda
- 2 jednoduchšie alebo 1 prednesová skladba - 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo v kapele
- verejné vystúpenie v každom polroku

II. stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 – hra na nástroji, 1,0 komorná hra alebo hra v súbore

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

1., ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE

Zdokonaľovanie techniky hry arpeggio, rasguado, glissando.

Legato na niektorom z tónov akordu. typových

Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rozsahu celého hmatníka vo všetkých tóninách s rôznymi variantmi prstokladov pravej ruky a kadencie v rôznych polohách. Intervalové stupnice v rozsahu jednej oktávy.

Rasguado.

Španielska ľudová hudba v gitarovej literatúre.

Rôzne typy rasguada.

Charakteristika typických tancov Španielska. Rytmus a metrum najtypickejších tancov Španielska.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY

Ovládajú nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky.

Hrajú trojoktávové stupnice s využitím prstokladov aj v oktávach a kadencie s využitím veľkého barré.

Aplikujú v interpretácii skladieb techniku hry rasguado, získajú základnú orientáciu v španielskej ľudovej hudbe.

2. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE

Nácvik tremola v rýchlejšom tempe.

Legato na niektorom tóne akordu. Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rozsahu nástroja v rýchlejších tempách a kadencie v rôznych polohách.

Intervalové stupnice v terciách v rozsahu dvoch oktáv.

Hra z listu

Komorná hra, alebo hra v súbore. Hudba latinsko-amerických skladateľov v gitarovej literatúre.

Typické tanečné formy Latinskej Ameriky. Metrum a rytmus najznámejších latinsko-amerických foriem. Sebakontrola rytmického prevedenia interpretácie skladieb.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY

-používajú nové osvojené technické a výrazové prostriedky (melodické tremolo, glissando v melódii i akorde)

-hrajú trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov aj v terciách a kadencie a využitím veľkého barré

–vedia hrať z listu primeraný zápis

–interpretujú tanečné formy

–orientujú sa v gitarovej literatúre latinsko-amerických skladateľov

–vnímajú a vedome kontrolujú metrum a rytmus latinsko-amerických foriem

3. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE

Zdokonaľovanie techniky hry

Legato a obraty akordov

Jednohlasové a dvojhlasové stupnice s využitím celého hmatníka v rôznych tóninách

Intervalové stupnice v terciách, sextách a oktávach

Rasguado a španielske techniky hry na gitaru

Typy španielskeho flamenga a tanca

Charakteristické rytmy cha-cha, rumba, tango

VYKONOVÉ ŠTANDARDY-VÝSTUPY

Ovládajú nové technické prostriedky a postupy

Hrajú jedno, dvoj a troj- oktávové s typovými prstokladmi

Kadencie s veľkým barré vo viacerých polohách a tóninách

Aplikácia techník v interpretáciách skladieb

Získajú orientáciu ľudovej hudby z rôznych oblastí

4. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD-KOMPETENCIE

Nácvik tremola vo viacerých tempách

Legato celého akordu

Jednohlasné a dvojhlasné stupnice

Intervalové stupnice v oktávach a decimách
v rozsahu 2 a 3 oktáv

Hra z listu

Komorná hra

Hudba latinsko-americká, cha-cha, tango

Metrum a rytmus tanečných foriem

Improvizácia a transponovanie

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY

Využívajú nové techniky v praxi

Ovládajú hru z listu

Interpretujú tanečné formy

Orientujú sa v gitarovej literatúre

Žiak po štvrtom ročníku druhého stupňa absolvuje preskúšanie z troch rôznych skladieb.

Ak sa žiak zúčastní súťaže, musí aj tak prejsť skúšobným testom.

Hudobný odbor

HRA NA ELEKTRICKEJ GITARE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Amplifikáciou sa z gitary (dovtedy mala zväčša sprievodnú úlohu v rámci prvých jazzových zoskupení) postupne stal plnohodnotný sólový nástroj, ktorý sa svojim zvukom dokázal presadiť tak v malej skupine ako aj v orchestri. Náplňou a poslaním štúdia el. gitary by malo byť postupné oboznamovanie sa so štýlmi, technikami hry jednotlivých osobností elektrickej gitary od jej počiatku (cca 40. roky 20. stor.). Úlohou pedagóga je podľa inklinácie a vyspelosti daného žiaka zvoliť a do výučby vhodne začleniť repertoár skladieb, transkripcií sól popr. iných štúdií. Spolu s budovaním vlastného repertoáru, ktorý je v praxi mimoriadne dôležitý a poskytuje uplatnenie pri hraní v kapelách, je potrebné poznávať nástroj a jeho zvukové a technické možnosti (technika hry, reťazec el. gitara – efektový procesor – aparatúra, atď..).

CIELE:

Postupne sa žiak oboznamuje s hudbou, v ktorej je el. gitara prítomná a za pomoci pedagóga si buduje svoj vlastný hudobný vkus. Súčasťou hodín by okrem iného mal byť aj aktívny posluch a imitovanie (spievanie) melódií. V prvých rokoch hry na el. gitare by sa mal žiak dôsledne oboznámiť s prvou polohou nástroja ako aj s možnosťami vedenia melódie lineárne po hmatníku. Postupne sa k melódii môže pridať jednoduchá basová linka, príp. ich kombinácia. Literatúra pre el. gitaru taktiež ponúka skladby sólového charakteru. Dôležitou súčasťou výučby je práca na transkripciách piesní a skladieb z oblasti populárnej hudby. Znamená to hru melódie, basu, akordického sprievodu, príp. transkripcie sóla tzn. komplexné oboznámenie sa so skladbou a jej interpretácie sólovo, alebo ako súčasť komornej resp. súborovej hry. V neposlednom rade je pre uplatnenie hráča na el. gitare v praxi dôležitá, resp. kľúčová schopnosť improvizácie, pre ktorú sú transkripcie dôležitým impulzom.

1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Aktívnym počúvaním hudby oboznámiť žiaka s rôznymi štýlmi a štýlovými obdobiami, v ktorých je el. gitara prítomná.

OBSAH:

- prvom ročníku sa žiak oboznamuje s nástrojom a s jeho zvukom
- osvojuje si základné techniky hry a základnú orientáciu na hmatníku

OBSAHOVÝ ŠTANDART -KOMPETENCIE:

- základné rytmicko – intonačné predpoklady
- hudobná pamäť na priemernej úrovni a schopnosť imitácie

OBSAHOVÝ ŠTANDART -VÝSTUP:

- spievanie a hranie jednoduchých melódií
- základy trsátkovej techniky
- hranie celých, polových a štvrt'ových nôt
- stupnica C dur v 1. polohe
- vedenie basovej linky danej piesne

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Stanovenú učebnú látku sa snažiť dosiahnuť za pomoci skladieb z oblasti populárnej hudby (pop, jazz, blues, rock atď.). Viest' a podporovať žiaka pri budovaní si hudobného vkusu. Spievaním daného hudobného materiálu prirodzene a aktívne zveľaďovať vnímanie melódie a rytmu.

Žiak po prvom ročníku prvej časti absolvuje preskúšanie z dvoch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, nemusí prejsť skúšobným testom.

2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Komplexne vnímať pieseň (skladbu), jej melódiu, rytmus a harmonickú zložku.

OBSAH:

Obsah výučby 2. ročníku by mal plynúť nadväzovať na 1. ročník pri zohľadnení aktuálnych schopností žiaka/čky. Je možné pokračovať v disciplínach načrtnutých v obsahu výuky pre 1. ročník a následne prejsť na materiál pre 2. ročník. Postupne sa žiak oboznamuje s osminovými notami a hraním striedavého úderu trsátka (alternate picking), rozširuje sa hra stupníc v 1. polohe a získava

návyk pre transkripciu piesne (hra melódie, basu, sprievodu atď.)

OBSAHOVÝ ŠTANDART -KOMPETENCIE:

- stupnica C dur v 1. Polohe - hranie melódie
- vedenie jednoduchkej basovej linky
- trsátková technika (úder zhora – celé, polové a štvrt'ová noty)

OBSAHOVÝ ŠTANDART – VÝSTUPY:

- trsátková technika striedavého úderu
- ďalšie stupnice v prvej polohe
- akordický sprievod piesní
- základy transkripcie

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Postupne pestovať návyk pre hranie melódie (v polohe aj lineárne), basovej linky a akordického sprievodu danej skladby naspamäť bez použitia notovej predlohy. Oboznámiť žiaka so základnými formami používanými v oblasti populárnej hudby.

3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE: Práca na transkripcii jednoduchého sóla.

OBSAH:

Žiak tretieho ročníku by už mal byť schopný samostatnej práce a tvorivej hry na nástroj, čomu sa prispôsobí aj výukový proces. Žiak, v koordinácii s technikou striedavého úderu, začína pracovať so zložitejšími rytmickými útvarmi, za pomoci notového materiálu si rozširuje znalosti hry v 1.polohe a zvládne transkripciu vybraných jednoduchých skladieb.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -KOMPETENCIE:

- hranie melódie v polohe a lineárne
- jednoduchý akordický sprievod piesní
- hranie melódie, basu, harmónie a znalosť formy jednoduchých piesní

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -VÝSTUPY:

- zložitejšie rytmické útvary so striedavým úderom
- prstová technika pravej ruky
- hranie stupníc, etúd, duet
- transkripcie skladieb

DIDAKTICKÉ POSUPY A METÓDY PRÁCE:

Pri výbere sóla na transkripciu treba prihliadať na vkus konkrétneho žiaka (žiak musí mať osobný vzťah k hudbe – páči sa mu to čo sa učí hrať). Ideálne sa žiak najskôr naučí danú melódiu spievať naspamäť a až následne hrať na nástroj.

4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČETE HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE: Oboznámenie sa s 12-taktovou bluesovou formou a využitím pentatoniky pri improvizácii v blues.

OBSAH: Žiak štvrtého ročníku by už mal byť schopný zvládnuť všetky požadované znalosti a vedomosti z ročníkov 1-3. Vyučovacie procesy by mal byť prispôsobené potrebám žiaka s vedomím, že 4.roč. končí skúškami za obdobie 1.- 4. ročníka. Po zohľadnení schopností žiaka by sa malo pokračovať v načrtnutých okruhoch predchádzajúcich ročníkov a následne prejsť na materiál pre 4. ročník a prípravou na skúšky prvého cyklu.

OBSAHOVÝ ŠTANDART -KOMPETENCIE:

- hranie melódie v polohe a lineárne
- komplexné hranie podkladov aj s melodickým vedením hlasu
- transkripčia skladby podľa vlastného výberu (príp. zameranie sa na obľúbeného interpreta, popr. konkrétny štýl)
- stupnice, etudy, duetá príp. sólové skladby v 1. polohe nástroja

OBSAHOVÝ ŠTANDART -VÝSTUPY:

- blues 12-taktová forma
- pentatonika pri improvizácii
- transkripcie skladieb
- hranie stupníc, etúd, sólových skladieb

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METODIKA PRÁCE:

Za pomoci skladieb z tradície blues vypestovať v žiakovi cit pre 12 – taktovú formu. Dbáť o pochopenie previazanosti formy s textom vyplývajúcej z histórie blues. Oboznámenie so systémom zvolanie – odpoveď (call – response system) , riffové hranie atď.

1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 18a

CIELE:

Kláť zvýšený dôraz na vyprofilovanie hudobného vkusu žiaka, nájdenie hudobného vzoru (obľúbený hudobník, gitarista, skupina atď.). Rozšíriť orientáciu o ďalšie polohy, ale aj zvukovosť nástroja o rôzne techniky prítomné v hre gitaristov.

OBSAH:

V 1. ročníku 2. časti by sa malo plynulo nadviazať na obsah 4. ročníka. Za pomoci bluesových skladieb by sa mal rozvíjať cit pre 12-taktovú bluesovú formu a pre frázovanie v rámci bluesového idiomu. Postupne rozšíriť hru do ďalšej polohy nástroja. Žiak sa taktiež oboznámi s hrou kvintakordov v trojzvukoch na rôznych trojiciach strún.

OBSAHOVÝ ŠTANDART -KOMPETENCIE:

- hra v 1. polohe nástroja (stupnice, základné harmonické funkcie dur/mol)
- okruhy načrtnuté v 1.-4. ročníku 1. Stupňa

OBSAHOVÝ ŠTANDART -VÝSTUPY:

- stupnice v 2. polohe nástroja - bluesová pentatonika
- bluesová 12-taktová forma
- akordy
- transkripcie skladieb

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METODIKA PRÁCE:

V tejto etape by sa mal klásť dôraz na improvizáciu v rámci bluesového idiomu za použitia pentatoniky, príp. akordických tónov harmonickej štruktúry. Nácvik kvintakordov na jednotlivých trojiciach strún, príp. susedných trojiciach danej harmónie.

2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 18a

CIELE:

Pokračovať v okruhoch z predchádzajúceho ročníka. Transkripcia skladby (sóla) z obdobia

Rhytm'n'blues, príp. Rock'n'Roll.

OBSAH:

Žiak by sa mal postupne oboznamovať s ďalšími technikami, s ktorými sa stretáva pri transkripciách sól (vyťahovanie strún, tremolo atď.). Prostredníctvom notových predlôh rozvíjať hru v 2. polohe nástroja o ďalšie tóniny a oboznamovať sa s hrou kvintakordov a sextakordov.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -KOMPETENCIE:

- Praktická a teoretická znalosť
- 12- taktovej formy v blues
- hra melódií, sprievodu, frázovanie
- hra kvintakordov v trojzvukoch
- stupnice v 2. polohe nástroja

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -VÝSTUPY:

- 2. poloha nástroja
- bluesová pentatonika
- sextakordy
- transkripcie skladieb rôznych žánrov

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Rozvíjanie lineárnej orientácie na hmatníku. Postupne spájať kvintakordy a sextakordy a vytvoriť za ich pomoci jednoduchý sprievod danej skladby. Pri improvizácii využiť možnosti práce s motívom (sekvenčné posunutie, rytmické posunutie, skrátenie, predĺženie motívu atď.)

3. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 18a

CIELE:

Dôraz na improvizáciu s použitím akordických tónov (funkčná harmónia). Durová pentatonika a jej využitie v praxi.

OBSAH:

Žiaci sa oboznamujú s durovou pentatonikou a kvartsextakordami hranými ako trojzvuky. Postupne spájajú všetky obraty kvintakordu pri tvorbe improvizačného sprievodu.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -KOMPETENCIE:

- Praktická a teoretická znalosť 12-taktovej formy
v blues, hra melódií, sprievodu, frázovanie
- hra kvintakordov a sextakordov v trojzvukoch
- stupnice v 2. polohe nástroja

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -VÝSTUPY:

- ďalšie polohy nástroja
- dur pentatonika

- kvartsextakordy
- improvizácia za použitia akordov
- transkripcie skladieb, sól z rôznych období

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Postupne spájať kvintakordy, sextakordy a kvartsextakordy a vytvoriť za ich pomoci jednoduchý sprievod danej skladby. Pri improvizácii pracovať s akordickými tónmi danej harmonickej štruktúry.

Žiak po treťom ročníku druhej časti absolvuje preskúšanie z dvoch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, nemusí prejsť skúšobným testom.

4. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 18a

CIELE:

Oboznámenie sa s hudbou, kde nie sú prítomné funkčné vzťahy. Praktické využitie najpoužívanejších módov jónskeho systému. Modálna improvizácia.

OBSAH:

Jónsky systém – durová stupnica a jej módy. Možnosti hrania septakordov ako 4-zvukov (drop 2, drop 3, drop 2+4). Melodické rozklady kvintakordov a septakordov.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -KOMPETENCIE:

- kvintakord a jeho obraty (v trojzvukoch + rozklady)
- základy improvizácie za použitia akordických tónov

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -VÝSTUPY:

- jónsky systém
- základy hrania septakordov ako 4-zvukov
- transkripcia modálneho
- improvizovaného sóla

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Postupne sa oboznámiť s jónskym systémom a s najpoužívanejšími módmi (dórsky, lydický, mixolydický príp. ďalšie). Rôzne spôsoby precvičovania módov (intervalický, patterny atď.) Pri improvizácii pracovať s motívom (sekvenčné posunutie, rytmické posunutie, rytmické rozšírenie – skrátenie, intervalické rozšírenie a skrátenie atď.)

II. stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

1 komorná hra alebo sprievod alebo hra v súbore (skupinové vyučovanie, 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

1. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdium pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUPY
Hra stupníc v polohách nástroja	
Hra a spájanie durových a molových kvintakordov (3-zvuky, 4-zvuky)	Spájanie kvintakordov pri tvorbe sprievodu
Jónsky systém	The Beatles – ranné obdobie (transkripcie sól, sprievodov, harmonická analýza)
Harmonické vzťahy v rámci durovej stupnice – harmonická analýza jednoduchých piesní z oblasti pop. hudby	Samostatná práca s nahrávkou Improvizácia – použitie akordických tónov

2. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdium pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE	VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUPY
Pentatonika mol (bluesová) v polohách	
Hranie septakordov v blues	Blues- 12-taktová forma (prípadne ďalšie formy prítomné v blues), orientácia v jednotlivých štýloch blues a ich predstaviteľov Transkripcia vybraných skladieb z

rôznych období blues

Improvizácia v blues

NOTOVÝ MATERIÁL:

W. Leavitt: A Modern Method For Guitar

Jon Damian: The Guitarist's Guide For Composing And Improvisin

3. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdium pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD-KOMPETENCIE

VÝKONOVÝ ŠTANDARD-VÝSTUPY

Pentatonika mol, dur blues

Improvizácia v blues

Septakordy, zväčšené a zmenšené akordy

Transponovanie v blues
a jeho

Jazzové techniky, stupnice a postupy

doprevádzanie

Stupnice a obraty v akordoch jazzu
a

blues

4. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdium pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD- KOMPETENCIE

Jónsky a dórsky systém

Stupnice a harmonické analýzy piesní

Znalosti blues, jazz a populárnej hudby

Sled durových a molových kvintakordov

Zväčšené a zmenšené kvintakordy

VÝKONOVÝ ŠTANDARD-VÝSTUPY

Spájanie doprovodných kvintakordov

Transkripcia skladieb 60. rokov

Improvizácia rockovej hudby

Štýly obdobia 2. polovice 20. storočia

NOTOVÝ MATERIÁL:

W. Leavitt :AModern Method For Guitar

Jon Damian: The Guitarists Guide For ComposingAnd Improvisin

Žiak po štvrtom ročníku druhého stupňa absolvuje preskúšanie z troch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, musí aj tak prejsť skúšobným testom.

Hudobný odbor

HRA NA BASOVEJ GITARE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Basová gitara prešla napriek svojej krátkej histórii prudkým vývojom. Vo svojich počiatkoch vychádzala technika hry na tento nástroj z kontrabasovej praxe, čoskoro sa však vyvinula do veľmi svojskej podoby, kladúcej značné nároky na technickú vyspelosť hráča. Basová gitara je nástroj s prevažne fundamentálnou funkciou, je preto dobré viesť výučbu hlavne v nižších ročníkoch tak, aby bol žiak čím skôr schopný hrať v súboroch rôzneho zamerania. Vzhľadom na konštrukciu nástroja je výhodnejšie prijímať žiakov starších, s dostatočnými fyzickými dispozíciami, pričom je vhodné, ak už predtým mali skúsenosť s iným hudobným nástrojom.

1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Vzbudiť u žiaka záujem o rôzne štýly hudby, v ktorých sa ako basgitarista môže realizovať a viesť ho ku hre rešpektujúcej jednak primárnu funkciu nástroja a zároveň využívajúcu jej technické možnosti. Je potrebné žiaka od začiatku viesť k uvoľnenému postoju za nástrojom a venovať sa odstraňovaniu kľčovitosti rúk.

OBSAH:

Dbáť na uvoľnený postoj za nástrojom a tvorbu kvalitného tónu. Upevňovať rytmické cítenie, zo začiatku na krátkych metroritmických modeloch a etudách, neskôr na jednoduchých basových linkách. Postupne viesť k vnímaniu harmonických zmien v skladbe a improvizácii jednoduchého sprievodu na schému T S D T.

NOTOVÝ MATERIÁL:

T. BUHÉ - V. HORA: Basová kytara I. diel

J. POPLAWSKI: Szkola na gitare basowa

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -KOMPETENCIE:

Získať jasnú predstavu o usporiadaní tónov na hmatníku nástroja.

Poznať a správne realizovať hodnoty nôt.

Venovať sa precizovaniu rytmického cítenia pri cvičení s metronómom alebo nahrávkami.

Naučiť sa bezpečne odlišovať intervaly v spodnom registri nástroja.(kontra a veľká októva)

Hra na prázdnych strunách G D A E prstami pravej ruky, tlmenie strún prstami pravej ruky, ľahké položené prstov na hmatníku nástroj.

Orientácia na hmatníku v I. a II. polohe a ich plynulé striedanie.

Hra základného harmonického sprievodu T S D T.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD -VÝSTUPY:

Dostatočne silným a kvalitným tónom zahrať:

1 diatonickú stupnicu a 1sprievodnú basovú linku.

Melódiu k jednoduchej piesni z rôzneho žánru.

Verejné vystúpenie najmenej 1x v rámci polroka.

Po zvládnutí základných technických aspektov hry (správny postoj za nástrojom, uvoľnené držanie rúk, tvorba kvalitného tónu).

Stupnice: E dur, F dur, B, dur

Etudy 10 - 15 z uvedených škôl.

Doplňať etudy z uvedených škôl jednoduchými

basovými linkami ku nenáročným piesňam z

oblasti popovej alebo jazzovej hudby, prípadne

iného hudobného žánru.

Hra z listu.

DIDAKTICKÉ POSTUPYAMETÓDY PRÁCE:

Snažiť sa dosiahnuť vhodným spôsobom v rámci intelektu ťiaka o stanovenú učebnú látku, vstevovať žiakovi základné hudobné pojmy, základné osvojenie si návykov pri hraní. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, postupne viesť k vnímaniu harmonických zmien v skladbe a improvizácii jednoduchého sprievodu.

Žiak po prvom ročníku prvej časti absolvuje preskúšanie z dvoch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, nemusí prejsť skúšobným testom.

2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Upevňovať poznatky a vedomosti z prvého ročníka, pokračovať v budovaní uvoľnenej techniky. Zamerať sa hlavne na rozvíjanie tempového a metrického cítenia žiaka, ako aj na rozvíjanie hudobnej pamäte a čítania nôt.

OBSAH:

- rozšírenie rozsahu do III. až V. polohy
- prebrať základné druhy taktov na kratších etudách alebo basových linkách
- venovať sa presnému rytmickému zadeleniu nôt (timing)
- naučiť žiaka orientácii v systéme akordických značiek a základom hry v rôznych hudobných žánroch (rock, jazz, latin...).

NOTOVÝ MATERIÁL:

T. BUHÉ - V. HORA: Basová kytara I. diel

J. POPLAWSKI: Szkola na gitare basowa

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:

Etudy (6 - 12) z uvedených škôl dopĺňať jednoduchými basovými linkami ku nenáročným piesňam z oblasti popovej alebo jazzovej hudby, prípadne iného hudobného žánru. Rozšíriť používaný rozsah nástroja do III.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUPY:

1 sprievodná basová linka.

1 menej náročná skladbička so sprievodom klavíra alebo gitary.

Verejné vystúpenie najmenej 1x v rámci polroka.V. polohy.

Stupnice: C dur, Des dur, D dur, c mol, cis mol,

d mol.

Systém akordických značiek.

V ľavej ruke používať s ohľadom na dispozície

žiaka hru tromi alebo štyrmi prstami, v pravej

ruke ľahké striedanie i a m prstu.

Upevňovať pevný rytmus.

Hra z listu.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Snažiť sa dosiahnuť vhodným spôsobom v rámci intelektu žiaka zvládnutie stanovenej učebnej látky, rozvíjať metrické cítenie žiaka pri nácviku etúd a skladieb v 2/4, 3/4, 4/4 a 6/8 takte. Pri tvorbe jednoduchších basových liniek rozvíjať harmonické cítenie, hrou podľa akordických značiek vytvoriť základy k neskoršej improvizácii basových liniek.

3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Nadviazať na poznatky a vedomosti z druhého ročníka, predovšetkým v rozvíjaní tempového a metrického cítenia žiaka, jasnej artikulácie a rešpektovania dynamických rozdielov skladby.

OBSAH:

- rozšíriť rozsah do VIII. až X. polohy
- venovať sa presnej artikulácii pri hre tenuto, staccato, legato, zvládnuť jednoduchšie synkopické rytmy
- postupne viesť žiaka k improvizácii jednoduchších basových liniek podľa akordických značiek

NOTOVÝ MATERIÁL:

T. BUHÉ - V. HORA: Basová kytara II. diel

Ch. SHER: The Improvisor's Bass Method

J. SNIDERO: Basslines

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE:

Rozšíriť používaný rozsah nástroja do VIII až X. polohy.

V ľavej ruke vedieť odlišiť potrebu hry tromi a štyrmi prstami v jednej polohe.

V pravej ruke zvládnuť utlmovanie strún pri hre staccato.

Ďalej rozvíjať hru z listu a upevňovať presné rytmické cítenie.

Etudy (10 – 15) z uvedených škôl dopĺňať stredne náročnými basovými linkami k skladbám z oblasti popovej alebo džezovej hudby.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD -VÝSTUPY:

.2-3 rozdielne basové linky s bicími nástrojmi Vedieť si vytvoriť basovú linku postavenú na akordoch základnej harmonickej kadencie. Verejné vystúpenie najmenej 1x za polrok.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Snažiť sa dosiahnuť vhodným spôsobom v rámci intelektu žiaka zvládnutie stanovenej učebnej látky. Pri hre basových liniek rozdielneho charakteru prehĺbovať vedomosti žiaka o jednotlivých hudobných štýloch a žánroch a následne ho viesť k rešpektovaniu ich štýlových zákonitostí. Cvičením s nahrávkami rozvíjať rytmické cítenie žiaka a zdokonaľovať jeho timing, predovšetkým pri skladbách swingového charakteru.

4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týdenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Nadväzne na skúsenosti získané v predchádzajúcich ročníkoch pokračovať v rozvíjaní žiakových schopností v oblasti rytmu, harmonického myslenia a melodickej invencie pri stavbe sprievodných basových liniek, prípadne jednoduchších improvizovaných sôl.

OBSAH:

- rozšíriť rozsah do XIV. až XVI. polohy
- lineárne spájanie akordov v rámci skladby
- u vyspelejších žiakov improvizácia jednoduchého sóla

NOTOVÝ MATERIÁL:

T. BUHÉ - V. HORA: Basová kytara II. diel

Ch. SHER: The Improvisor's Bass Method J. SNIDERO: Basslines

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -KOPETENCIE:

Etudy (6 - 12) z uvedených škôl dopĺňať stredne náročnými basovými linkami ku piesňam z oblasti popovej alebo jazzovej hudby, prípadne iného hudobného žánru. Rozvíjať harmonické myslenie a zmysel pre stavbu melódie v rámci jednoduchších harmonických postupov.

Diatonické a modálne stupnice.

Hra z listu.

Hra v komornom alebo súborovom zoskupení.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUPY:

Preukázať schopnosť suverénnej hry na basovej gitare v komornom zoskupení.

Verejné vystúpenie najmenej 1x za polrok.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Snažiť sa dosiahnuť vhodným spôsobom v rámci intelektu žiaka zvládnutie stanovenej učebnej látky. Analýzou hry vybraných basgitaristov viesť žiaka k pochopeniu princípov výstavby basových liniek rôznych hudobných žánrov a štýlov.

Žiak po štvrtom ročníku prvej časti absolvuje preskúšanie z dvoch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, nemusí prejsť skúšobným testom.

1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 18a

CIELE:

Nadväzne na skúsenosti získané v predchádzajúcich ročníkoch pokračovať v rozvíjaní žiakových schopností, a to predovšetkým v oblasti rytmu a harmónie, pričom sa kladie dôraz na to, aby bol schopný využiť získané poznatky pri tvorbe vlastných sprievodných či sólových basových liniek. Viest' žiaka k tvorbe vlastných analýz basových liniek vybraných basgitaristov.

OBSAH:

- rozšíriť rozsah do XVII. až XIX
- polohy lineárne spájanie akordov v rámci skladby
- modálne stupnice
- sluchová analýza jednoduchších harmonických postupov u vyspelejších žiakov improvizácia jednoduchého sóla

NOTOVÝ MATERIÁL:

T. BUHÉ - V. HORA: Basová kytara II. diel

Ch. SHER: The Improvisor's Bass Method

J. SNIDERO: Basslines

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -KOMPETENCIE:

Hra v komornom alebo súborovom zoskupení.

Etudy (6 - 12) z uvedených škôl dopĺňať stredne náročnými basovými linkami ku piesňam z oblasti popovej alebo jazzovej hudby, prípadne iného hudobného žánru.

Rozvíjať harmonické myslenie a zmysel pre stavbu melódie v rámci jednoduchších harmonických postupov.

Diatonické a modálne stupnice.

Hra z listu.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUPY:

Preukázať suverénnu hru na basovej gitare
v komornom zoskupení pri skladbách
rôzneho žánru.

Verejné vystúpenie najmenej 1x v rámci
polroka v komornom zoskupení alebo
kapele.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Snažiť sa dosiahnuť vhodným spôsobom v rámci intelektu žiaka zvládnutie stanovenej učebnej látky. Analýzou hry vybraných basgitaristov viesť žiaka k pochopeniu princípov výstavby basových liniek rôznych hudobných žánrov a štýlov.

2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 18a

CIELE:

Nadväzne na skúsenosti získané v predchádzajúcich ročníkoch pokračovať v rozvíjaní žiakových schopností, a to predovšetkým v oblasti rytmu a harmónie, pričom sa kladie dôraz na to, aby bol schopný využiť získané poznatky pri tvorbe vlastných sprievodných či sólových basových liniek. Viesť žiaka k tvorbe vlastných basových liniek vo vybraných hudobných štýloch.

OBSAH:

Využívať rozsah nástroja až po koniec hmatníku lineárne spájanie akordov v rámci skladby, modálne stupnice, sluchová analýza mierne náročnejších harmonických postupov u vyspelejších žiakov improvizácia jednoduchších basových a sólových liniek

NOTOVÝ MATERIÁL:

A. MAYERL: Bass Unlimited

Ch. SHER: The Improvisor's Bass Method

J. SNIDERO: Basslines

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -KOMPETENCIE:

Etudy (6 - 12) z uvedených škôl dopĺňať stredne náročnými basovými linkami ku piesňam z oblasti popovej alebo jazzovej hudby, prípadne iného hudobného žánru.

Rozvíjať harmonické myslenie a zmysel pre stavbu melódie v rámci jednoduchších harmonických postupov.

Diatonické a modálne stupnice. Pentatonické stupnice.

Hra z listu.

Hra v komornom alebo súborovom zoskupení.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUPY:

Preukázať suverenitu pri hre na nástroji v komornom zoskupení a rôznych žánrov.

Verejné vystúpenie minimálne 1x za polrok.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Snažiť sa dosiahnuť vhodným spôsobom v rámci intelektu žiaka zvládnutie stanovenej učebnej látky. Pomocou odbornej literatúry a analýzou hry vybraných basgitaristov viesť žiaka k pochopeniu princípov výstavby basových liniek rôznych hudobných žánrov a štýlov.

3. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 18a

CIELE:

Nadväzne na skúsenosti získané v predchádzajúcich ročníkoch pokračovať v rozvíjaní žiakových schopností v oblasti rytmu, harmónie a improvizácie. Viesť žiaka k tvorbe vlastných basových sprievodných a sólových liniek vo vybranom hudobnom štýle.

OBSAH:

- upevňovanie získaného tónového rozsahu na nástroji s cieľom získania jasnej orientácie vo všetkých registroch nástroja lineárne spájanie akordov v rámci skladby
- modálne stupnice
- hra akordov vo vrchnom registri nástroja sluchová analýza mierne náročnejších harmonických postupov u vyspelejších žiakov improvizácia stredne náročných basových a sólových liniek

NOTOVÝ MATERIÁL:

MAYERL: Bass Unlimited

Ch. SHER: The Improvisor's Bass Method

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -KOMPETENCIE:

Etudy (6 - 12) z uvedených škôl dopĺňať náročnejšími basovými linkami ku piesňam z oblasti popovej alebo jazzovej hudby, prípadne iného hudobného žánru.

Rozvíjať harmonické myslenie a zmysel pre stavbu melódie v rámci mierne náročných harmonických postupov.

Diatonické a modálne stupnice. Pentatonické stupnice.

Hra z listu.

Hra v komornom alebo súborovom zoskupení.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUPY:

V rámci komorného zoskupenia rôznych žánrov má hráč prejsť svoju istotu pri hre.

Verejné vystúpenie najmenej 1x za polrok v komornom zoskupení alebo v kapele.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Snažiť sa dosiahnuť vhodným spôsobom v rámci intelektu žiaka zvládnutie stanovenej učebnej látky. Pomocou odbornej literatúry a analýzou hry vybraných basgitaristov viesť žiaka k pochopeniu princípov výstavby basových liniek rôznych hudobných žánrov a štýlov a jeho samostatnosti pri ich tvorbe.

Žiak po treťom ročníku druhej časti absolvuje preskúšanie z dvoch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, nemusí prejsť skúšobným testom.

4. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 18a

CIELE:

Nadväzne na skúsenosti získané v predchádzajúcich ročníkoch pokračovať v rozvíjaní ťiakových schopností v oblasti rytmu, harmónie a improvizácie. Rozvíjať tiež ťiakové sluchové a analytické schopnosti a viesť ho k tvorbe vlastných basových sprievodných a sólových liniek vo vybranom hudobnom štýle.

OBSAH:

- lineárne spájanie akordov v rámci skladby
- modálne stupnice
- hra akordov vo vrchnom registri nástroja
- sluchová analýza mierne náročnejších harmonických postupov u vyspelejších žiakov- improvizácia stredne náročných basových a sólových liniek
- správne frázovanie pri hre basových liniek v rôznych hudobných štýloch
- transkripce mierne náročných basových liniek z nahrávok vybraných skladieb

NOTOVÝ MATERIÁL:

MAYERL: Bass Unlimited

Ch. SHER: The Improvisor's Bass Method

OBSAHOVÝ ŠTANDARD -KOMPETENCIE:

Etudy (6 - 12) z uvedených škôl dopĺňať náročnejšími basovými linkami ku piesňam z oblasti popovej alebo jazzovej hudby, prípadne iného hudobného žánru.

Rozvíjať harmonické myslenie a zmysel pre stavbu melódie v rámci mierne náročných harmonických postupov.

Diatonické a modálne stupnice.

Pentatonické stupnice.

Hra z listu.

Hra v komornom alebo súborovom zoskupení.

Absolventská skúška:

Tri sprievodné basové linky adekvátnej náročnosti k vybraným skladbám z oblasti džezovej, rockovej, alebo pop. hudby, prípadne iných hudobných žánrov.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUPY:

Hráč prejaví istotu pri hre v komornom zoskupení a rôznych hudobných žánroch.

Verejné vystúpenie najmenej 1x za polrok.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Snažiť sa dosiahnuť vhodným spôsobom v rámci intelektu žiaka zvládnutie stanovenej učebnej látky. Pomocou odbornej literatúry a analýzou hry vybraných basgitaristov viesť žiaka k pochopeniu princípov výstavby basových sprievodných a sólových liniek rôznych hudobných žánrov a štýlov a jeho samostatnosti pri ich tvorbe.

Žiak po štvrtom ročníku druhej časti absolvuje preskúšanie z troch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, aj tak musí prejsť skúšobným testom.

II. stupeň základného štúdia a štúdium pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

1 komorná hra alebo sprievod alebo hra v súbore (skupinové vyučovanie 1 x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

1. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdium pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE

Rozvíjanie bezpečnej orientácie vo vyšších polohách na hmatníku nástroja (od X. polohy vyššie).

Rozvíjanie harmonického myslenia a zmyslu pre stavbu melódie v rámci jednoduchších harmonických postupov.

Dvojoktávové diatonické stupnice a rozklady kvintakordov.

Pri hre repetitívnych basových figúr -groovov pracovať na zdokonaľovaní rytmického cítenia žiaka.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUPY

V rámci vystúpenia v komornom zoskupení preukázať schopnosť suverénnej interpretácie basových liniek k dvom alebo viacerým skladbám odlišného charakteru.

Verejné vystúpenie najmenej 1x v rámci polroka sólovo i v komornom alebo súborovom zoskupení.

.

NOTOVÝ MATERIÁL:

MAYERL: Bass Unlimited

2., ročník II. stupňa základného štúdia a štúdium pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE

Rozvíjanie bezpečnej orientácie vo vyšších polohách na hmatníku nástroja (od X.polohy vyššie).

Dvojoktávové diatonické stupnice a rozklady kvintakordov, durová pentatonika.

Vedenie a základy tvorby basovej linky v latinoamerickej hudbe.

Tvorba basových liniek podľa akordických značiek.

Pri hre repetitívnych basových figúr -groovov pracovať na zdokonaľovaní rytmického cítenia žiaka.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY

V rámci vystúpenia v komornom zoskupení preukázať schopnosť suverénnej interpretácie basových liniek k dvom alebo viacerým skladbám odlišného charakteru.

Verejné vystúpenie najmenej 1 x v rámci polroka v komornom, súborovom zoskupení, prípadne sólo.

NOTOVÝ MATERIÁL:

MAYERL: Bass Unlimited

Ch. SHER: The Improvisor's Bass Method

3., ročník II. stupňa základného štúdia a štúdium pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD-KOMPETENCIE

Orientácia sa v celom hmatníku

Súhra rytmiky a melodiky

Improvizácia

Obohacovanie základných motívov

Dynamika a rytmické cítenie

Basové štandardy

VÝKONOVÝ ŠTANDARD-VÝSTUPY

Vystupovanie v rámci hudobných telies

Ovládanie basových liniek v dvoch odlišných skladbách a štýloch

Verejné vystúpenia ako doprovodný a sólo nástroj

4. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdium pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD-KOMPETENCIE

Rozvíjanie orientácie v nižších a vyšších polohách

Rozklady kvintakordov, základné pentatoniky

Tvorba a gradácia basových liniek

Slap technika hry

Rýchle a pomalé tempá

VÝKONOVÝ ŠTANDART-VÝSTUPY

Doprovodná technika hry

Improvizácia v praxi

Pohotová technika v tempe

NOTOVÝ MATERIÁL

MAYERL: Bass Unlimited

A.Ch. Sher: The Improvisors Bass Method

Žiak po štvrtom ročníku druhého stupňa absolvuje preskúšanie z troch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, musí aj tak prejsť skúšobným testom.

Oddelenie strunových nástrojov, zameranie:

Hra na husliach – charakteristika predmetu:

Hra na husliach vyžaduje správne motoricko – fyziologické postavenie rúk žiaka. Kladie dôraz na celkovú fyzickú prirodzenosť postoja tela a rúk. Správne držanie nástroja nezaťažuje krčnú chrbticu, ramena a nevedie k predčasnej únave tela.

Od začiatkových fáz výučby kladie dôraz na intonáciu a správnu hudobnú predstavivosť. Učiteľ predhráva žiakovi skladby, harmonickým klavírnym doprovodom žiak získava celkový obraz o skladbách.

Riaditeľ školy **umožňuje** po prerokovaní s umeleckou radou **upraviť učebné plány** jednotlivým žiakom podľa ich schopností a záujmu a podľa regionálnych podmienok a potrieb školy **v rozsahu 30%** vo všetkých povinných vyučovacích predmetoch okrem hlavného predmetu a so zachovaním vyučovacieho predmetu hudobná náuka najmenej v rozsahu 2/3 hodinovej dotácie, t. j. v celkovom objeme ich časovej dotácie pre študijné zameranie v jednotlivých učebných plánoch využívaných školou a určiť využitie voliteľných vyučovacích predmetov.

Zameranie: **Hra na husliach Ročník: Prvý (učebný plán č. 4)**

Počet hodín týždenne: 1,5

Obsahový štandard- kompetencie:

- zvládnutie jednoduchého notového zápisu, čítanie nôt, primeraná hra z listu
- kontrola správneho vedenia sláčika a jeho nasadenie
- hranie stupníc v rozsahu 1 oktávy
- hranie kvintakordu od prázdnych strún G, D, A, E
- hranie legata a jeho kombinácie v hranom materiáli
- získavanie intonačnej sebakontroly, základné smykové cvičenia (detaché)
- získať správne návyky v držaní huslí a sláčika
- intonačne hmatovo rozlíšiť a zahrať skladbičky v dur a mol

Výkonový štandard-výstupy:

- získanie základnej intonačnej a pohybovej istoty ľavej ruky
- upevnenie správneho postavenia pravej ruky

- rozdiely v prstokladoch v závislosti na to´nine skladby (rozdiel medzi dur a mol)
- koncertne´ vystu´penie s doprovodom ine´ho na´stroja
- udrží nástroj pri hre bez klesania rúk v správnej polohe
- dokáže hrať celým sláčikom a jeho časťami (detaché-legato)
- zahrá 2 melodické etudy v detaché (prípadne v kombinácii detaché-legato) a 2 prednesové skladbičky
- minimálne 1-krát polročne verejne vystúpi na koncerte (sólová hra), podmienkou je hra spamäti
- žiak bez PŠ vystúpi verejne až v II. polroku

Hudobný materiál:

Jednoduché ľudové piesne a nápevy,

Kotmel (Skladby starý´ch majstrov, vy´ber), Suzuki (Husľova´ škola I,II), De´nes, La´nyi,

Mezo: Hegedu´ iskola atd.

Zameranie: **Hra na husliach**

Ročník: **druhý (učebný plán č.4)**

Počet hodín: 1,5

Obsahový štandard-kompetencie:

- správne zapájanie všetkých častí ruky pri hraní
- uvoľnenosť rúk pri hraní
- intonačná sebakontrola
- upevnenie durového a molového hmatu, nácvik nových hmatov (zvýšený 3. prst a znížený 1. prst)
- stála kontrola ťahu sláčika, hladký prechod cez struny, nácvik nových ťahov (staccato, martelé)
- prípravné cvičenia na nácvik vibráta bez sláčika, hra 1-2 oktávových stupníc v prvej polohe, čítanie nôt v prvej polohe, hra z listu

Výkonový štandard-výstupy:

- žiak dokáže koordinovať prácu pravej a ľavej ruky

- ovláda ťah sláčika v každej jeho časti, ovláda spôsoby hry detaché-legato-staccato
- správne kladie prsty v minimálne troch hmatoch (durová-molová stupnica, zvýšený tretí a znížený prvý prst), dokáže sa sám dolad'ovať (intonačná sebakontrola)
- ovláda hru 1-2 oktávových stupníc v prvej polohe
- minimálne 1 x polročne verejne vystúpi (sólová hra), podmienkou je hra spamäti

Hudobný materiál:

Husľové školy uvedené v osnova'ch, prednesy, za'kladne' stupnice (G dur, A dur atd.), zborníky skladieb starých majstrov (Kotmel, Micka, Chrestomatija, Baklanova).

Zameranie: **Hra na husliach**

Ročník: **tretí (učebný plán č.4)**

Počet hodín: 1,5

Komorná hra, alebo hra v súbore: 1

Obsahový štandard-kompetencie:

- zdokonaľovanie hmatovej istoty v rôznych hmatoch
- správne vedenie sláčika, kontrola tvorby tónu
- prirodzené zapájanie oboch rúk pri hraní
- nácvič vibráta, začať s nácvikom tretej polohy
- hra 2-oktávových stupníc v prvej polohe, používať zmeny polôh
- zvýšiť citlivosť na výrazovú stránku skladieb, hra z listu
- začať s výukou komornej hry na jednoduchých skladbičkách

Výkonový štandard-výstupy:

- žiak dokáže kontrolovať držanie oboch rúk a prácu s nimi
- získava väčšiu hmatovú istotu v rôznych hmatoch prvej polohy (dur, mol, zvýšené a znížené prsty)
- dokáže v 2-oktávovej stupnici použiť výmenu do tretej polohy
- zlepšuje intonačnú sebakontrolu
- pokračujúci nácvik vibráta

- minimálne 1-krát polročne verejné vystúpenie (sólová hra), podmienkou je hra spamäti
- v II. polroku verejné vystúpenie v rámci komorného zoskupenia

Hudobný materiál:

Husľové školy autorov uvedených v osnovách (O. Sěevčík, F. Wohlfahrt – Etudy op. 45 atd.), prednesy (náročnejšie skladby z výberov od rôznych autorov, koncertné formy jednoduchšieho typu atd.), koncerty (A. Vivaldi – Koncert a mol, A. Vivaldi

– Koncert G dur, F. Seitz – Koncert G dur, N. V. Baklanova – Koncertino d mol, N.

V. Baklanova – Sonatina, A. Komarovský.

Zameranie: **Hra na husliach**

Ročník: **štvrtý (učebný plán č.4)**

Počet hodín: 1,5

Komorná hra, alebo hra v súbore: 1

Žiak ukončí primárne umelecké vzdelanie záverečnou skúškou pred komisiou.

Obsahový štandard-kompetencie:

- hmatová istota rôznych hmatov v prvej polohe, získavanie väčšej istoty v tretej polohe
- pevná intonačná sebakontrola
- uvoľnené výmeny polôh ľavej ruky
- istá kontrola vedenia sláčika a tvorby tónu
- istota v používaní vibráta
- väčšie využívanie dynamiky a iných výrazových prostriedkov pri interpretácii skladieb
- zvládnutá hra z listu
- hra v komornom-súborovom zoskupení

Výkonový štandard-výstupy:

- Bezpečný pohyb prstov žiaka na hmatníku
- Stabilita v intonácii
- Schopnosť práce s tónom
- Dobré postavenie pravej ruky, plynulý ťah sláčika
- Dobré čítanie z nôt
- Základné skúsenosti hre v zoskupeniach súborovej hry

Zameranie: **Hra na husliach**

Ročník: **prvý (učebný plán č.4)**

Počet hodín: 1,5

Komorná hra, alebo hra v súbore: 1

Obsahový štandard-kompetencie:

- vyššie nároky na intonačnú kontrolu žiaka
- zlepšená orientácia žiaka v rôznych hmatoch prvej polohy, upevňovanie hmatov v tretej polohe
- zlepšená výmena rôznych polôh (1., 2., 3.)
- zlepšené ovládanie sláčika, nácvik nových a náročnejších smykov (martelé, spiccato atď.)
- nácvik výrazových prostriedkov (frázovanie, vibráto, dynamika, správne tempo s ohľadom na charakter skladieb)
- hra z listu
- komorná hra, hra v súborovom zoskupení

Výkonový štandard-výstupy:

- žiak má vylepšenú techniku (etudy a iné cvičenia)
- vyššia fyzická uvoľnenosť pri hre na nástroji
- plynulý ťah sláčika
- schopnosť intonačnej kontroly hmatov v prvej a tretej polohe
- schopnosť zahrať trojoktávovú stupnicu s výmenou do tretej polohy

- zvládnutie vybráta všetkými prstami
- zvláda samostatnejší prístup k nácviku skladieb
- žiak uplatňuje interpretačné špecifiká jednotlivých hudobných štýlov skladieb (frázovanie, vibráto, dynamika atď.)
- zlepšená schopnosť v hre z listu
- v každom polroku verejné vystúpenie (sólová hra), podmienkou je hra spamäti
- verejné vystúpenie v rámci komornej (súborovej) hry

Hudobný materiál:

Skladby uvedené v predchádzajúcich ročníkoch s väčším dôrazom na intonáciu a ucelenejší prejav. A. Komarovský – Koncert e mol, 7 variácií, 9 variácií, Ch. Dancla – Air Varié op. 89 a op. 102 (výber) atď.

Zameranie: Hra na husliach

Ročník: **druhý (učebný plán č.4)**

Počet hodín: 1,5

Komorná hra, alebo hra v súbore: 1

Ciele:

- zvyšovať na roky na čistu intonáciu a na tvorbu PEKNÉHO TÓNU
- aktivovať žiakovu umeleckú predstavivosť
- rozširovať praktické vedomosti o rôznych hudobných štýloch a ich špecifických interpretačných zakonitostiach
- pokračovať v snahe o samostatnosť pri domácom nácviku skladieb
- pomáhať odstránňovať fyzické bloky žiaka
- správnym výberom skladieb prehĺbovať vzťah ku komornej hudbe a vzbudzovať väčší záujem o spoločné hranie

Obsahový štandard-kompetencie:

- zlepšovať techniku oboch rúk, zvýšiť pohyblivosť prstov ľavej ruky
- odstraňovanie nedostatkov pri výmenách sláčka
- vylepšiť kvalitu výmeny polôh (plynulosť atď.)
- intonačná sebakontrola
- kultivovanie tónu a vibráta
- zaradenie náročnejších interpretačných prostriedkov (stavanie fráz, správne crescendo, kontrasty atď.)
- vylepšovanie schopnosti hry z listu
- hra v komornom zoskupení (komornom súbore)

Výkonový štandard-výstupy:

- adekvátna samostatnosť pri čítaní náročnejších hudobných zápisov, schopnosť samostatnosti v domácej príprave interpretácie hudobných skladieb
- vylepšená technika získaná cvičením etúd
- celková fyzická uvoľnenosť pri hraní
- plynulá výmena polôh
- schopnosť intonačnej samokorekcie
- vyspelejšia tónová predstavivosť
- schopnosť variovania rôznych spôsobov ťahu sláčka
- v každom polroku verejné vystúpenie (sólová hra), podmienkou je hra spamäti
- verejné vystúpenie v rámci komornej (súborovej)

Hudobný materiál:

Skladby uvedené v predchádzajúcich ročníkoch s väčším dôrazom na precíznejšiu intonáciu a umelecký obraz. Pridávanie Ďalších, technicky a umelecky náročných skladieb, s prihliadnutím na individuálne hudobno estetické založenie žiaka.

Zameranie: **Hra na husliach**

Ročník: **tretí (učebný plán č.4)**

Počet hodín: 1,5

Komorná hra, alebo hra v súbore: 1

Ciele:

- pokračovať vo zvýšených nárokoch na čistú intonáciu a na tvorbu PEKNÉHO TÓNU
- upevňovať žiakovu umeleckú predstavivosť rôznymi kvalitnými nahrávkami
- nadalej pomáhať odstraňovať fyzické bloky žiaka
- správnym výberom náročnejších skladieb prehĺbovať vzťah ku komornej hudbe a vzbudzovať väčší záujem o spoločné hranie (kombinovať rôzne sláčikové nástroje s dychovými nástrojmi či spevom, vytvárať väčšie komorné zoskupenia)

Obsahový štandard-kompetencie:

- hranie 3-oktávových durových a molových stupní (u disponovanejších žiakov hranie dvojhmatov)
- zdokonalenie technickú súčinnosť rúk
- stála pozornosť venovaná výmenám polôh (hladkosť a plynulosť výmen)
- aplikácia rôznych rýchlostí ťahu sláčka
- hladké výmeny sláčka pri žabke a špičke
- kultivovanie tónu a vibráta
- hra z listu
- v každom polroku verejné vystúpenie (sólová hra), podmienkou je hra spamäti
- verejné vystúpenie v rámci komornej (súborovej) hry

Výkonový štandard-výstupy:

- samostatnejšia korekcia intonácie
- samostatnejšia zvuková predstava
- lepšia orientácia v polohách
- variabilita v spôsobe a rýchlosti používania sláčka
- kultivovanejší tón vďaka kvalitnému vibrátu a vedeniu sláčka
- v každom polroku verejné vystúpenie (sólová hra), podmienkou je hra spamäti
- verejné vystúpenie v rámci komornej (súborovej) hry
- vylepšená technika získaná cvičením etúd
- plne zažitá správna držanie nástroja a sláčka
- žiak vedome pracuje s fyzickým aparátom
- schopnosť ohodnotiť svoj umelecký výkon

Hudobný materiál:

Skladby uvedené v predchádzajúcich ročníkoch s väčším dôrazom na precíznejšiu intonáciu a umelecký výraz. Pridávanie technicky náročnejších skladieb a výber skladieb s prihliadnutím na nasledujúci ročník (ISCED 4.B).

Zameranie: **Hra na husliach**

Ročník: **štvrtý (učebný plán č.4)**

Počet hodín: 1,5

Komorná hra, alebo hra v súbore: 1

Ciele:

- správnym výberom náročnejších skladieb prehĺbovať vzťah ku komornej hudbe a vzbudzovať väčší záujem o spoločné hranie (kombinovať rôzne sláčikové nástroje s dychovými nástrojmi či spevom, vytvárať väčšie komorné zoskupenia)
- príprava na absolventský koncert (na prehrávky na absolventský koncert si žiak pripraví tri skladby rôznych hudobných období a štýlov)

Obsahový štandard-kompetencie:

- hranie 3-oktávových stupníc s využitím tretej polohy
- hranie dvojhmatov
- rozvíjanie techniky ľavej a pravej ruky (ich súčinnosť)
- rozšírenie nových spôsobov ťahov pravej ruky (spiccato, martellé, sautillé atď.)
- hladké a nepočuteľné výmeny sláčika pri žabke a špičke
- zvládnutie rôznych spôsobov ťahu sláčika
- kvalitná výmena polôh ľavej ruky (hladkosť, istota, plynulosť, uvoľnenosť atď.)
- kultivácia tónu (vibráto)
- zvládnutie náročnejších výrazových prostriedkov
- zvládnutie hry z listu
- v každom polroku verejné vystúpenie (sólová hra), podmienkou je hra spamäti
- verejné vystúpenie v rámci komornej (súborovej) hry

Výkonový štandard-výstupy:

- vylepšená technika žiaka pomocou etúd a stupníc (technika žiaka je už stabilizovaná)
- automatické správne držanie sláčika a nástroja (žiak má zažité správne držanie sláčika a nástroja)
- žiakovi je už vlastná vyššia citlivosť na správnu intonáciu
- žiak má vyvinutú fyzickú uvoľnenosť pri hraní
- vyššia umelecko estetická zrelosť spojená s hodnotnejšou interpretáciou (žiak je schopný ohodnotiť svoj umelecký výkon)
- v každom polroku verejné vystúpenie (sólová hra), podmienkou je hra spamäti
- verejné vystúpenie v rámci komornej (súborovej) hry
- Žiak ukončí štúdium prvého stupňa záverečným koncertom a komisionálnou skúškou

Hudobný materiál:

Výber hudobne rozmanitých a technicky adekvátnych skladieb na absolventský koncert.

Zameranie: Hra na husliach

Ročník: prvý/II. stupeň (učebný plán č.4)

Počet hodín: 1,5

Komorná hra, alebo hra v súbore: 1

Ciele:

- správnym výberom náročnejších skladieb prehĺbovať vzťah ku komornej hudbe a vzbudzovať väčší záujem o spoločné hranie (kombinovať rôzne sláčikové nástroje s dychovými nástrojmi či spevom, vytvárať väčšie komorné zoskupenia)
- upevňovanie predchádzajúcich cieľov

Obsahový štandard-kompetencie:

- rytmicky a intonačne precízna interpretácia skladieb
- pekný a kvalitný tón

- plynulé výmeny polôh (až do piatej polohy)
- interpretačný prehmat a používanie flažoletov
- zvládnutie náročnejších smykov
- vedomé používanie výrazových prostriedkov (dlhšie frázovanie, jasná artikulácia, vibráto, kantiléna atď.)
- vedomé používanie artikuláčnych prostriedkov s ohľadom na hudobný štýl a charakter skladieb
- vlastná iniciatíva pri výbere skladieb
- podpora vyjadrovania vlastných esteticko umeleckých predstáv
- hra spamäti
- aktívna účasť na koncertoch a verejných vystúpeniach v sólovej a skupinovej hre

Výkonový štandard-výstupy:

- dôraz na precíznu intonáciu a rytmus
- pomocou etúd a iných cvičení dosiahnuť kvalitný tón s prihliadnutím na plynulú výmenu polôh
- interpretácia skladieb obsahujúcich náročnejšie smyky
- náročnejšie skladby vyžadujúce náročnejšie artikuláčné prostriedky
- interpretácia skladieb rôznych štýlových období
- v každom polroku verejné vystúpenie (sólová hra), podmienkou je hra spamäti
- verejné vystúpenie v rámci komornej (súborovej) hry

Hudobný materiál:

Skladby väčších kompozičných foriem (sonatíny, sonáty, koncerty atď.)

PREDMET: HRA NA HUSLIACH

ROČNÍK: 2. ROČNÍK II. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

ČASOVÁ DOTÁCIA: 1, 5 hod. týždenne

VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ CIEĽ: Rozvíjať esteticko-etické cítenie žiaka, skvalitňovať intonačnú precíznosť a kultúru tónu, prehĺbovať muzikálnosť prejavu, zdokonaľovať flexibilitnosť pri hre z listu, komornej hre a improvizácii.

OBSAH VZDELÁVANIA (minimum prebranej učebnej látky):

1. **Stupnice.** Šesť jednoduchých trojoktávových stupníc (tri durové, tri molové) vrátane rozložených akordov a ich obratov; tri dvojoktávové dvojhmatové stupnice (sexta, oktava, tercia).
2. **Etudy.** Päť etúd (J. F. Mazas, R. Kreutzer).
3. **Prednesové skladby.**
 - a) jedna časť barokovej sonáty (A. Corelli, G. F. Händel),
 - b) jedna časť koncertu alebo jedna skladba menšej formy (naspamäť),
 - c) jedna časť zo sólových sonát a partit J. S. Bacha (z nôt).
4. **Komorné skladby.** Jedna komorná skladba (napríklad časť z triových sonát A. Corelliho).
5. **Technické cvičenia.** Podľa potrieb žiaka – množstvo nie je striktne určené (O. Ševčík, H. Schradieck).

ŠTANDARD (VÝKONOVÝ A OBSAHOVÝ). Po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia disponujú žiaci nasledujúcimi kompetenciami:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ uplatňujú účelové zapojenie jednotlivých častí oboch rúk pri interpretácii hudobného materiálu, ✓ samostatne regulujú intonačnú čistotu a kultúru tónu v prebraných polohách, ✓ reprodukovávajú stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na osvojenie hmatov a prstokladov vo vyšších polohách (v šiestej a siedmej) alebo v doposiaľ prebraných polohách, ✓ interpretujú hudobný materiál so zreteľom na funkčné pohyby jednotlivých častí oboch rúk, ✓ formujú postavenie ľavej ruky počas plynulých medzipolohových výmen a hry v polohách,	Hrací aparát. Sluchová sebakontrola. Dvojoktávové a trojoktávové stupnice (durové, molové) a rozložené akordy. Technické cvičenia, etudy. Šiesta, siedma poloha. Tvorba intonačne čistého a kultivovaného tónu. Technické spôsoby hry.

✓uplatňujú adekvátnu dĺžku sláčika a primeraný tlak na sláčik v súlade s technickými variantmi ťahu a tempom hry ✓reprodukurujú technické cvičenia a etudy zamerané na zdokonaľovanie správneho a plynulého ukladania prstov ľavej ruky počas hry dvojhmatov, ✓zahrajú súvislý úsek hudobnej skladby v dvojhmatoch, ✓dokážu zapísať a zadeliť do taktov jednoduchú melódiu v určenej tónine, ✓tvoria vhodné prstoklady v hraných polohách na základe určenia tóniny z notového zápisu, ✓definujú formu a interpretačné prostriedky suity, sonáty, koncertu, variácií alebo iných interpretovaných skladieb, ✓reagujú pohotovo na metrické a rytmické zmeny v skladbách, ✓dbajú na presnú artikuláciu rytmu v danom metre pri hre náročnejších rytmických útvarov, ✓diskutujú o hudobnej skladbe, vyjadrujú a zdôvodňujú vlastné názory na interpretáciu, ✓s pomocou učiteľa analyzujú formálnu výstavbu a hudobno-výrazové prostriedky interpretovaných skladieb, ✓dokážu vystihnúť charakter a náladu skladby prirodzeným frázovaním, uplatňovaním širokej dynamickej škály, farebných zvukových odtieňov, vibráta, využitím technických a výrazových prostriedkov vrátane agogiky,	Dvojhmatová hra. Elementárna znalosť zápisu melódie. Prstoklad. Suita, sonáta, koncert, variácie. Metrum, rytmus. Technické cvičenia zamerané na zvládnutie problematiky preberaných úsekov. Analýza hudobnej skladby a interpretácie. Estetické cítenie. Interpretácia. Vibráto. Štúdium etúd, skladieb s dynamickými a tempovými kontrastmi. Komplexné osvojenie hudobnej skladby. Hra z listu. .
--	---

✓rozlíšia interpretačne náladové zmeny v rámci plynulého hudobného prejavu, ✓prezentujú komplexne zvládnutú skladbu z hľadiska intonačného, technického a výrazového, ✓interpretujú sólové skladby a súborové alebo orchestrálne party z listu, ✓dokážu sa vhlbiť do interpretovanej	
---	--

skladby v rámci sólovej i skupinovej hry, ✓prezentujú svoje hudobné schopnosti a zručnosti v sólovej alebo skupinovej hre na verejných vystúpeniach, ✓uplatňujú jednoduché prvky improvizácie pri rytmických a melodických obmenách témy alebo úseku skladby, ✓aplikujú technické spôsoby hry (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato, glissando) v rámci tvorivej práce s témou, ✓experimentujú s jemnými dynamickými a farebnými odtieňmi tónu.	Koncerty, kultúrne podujatia. Východiskové variačné spôsoby v improvizácii. Hudobná tvorivosť a improvizácia.
---	--

HUDOBNO-EDUKAČNÁ LITERATÚRA (VÝBER):

Henry Schradieck: Škola houslové techniky

Otakar Ševčík: Škola smyčcové techniky op. 2

Otakar Ševčík: Výměny poloh a průprava ke cvičení stupnic op. 8

Rudolf Kreutzer: 42 etud pre husle

Jacques Féréol Mazas: Melodické etudy op. 36

Grigorij Abramovič Fridkin: Čítanie z listu

Prednesové skladby (výber):

Jean-Baptiste Accolay: Koncert č. 1 a mol

Johann Sebastian Bach: Sonáty a partity pre husle sólo (výber)

Johann Sebastian Bach: Koncert a mol

Charles de Bériot: Baletné scény

Charles de Bériot: Koncert D dur č. 1

Ludvig van Beethoven: Romanca F dur op. 50

Arcangelo Corelli: 12 sonát pre husle a continuo op. 5 (výber)

Arcangelo Corelli: Triové sonáty op. 1 – op. 4 (výber)

Antonín Dvořák: Romantické kusy

Antonín Dvořák: Sonatina op. 100

Šimon Jurovský: Romanca pre husle a klavír

Georg Friedrich Händel: Sonáty pre husle a klavír op. 1 (č. 3, 10, 12, 13, 14, 15)

Francesco Maria Veracini: Sonáta E dur č. 11

Giovanni Battista Viotti: Koncert a mol č. 22

Antonio Vivaldi: Koncert g mol op. 12, č. 1

Antonio Vivaldi: Koncert d mol pre 2 huslí a orchester op. 3, č. 11

3. ROČNÍK II. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA – HRA NA HUSLIACH

CIEĽ VZDELÁVANIA: Rozvíjať hudobno-technické zručnosti a umelecký prejav (expresivitu a osobitosť hry) žiaka, zdokonaľovať intonačnú precíznosť a kultúru tónu, umocniť estetickú a etickú koreláciu, dosiahnuť pružnú hru z listu, facilitovať tvorivú súhru v oblasti komornej hry a kreativitu v rámci tvorivej interpretácie a improvizácie.

OBSAH VZDELÁVANIA (minimum prebranej učebnej látky):

1. **Stupnice.** Osem jednoduchých trojoktávových stupníc (štyri durové, štyri molové) vrátane rozložených akordov a ich obratov; tri dvojoktávové durové dvojmatové stupnice (sexty, oktávy, tercie) a tri stupnice vo flažoletoch.
2. **Etudy.** 5 – 7 etúd (výber: J. F. Mazas, R. Kreutzer).
3. **Prednesové skladby:**
 - a) dve časti (pomalá a rýchla) z barokovej sonáty (A. Corelli, G. F. Händel, A. Vivaldi),
 - b) jedna časť koncertu alebo jedna skladba menšej formy (naspamäť),
 - c) jedna časť zo sólových sonát a partít J. S. Bacha (z nôt),
 - d) jedna skladba súčasného (slovenského) skladateľa.
4. **Komorné skladby.** Jedna baroková triová sonáta (minimálne dve časti) a jedna komorná skladba z iného obdobia.
5. **Technické cvičenia.** Výber z technických cvičení podľa technickej vyspelosti a aktuálnych potrieb žiaka (O. Ševčík, H. Schradieck).

ŠTANDARD (VÝKONOVÝ A OBSAHOVÝ). Po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia disponujú žiaci nasledujúcimi kompetenciami:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ uvoľnená a intonačne čistá hra na báze plynulého koordinovaného pohybu oboch rúk. ✓ intonačná korektnosť (schopnosť sebakontroly a sebaregulácie) pri hre v polohách a polohových výmenách. ✓ zvládnutie hry durových a molových stupníc (intonačne čisto) cez tri oktavý vrátane rozložených akordov (molový a durový kvintakord, zmenšený a dominantný septakord). ✓ hra chromatických stupníc a aplikovanie chromatického prstokladu v rámci hudobného materiálu; intonačné rozlíšenie poltónových vzdialeností. ✓ zvládnutie dvojhmatových durových stupníc (tercie, sexty, oktavý, flažolety);	Hrací aparát – funkčnosť a koordinácia jednotlivých častí oboch rúk; eliminácia svalového napätia. Hra v polohách a výmeny polôh (I. – VII. poloha). Stupnice a rozložené akordy. Chromatické stupnice. Dvojhmatové stupnice a dvojhmaty.

plynulá hra dvojhmatového úseku v rámci skladby. ✓ hra technických cvičení a etúd s doposiaľ osvojenou technikou – détaché v rôznych častiach sláčika, legato (rôzny počet nôt), martelé, staccato, radové staccato, sautillé. ✓ hudobná interpretácia so zreteľnou artikuláciou, kultúrou tónu, korektnou intonáciou a expresivitou; ✓ uplatňovanie farebných tónových odlišností a osobitého interpretačného prejavu. ✓ praktická aplikácia poznatkov o interpretácií jednotlivých štýlov. ✓ rozvíjanie hudobných kompetencií sebazvedávaním (samostatným štúdiom hudobných diel a komorných partov). ✓ primerané znalosti (prehľad) o významných hudobných skladbách (v rámci svetovej i slovenskej literatúry vrátane skladieb súčasných autorov) a významných husľových interpretoch. ✓ schopnosť analyzovať skladbu z hľadiska formálnej i interpretačnej (hudobná forma, technická stránka, hudobno- výrazové prostriedky; postrehnutie rozdielov medzi rôznymi interpretačnými prístupmi). ✓ uplatnenie adekvátneho frázovania a výrazových prostriedkov v rámci súhry.	Technické spôsoby hry. Interpretácia. Štýlové špecifiká. Samostatné štúdium. Husľová literatúra a husľoví virtuózi. Analýza hudobnej skladby a hudobnej interpretácie. Kolektívna interpretácia.
---	---

✓ realizovanie vlastných hudobných predstáv pri interpretácii (tvorivá interpretácia) a explicitné prejavenie schopnosti rytmickej a melodickej improvizácie na jednoduchú hudobnú tému.	Hudobná tvorivosť a improvizácia.
✓ tvorivé použitie augmentácie a diminúcie v rámci základnej variačnej techniky pri obmene hudobného modelu.	Augmentácia a diminúcia.

Hudobný materiál:

Otakar Ševčík: Škola smyčcové techniky op. 2

Otakar Ševčík: Výměny poloh a průprava ke cvičení stupnic op. 8

Rudolf Kreutzer: 42 etud pre husle

Jacques Féréol Mazas: Melodické etudy op. 36

Grigorij Abramovič Fridkin: Čítanie z listu

Prednesové skladby (výber):

Jean-Baptiste Accolay: Koncert č. 1 a mol

Jean-Baptiste Accolay: Koncert č. 2 d mol

Johann Sebastian Bach: Sonáty a partity pre husle sólo (výber)

Johann Sebastian Bach: Koncert a mol

Johann Sebastian Bach: Koncert d mol pre dvojce huslí a orchester

Charles de Bériot: Baletné scény

Charles de Bériot: Koncert D dur č. 1

Ludvig van Beethoven: Romanca F dur op. 50

Arcangelo Corelli: 12 sonát pre husle a continuo op. 5 (výber)

Arcangelo Corelli: Trioové sonáty op. 1 – op. 4 (výber)

Antonín Dvořák: Romantické kusy

Antonín Dvořák: Sonatina op. 100

Šimon Jurovský: Romanca pre husle a klavír

Georg Friedrich Händel: Sonáty pre husle a klavír op. 1 (č. 3, 10, 12, 13, 14, 15)

Caille Saint-Saëns: Introduction et rondo capriccioso, op. 28

Francesco Maria Veracini: Sonáta E dur č. 11

Giovanni Battista Viotti: Koncert a mol č. 22

Antonio Vivaldi: Koncert g mol op. 12, č. 1

Antonio Vivaldi: Koncert d mol pre 2 huslí a orchester op. 3, č. 11

Antonio Vivaldi: Sonáty pre dvojce huslí

Ilja Zelenka: Musica slovaca pre husle a klavír

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM NA II. STUPNI ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Rozšírené štúdium na druhom stupni základného štúdia je určené žiakom, ktorí preukázali mimoriadne rozvinuté hudobné schopnosti a pripravujú sa na štúdium hudby (na vysokej škole alebo na konzervatóriu).

Kompetencie žiakov zaradených do rozšíreného štúdia

Kompetencie žiakov zaradených do rozšíreného štúdia (v rámci jednotlivých ročníkov druhého stupňa) spravidla nie sú oproti kompetenciám žiakov bežného štúdia odlišené kvantitatívne, ale predovšetkým *kvalitatívne!* (vyššia technická i umelecká úroveň prednesených skladieb) vrátane kompetencií naštudovať aktuálny súťažný repertoár požadovaný organizátormi národných a medzinárodných súťaží, a to minimálne v kvalite porovnateľnej s ostatnými

Účastníkmi súťaží a festivalov, a tiež v spôsobilosti spoľahlivo, pohotovo a na vysokom estetickom stupni reprezentovať školu na verejných koncertoch a významných kultúrnych podujatiach.

SPEV

Všeobecná charakteristika spevu

Spev je oddávna najprirodzenejším hudobným prejavom človeka a ľudské hlasové ústrojenstvo sa riadi vysoko vyvinutými koordinovanými centrami nielen hlasu, ale aj reči. Hlas je nástroj veľmi jemný a zložitý. Jeho štruktúra je obdivuhodné dielo prírody a ťiadený iný nástroj, iba ľudsky hlas, nachádzajúci sa v ľudskom organizme, znie hudobne a súčasne aj hovorí. Výučba spevu je preto veľmi špecifickým odborom, v ktorom sa zahŕňa, zameriava a prihliada v oveľa dôletitejšom meradle na ľudský organizmus, ako v hociktorom inom odbore hudobného zamerania. Pri speve sa musí zohľadňovať človek ako celok, s veľmi individuálnym osobitým prístupom, v meradle poznání všetkých jeho charakterových črt, telesnej stavby, pretože spev obsahuje zložitý a široký odbor umelecko-praktickej a psycho-fyziologickej činnosti. Svojou povahou vyžaduje vedomosti z niekoľkých vedeckých a umeleckých disciplín, poznanie anatomických a fyziologických vlastností hlasovotvorných orgánov, ako aj fyzikálne zákonitosti tvorenia tónu.

Meradlom hudobnosti národa je bohatstvo ľudových piesní, je dokladom a základom hudobnej kultúry. Kultúrny spev je umelecké ovládanie ľudského hlasu, ktorý je zo všetkých nástrojov najdokonalejší. Kultivovaný spevácky prejav sa uplatňuje vo vokálnej hudbe všetkých štýlových období a žánrov, v skladbách sólových, komorných i zborových.

Pedagóg predmetu spev má ťiaka viesť k postupnému dokonalému ovládaniu všetkých technických zložiek, s prebudením tvorivej fantázie a zmyslu pre samostatný umelecký prejav. Školenie hlasu trvá dlho, pedagóg vedie ťiaka k postupnému si osvojeniu všetkých speváckych návykov, aby mu ostal spevácky prejav, ako trvalý vyjadrovací prostriedok hudobných predstáv.

HLASOVÁ VÝCHOVA

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU: hlasová výchova je pre deti, ktoré učíme zásadám hlasovej hygieny, správneho drtaniu tela pri speve, ako aj vnímaniu rytmu a intonácie, prostredníctvom ľahkých technických cvičení. Ide o ťiakov, ktorí absolvovali dva roky prípravného štúdia, kde už začali s pedagógom vnímať hudbu, ako prostriedok na vyjadrovanie prostredníctvom tónov.

1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (skupinové vyučovanie – 2 - 3 žiaci, 2x týždenne, ak to umožňujú počty žiakov) 0,5 – obligátny nástroj

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8 1a

CIELE: pestovať v žiakoch záujem o hudbu, vnímanie hudby ako prostriedok k rozvoju muzikality a položeniu základov k ďalšiemu nosnému pilieru v rozvoji hudobného vnímania. Po štúdiu v PŠ pokračovať v pestovaní zmyslu pre metrrytmiku, postupne zlepšovať intonačné návyky.

OBSAH: dbať na správne držanie tela pri speve, uvoľňovanie brady pri speve, pokojné nadychovanie sa do hĺbky celých pľúc, ako aj vydychovanie pri speve, prostredníctvom tvorenia tónu. Postupné zmršťovanie brušných svalov ako prostriedok na podporu tónu, jeho pevnosti a intonačnej stability. Mäkké a opreté nasadzovanie tónu. Snažiť sa o kompaktnosť v tvorení vokálov, teda ich jednotnosť - a, e, i , o, u. Prispôbiť technické cvičenia týmto vokálom, farebná jednotnosť.

NOTOVÝ MATERIÁL: L.

Daniel: Pišťalôčka moja

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa

Š. Kantor: Piesne pre najmenších

H. Repassyová: Spievajte si, spievaj

A. Moyzes: Detské pesničky

O. Ferenczy: Spievaná abeceda

M. Novák: Dobré je nám

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

KOMPETENCIE: Detské a ľudové piesne spievať intonačne čisto, ale aj rytmicky správne interpretovať. Poznať a správne interpretovať jednoduché technické hlasové cvičenia. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 10 detských ľudových piesní. V rámci zborového spevu poznať 2 - 4 komorné zborové piesne. Vedieť zopakovať a rytmicky interpretovať jednoduché ukázkové vzory. Pokojne sa orientovať v skladbách v rozsahu c1 - a 1 .

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: predmet hlasová výchova úzko nadväzuje na PHV. Nesporne treba od samých začiatkov pestovať v deťoch hlasovú kultúru prostredníctvom skladieb pre výchovu mladých spevákov. Prostredníctvom dychové cvičení vytvoriť správne dychové danosti adekvátne veku a stupňu vyspelosti žiaka.

2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (skupinové vyučovanie – 2 - 3 žiaci, 2x týždenne, ak to umožňujú počty žiakov), 0,5 – obligátny nástroj

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8 1a

CIELE: postupne rozširovať hlasový rozsah, rozvoj muzikality, zdokonaľovať a rozvíjať hudobnú pamäť, sústavne zlepšovať intonačné návyky.

OBSAH: správne držanie tela pri speve, pokojné a hlboké dýchanie na bránici, mäkké a opreté nasadzovanie tónu, uvoľňovanie sánky a dbanie na voľnosti tónu v syntéze s dychovou oporou, zdokonaľovanie kantilény. Zlepšiť intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť.

NOTOVÝ MATERIÁL:

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

Š. Kantor: Piesne pre najmenších

H. Repassyová: Spievajte si, spievaj

A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša V.

Novák: 25 slovenských ľudových piesní

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

KOMPETENCIE: Lepšie sa orientovať v ľudových piesňach, ich interpretácii, rytmickej zložke, intonačnej zložke. Tomu cielene pripravovať a vyberať technické cvičenia. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať 10 - 12 detských ľudových piesní. V rámci zborového spevu poznať 3 - 5 komorných piesní. Pokojne sa orientovať v skladbách v rozsahu h až h1 .

VÝSTUPY: 1 verejné vystúpenie v priebehu polroka – dve piesne kontrastného charakteru. Žiaci, ktorí sa zúčastňujú súťaží, nemusia absolvovať postupovú skúšku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Predmet hlasová výchova úzko súvisí a nadväzuje na 1. ročník a PHV. Naďalej pestuje v deťoch vzťah k hudbe, ľudovej hudbe, ako aj rozvíja celkové hudobné cítenie mladých ľudí.

Podľa UP č. 8 od 3. ročníka sa žiaci z predmetu Hlasová výchova preradujú na SPEV.

3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne) alebo 1,5 skupinové vyučovanie (2 - 3 žiaci) 2x týždenne, 0,5 - obligátny nástroj

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8 1b

CIELE: pestovať v týchto žiakoch záujem o hudbu, intenzívne zveľaďovať a podporovať ich talent, pracovať na rozšírení dynamickej a agogickej škály prednesu, viesť kantilénu.

OBSAH: pripravovať reberno-bránicové dýchanie, stále dbať na kompaktné a hlboké nadýchnutie do bránice a tým viesť žiaka k úplnému využitiu bránice ako

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: predmet hlasová výchova úzko nadväzuje na PHV. Nesporne treba od samých začiatkov pestovať v deťoch hlasovú kultúru prostredníctvom skladieb pre výchovu mladých spevákov. Prostredníctvom dychových cvičení vytvoriť správne dychové danosti adekvátne veku a stupňu vyspelosti žiaka.

2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8 1a

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (skupinové vyučovanie – 2 - 3 žiaci, 2x týždenne, ak to umožňujú počty žiakov), 0,5 – obligátny nástroj

CIELE: postupne rozširovať hlasový rozsah, rozvoj muzikality, zdokonaľovať a rozvíjať hudobnú pamäť, sústavne zlepšovať intonačné návyky.

OBSAH: správne držanie tela pri speve, pokojné a hlboké dýchanie na bránici, mäkké a opreté nasadzovanie tónu, uvoľňovanie sánky a dbanie na voľnosti tónu v syntéze s dychovou oporou, zdokonaľovanie kantilény. Zlepšiť intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť.

NOTOVÝ MATERIÁL:

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní

Š. Kantor: Piesne pre najmenších

H. Repassyová: Spievajte si, spievaj

A. Moyzes: 12 ľudových piesní zo Šariša

V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní

VÝKONOVÝ ŠTANDARD -

KOMPETENCIE: Lepšie sa orientovať v ľudových piesňach, ich interpretácii, rytmickej zložke, intonačnej zložke. Tomu cielene pripravovať a vyberať technické cvičenia. Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať 10 - 12 detských ľudových piesní. V rámci zborového spevu poznať 3 - 5 komorných piesní. Pokojne sa orientovať v skladbách v rozsahu h až h1 .

VÝSTUPY: 1 verejné vystúpenie v priebehu polroka – dve piesne kontrastného charakteru. Žiaci, ktorí sa zúčastňujú súťaží, nemusia absolvovať postupovú skúšku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: predmet hlasová výchova úzko súvisí a nadväzuje na 1. ročník a PHV. Naďalej pestuje v deťoch vzťah k hudbe, ľudovej hudbe, ako aj rozvíja celkové hudobné cítenie mladých ľudí.

Podľa UP č. 8 od 3. ročníka sa žiaci z predmetu Hlasová výchova preradujú na SPEV.

3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne) alebo

1,5 skupinové vyučovanie (2 - 3 žiaci) 2x týždenne, 0,5 - obligátny nástroj

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8 1b

CIELE: pestovať v týchto žiakoch záujem o hudbu, intenzívne zvelaďovať a podporovať ich talent, pracovať na rozšírení dynamickej a agogickej škály prednesu, viesť kantilénu.

OBSAH: pripravovať reberno-bránicové dýchanie, stále dbať na kompaktné a hlboké nadýchnutie do bránice a tým viesť žiaka k úplnému využitiu bránice ako dychového aparátu potrebného na dobré a intonačne čisté spievanie. Uvedomene rozvíjať a zdokonaľovať pamäťové schopnosti.

NOTOVÝ MATERIÁL:

O. Demo: Z klenotnice ľudových piesní

E. Pavlovičová – Baková: Spievaj si, vtáčatko.

A. Moyzes: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša

I. Dibák: Ej, háje, háje

P. Cón: Slovenské ľudové piesne I. L. Daniel:

Píšťalôčka moja

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa

H. Repassyová – M. Šimko: Spievajte, si spievaj

VÝKONOVÝ ŠTANDARD -

KOMPETENCIE: Žiak je schopný detské, ľudové, ale aj prednesové skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u. Legato, mäkké spájanie tónov. Postupne zapájať staccato a portamento. Vedieť čisto a so správnym výrazom priradeným piesni zaspievať minimálne 20 - 22 detských ľudových piesní. Pokojne zvládnuť interpretovať piesne v rozsahu c1 – d². Interpretovať jednoduché ukázkové vzory. V rámci zborového spevu, alebo komorného spevu poznať 3 - 6 komorných piesní. v polroku – dve piesne kontrastného charakteru.

Vystúpenie na interných koncertoch, 1x verejné vystúpenie.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: v 3. ročníku v predmete spev kladieme

dôraz na vytvorenie a upevnenie vzťahu k hudbe, ako aj celkovému muzikálnemu cíteniu.

Žiaci, ktorí sa zúčastňujú súťaží, nemusia absolvovať postupovú záverečnú skúšku.

4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorný spev, alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne), 0,5 -obligátny nástroj

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8 1b

CIELE: nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov, aktívnejšie vnímanie dychového aparátu, postupné zapájanie ťažších technických prvkov – rozdiel staccato a legato.

Príprava žiaka k absolventskému výkonu v rámci ukončenia prvej časti ISCED 1B, t.j. absolvovania prvých štyroch ročníkov základnej umeleckej školy.

OBSAH: spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie a plynulého spievania kantilény do kompaktného prvku vokálnej techniky, pokračovať vo vyrovnávaní jednotnosti vokálov – a, e, i, o, u. Zapájanie dynamiky nielen do vokálnych cvičení, ale aj do prednesových skladieb. Práca s agogikou, rozdiel medzi accelerandom a ritardandom. Na základe správnych speváckych návykov, ktoré boli žiakovi vštepované počas troch rokov štúdia (uvedené v cieľoch jednotlivých ročníkov) je žiak v tomto ročníku vedený k upevňovaniu a zautomatizovaniu relevantných návykov: dychovej opory, zdokonaľovaniu reberno-bránicového dýchania, rozširovania a vyrovnávania hlasového rozsahu podľa individuálnych schopností žiaka. V úzkej spolupráci s pedagógom viesť žiaka k rozširovaniu vlastných výrazových schopností. V realizácii hudobnej predstavy zahŕňať nielen primeranú tvorbu tonu, ale aj správny výber tempa, dynamiky a zmysel pre správne hudobné frázovanie.

Žiak štvrtého ročníka by mal ročník zavŕšiť skúškou:

jedna vokaliza (K. Lapšanská), vekovo starší žiaci podľa schopností (Vaccai, Concone)

jednu ľudovú piesň a umelú piesň, alebo dvoma ľudovými piesňami (rýchla, pomalá),

prípadne jednu, alebo dve piesne dvoch odlišných štýlových období a žánru.

OBSAH:

Prirodzené držanie tela pri speve

Dychová opora, reberno-branícové dýchanie

Hlasový rozsah

Prepojenie hlavovej a hrudnej rezonancie

Plynulé spievanie kantilény

Výrazové schopnosti žiaka

Dvojhlasný spev

NOTOVÝ MATERIÁL:

M. Smutná – Vlková : Metodika spevu I.-II. O.

Demo: Z klenotnice ľudových piesní

I. Dibák: Ej háje, háje

O. Francisci: Zbierka ľudových piesní

K. Lapšanská: Do, re, mi, fa

V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní

L. Janáček: Moravské písně

V. F. Bystrý: Slovenské ľudové piesne op.28

P. Cón: Koledy

M. Schneider-Trnavský: Slovenské ľudové piesne 1.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY –

KOMPETENCIE: VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Žiak je schopný detské, ľudové, ale aj prednesové skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Verejné vystúpenie 1x v polroku – dve piesne Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u. Legato, mäkké spájanie tónov. Postupne zapájať ťažšie formy staccata a portamenta, ako aj ľahká forma glissanda.

V rámci zborového spevu, alebo komorného spevu poznať 3 - 6 komorných piesní. kontrastného charakteru. Vystúpenie 1x v polroku

Záverečná skúška

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: v 4. ročníku v predmete spev kladieme dôraz na vytvorenie a upevnenie vzťahu k hudbe, ako aj celkovému muzikálnemu cíteniu, prostredníctvom vhodného repertoáru, ale aj návštevou vybraných divadelných a koncertných pódíí a ich ponúkaných programov vhodných pre túto vekovú kategóriu.

1.ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne), 0,5 -obligátny nástroj

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8 1b

CIELE: Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov ISCED 1 B, rozšíriť hudobný rozvoj žiaka a upevnenie speváckych návykov ako je: správna funkcia hlasového a dychového aparátu, ako aj zlepšenie speváckej techniky.

OBSAH: Sústavná príprava na orientáciu sa na sólový spev, suverénny sólový prejav žiaka, koncertné vystupovanie, ako aj uvedomelé drťanie tela, kultivovaný prejav a vystupovanie na pódii. V tomto období je tiež zdokonaľovať reberno – bránicové dýchanie, čo je predpokladom správneho tvorenia tónu, dychovej opory a tiež intonačného držania a vedenia tónu. V druhom slede sústreďovať sa na vyrovnanie hlasového aparátu po celej dĺžke hlasového diapazonu a jednotlivých jedincov, so zameraním sa najmä na strednú polohu. Vokalizačné cvičenia primerané vekovému stupňu žiaka.

NOTOVÝ MATERIÁL:

M. Smutná – Vlková : Metodika spevu I.-II.

PANOFKA: Metodika spevu

J. Tomášová: 30 ľahkých vokaliz

G.Concone : 50 technických cvičení pre vysoký alebo nízky hlas.

N.Vaccari: Vokalizy

M. Schneider- Trnavský : Zborníky ľudových piesní

I.- V W. Lutoslawski : 20 kolied

O. Demo: Z klenotnice slovenských ľudových piesní.

Zbierky rôznych ročníkov „ Slávik Slovenska“

V. Novák 25 ľudových piesní

L. Janáček: Moravské písně Detské piesne z jednotlivých melódií k filmom: Shrek, Little Mermaid, Alladin, Pocahontas (vychádzať z daností a hlasových možností jednotlivých ťiakov, tomu podriaďiť svoj výber)

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÝ ŠTANDARD -VÝSTUPY: správne posadený hlas na dostatočnej dychovej opore. Upevnenie stavby hlasu, zdokonalenie legata a príprava na staccato v kompilácii s dychovou oporou, nadväznosť na predchádzajúci rok, ako aj upevnenie glissanda. Opäť zjednocovanie a zvukové zaokrúhľovanie vokálov a, e, i, o, u najmä stieranie rozdielov medzi plochými a guľatými vokálmi. Vedieť čisto a so správnym výrazom a a dychovým nasadením zaspievať minimálne 25 ľudových piesní, ako aj 5 technických cvičení adekvátne vybraných podľa možností ťiaka. Pokojne zvládnuť interpretovať piesne v rozsahu a – f2. Zdokonaľovať hudobnú pamäť . Verejné vystúpenie najmenej 1 krát v polroku, ako aj zapájanie sa do hudobného a koncertného diania školy. Ťiaci, ktorí sa zúčastňujú súťaží, nemusia absolvovať postupovú skúšku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: V tomto ročníku kladieme dôraz na zdokonalenie a upevnenie didaktických postupov z ročníkov ISCED 1 B kde sme ťiaka pripravovali a technicky zaťažovali ako prípravu na zvládnutie ťažších technických a interpretačných postupov v neskoršom študijnom období, čo teraz v tomto období postupne upevňujeme a ďalej rozvíjame. Taktiež ťiaka pripravujeme na stále častejší praktický kontakt s koncertným pódium, ako aj návštevou koncertných a operných podujatí, kde pôsobíme na celkový estetický a umelecký rast a zdokonalenie ťiaka ako umeleckej osobnosti.

2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne), 0,5 -obligátny nástroj

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8 1b

CIELE: Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúcich ročníkov, bezprostredné a vnímanie dychového aparátu, postupné zapájanie ťažších technických prvkov – rozdiel staccato, legato a portamento. Odľahčovanie hlasu, ako aj používanie stupnicových behov, ktoré vedú k odľahčovaniu hlasu a zlepšovaniu dychovej opory.

OBSAH: Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe, spájanie hrudnej a hlavovej rezonancie, ako aj používanie tzv. miešaného registru, čiže navodenie voix mixtu prostredníctvom vhodne zvolených vokálnych skladieb a hlasových technických cvičení. Pokračovať vo vyrovnávaní jednotlivých vokálov – a, e, i, o, u. Citlivo narábať a pracovať s dynamikou a zapájať tieto rozdiely do prednesových skladieb.

NOTOVÝ MATERIÁL:

A. Korínska: Piesne pre začínajúcich spevákov

A. Moyzes: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša

V. F. Bystrý- 1000 ľudových piesní

O. Francisci: Zbierka ľudových piesní

P. Cón: Koledy

P. Cón: Vianočné piesne

L. Janáček: Moravské písně

V. Novák: 25 slovesných ľudových piesní

Jednoduché moderné slovenské populárne piesne z dielne súčasných skladateľov. Jednoduché moderné české populárne piesne z dielne súčasných skladateľov. Jednoduché piesne svetovej literatúry z muzikálov, alebo hudbe k filmu zo svetovej kinematografie.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÝ ŠTANDARD -VÝSTUPY:

Žiak je schopný dané vhodne zvolené skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u. Z začať v technike postupne pri rozospievaní od ľahkých cvičení postupne k prepracovanejším cvičeniam väčšieho rozsahu a s riešením závažnejších technických problémov. Legato, mäkké spájanie tónov. Postupne zapájať ťažšie formy staccata a portamenta, ako aj ľahké forma glissanda a bodkovaného synkopického rytmu. V rámci zborového spevu, alebo komorného spevu poznať 4 - 7 komorných piesní. Verejné vystúpenie 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru. Zapájanie sa do rôznych tematických koncertov, nevylučuje sa ani verejné vystúpenia podľa zdatnosti a schopnosti jednotlivých ťiakov speváckeho oddelenia. Žiaci, ktorí sa zúčastňujú súťaží, nemusia absolvovať postupovú skúšku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: v 2. ročníku II. časti základného štúdia v predmete spev kladieme dôraz na rozvíjanie vzťahu k hudbe a jeho upevnenie, ako aj celkovému muzikálnemu cíteniu, prostredníctvom vhodného repertoáru, ale aj návštevou vybraných

divadelných a koncertných pódíí a ich ponúkaných programov vhodných pre túto vekovú kategóriu. Odporúčame počúvať piesne a nahrávky v interpretácii vynikajúcich hudobných telies a súborov, ako aj kvalitných sólových spevákov.

3. ročník, 2. časť , I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne), 0,5 -obligátny nástroj

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8 1b

CIELE: Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúceho ročníka, možnosť zapájať a pohybovať sa s istotou vo vyšších polohách, ako aj aplikovanie staccata a legata do vyšších speváckych polôh, postupné zapájanie nových ťažších technických prvkov. Odľahčovanie hlasu, ako aj používanie stupnicových behov, v staccate a legate. Ďalšie prehĺbenie hlasového rozsahu.

OBSAH: Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe, uvoľňovacie cvičenia pre spodnú čeľusť, naďalej spájanie hrudnej a hlavovej rezonancie, prostredníctvom vhodne zvolených vokálnych skladieb a hlasových technických cvičení. Stavba vokálov na hlasovom strede. Pokračovať vo vyrovnávaní jednotlivých vokálov – a, e , i , o , u. Dôraz na rozvíjanie speváckej kantilény.

NOTOVÝ MATERIÁL:

A. Korínska: Piesne pre začínajúcich spevákov

A. Moyzes: Dvanásť ľudových piesní zo Šariša

V. F. Bystrý- 1000 ľudových piesní

O. Francisci: Zbierka ľudových piesní

P. Cón: Koledy

P. Cón: Vianočné piesne

L. Janáček: Moravské písně

J. Krčméryová – Album klasických piesní

E. Destinová : Album klasikov Zbierka ruských romancií

J. Brahms – Album romantických piesní

Book Gold Greatest High School Musical - Book V . Novák:

25 slovenských ľudových piesní

Jednoduché výstupy z muzikálov , piesne B. Felixa, tanečné melódie z dostupných skladieb na

nete zo svetovej alebo česko- slovenskej hudobnej literatúry.

Jednoduché moderné slovenské populárne piesne z dielne súčasných skladateľov. Jednoduché moderné české populárne piesne z dielne súčasných skladateľov. Jednoduché piesne svetovej literatúry z muzikálov, alebo hudbe k filmu zo svetovej kinematografie.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÝ ŠTANDARD -VÝSTUPY: Žiak je schopný dané vhodne zvolené skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Volíme technicky a rozsahovo náročnejšie skladby. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u, zapájanie chromatiky a jednoduchých melodických ozdôb. Stupnice v zložitejších hlasových cvičeniach. Zatiaľ v technike postupne pri rozospievaní od ľahkých cvičení postupne k prepracovanejším cvičeniam väčšieho rozsahu a s riešením závažnejších technických problémov. Staccato a portamento nasadzovať a uplatňovať vo vyšších polohách, čo precvičuje aj lepšiu prácu s dychom. V rámci zborového spevu alebo komorného spevu poznať 6 - 8 komorných piesní. Verejné vystúpenie minimálne 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru, výstup na triednom koncerte, alebo na tematických koncertoch, prezentácia na verejných podujatiach školy. Podľa zdatností žiaka účasť na vokálnej súťaži, alebo vokálnej prehliadke. Žiaci, ktorí sa zúčastňujú súťaží, nemusia absolvovať postupovú skúšku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: v 3. ročníku II. časti základného štúdia v predmete spev kladieme dôraz na rozvíjanie vzťahu k hudbe a jeho upevnenie, častejšia návšteva hudobných podujatí, nielen divadelných, ale aj komplexne vytvoriť predstavu uceleného hudobného diela – muzikálneho, tanečného, réžijné spracovaného, ako aj herecky dobre zvládnutého. Vhodné zvolenie repertoáru vzhľadom k postupnému fyziologickému dozrievaniu hlasového aparátu – najmä u chlapcov – mutácia. Odporúčame počúvať piesne a nahrávky v interpretácii vynikajúcich hudobných telies a súborov, ako aj kvalitných sólových spevákov, DVD programy z operných, muzikálových, ale aj operetných predstavení

4. ročník, 2. časť , I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorný spev alebo 2,0 zborový spev (skupinové vyučovanie, 1x týždenne), 0,5 - obligátny nástroj

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 8 1b

CIELE: Nadviazať na získané vedomosti z predchádzajúceho ročníka, možnosť zapájať a pohybovať sa s istotou vo vyšších polohách, prehĺbovať a rozšíriť doteraz prebrané učivo, ktoré rozšírime o nácvik a výučbu melodických ozdôb, zlepšenie staccata, ako aj mezza di voce.

OBSAH: Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe, zdokonalenie reberno-bránicového dýchania, postupne zlepšovať stavbu hlasu, pracovať na uvoľňovaní spodnej čeľuste a celkovej voľnosti tónu. Dbáť na zlepšenie artikulácie, tomu prispôbiť technické cvičenia. Zdokonalenie technickej zručnosti.

NOTOVÝ MATERIÁL:

A. Korínska: Piesne pre začínajúcich spevákov

R. Schumann: Detské piesne Umelé piesne rôznych hudobných období- barok, klasicizmus, romantizmus

V. F. Bystrý- 1000 ľudových piesní

F. Kafenda: Piesne

P. Cón: Koledy

P. Cón: Vianočné piesne

L. Janáček: Moravské písně

J. Krčméryová – Album klasických piesní

E. Destinová : Album klasikov

J. L. Bella- Piesne Zbierka ruských romancií

J. Brahms – Album romantických piesní

Book Gold Greatest High School Musical - Book

V. Novák: 25 slovenských ľudových piesní

Jednoduché výstupy z muzikálov, tanečné melódie z dostupných skladieb na internete zo svetovej alebo česko- slovenskej hudobnej literatúry

Jednoduché moderné slovenské populárne piesne z dielne súčasných skladateľov. Jednoduché moderné české populárne piesne z dielne súčasných skladateľov. Jednoduché piesne svetovej literatúry z muzikálov, alebo hudbe k filmu zo svetovej kinematografie.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY – KOMPETENCIE:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY: Ťiak je schopný dané vhodne zvolené skladby spievať intonačne čisto, technicky na dostatočnej dychovej opore. Volíme technicky a rozsahovo náročnejšie skladby. Technické cvičenia – brumendo, precvičovať všetky vokály - a, e, i, o, u, zapájanie chromatiky a jednoduchých melodických ozdôb. Stupnice v zložitejších hlasových cvičeniach. Zásada v technike postupne pri rozospievaní od ľahkých cvičení postupne k prepracovanejším cvičeniam väčšieho rozsahu a s riešením závažnejších technických problémov. Staccato a portamento nasadzovať a uplatňovať vo vyšších polohách, čo precvičuje aj lepšiu prácu s dychom. V rámci zborového spevu, alebo komorného spevu poznať 6 - 8 komorných piesní, alebo spolupráca s komorným zborom. prezentácia na verejných podujatiach školy.

Verejné vystúpenie minimálne 1x v polroku – dve piesne kontrastného charakteru, výstup na

triednom koncerte, alebo na tematických koncertoch

Záverečná skúška 1. a 2. časť, ako aj koncert záverečných ročníkov. Budú to dve piesne kontrastného charakteru môžu byť ľudové, umelé, piesne z filmu alebo muzikálov, ako aj zo súčasnej pop literatúry, predvedené naspamäť, podľa potreby s mikrofónom a tiež dve piesne v druhej časti, vychádzajúce z tejto hudobnej literatúry. Podľa zdatností žiaka účasť na vokálnej súťaži, alebo vokálnej prehliadke. Žiaci ktorí sa zúčastňujú súťaží, nemusia absolvovať ročníkovú postupovú skúšku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 4. ročníku II. časti základného štúdia v predmete spev kladieme dôraz na rozvíjanie vzťahu k hudbe a jeho upevnenie, častejšia návšteva hudobných podujatí, nielen divadelných, ale aj komplexne vytvoriť predstavu uceleného hudobného diela – muzikálneho, tanečného, réťijne spracovaného, ako aj herecky dobre zvládnutého. Vhodné zvolenie repertoáru vzhľadom k postupnému fyziologickému dozrievaniu hlasového aparátu – najmä u chlapcov – mutácia. Odporúčame počúvať piesne a nahrávky v interpretácii vynikajúcich hudobných telies a súborov, ako aj kvalitných sólových spevákov, DVD programy z operných, muzikálových, ale aj operetných predstavení.

KOMORNÝ SPEV

CHARAKTERISTIKA PREDMETU: Komorný spev je predmet priradený k štúdiu spevu spolu s komorným zborom na základných umeleckých školách od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia. Komorný spev pokračuje v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradený do učebných plánov štúdia pre dospelých. Môže slúžiť ako príprava k súhre v amatérskych zborových telesách, ako aj časom profesionálnych telesách. Býva súčasťou prierezových tém umeleckých odborov ZUŠ (divadelné predstavenia, tematická súvislosť hudby k vernisážam, spojenie tanečného stvárnenia s hudbou). Predpokladom zaradenia žiaka do komorných zoskupení je určitá muzikálna vyspelosť.

CIEĽ vyučovania komorného spevu je príprava samostatného, technicky a interpretačne zrelého a pohotového amatéra hudby, ktorý je schopný štýlovo zvládnuť primerane náročné interpretovanie diela komorného charakteru. Má hlboký sociálny a etický význam. Hodinová dotácia: podľa učebných plánov pre jednotlivé nástroje a podľa možností školy.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD: žiaci po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne kompetencie v komornom speve, demonštrujú správny postoj speváka- interpreta, kontrolujú pohybové činnosti počas interpretácie, flexibilne reagujú na spolu účinkujúceho komorného speváka udržiavajú adekvátne tempo a dynamiku, dokáže sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby, aplikujú hudobno-výrazové prostriedky podľa notového zápisu,

aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta, uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby, vedia zaujať svoje miesto v zoskupení na pódiu, demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach, interpretujú štýlovo a

žánrovo rôznorodý repertoár.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD: Spoločný zvukový a umelecký prejav. Vedenie dynamickej línie v hlasoch. Flexibilná orientácia v notovom zápise. Spoločné rytmické a výrazové cítenie. Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe. Repetícia, prima volta, sekunda volta. Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie. Rozoznávanie melodickej línie, línia vedúceho hlasu a sprievodného hlasu.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

VÝKONOVÝ ŠTANDARD: Žiaci po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia pokračujú v nadobudnutých znalostiach prvej časti štúdia, artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb, aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačne, agogické označenia v notovom zápise (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu), demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD: Melodický a rytmický kontrast. Melodické ozdoby. Štúdium jednotlivého partu po hlasoch, neskôr kombinovaním. Samostatná analýza notového materiálu svojho partu. Hudobno-výrazové prostriedky. Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov. Tvorba tónu. Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov dokáta sa doladiť a intonačne sa prispôbiť svojmu spoluúčinkujúcemu.

ZBOROVÝ SPEV, Prípravný zborový spev

Učebný plán č. 9, I. stupeň základného štúdia,

Prípravný zbor: 1. ročník a druhý ročník, prvej časti

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1 hod, 1x týždenne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU: **Prípravný zborový spev** je veľmi dôležitou súčasťou vyučovania, popri hlavnom predmete. Umožňuje žiakom hlbšie prežívanie hudobného diela, prehľbuje a rozvíja v žiakovi hudobný talent, umelecké cítenie, rozvíja zmysel pre spoluprácu, žiaci nadobúdajú intonačné, rytmické zručnosti, rozvíjajú hlasovú kultúru, prejavujú disciplínu, naučia sa sústrediť a ľahšie sa zdokonaľujú vo svojom hlavnom odbore, kde vďaka týmto nadobudnutým a získaným znalostiam sa im rozvíja pamäť, ako aj celková osobnosť žiaka. Zároveň sa učia socializačnému procesu.

Zborový spev je jednou z foriem skupinového vyučovania spevu na základných umeleckých školách **od 3.ročníka 1.stupňa základného štúdia**. Počet hodín : 2 hod 1x týždenne. Je zároveň prípravou na ďalšie rozvíjanie spevu v komornom zoskupení vo vyšších ročníkoch. Pomáha rozvíjať umeleckú, odbornú, emocionálnu a sociálnu stránku žiaka. **Hodinová dotácia: aj podľa učebných plánov a podľa možností školy.**

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD: Štúdium zborového spevu vedie žiakov k rozvíjaniu speváckych schopností, vzájomných vzťahov, komunikácii medzi žiakmi a napomáha spoločnému smerovaniu v interpretácii hudobného diela. Pomáha žiakom zvládať stres, trému, strach z

vystupovania. Zároveň dodáva ťiakom sebavedomie.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD: Aplikovať doposiaľ získané individuálne vedomosti a zručnosti ťiaka v speve, správny spevácky postoj, dýchanie, tvorenie tónu, vokalizácia, artikulácia, rozvoj hudobného sluchu, intonácie a rytmu počas interpretácie, flexibilita zborového speváka, schopnosť spolupracovať s inými hudobnými .telesami, možnosť spoznávať a interpretovať piesne iných hudobných období a žánrov, rešpektovať a dodržiavať notový zápis, zodpovedne interpretovať danú pieseň, suverénne zastat' svoje miesto na pódiu.

Štúdium zborového spevu trvá 4 roky primárneho umeleckého vzdelávania a 4 roky nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania.

SPEV

1. ročník II. stupňa základnej umeleckej školy

Počet hodín týždenne 1,5 hodiny

Učebný plán č. 22

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

-Zvládnu so správnym výrazom a sprievodom klavíra, alebo CD interpretáciu 2

vokaliz a 8 piesní

-Aplikujú do interpretácie piesní správne používanie funkcie hlasového

a dychového ústrojenstva a rezonancie

-Preukážu širšie technické možnosti svojho hlasového prejavu

-Preukážu schopnosť správneho aplikovania speváckej techniky v prednese piesní

-Dodržiavajú zásady hlasovej hygieny pri prípadnej mutácii a hlasovom šeleste

-Preukážu orientáciu v kultúrnom a najmä v hudobnom živote so zreteľom na

spev a jeho funkciu v rôznych štýloch a žánroch.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

-2 vokalizy a 8 piesní rôzneho charakteru a štýlu

-Dychové cvičenia na upevnenie dychovej opory, rozširovanie a zdokonaľovanie stavby hlasu

-Vyrovnávanie hlasu v celej hlasovej polohe (voix mix, messa di voce)

-Neustále zdokonaľovanie speváckej artikulácie so zreteľom na uvoľňovanie rečových orgánov (spodná čeľusť)

-Oboznamovanie sa so základnými pojmami fyziológie hlasu.

2. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Počet hodín týždenne 1,5 hodiny

Učebný plán č. 22

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

-Zvládnu so správnym výrazom a sprievodom klavíra, alebo interpretáciu 2

vokaliz a 8 piesní rôzneho charakteru a žánru,

-Preukážu základy speváckej techniky rozšírené o nové technické prvky

-Preukážu schopnosť samostatnej prípravy

-Demonštrujú získané kompetencie na triednom, internom, alebo verejnom koncerte.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

- Vokalizy, piesne (môžu byť i ľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne).
- Technické cvičenia na upevnenie dychovej a hlasovej techniky (striedanie staccata a legata s plným využitím dychovej opory).
- Rozširovanie hlasového rozsahu a stavby hlasu v rozsahu oktávy a decimy.
- Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie s cieľom budovania a upevňovania jednotného registra a uvedomenie si prechodných tónov.
- Vedenie žiaka k samostatnosti pri štúdiu piesní.
- Príprava na triedne, interné a verejné koncerty

Notový materiál

Mikuláš Schneider Trnavský – Slovenské národné piesne 1. – 5. zväzok

Moyzes – 12 ľudových piesní zo Šariša

Peter Cón – Slovenské ľudové piesne 1. – 3. zväzok

Koledy

V. F. Bystrý – 1000 slovenských piesní

Leoš Janáček – lidové písně a balady

Korinská – Piesne pre výchovu spevákov

J. L. Bella – Piesne

F. Kafenda – štyri piesne

R. Schumann – Detské piesne ,

J. Krčméryová – Piesne piatich storočí ,

D. Kardoš – piesne o láske .

Hudobno – pedagogické materiály .

M. Smutná – Vlková - Metodika spevu 1, 2 .

P. Lochmann – Chyby hlasové techniky a jejich náprava

PANOVKA – Abeceda spevu

Holecková – 500 peveckých cvičení

3. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Počet hodín týždenne 1,5 hod

Učebný plán č. 22

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

-Zvládnu so správnym výrazom a sprievodom klavíra, alebo interpretáciu 2

vokaliz a 8 piesní rôzneho charakteru a žánru,

-Dychové cvičenia, tvorenie a posadenie tónu do rezonancie

-Preukážu základy speváckej techniky rozšírené o nové technické prvky

-Základy uvedené v predchádzajúcich bodoch sa cvičia na ľahších a kratších

technických postupoch

-Preukážu schopnosť samostatnej prípravy

-Dôsledný výcvik legata

-Demonštrujú získané kompetencie na triednom, internom, alebo verejnom

koncerte.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

-Solfeggio, vokalizy, piesne (môžu byť i ľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne).

-Technické cvičenia na upevnenie dychovej a hlasovej techniky (striedanie

staccata a legata s plným využitím dychovej opory)

-Tvorenie vokálov v strednej hlasovej polohe

-Rozširovanie hlasového rozsahu a stavby hlasu v rozsahu oktávy a decimy.

-Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie s cieľom budovania a upevňovania

jednotného registra a uvedomenie si prechodných tónov, príprava messa di voce

-Vedenie žiaka k samostatnosti pri štúdiu piesní.

-Príprava na triedne, interné a verejné koncerty

4. ročník II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Počet hodín týždenne 1,5 hod

Učebný plán č. 22

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

-Štúdium je zamerané na prípravu absolventského výkonu

-Zvládnu so správnym výrazom a sprievodom klavíra, alebo interpretáciu 2

vokaliz a 8 piesní rôzneho charakteru a žánru,

-Preukážu základy speváckej techniky rozšírené o nové technické prvky

-Preukážu schopnosť samostatnej prípravy

-Demonštrujú získané kompetencie na triednom, internom, alebo verejnom koncerte

-Všetky postupy podľa individuálnych schopností každého žiaka

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

- Vokalizy, piesne (môžu byť i ľahšie operné árie, alebo muzikálové piesne), populárne piesne s používaním KARAOKE
- Technické cvičenia na upevnenie dychovej a hlasovej techniky (striedanie staccata a legata s plným využitím dychovej opory).
- Primerane k technickému stupni vývoja voliť zložitejšie cvičenia v dur a mol
- Stupnice v zložitejších hlasových cvičeniach
- Rozširovanie hlasového rozsahu a stavby hlasu v rozsahu oktávy a decimy.
- Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie s cieľom budovania a upevňovania jednotného registra a uvedomenie si prechodných tónov.
- Vedenie žiaka k samostatnosti pri štúdiu piesní s prihliadnutím na hudobno-výrazovú stránku
- Príprava na triedne, interné a verejné koncerty
- Absolventská skúška, koncert

Notový materiál

- Mikuláš Schneider Trnavský – Slovenské národné piesne 1. – 5. zväzok
- Moyzes – 12 ľudových piesní zo Šariša
- Peter Cón – Slovenské ľudové piesne 1. – 3. zväzok
- Koledy
- V. F. Bystrý – 1000 slovenských piesní
- Leoš Janáček – ľudové písnie a balady
- Korinská – Piesne pre výchovu spevákov
- J. L. Bella – Piesne

F. Kafenda – štyri piesne

R. Schumann – Detské piesne ,

J. Krčméryová – Piesne piatich storočí ,

D. Kardoš – piesne o láske

Piesne populárne našich aj zahraničných autorov s karaoke

Hudobno – pedagogické materiály .

M. Smutná – Vlková - Metodika spevu 1, 2 .

P. Lochmann – Chyby hlasové techniky a jejích náprava

PANOVKA – Abeceda spevu

Holecková – 500 peveckých cv.

Hudobný odbor - HRA NA SOPRÁNOVEJ ZOBICOVEJ FLAUTE

Prípravné štúdium

CIELE: Motivovať žiaka pri vytváraní jeho vzťahu k umeniu, k hudbe a k hudobnému nástroju. Vo vyučovacom procese brať ohľad na mentálne, citové a fyziologické danosti žiaka. Usmerňovať ho v hygienických návykoch pri udržiavaní nástroja. Dbať na držanie nástroja, držanie tela (postoj, ruky), nasadenie, bránicové dýchanie. Pokračovať v podporovaní rozvoji hudobnej predstavivosti - kreativity, rytmického cítenia a frázovania.

Viesť žiaka k rozvíjaniu hudobných schopností. Upozorňovať na intonáciu. Motivovať žiaka k hre naspamäť (počúvať sa), k súhre s pedagógom (duo zobcové flauty) aj s klavírnym sprievodom. Vytvárať pevný základ pre ďalšie plynulé a prirodzené napredovanie v štúdiu hry na sopranovej zobcovej flaute.

OBSAH: Rytmika – zautomatizovať chápanie žiaka základným metrrytmickým prvkom (nota, pomlčka celá, polová, štvrtová) a metrické predpisy (4/4, 2/4, 3/4).

Hmatový rozsah: c1 – f2.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY KOMPETENCIE:

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Osvojené základy držania nástroja a tela. Ladislav Daniel: Škola hry pre sopránovú Plynulé hra v predpísanom rozsahu. Schopnosť zobcovú flautu, 1. diel – 2 cvičenia od 15. samostatne odohrať niekoľko cvičení z lekcie vyššie; Rudolf Gruber: Rozfúkaj sa preberanej látky; v spolupráci s klavírnym písťalôčka: 1 – 2 skladbičky, alebo 1 - 2 sprievodom odohrať jednoduchšie slovenské ľudové detské piesne sólovo a skladbičky v súlade s výstupom, nasadenie alebo s klavírnym sprievodom; Verejne tónu, artikulácia, rozoznávajúce základných vystupovať najmenej 1x za polrok. rytmických hodnôt, L. Daniel, škola: 1. diel Absolvovanie postupových skúšok: lekcie č. 10 až č. 20. 2 jednoriadkové, alebo 1 dvojriadková kompozícia (sólo alebo s klavírnym sprievodom) alebo cvičenie (L. Daniel: Škola hry).

NOTOVÝ MATERIÁL:

ŽILKA, Václav: Veselé pískanie, zdravé dýchanie – Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu

KLEMENT, Miloslav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu

DANIEL, Ladislav: Šola hry pre sopránovú zobcovú flautu

Prednesové sklady:

GRUBER, Rudolf: Rozfúkaj sa, písťalôčka – výber

KLEMENT, Miloslav: Prednesová časť Školy hry pre sopránovú zobcovú flautu (príloha)

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: Práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Zamerať sa na čo najdokonalejšie zafixovanie správnych interpretačných návykov už v ranom veku. Neustále vštepovať žiakovi základné hudobné návyky, pestovať rytmické ajagogické cítenie. Vystupovať verejne s jednoduchšími skladbičkami. Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa. Hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Materiál je potrebné vyberať na základe individuálneho vývoja. Žiaka motivujeme k verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

1. ročník 1. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

CIELE: v záujme ďalšieho napredovania neustále pestovať v žiakovi lásku k umeniu, k hudbe a k nástroju. V oblasti fyziológie trénovať hrudníkovo – bránicové dýchanie a tým zabezpečiť zvyšovanie kvality tónu. Pokračovať v pestovaní zmyslu pre metroritmiku, postupne aktivizovať cizelovanie základných intonačných návykov. Poukazovať na rozdiel hry tenuto a

legato. Zdokonaľovať prstovú techniku žiaka.

OBSAH: dbať na vývoj rytmickej sebakontroly. Do tréningu rytmického čítania pribrať prvok osminovej noty a pomlčky, vysvetliť princíp bodky pri note, resp. pomlčke. Pokračovať v pestovaní citlivosti voči základným metrickým predpisom (takty). Rozširovať záber hmatov c^1 a c^2 . Stupnice hrať zo školy L. Daniela.

NOTOVÝ MATERIÁL:

ŽILKA, Václav: Veselé pískanie, zdravé dýchanie – Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu

KLEMENT, Miloslav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu DANIEL, Ladislav Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu

Prednesové skladby:

GRUBER, Rudolf: Rozfúkaj sa, píšťalôčka – výber

Kol.: Chrestomatija dľa flejty – Album prednesových skladieb (výber), Editio Muzyka,

Moskva GRUBER, Rudolf: 50 ľudových piesní pre 2 – 3 sopránové zobcové flauty (výber),

Editio Supraphon, Praha

Hudobná literatúra slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

OBSAHOVÉ	ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať jednoduchšie skladbičky v súlade s výstupom, nasadenie tónu, artikulácia,		Rudolf Gruber: Rozfúkaj sa píšťalôčka: 2 skladbičky z výberu s klavírnym sprievodom alebo sólovo.

správny postoj pri hraní, jednoduché duá z preberanej látky, rozoznávanie rytmických hodnôt, základné dynamické pojmy; L. Daniel, škola: 1. diel – 30 lekcií.Hra z listu.	Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok (sólová hra). Žiak bez PŠ vystúpi až v II. polroku.
---	--

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE

V 1. ročníku predmet hra na zobcovej flaute nadväzuje na PHV. Ak žiak nenavštevoval prípravné štúdium, snažiť sa dosiahnuť primeraným spôsobom v rámci intelektu žiaka stanovenú učebnú látku, vstúpiť žiakovi základné hudobné pojmy od notácie až po dynamiku, základné osvojenie si návykov pri hraní – dýchanie, postoj, práca rúk, synchronizácia jazyka, prstov a dychu. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie.

Celá práca je postavená na vzťahu učiteľ - žiak, uvedomovať si na strane učiteľa, že sa pracuje so živým materiálom, vhodne vyberať notové materiály i spôsob komunikácie vzhľadom k veku žiaka.

Už v rámci 1. ročníka verejne vystupovať, snažiť sa primäť žiaka s rodičmi o návštevy koncertov a snažiť sa vzbudiť u dieťaťa o čo najväčší záujem o hudobné dianie.

1.ročník 1.časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

CIELE: v záujme ďalšieho napredovania neustále pestovať v žiakovi lásku k umeniu, k hudbe a k nástroju. V oblasti fyziológie trénovať hrudníkovo – bránicové dýchanie a tým zabezpečiť zvyšovanie kvality tónu. Pokračovať v pestovaní zmyslu pre metroritmiku, postupne aktivizovať základné intonačné návyky. Zdokonaľovať prstovú techniku žiaka. Rozlišovať typy artikulácie (staccato, legato, portamento).

OBSAH: nácvik elementárnych úkonov (rytmus, intonácia, tvorba tónu) – postupne viesť smerom k výrazovosti prednesu a tým pestovať estetické cítenie žiaka, jeho hudobnícky intelekt.

Zaviest' nácvik šestnástinovej rytmickej hodnoty (noty – pomlčka) v rámci základných

metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4). Zavádzať tónový rozsah do úrovne $c^1 - c^3$. Venovať pozornosť štúdiu stupníc do 2 predznamenaní (F, B, C, G, D dur, d, g, a, e, h mol). Zaviest' nácvik rozloženého T5 ak.

NOTOVÝ MATERIÁL:

ŽILKA, Václav: Veselé pískanie, zdravé dýchanie – Malá škola hry na sopránovú zobcovú flautu - pokračovanie

KLEMENT, Miloslav: Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu – pokračovanie

DANIEL, Ladislav Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu – pokračovanie 2. dielu

Prednesové sklady:

GRUBER, Rudolf: Rozfúkaj sa, pišťalôčka – výber

Kol.: Chrestomatija dľa flejty – album prednesových skladieb (výber), Editio Muzyka,

Moskva GRUBER, Rudolf: 50 ľudových piesní pre 2 – 3 sopránové zobcové flauty (výber), Editio Supraphon, Praha

GRUBER, Rudolf: Snadná dueta (výber), Editio Panton, Praha

BLAHA, Oldřich: Album populárnych skladieb pre zobcovú flautu a klavír (výber)

Iný notový materiál podľa výberu a skúseností učiteľa.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom prednesové skladby v súlade s	Ján Melkovič: Čačky hračky (výber) Rudolf Gruber: Prednesové skladbičky

výstupom, nasadenie tónu, artikulácia, správny postoj pri hraní, jednoduché duá z preberanej látky, rozoznávanie rytmických hodnôt, základné dynamické pojmy; L. Daniel, škola: 2. diel – 30 lekcií.Hra z listu.	(výber). 2 skladby s klavírnym sprievodom. Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok (sólová hra).
---	---

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE

V 2. ročníku predmet hra na zobcovej flaute nadväzuje na 1. ročník, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Snažiť sa dosiahnuť primeraným spôsobom v rámci intelektu žiaka stanovenú učebnú látku, vstúpiť žiakovi základné hudobné pojmy od notácie až po dynamiku, základné osvojenie si návykov pri hraní – dýchanie, postoj, práca rúk, synchronizácia jazyka, prstov a dychu. Prirodzeným spôsobom, primerane veku pestovať rytmické cítenie, v prípade šikovnejších žiakov aj agogické cítenie. Práca je naďalej postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Výber notového materiálu aj spôsob komunikácie je stále primerané veku žiaka.

Verejne vystupovať, naďalej motivovať žiaka aj rodičov na návštevy koncertov.

1.ročník 1. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo sprievod alebo hra v súbore (skupinové vyučovanie, 1x týždenne)

CIELE: udržiavať v žiakovi záujem o umenie a hudobný nástroj. Motivovať žiaka k verejným vystúpeniam a poskytnúť mu tým priestor na sebarealizáciu. Podľa možnosti postupne zmierňovať pocit trémy, poukázať na zmysel hudobnej interpretácie a hudobného zážitku. Pracovať na rozvíjaní schopností v oblasti interpretačnej techniky, ako aj na výrazotvorných prostriedkoch (dynamika, agogika...). Stále venovať dostatočnú pozornosť správne dýchaniu, postoju pri hre a držaniu tela (hlava, ruky, prsty...) aj nástroja. Venovať sa otázkam súhry, zdôrazniť podstatu komornej hudby a spôsob súhry dvoch resp. viacerých hudobných nástrojov. Do vyučovacieho procesu zakomponovať hru z listu.

OBSAH: nácvik ornamentiky v hraných skladbách. V oblasti metrorhythmiky vysvetliť a nacvičovať prvok ligatúry. Oboznámiť žiaka so základnými dynamickými a tempovými predpismi. Rozširovať tónový ambitus do úrovne $c^1 - d^3$. Z začať s nácvikom dvojitého jazyka. Pokračovať v nácviku vibráta. Stupnice do 4 # a 4 b, dur aj mol (harmonický a melodický variant). T5 ak. aj s obratmi.

NOTOVÝ MATERIÁL:

MARTINČEK, Dušan: 13 malých cvičení pre sopránovú zobcovú flautu, 1. časť (u nadaných žiakov, prípadne ak žiak hrá aj v 4. ročníku na sopránový nástroj, presunúť do 4. roč.). Opus, Bratislava

DANIEL, Ladislav: Základy techniky I. pre sopránovú zobcovú flautu, Edition panton,

Praha CERHA, Vlastimil: Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu, Editiom Suraphon, Praha

Prednesové skladby:

PEPUSCH, Johann Christoph: sechs sonaten fur Sopranblockflote und Klavier, Editio Peters, Leipzig
(6 sonát pre sopránovú zobcovú flautu a klavír)

EBEN, Petr: Duettina pre sopránový nástroj a klavír (výber), Editio Panton, Praha
GASTOLDI, Giovanna G.: Renaissance Tänze fuer 2 Floeten (Blockfloeten) und Gitare, Editio Musica, Budapest (Renesanční tance pre 2 zobcové flauty a gitaru)

Duá starých majstrov – pre sopránové zobcové flauty v úprave Ľubomíra Onačila, Editio Slovenský hudobný fond, Bratislava

MELKOVIČ, Ján: Čo je čo – skladby pre 2 zobcové flauty a klavír, Opus, Bratislava
 GRUBER, Rudolf: Snadná dueta (výber), Editio Panton, Praha

GRUBER, Rudolf: 50 ľudových piesní (výber), Editio Panton, Praha
 Iný notový materiál podľa výberu učiteľa.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom prednesové skladby v súlade s výstupom, nasadenie tónu, artikulácia, správny postoj pri hraní, jednoduché duá z preberanej látky, rozoznávajúce rytmických hodnôt, základné dynamické pojmy. Hra z listu. V rámci komornej hry sa pripravuje na hru s ďalším melodickým nástrojom.	2 prednesové skladby s klavírnym sprievodom podľa výberu učiteľa. Verejne vystupovať najmenej za polrok 1x (sólová hra), v II. polroku aj v rámci komorného zoskupenia.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE

V 3. ročníku predmet hra na zobcovej flaute nadväzuje na 2. ročník, preto osvedčeným médiom edagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Dosiahnuť stanovenú učebnú látku, prehĺbovať a rozširovať hudobné pojmy, neprestajne sa venovať návykom pri hraní. Primerane schopnostiam žiaka pokračovať v upevňovaní rytmického a agogického cítenia. Práca je naďalej postavená na vzťahu učiteľ – žiak.

Motivovať žiaka k rôznym verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

1. ročník 1. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo sprievod alebo hra v súbore (skupinové vyučovanie, 1x týždenne)

CIELE: rozvíjať v žiakovi vzťah k umeniu a k hudobnému nástroju. Motivovať žiaka k verejným vystúpeniam a poskytnúť mu priestor na sebarealizáciu. Podľa potreby neprestávať zmiernovať pocit trémy, poukazať na zmysel hudobnej interpretácie a hudobného zážitku.

Pokračovať v rozvíjaní schopností v oblasti interpretačnej techniky – zautomatizovať používanie dvojitého jazyka a vibráta, viesť žiaka k vedomému riešeniu výrazotvorných prostriedkov (dynamika, agogika...). Rozširovať znalosti v oblasti odbornej terminológie a hudobných foriem, pestovať zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov. Neprerušovane venovať dostatočnú pozornosť správne dýchaniu, postoj pri hre a držaniu tela (hlava, ruky, prsty...) aj nástroja. Riešiť otázky súhry, zdôrazniť podstatu komornej hudby a spôsob súhry dvoch resp. viacerých hudobných nástrojov.

OBSAH: zdokonaľovanie hry melodických ozdôb v hraných skladbách. Rozvíjanie prstovej techniky v celom rozsahu nástroja. Upevňovanie metroritmického cítenia a rytmickej predstavivosti na podklade základných rytmických hodnôt (celá – šesnásťstinová, bodka pri note, pomlčky...). Pokračovať v nácviku dvojitého jazyka a vibráta. Stupnice do 5 # a 5 b, dur aj mol (harmonický a melodický variant). T5 ak. aj s obratmi, D7 a zmenšený septakord.

NOTOVÝ MATERIÁL:

J. NYKL: 32 pre sopránovú zobcovú flautu

MARTINČEK, Dušan: 13 malých cvičení pre sopránovú zobcovú flautu, 1. časť, Opus, Bratislava
DANIEL, Ladislav: Základy techniky I. pre sopránovú zobcovú flautu, Edition panton, Praha
CERHA, Vlastimil: Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu, Editiom Suraphon, Praha

Prednesové skladby:

CORELLI, Arcangelo: Sarabanda CORELLI, Arcangelo: Sonáta a – mol DIEUPART, Charles: Sarabanda

H. LIPPMANN: Tanec harlekýna NOVÁK, Milan: Bukolika

A. REITER: Malý koncert

PEPUSCH, Johann Christoph: Sechs sonaten fur Sopranblockflote und Klavier, Editio Peters, Leipzig

(6 sonát pre sopránovú zobcovú flautu a klavír)

EBEN, Petr: Duetina pre sopránový nástroj a klavír (výber), Editio Panton, Praha

Duá starých majstrov – pre sopránové zobcové flauty v úprave Ľubomíra Onačila, Editio Slovenský hudobný fond, Bratislava

MELKOVIČ, Ján: Čo je čo – skladby pre 2 zobcové flauty a klavír, Opus, Bratislava
GRUBER, Rudolf: 50 ľudových piesní (výber), Editio Panton, Praha

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:
Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom prednesové skladby v súlade s výstupom, nasadenie a kvalita tónu, artikulácia, správny postoj pri hraní (telo, nástroj), duá z preberanej látky, rozoznávajú jednotlivých rytmických hodnôt, základné dynamické pojmy a hudobné výrazy. Hra z listu. V rámci komornej hry hra s ďalším melodickým nástrojom. Hra v komornom alebo súborovom zoskupení.	2 prednesové skladby s klavírnym sprievodom podľa výberu učiteľa. Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok (sólová hra), 2 menšie skladbičky rôzneho charakteru, štýlu, obdobia alebo 1 skladba väčšieho rozsahu; 1x verejné vystúpenie polročne v rámci KH – 1 skladba. Záverečná skúška – obsah: 2 menšie skladbičky rôzneho charakteru, štýlu, obdobia, (sólová hra) alebo 1 skladba väčšieho rozsahu. V rámci KH – 1 skladba.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: v 4.ročníku predmet hra na zobcovej flaute nadväzuje na 3. ročník, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Dosiahnuť stanovenú učebnú látku, prehĺbovať a rozširovať hudobné pojmy, neprestajne sa venovať návykom pri hraní. Primerane schopnostiam žiaka pokračovať v rozvíjaní rytmického a agogického cítenia. Práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak.

Motivovať žiaka k rôznym verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

Hudobný odbor - HRA NA PRIEČNEJ FLAUTE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU: vyučovanie predmetu hry na priečnej flaute vychádza z uplatnenia nástroja v sólovej a komornej hre, v oblasti vážnej aj populárnej hudby. Podmienkou v prípade štúdia hry na priečnej flaute je okrem hudobného nadania, dobrého sluchu, rytmu, nátlkových daností, zdravých dýchacích orgánov a chrupu, aj dostatočná fyzická vyspelosť. Obvykle sa prijímajú žiaci od 10 rokov. Vhodná je predpríprava na sopránovej zobcovej flaute.

CIELE: viesť žiaka k tvorivej interpretácii, k schopnosti hrať v amatérskom súbore. Mimoriadne nadaných žiakov pripravovať v prípade záujmu pre štúdium na konzervatóriu.

OBSAH: zahŕňa štúdium základnej literatúry, hru z listu a sprievod v rámci korepetície.

1.ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

0,5 sprievod (1x týždenne, skupinové vyučovanie v rámci korepetície triedy)

CIELE: zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho históriou, vývojom a uplatnením. Opis jednotlivých častí a ich funkcie, zloženie inštrumentu – nastavenie častí, základná údržba nástroja – odkladanie, čistenie.

Naučiť žiaka správnu dychovú techniku, držanie nástroja, postoj pri hre. Viesť žiaka k efektívnemu bránicovému dýchaniu, k správnej tvorbe tónu a stabilnému nátlaku. Nemenej podstatné je tréning práce rúk – prstov, zakrývanie klapiek, používanie jazyka.

Rozvíjať rytmicko – melodickú predstavivosť, delenie fráz v rámci skladby, intonačnú čistotu sluchovú orientáciu, sebadisciplínu. Ak má žiak pamäťové danosti, treba rozvíjať hru naspamäť. Oboznámiť žiaka so základnými technikami hry, nasadzovania – tenuto, legato a staccato. Predhrávaním vytvárať u žiaka správnu zvukovú predstavu.

OBSAH: oboznámiť žiaka s nástrojom, so základmi dychovej techniky (návik intenzity nádychu a plynulosti výdychu), s funkciou bránice. Návik držania nástroja a postoja pri hre. Upevňovať nátlak prostredníctvom dlhých tónov v preberanom rozsahu, kontrolovať správnu intonačnú čistotu pri hraní, zvládnuť zvukový rozsah po e^3 – chromaticky. V prípade šikovnejších aj po a^3 .

NOTOVÝ MATERIÁL:

M. Moyse: Začínajúci flautista

D. Popp: Škola pre začiatočníkov

W. Popp: Škola pre začiatočníkov

N. Platonov: Škola hry na flautu

E. Towarnicky: Škola hry na flautu

G. Gariboladi: Cvičenia pre začiatočníkov

M. Moyse: 24 melodických cvičení (výber)

Prednesové skladby:

Vhodné sú drobné skladbičky v zvládnutom rozsahu, prípadne aj so sprievodom

klavíra. Bánatai – Kovács: Výber skladbičiek, Album skladieb pre flautu

R. Gruber: Rozfúkaj sa pišťalôčka

Album začínajúceho flautistu

J. Haydn: Menuet

Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa a materiál je potrebné vyberať na základe individuálneho vývoja žiakov.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝSTUPY:
Zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho históriou, vývojom a uplatnením. Opis častí, zloženie, základná údržba nástroja. Naučiť žiaka k správne postoj pri hraní, osvojiť si funkcie pravej a ľavej ruky, viesť žiaka k správne bránicovému dýchaniu, tvorby tónu a stabilnému nátlaku, správne artikulácii. Oboznámiť žiaka so základnými technikami hry, podľa navrhnutého notového Materiálu Stupnice C, G, D, F, B (1 -2 oktávy) Škola: 1 –40 (podľa výberu učiteľa) zvládnuť zvukový rozsah po e ³ – chromaticky, v prípade	1 – 2 piesne alebo malé skladbičky (sólo alebo so sprievodom). Verejné vystúpenie 1x v polroku.

šikovnejších aj po a³, 2 – 3 slovenské ľudové piesne, 1 – 2 skladbičky podľa výberu sólových skladieb s klavírnym sprievodom. Rozvíjať rytmicko– melodickú predstavivosť, delenie fráz v rámci skladby, intonačnú čistotu a sluchovú orientáciu. Hra z listu. Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať jednoduchšie skladbičky.	
--	--

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE

Práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak, vhodne vyberať notové materiály primerane schopnostiam žiaka. Ak je možné, vystupovať verejne aj s jednoduchými skladbičkami.

1. Ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 0,5 sprievod (1x týždenne, skupinové vyučovanie v rámci korepetície triedy)

CIELE: neustále upevňovať a zdokonaľovať nátliskové

schopností žiaka, kultúru tónu a zvuku, upevňovať hru tenuto, portamento, staccato a legato, aj intonačnú stabilitu. Rozvíjať hru v oblasti dynamiky a agogiky. Pokračovať v rozvíjaní hudobných schopností – sluch, rytmus, hudobná pamäť, motorika. Zdokonaľovať rozsah – intenzita a farba tónu, zautomatizovanie hmatov až . Technika prstov a po c jazyka – synchron. Hra z listu. Rozvíjať muzikalitu, vedomosti z oblasti jednotlivých štýlových období.

OBSAH: tónové cvičenia - dlhé tóny, stupnice (riešenie oktáv). V rámci stupníc T5, D7, zm7 aj ich rozklady a obraty; rôzne rytmické figúry. Dodržiavať frázy niekoľkých taktov na nádych. Nácvik ornamentiky. Zdokonaľovať dychové techniku a artikuláciu. Zvládnuť celý rozsah nástroja. Technika hry jednotlivých artikulačných možností. Nácvik vibrata, pri šikovnejších aj dvojitého jazyka.

NOTOVÝ MATERIÁL

E. Kohler: Škola hry na flautu

E. Towarnicki:

Škola hry...II. diel

G. Gariboldi: Progresívne etudy

M. Moyse: 24 melodických cvičení

Prednesové skladby:

Jednoduchšie diela renesančných a barokových majstrov.

W. A. Mozart: 2 sonatíny

Bántai – Kovács: Album skladieb pre flautu

Chrestomatia: Výber prednesových skladieb

E. Towarnicki: Škola prednesov (výber)

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Schopnosť zahrať niekoľko cvičení z preberanej látky sólovo alebo v spolupráci s klavírnym sprievodom.	2 skladbičky rôzneho charakteru (sólo alebo so sprievodom). Verejné vystúpenie 1x v polroku.
Odohrať jednoduchšie skladbičky v súlade	Záverečná skúška – obsah: 2 cvičenia (od č. 40, rôzneho charakteru, podľa výberu), 1 skladbička (sólo alebo so sprievodom).
s výstupom, nasadenie, artikulácia, správny postoj pri hraní.	
Škola: od 40 (pokračovať, podľa výberu učiteľa).	

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE

Celé vedenie učiteľa je zamerané na prirodzené danosti žiaka s ohľadom na jeho hudobné schopnosti. Týmto schopnostiam je podriadený výber etud a prednesových skladieb. Citlivým prístupom sa snažíme o rozvíjanie nátisku a rozsahu žiaka so zreteľom na kultúru zvuku a tónu.

Pestujeme zmysel pre dodržiavanie fráz a hlbokých nádychov – práca s dychom¹.

1.ročník, 2.časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

CIELE:

Nadväzovať na schopnosti a znalosti získané z predchádzajúcich ročníkov, rozvíjať technické a výrazové prostriedky. Upevňovať a zdokonaľovať vybudovaný nátisk, kultúru tónu a zvuku. Prehlbovať hmaty po c4. Nepretržite rozvíjať prstovú techniku, synchrón jazyka a prstov. Apelovať na kultivovanú hru, tak tónovo ako aj výrazovo. V praxi realizovať znalosti hudobného vkusu jednotlivých štýlových období. Pestovať zmysel pre kolektívnu hru, motivovať k hre v ensembloch.

OBSAH: Tónové cvičenia pl. individuálnych potrieb žiaka - dlhé tóny, stupnice so zameraním na dynamiku, intonáciu, zvukovú vyrovnanosť, zamerať sa na rýchlejšie tempo. V rámci stupníc precvičovať hladké legato, jednoduché staccato (pl. schopnosti žiaka aj dvojité staccato), T5, D7, zm7 aj ich veľké rozklady a obraty. Zdokonaľovať dychovú techniku a artikuláciu. Zvládnuť celý rozsah nástroja. Pracovať na prirodzenom vibráte, viesť k samostatnému naladeniu sa. Hra z listu na primeranej úrovni.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY VÝSTUPY:
Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať skladby v súlade s výstupom, nasadenie, artikulácia, intonácia. 2 – 4 prednesové skladby sólo, alebo s klavírnym sprievodom.	2 skladby (sólo alebo so sprievodom). Verejné vystúpenie 1x v polroku (aj KH).

NOTOVÝ MATERIÁL:

E. Kohler: Op. 33/I. Zoš.

E. Towarnicki: Škola hry...II. Diel

M. Moyse: De la sonorité à la formation du son; 25 etúd pre stredný stupeň

T. Berbiguier: 18 etud

W. Popp: op. 413/I. Zoš. Tomaszewski: výber etud II. zoš.

Prednesové skladby:

J. Ph. Telemann: Sonáta F dur

G. Finger: Sonáta F dur a G dur

Auf Notenbuchern des 18. Jahrhunderts

W. A. Mozart: 2 sonatíny

C. Debussy: Malý černoško

Bántai – Kovács: Album skladieb pre flautu

B. Marcello: 12 sonát

E. Towarnicki: Škola hry na flautu – výber prednesov

M. Klement: Škola hry na altovú flautu – výber prednesov

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE

Celé vedenie učiteľa je zamerané na prirodzené danosti žiaka s ohľadom na jeho hudobné schopnosti. Týmto schopnostiam je podriadený výber etud a prednesových skladieb. Citlivým prístupom sa snažíme o rozvíjanie nátlaku a rozsahu žiaka so zreteľom na kultúru zvuku a tónu. Pestujeme zmysel pre dodržiavanie fráz a hlbokých nádychov – práca s dychom.

1. ročník, 2.časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie)

CIELE: Nadviazať na schopnosti a zručnosti získané v predchádzajúcich ročníkoch, a pokračovať v ich rozvíjaní tak po technickej, ako po výrazovej stránke. Súčasne zdokonaľovať nátlak, kvalitu tónu, snažiť sa vyrovnáť intenzitu a farbu registrov, ako aj intonačnú stabilitu – viesť k samostatnej intonačnej korekcii. Zvyšovať interpretačnú citlivosť v oblasti dynamiky a agogiky. Viesť k uvoľnenosti a ľahkosti počas hrania. Prehlbovať hmaty v celom rozsahu nástroja. Nepretržite rozvíjať dychovú a prstovú techniku, techniku jazyka. Apelovať na kultivovanú hru tónovo aj výrazovo. V praxi realizovať znalosti hudobného vkusu jednotlivých štýlových období. Pestovať zmysel pre komornú hru aj v spolupráci s inými hudobnými nástrojmi (husle, harfa, gitara...).

OBSAH: Nadviazať na problematiku riešenú v predchádzajúcich ročníkoch. Riešiť tónové cvičenia podľa individuálnych potrieb žiaka - dlhé tóny, stupnice so zameraním na dynamiku, intonáciu - viesť k samostatnému naladeniu sa, zvukovú vyrovnanosť, zamerať sa na rýchlejšie tempá technické cvičenia, rýchle časti prednesových skladieb...). V rámci stupníc precvičovať hladké legato, jednoduché aj dvojité staccato (pl. možností sa posúvať do rýchlejších temp), T5, D7, zm7 aj ich veľké rozklady a obraty, chromatická stupnica. Zdokonaľovať dychovú techniku, artikuláciu. Hrať v celom rozsahu nástroja. Pracovať na prirodzenom vibráte. Hra z listu na primeranej úrovni.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať skladby v súlade s výstupom, nasadenie, artikulácia, intonácia. 2 – 4 prednesové skladby sólo, alebo s klavírnym sprievodom.	2 skladby (sólo alebo so sprievodom). Verejné vystúpenie 1x v polroku (aj KH).

NOTOVÝ MATERIÁL:

E. Köhler: Op. 33/I. zošit (pokračovať)

E. Towarnicki: Škola hry na flautu II. diel (pokračovať)

M. Moyse: 25 etúd pre stredný stupeň/24 progresívnych etúd

T. Berbiguier: 18 etúd

W. Popp: op. 413/II.

E. Tomaszewski: výber etúd II.(pokračovať)

Černý – Bok: Škola hry na flautu (výber)

Prednesové skladby:

G. F. Händel: Sonáta g mol, Halské sonáty

B. Marcello: 12 sonát

D. Scarlatti: Tri sonáty

G. Ph. Telemann: Sonáta F – dur

W. A. Mozart: Andante C dur

C. Debussy: Malý černoško

L. Kovács – Populárne prednesové skladby pre priečnu flautu (EMB 12654)

G. Ph. Telemann: Sechs Sonaten in Kanon

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa. Je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE

Celé vedenie učiteľa je zamerané na prirodzené danosti žiaka s ohľadom na jeho hudobné schopnosti. Týmto schopnostiam je podriadený výber etúd a prednesových skladieb. Citlivým prístupom sa snažíme o rozvíjanie interpretačnej techniky žiaka so zreteľom na kultúru zvuku a tónu. Pestujeme zmysel pre dodržiavanie fráz.

1. Ročník, 2.časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie) 1,0 komorná hra alebo 2,0 hra v súbore alebo orchestri

CIELE: Nadviazať na schopnosti a zručnosti získané počas predchádzajúceho štúdia, pokračovať v ich rozvíjaní o ďalšie technické a výrazové prostriedky. Zdokonaľovať spôsob tvorenia tónu, jeho kvalitu, intonačnú stabilitu, intenzitu a farbu vo všetkých registroch. Viest' žiaka k samostatnej intonačnej korekcii. Využívať interpretačnú citlivosť v rámci dynamiky a agogiky. Zvyšovať nároky na prstovú techniku v zvládnutom rozsahu. Nepretržite rozvíjať dychovú techniku ako aj techniku jazyka, kultivovanosť hry (zvuk, výraz). Praktizovať znalosti vkusu jednotlivých štýlových období v rámci repertoáru. Podporovať záujem žiaka o účinkovanie na rôznych podujatiach sólovo ako aj v komornej hre.

OBSAH: Riešiť tónové cvičenia podľa individuálnych potrieb žiaka v celom zvládnutom rozsahu

- dlhé tóny so zameraním na citlivú dynamiku a primeranú intonačnú korekciu. V rámci stupníc venovať pozornosť hry oktáv – zvuková kvalita, doladovanie. Viest' žiaka k vytváraniu samostatného názoru na tónový ideál (počúvanie kvalitných nahrávok, predhrávanie pedagógom, návšteva koncertov). Na preberaných skladbách rozširovať vedomosti o hudobných štýloch a formách.

Interpretačnú techniku posunúť do rýchlejších temp. Hra stupníc: durové a molové stupnice (harmonické aj melodické), T5, D7, zm7, veľké rozklady a obraty, tenuto, staccato, legato.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY VÝSTUPY:
Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať skladby v súlade s výstupom, nasadenie, artikulácia, intonácia. 2 - 3 prednesové skladby sólo, alebo s klavírnym sprievodom.	2 skladby (sólo alebo so sprievodom). Verejné vystúpenie 1x v polroku (aj KH).

NOTOVÝ MATERIÁL:

E. Köhler: Op. 33/I. zošit (pokračovať)

E. Towarnicki: Škola hry na flautu II. diel (pokračovať)

M. Moyse: 25 etúd pre stredný stupeň

W. Popp: op. 413/II. (pokračovať)

E. Tomaszewski: výber etúd II.(pokračovať)

Černý – Bok: Škola hry na flautu (výber)

Prednesové skladby:

B. Marcello: 12 sonát

G. Ph. Telemann: Sonáta F dur

W. A. Mozart: Andante C dur

Album of Sonatinas for young Flutists (Schirmer 44374)

Klement – Škola hry na alt. zobc. flautu – výber prednesov

J. K. Vaňhal: Sonáta G dur

M. Vilec: Na rozhl'adní

J. Pauer: Capricciá

H. R. Sinisalo: 3 miniatúry

P. Židek: Nokturno

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa. Je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE

Práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Zamerať sa na dokonalé fixovanie správneho dýchania pri hre na flaute, držanie nástroja; postoj. Vystupovať verejne so zvládnutými skladbami. Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa. Materiál je potrebné vyberať na základe individuálneho vývoja žiakov.

1. Ročník, 2.časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie) 1,0 komorná hra alebo 2,0 hra v súbore alebo orchestri

CIELE: Nadviazať na schopnosti a zručnosti získané počas predchádzajúceho štúdia, pokračovať v ich rozvíjaní o ďalšie technické a výrazové prostriedky. Viest' žiaka k samostatnej intonačnej korekcii. Zvyšovať nároky v rámci prstovej a dychovej techniky, rozvíjať kultivovanosť prejavu, hry (zvuk, výraz). Využívať interpretačnú citlivosť v rámci dynamiky a agogiky. Zdokonaľovať spôsob tvorenia tónu, jeho kvalitu, intonačnú stabilitu, intenzitu a farbu vo všetkých registroch.)Podporovať záujem žiaka o účinkovanie na rôznych podujatiach sólovo ako aj v komornej hre.

OBSAH: Nadalej zdokonaľovať tón, podľa individuálnych potrieb žiaka, v celom zvládnutom

rozsahu - dlhé tóny so zameraním na rôzne dynamické postupy (p f p , f p f) a primeranú intonačnú korekciu. V rámci stupníc venovať pozornosť hry oktáv – zvuková vyrovnanosť v rámci registrov, doladovanie. V rámci schopností žiaka skúšať malé improvizácie, i hru spamäti. Interpretačnú techniku posunúť do rýchlejších temp. Hra stupníc: durové a molové stupnice (harmonické aj melodické), T5, D7, zm7, veľké rozklady a obraty, tenuto, staccato – jednoduché i dvojité, legato.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:
Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať skladby v súlade s výstupom, nasadenie, artikulácia, dynamika intonácia. 2 - 3 prednesové skladby sólo, alebo s klavírnym sprievodom.	2 skladby (sólo alebo so sprievodom). Verejné vystúpenie 1x v polroku (aj KH). Záverečná skúška- obsah: 2 skladby rôzneho charakteru (štýlového i tempového)V rámci KH – jedna skladba

NOTOVÝ MATERIÁL:

E. Köhler: Op.33/II. zošit

M. Moyse: 25 etúd pre stredný stupeň

Bántai: Kovács: Výber etúd pre flautu III. diel (pokračovať)

W. Popp: op. 413/II. (pokračovať)

E. Tomaszewski: výber etúd II.

Prednesové skladby:

G. Ph. Händel: Sonáty

B. Marcello: 12 sonát

G. Ph. Telemann: Sonáta F dur

F. Benda: Sonáta F dur

A. Fils: Koncert D dur: I., II., III. časť

W. A. Mozart: Andante C dur

J. K. Vaňhal: Sonáta G dur

M. Vilec: Na rozhl'adni

J. Pauer: Capricciá

J. Haydn: Koncert D dur – II.časť

H. R. Sinisalo: 3 miniatúry

G. Ph. Telemann: 6 Kánonických

sonát J.J.Quantz: 6 duet pre 2 flauty

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa. Je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a individuálnych dispozícií žiaka.

1. ročník, II. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy

Učebné osnovy hry na priečnej flaute

1.ročník II.stupňa základného štúdia – začiatocníci

CIELE: Zoznámiť žiakov s nástrojom, historickým vývojom a uplatnením. Viest' žiakov k návykom správneho dýchania, postoja pri hre, držania nástroja, správneho nasadenia na pery. Neustále kontrolovať intonačnú čistotu, rytmus, dynamiku. Rozvíjať hudobnú tvorivosť, rytmicko-melodickú predstavivosť a zmysel pre správne čítanie melodických fráz. Zoznámiť žiakov s nástrojom a jeho históriou, stavbou, mechanikou a spôsobom ošetrovania.

OBSAH: Osvojiť a upevniť základné návyky a zručnosti :

správne dýchanie, postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu. Rozvíjať hráčsku techniku, rozširovať tónový rozsah. Rozvíjať rytmickú a melodickú predstavivosť žiakov. Riadiť sa individuálnymi schopnosťami jednotlivých žiakov a rozvíjať ich muzikalitu.

Notový materiál:

M. Moyse : Začínajúci flautista

W. Popp : Škola pre začiatocníkov

E. Towarnicki : Škola hry na flautu

G. Gariboldi : Cvičenia pre
začiatocníkov Bántai-Kovács :

Výber skladbičiek

G. Ph. Telemann : 12 menuetov

1. ročník II.stupňa základného štúdia – pokročilí

CIELE: Rozvíjať a upevňovať poznatky získané v priebehu štúdia na 1.stupni, motivovať žiaka k častým verejným vystúpeniam, rozvíjať osobnostný faktor interpretácie so zmyslom pre štýlovú čistotu. Pripraviť žiaka na záverečnú skúšku vo 4.ročníku : 1 durová a 1 molová stupnica, 2 etudy, 2 prednesy rozličného charakteru.

OBSAH: Zdokonaľovať nátliskovú , dychovú a prstovú techniku, frázovanie, zvýšiť technickú vyspelosť, rozširovať dychovú kapacitu, dbať na čistotu ladenia, dbať na kvalitu a farbu tónu, správne vystihnúť estetiku štýlového obdobia. Zdokonaľovať súhru s doprovodným nástrojom a v komorných zoskupeniach.

Notový materiál – 1.ročník

E. Köhler: Etudy 1.zošíť,op.33

W. Popp: Etudy
1.zošíť,op.413

G.F.Händel: Sonáty/výber/

V.Blodek: Andante cantabile

M.Novák: Sonatina

Bántai.Kovács: Album skladieb pre
flautu/výber/ F.Devienne: Flautové duetá

2.ročník, II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Učebné osnovy hry na priečnej flaute

2.ročník II.stupňa základného štúdia – začiatocníci

CIELE: skvalitňovanie tónovej stránky formou dlhých tónov vcelom rozsahu nástroja s rôznou intenzitou. Práca na intonačnej čistote formou hry oktavových spojov, dôležitá zvuková predstavivosť čistého, znelého flautového tónu. Zdokonaľovanie technickej zručnosti aplikovanej pri hre vrámci stupníc. Prednesové skladby podľa výberu pedagóga s prihliadnutím na individualitu a záujem žiaka. Upevňovanie hmatov u žiaka v rozsahu od c1 po d4.

OBSAH: Upevňovať základné návyky a zručnosti :

správne dýchanie, postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu. Rozvíjať hráčsku techniku, rozširovať tónový rozsah. Rozvíjať rytmickú a melodickú predstavivosť žiakov. Riadiť sa individuálnymi schopnosťami jednotlivých žiakov a rozvíjať ich muzikalitu. Pracovať na prirodzenom vibráte, viesť k samostatnému naladeniu sa. Hra z listu na primeranej úrovni.

Notový materiál:

E. Kohler: Škola hry na flautu
E. Towarnicki: Škola hry...II. diel
G. Gariboldi: Progresívne etudy
M. Moyse: 24 melodických cvičení

Prednesové skladby:

Jednoduchšie diela renesančných a barokových majstrov

W. A. Mozart: 2 sonatíny
E. Towarnicki: Škola prednesov (výber)
J. Ph. Telemann: Sonáta F dur
B. Marcello: 12 sonát
J. Hässler: 2 sonatíny

Učebné osnovy hry na zobcovej flaute

1.ročník II.stupňa základného štúdia – pokročilí

CIELE: Rozvíjať a upevňovať poznatky získané v priebehu štúdia na 1.stupni, motivovať žiaka k častým verejným vystúpeniam, podľa fyziologických predpokladov zdokonaľovať hru na ostatných typoch zobcových flaut /sopraninová, sopránová, altová, tenorová, basová/, rozvíjať osobnostný faktor interpretácie so zmyslom pre štýlovú čistotu. Pripraviť žiaka na záverečnú skúšku vo 4.ročníku : 1 durová a 1 molová stupnica, 2 etudy, 2 prednesy

OBSAH: Zdokonaľovať nátliskovú , dychovú a prstovú techniku, frázovanie, zvýšiť technickú vyspelosť, rozširovať dychovú kapacitu, dbať na čistotu ladenia, dbať na kvalitu a farbu tónu, správne vystihnúť estetiku štýlového obdobia. Zdokonaľovať súhru s doprovodným nástrojom a v komorných zoskupeniach.

Notový materiál – 1.ročník

- G. Kállay: Cvičenia pre flautu/výber/
M. Klement: Škola hry pre altovú zobcovú flautu /výber/
D. Martinček: 13 cvičení pre sopránovú zobcovú flautu
P. Cón: Etudy pre altovú zobcovú flautu /výber/
L. Daniel: Škola hry pre altovú zobcovú flautu /výber/
B. Finger: Sonáta F-dur
Ch. Pepusch: 2 sonáty pre alt. zobcovú flautu
A. Corelli: Sonáta č.3 pre 2 alt. zobcové flauty a gitaru

Učebné osnovy hry na zobcovej flaute

1.ročník II.stupňa základného štúdia – začiatčníci

CIELE: Zoznámiť žiakov s nástrojom, historickým vývojom a uplatnením. Viest' žiakov k návykom správneho dýchania, postoja pri hre, držania nástroja. Pestovať v žiakoch lásku k hudbe, dosiahnuť čistotu tónu, zväčšovať kapacitu dychu, rozvíjať melodické a rytmické cítenie, dbať na čistú intonáciu. Zoznámiť žiakov s nástrojom a jeho históriou, stavbou, mechanikou a spôsobom ošetrovania.

OBSAH: Osvojiť a upevniť základné návyky a zručnosti : uvoľnený postoj, nácvik dýchania, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dbať na čistú intonáciu, zautomatizovať základné metrrytmické prvky, vytvárať vzťah žiaka k hudbe.

Notový materiál:

- Daniel, Ladislav : Škola hry na sopránovú zobcovú flautu, 1. diel
Klement, Miloslav : Škola hry pre sopránovú zobcovú flautu
Gruber, Rudolf : Snadná dueta /výber/
Gruber, Rudolf : Rozfúkaj sa, pišťalôčka – album prednesových skladieb pre zobcovú flautu so sprievodom klavíra

3.ročník, II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Učebné osnovy hry na priečnej flaute.

CIELE: Sústavne podporovať hru sólo i v komorných ensembloch. Ako súčasť formovania hudobného názoru, interpretácie, preferovať návštevu koncertov a operných predstavení, počúvanie kvalitných nahrávok. Samostatne riešiť problematiku nástrojovej techniky, používať celú škálu dynamických odtieňov. Sústrediť sa na hru bez intonačnej zmeny, používať vibráto a vedieť ho citlivo použiť pri interpretácii hudobných skladieb.

OBSAH: Pokračujeme v dosiahnutej úrovni hry získanej počas štúdia v ZUŠ. Zdokonaľovanie techniky hry (tónovej, výrazovej i tempovej).

Notový materiál:

Etudy:

E. KÖHLER: op. 33/II. zošit - pokračovanie

E. KÖHLER: op. 89/I. zošit

W. POPP: op. 413/II. zošit - pokračovanie

B. BERBIGUIER: 18 etud - výber

Prednesové skladby:

G. F. HÄNDEL: Sonáty

G. Ph. TELEMANN: Sonáty

W. A. MOZART: Sonáty

A. VIVALDI: Sonáty

J. HAYDN: Koncert D dur – II. a III. časť

A. FILS: Koncert D dur – I., II., III. časť

V. BLODEK: Koncert D dur – II. časť

D. MARTINČEK: Concerto v starom slohu

J. A. BENDA: Sonáta a mol

Komorná hra:

G. Ph. TELEMANN: Triá

J. ČART: Sonáta G dur pre flautu, husle a klavír

J. ČART: Sonáta G dur pre 2 flauty a klavír

J. HAYDN: Londýnske triá pre 2 flauty a violončelo

K. STAMITZ: Trio sonáta pre flautu, husle a klavír

J. J. QUANTZ: Trio sonáta pre flautu, husle a klavír

3. ročník, II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

Učebné osnovy hry na priečnej flaute.

CIELE: Cieľom absolventa II. stupňa štúdia v ZUŠ by mal byť dobrý prehľad vo flautovej literatúre, zvládnuť hru na flaute v rozsahu učebných osnov a predovšetkým získať pozitívny vzťah k hudbe, jej interpretácii. Dôležité je, aby hudba v živote absolventa zaujala

trvalé miesto a chuť pokračovať v jej ďalšom pestovaní a štúdiu na odborných školách. Ďalším cieľom je, aby absolvent dokázal používať získané vedomosti a skúsenosti k samostatnému štúdiu nových skladieb, bol schopný uplatniť sa ako samostatný hudobník.

OBSAH: V 4. ročníku II. stupňa má žiak preukázať vedomosti, ktoré nadobudol počas 8 rokov štúdia v ZUŠ. To by nemalo súvisieť iba s hrou na nástroji, ale žiak by mal preukázať aj primeraný prehľad v oblasti, ktorou sa zaoberal.

Notový materiál:

Etudy:

E. KÖHLER: op. 33/III. zošit - výber

B. BERBIGUIER: 18 etud – pokračovanie

A. B. FÜRSTENAU: op. 107 – výber

N. PLATONOV: etudy pre flautu – výber

Prednesové skladby:

J. S. BACH: Sonáty pre flautu – výber

J. J. QUANTZ: Koncerty

G. FAURÉ: Fantázia

G. ENESCU: Cantabile et presto

T. FREŠO: Skladba pre flautu a klavír

E. TOWARNICKI: Škola hry na flautu – výber prednesov

Komorná hra:

G. Ph. TELEMANN: Triá

A. VIVALDI: Sonáta pre flautu a gitaru

J. MYSLIVEČEK: Sonáty pre flautu, husle a violončelo

L. HOLOUBEK: Skladby pre 3 flauty

Hudobný odbor - HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

Charakteristika predmetu

Predmet rozvíja rytmické cítenie, koordináciu, techniku hry, sluchovú kontrolu, orientáciu v notovom zápise a schopnosť spolupráce v hudobnom zoskupení. Výučba využíva podľa veku žiaka a materiálnych možností školy malý bubon, bicie súpravu, perkusie a ďalšie bicie nástroje. Obsah vyučovania sa prispôsobuje individuálnym dispozíciám žiaka pri zachovaní cieľov a výstupov príslušného štátneho vzdelávacieho programu.

Profil absolventa

Absolvent prvej časti I. stupňa ovláda základné názvoslovie, správne držanie tela a paličiek, základné úderové techniky, jednoduché rytmické útvary, elementárnu koordináciu a primeranú hru z notového zápisu. Absolvent druhej časti I. stupňa sa orientuje v druhovom a žánrovom využití bicích nástrojov, zvláda dynamicky a rytmicky vyrovnanú hru, základné vírenie, koordináciu bicej súpravy a aktívne sa uplatňuje v komornej, súborovej alebo orchestrálnej hre.

1. ročník - prvá časť I. stupňa

Správny postoj a sedenie, držanie paličiek, striedavé údery, celá, polová, štvrtová a osminová hodnota a pomlčky, základné takty 2/4, 3/4 a 4/4, jednoduché rozkladové cvičenia na bicej súprave a základná koordinácia rúk a jednej nohy. Výstupom je krátka etuda alebo skladba primeraná veku a schopnostiam.

2. ročník - prvá časť I. stupňa

Upevnenie úderovej techniky, rozvoj dynamiky, šestnástinové hodnoty a jednoduché trioly, základné rudimenty, koordinácia veľkého bubna a hi-hatu, jednoduché beatové sprievody a hra s metronómom.

3. ročník - prvá časť I. stupňa

Zdvojené údery, jednoduché vírenie, akcenty, synkopa, rozvoj nezávislosti končatín, čítanie rytmického zápisu, jednoduché prechody a sprievody vo vybraných štýloch. Podľa možností školy sa žiak zapája do komornej hry.

4. ročník - prvá časť I. stupňa

Stabilizácia techniky a držania tela, presnejšia dynamika, kombinované rudimenty, širší rozsah rytmických hodnôt a základná orientácia v primeraných hudobných štýloch. Prvá časť I. stupňa základného štúdia sa ukončuje záverečnou skúškou.

1. ročník - druhá časť I. stupňa

Rozvoj techniky malého bubna a bicej súpravy, presné tempo, koordinácia všetkých končatín, práca s dynamikou a artikuláciou, čítanie náročnejšieho rytmického zápisu a komorná alebo súborová prax.

2. ročník - druhá časť I. stupňa

Rudimentálna technika, vírenie a akcentové kombinácie, žánrové sprievody, práca s metronómom a nahrávkou, tvorba krátkych prechodov a samostatná príprava partu.

3. ročník - druhá časť I. stupňa

Technicky náročnejšie etudy, koordinácia a nezávislosť, práca s farbou rôznych bicích a perkusií, hra v súbore, orchestri alebo komornej hre a rozvoj schopnosti primerane hodnotiť vlastnú interpretáciu.

4. ročník - druhá časť I. stupňa

Kultivovaný a štýlovo primeraný prejav, samostatná príprava repertoáru, flexibilné sprievody, primeraná improvizácia a spolupráca v hudobnom zoskupení. Druhá časť I. stupňa základného štúdia sa ukončuje záverečnou skúškou; jej úspešným absolvovaním žiak získava nižšie sekundárne umelecké vzdelanie.

Hodnotenie v predmete

Pri priebežnom hodnotení sa sleduje najmä pravidelnosť prípravy, rytmická presnosť, kvalita úderu a zvuku, koordinácia, čítanie notového zápisu, hudobný výraz, samostatnosť a schopnosť spolupráce. Súhrnné hodnotenie sa uskutočňuje podľa pravidiel hodnotenia uvedených v tomto ŠkVP a podľa platných právnych predpisov.

Bezpečnosť a ochrana zdravia

Pedagóg dbá na správne nastavenie výšky nástrojov a sedenia, bezpečné uloženie stojanov a hardvéru, primeranú hlasitosť a ochranu sluchu pri akusticky náročnom repertoári. Žiak je poučený o bezpečnej manipulácii s paličkami, činelmi, stojanmi a elektrickými zariadeniami.

Tanečný odbor –TANEC

V jednotlivých ročníkoch prihliadať aj na obsah Štátneho vzdelávacieho programu a dopĺňať školský vzdelávací program podľa dispozícií žiakov.

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU: je všestranná základná tanečná výchova žiakov. Tanečná príprava je zameraná na harmonický telesný rozvoj jednotlivých svalových oblastí ako aj na získanie pevnosti chrbtových svalov a pružnosti chrbtice, pohyblivosti kĺbov, elasticity šliach. Treba dbať na dôležitosť pohybu v priestore, priestorovej orientácie, výrazového pohybu, tanečnosti a fantázie. Taktiež sú dôležité rytmické cvičenia v spojitosti s hudobným cítením. Pestovať v žiakovi cítenie ku všetkým druhom umenia, podporovať všestranný rozvoj po citovej a pohybovej stránke. V spolupráci s rodičmi a žiakmi navštevovať kultúrne podujatia tanečného a pohybového charakteru, snažiť sa u dieťaťa vyvolať záujem o tanec a pohyb ako taký. V rámci tanečnej prípravy dbať o zdravý vývin žiaka.

Prípravné štúdium

Hodinová dotácia: 2 hodiny týždenne

Materiálno technické zabezpečenie: priestory vyhovujúce štúdiu tanečnej prípravy, žiaci majú vlastné úbory, obuv, náradie a pomôcky, klavír, CD prehrávač.

Učebné plány: Ciele a didaktické postupy sú v súlade s metodikou vyučovania pre prípravné štúdium žiakov na ZUŠ podľa MŠ SR zo dňa 4. apríla 2005 pod číslom CD-2005-5604/8799-5:091.

Každá vyučovacia hodina je zabezpečená kvalifikovaným pedagógom klavírneho sprievodu podľa možností školy a učebných plánov. Na prípravu vystúpenia je používaný ako IKT pomôcka CD prehrávač s reprodukovanou hudbou.

Priebeh hodiny je určený podľa vyššie uvedenej metodiky.

Každá vyučovacia hodina je prispôsobená primeranému mentálnemu stupňu vývoja detí v predškolskom veku prvých ročníkov ZŠ a pedagóg tanca musí prispôbiť priebeh vyučovacej hodiny danej skutočnosti.

Učebné plány a ciele (všeobecne).

September: Vzájomné predstavovanie sa detí spevom. Detský opis tanečnice, tanečníka, spoločný pozdrav, prvé cvičenia tela. Pohybové hry so spevom na motívy piesní: Mal Adam sedem synov, Ide, ide vlak a pod. Rytmické cvičenia.

Október: Motivácie na prenášanie váhy tela, hudobné hry podľa rytmizácie a melodizácie na motívy piesní Medveďku daj labku, Prší, Lakomé myšičky a pod., cviky v ľahu na chrbte a bruchu, chôdza, prísuný krok. Pohybová príprava: pomalé ohnutie kolena ku kolenu napnutej končatiny a zdvih kolmo k stropu paralelne.

November: Upevňovanie cvikov na zemi, opakovanie piesní hier rytmizácie a melodizácie riekaniak a hádaniak na motívy: Na zelenej lúke, Skáče žaba po blate a pod. Cvičenia v polohe sed skrížny (turecký sed). Pochod. Beh. Rytmické hry, príprava vianočného vystúpenia pre rodičov.

December: Nové piesne. Ďalšie cviky v sede krížnom a hra na sochy. Pohyb v priestore, chôdza so vzpriameným držaním tela. Pohybové hry so spevom na motívy: Ide vláček šu-šu-šu, Takto letia vtáci a pod. Pohybová príprava – vztyk bez pomoci HK do stoja a späť do sedu. Vystúpenie „Tanec s vločkou“

Január: Zdokonaľovanie cvikov v polohe na zemi. Nová poloha – sed znožný, lezenie, plazenie, cvalový krok. Pohybové hry so spevom na motívy: Hra na ježka, Čo sa to u nás stalo a pod.

Február: Pohybová príprava: sed roznožný skrčmo, rytmické cvičenia, použitie drevených paličiek na cvičenie rytmu (klopanie zobáka, dážď). Pohyb v priestore: skoky z dvoch DK na dve (na mieste, vpred, vzad, bočne). Všetky skoky sú motivované najrôznejšími zvieratkami (vrabce, zajačiky).

Marec: Pohybové hry so spevom. Polohy – sed na päťach, kľak spojný, výskoky s dosahovaním predmetu do výšky.

Apríl: Opakovanie cvičení na zemi, nové polohy – vzpor kľáčmo, drep. Základné hudobné motívy, poskočný krok. Hudobný kontrast: pomaly – rýchlo, vysoko – nízko.

Máj: Pohybové hry so spevom – slimák, stoj znožný, rovný predklon, guľatý predklon, zdvih na pološpičky z paralelného postavenia s napnutými kolenami. Krúženie lakťov vpred a vzad.

Jún: Opakovanie pohybových a rytmických cvičení a piesní. Nové pohybové hry so

spevom (ľava nôžka, pravá nôžka...), príprava záverečného vystúpenia pre rodičov.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci dokážu:

- podľa pokynov pedagogického zamestnanca vedome rozlišovať napätie a uvoľnenie jednotlivých svalových skupín tela v elementárnych cvičeniach na podlahe,
- spamäti interpretovať ľudové a neľudové piesne,
- demonštrovať chôdzu, beh (prirodzený, rozmanite štylizovaný a motivovaný), cval bočný, poskok, preskok (v prirodzenej realizácii),
- ovládať jednoduché cviky obratnosti („kolíska“, „sviečka“, „fúrik“ a pod.),
- rytmizovať mená (4 doby, 3 doby, 2 doby),
- rozlíšiť tempo, hudobný zvuk, (tón: vysoký, stredný, nízky), cítiť frázu a akcent na 1. dobu.

1. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 3,0, príp. 5,0

(2,0 Tanečná príprava; 1,0 Tanečná prax, príp. 2,0 Voliteľné vyučovacie predmety)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 37

CIELE:

1. formovať návyky správneho držania tela; pripravovať jednotlivé svalové skupiny k fixovaniu týchto návykov, rozvíjať dispozície žiaka;

2. získavať v priestore estetický pohyb, hudobno-pohybové cítenie, odlíšiť ľudovú a umelú hudbu;

3. teoreticky a prakticky zamerať hudobné vzdelanie na rytmus, tempo, takt, dynamiku, frázovanie.

OBSAH: postupovať podľa učebných osnov pre 1. –3. ročník pre I. stupeň základného štúdia.

**OBSAHOVÉ ŠTANDARDY
-KOMPETENCIE:**

Schopnosť zvládnuť v učivo podľa UO:
Pohybová príprava, pohyb v priestore, tanečné motívy, rozvoj hudobného cítenia, akrobatické cvičenia.

Pohyb so zameraním na ľudový tanec, perovanie, hry so spevom.

Tempo, nota, rytmické hodnoty a pomlčky, takt, dynamika, výraz.

**VÝKONOVÉ ŠTANDARDY
-VÝSTUPY:**

Cvičenia v základných polohách na mieste (napríklad ľah vzad). Elementárna tanečnosť, vytočenosť pri chôdzi, elegantné držanie tela.

Pohyb so zameraním na ľudový tanec, perovanie, hry so spevom.

Kotrmelec vpred zo stoja do stoja. 2x vystúpenie.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: odporúčam postupovať podľa metodiky vyučovania H. Žitňanová, I. Dibák, O. Pavlovská, K. Ondrejka – Hráme doma i v škole. Postupovať prirodzeným spôsobom a primerane veku dieťaťa, učebné osnovy a plány sú variabilné a každý pedagóg musí prispôbiť prácu mentálnej úrovni dieťaťa.

2. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 3,0, príp. 5,0

(2,0 Tanečná príprava; 1,0 Tanečná prax, príp. 2,0 Voliteľné vyučovacie predmety)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 37

- **CIELE:**

1. v pohybovej príprave, viac trénovať dolné končatiny pre potreby klasického tanca. Zafixovať správne držanie tela a pozície horných končatín z klasického tanca,

2. v priestore naďalej rozvíja estetický pohyb. Vypracovať skok. Najmä v ľudových tanečných motívoch rozvíjať tanečnosť a spev,

3. obohatiť o nové náročnejšie poznatky oblasť rytmických cvičení.

- **OBSAH:** postupovať podľa UO pre 1. – 3. ročník pre 1. stupeň základného štúdia.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY -KOMPETENCIE:

Cvičenia v polohách na mieste sú náročnejšie na výdrž, aj na pamäť.

V priestore sa získava prvá koordinácia pohybu celého tela.

Dôležitou súčasťou práce v ľudovom tanci je zapojenie hlavy v rotácii. Rytmické cvičenia obohatiť o náročnejšie poznatky.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY -VÝSTUPY:

Cvičenia v základných polohách na mieste.

Charakteristická skoková kombinácia, poskok, preskok, zoskok, výskok je technické maximum tohto ročníka. Tanečné motívy sú náročnejšie na pamäť aj tanečnosť v ľudovom tanci. Akrobatické cvičenia. 2x verejné

vystúpenie

- **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** učebná látka druhého ročníka je pokračovaním prebratej učebnej látky prvého ročníka. Ďalšími, náročnejšími cvičeniami sa získava u žiakov lepšia fyzická kondícia, sila, elasticnosť a rozsah pohybu jednotlivých častí i celého tela. Zdokonaľuje sa realizácia pohybu v priestore, zväčšuje sa pohybový register, tanečnosť ako aj zmysel pre dôslednejšie vnímanie hudby. Notový materiál, literatúra ako aj hudobné nosiče sú uvedené v učebných osnovách. Odporúčam postupovať podľa metodiky vyučovania pre 2. ročník I. stupňa tanečného odboru základných umeleckých škôl schválenou MŠ SR dňa 25. januára 2005 po čísle CD-2005-1204/2326-6:091.

3. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 4,0, príp. 6,0

(1,0 Klasický tanec; 1,0 Ľudový tanec; 1,0 Novodobý tanec; 1,0 Tanečná prax; príp. 2,0 Voliteľné vyučovacie predmety)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 37

- **CIELE:**

Cieľom klasického tanca v treťom ročníku je zvládnuť základné princípy elementárnych cvičení v exercises á la barre a základné port de bras.

Cieľom ľudového tanca v treťom ročníku je rozvoj tanečných schopností a to nielen individuálne, ale aj pri párovej a skupinovej práci v priestore.

Cieľom novodobého tanca je slobodný tanečný prejav, rozvíjať individuálne schopnosti žiaka. Dôraz sa kladie na výraz, vyjadrenie hudby a využitie priestoru. Predmet rozvíja fantáziu a tvorivosť.

Cieľom tanečnej praxe je príprava na verejné vystúpenia.

- **OBSAH:** postupovať podľa učebných osnov pre 1.- 3. ročník pre I. stupeň základného štúdia pre ZUŠ.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY -KOMPETENCIE:

Dôraz klásť na väčšie nároky na sústredenosť, precíznosť a disciplínu pohybu, pretože len uvedomelá a presná realizácia všetkých cvičení prinesie estetické výsledky.

Ďalšou zložkou vyučovacej jednotky predmetov sú priestorové a rytmické cvičenia.

Ich obsahom sú rozličné tanečné etudy a tanečné kroky (chôdza, beh, polkový krok, valčíkový krok a podobne).

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY -VÝSTUPY:

Cvičenia klasického tanca a cvičenia v základných polohách na mieste najúčinnnejšie rozvíjajú dispozície potrebné na túto techniku.

V ľudovom tanci zameranie sa na tanečné motívy z jednotlivých folklórnych oblastí Slovenska, ktoré sú pre tento vek zvládnuteľné (valaské hravé, Myjavské ukľakované a zrážané). V novodobom tanci sa pokúsiť o voľnú improvizáciu na danú tému a hudbu.

2x verejné vystúpenie.

- DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

učebná látka tretieho ročníka je pokračovaním prebratej učebnej látky druhého ročníka. Ďalšími, náročnejšími cvičeniami sa získava u žiakov lepšia fyzická kondícia, sila, elasticnosť a rozsah pohybu jednotlivých častí i celého tela. Zdokonaľuje sa realizácia pohybu v priestore, zväčšuje sa pohybový register, tanečnosť ako aj zmysel pre dôslednejšie vnímanie hudby.

Notový materiál, literatúra ako aj hudobné nosiče sú uvedené v učebných osnovách. Odporúčam postupovať podľa metodiky vyučovania pre 3. ročník I. stupňa tanečného odboru základných umeleckých škôl schválenú MŠ SR dňa 25. januára 2005 pod číslom CD-2005-1204/2327-7:091.

4. ročník, 1. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 4,5, príp. 6,5

(1,0 Klasický tanec; 1,0 Ľudový tanec; 1,0 Novodobý tanec; Tanečná gymnastika 1,0
1,5 Tanečná prax; príp. 2,0 Voliteľné vyučovacie predmety)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 37

- **CIELE:**

Postupne získavať lepšiu vytočenosť a silu DK, precízne cítenie priehlavkov, rozsah pohybu DK technickú a výrazovú presnosť každého cvičenia. Nový cvik učiť v poradí bočne, vpred, vzad, najprv čelom, po zvládnutí bokom k tyči. Precvičovať striedavo pravou a ľavou DK, v pomalom tempe s výdržami.

Cieľom tanečnej gymnastiky je prehlbovať flexibilitu celého tela a tým dopomáhať k zlepšeniu všetkých tanečných techník. Dôraz sa tiež kladie na posilňovanie svalstva a správny vývoj svalového aparátu.

- **OBSAH:** postupovať podľa metodických príručiek nasledovne:

Klasický tanec – vydané MŠ dňa 30.04.2007 pod číslom CD – 2006-8527/19051-1: 09

Ľudový tanec – vydané MŠ 04.04.2005 pod číslom CD – 2005-5604/8796-3: 091

Novodobý tanec – vydané MŠ 04.04-2005 pod číslom CD – 2005-5604/8794-2: 091

Tanečná prax je súhrn všetkých vyššie uvedených techník, ktoré môže pedagóg použiť na vystúpení.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY KOMPETENCIE:

Kombinovať najviac dva cviky v jednej kombinácii.

Jeden cvik cvičiť jedným smerom štyrikrát.

Port de bras zaraďovať v kombinácii samostatne, nie súčasne s pohybom DK. Rytmizovať pravidelne (bez „auf“ taktu). Na každej hodine zaraďovať cviky na rozsah pohybu DK, pružnosť chrbtice, pružnosť sedacích a chrbtový svalov.

Pri skokoch sa sústrediť demi – plié, vertikálu tela a prepnutosť DK počas skoku.

Pri port de bras dôsledne dodržiavať formu.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY -VÝSTUPY:

KLT: cvičenie pri tyči: Demi – plié, grand plié, relevé, predklony, úklony, záklony. Battement, tendu, simple, battement tendu jeté, rond de jambe par terre, battement fondu, battement soutenu, grand battement jeté pliérelevé.

LT: jednokročka bočne v zadnom oblúku, dvojkročka bočne v zadnom oblúku. Zrážaný základný. Záver z predložením na päť, na pološpičku. Rotácia s poskočnými krokmi na mieste (z miesta).

NT: rozvíjanie slobodného v priestore (v ľahu, stojí, chôdzi). Napätie a uvoľnenie tela. Pohybové možnosti jednotlivých častí tela a ich využitie v tanečnej improvizácii.

2x verejné vystúpenie.

TG: prehlbovanie flexibility celého tela, rozsahu nôh, chrbátu: (strečing – rozštep, špagát, mostíky).

- **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** učebná látka tretieho ročníka je pokračovaním prebratej učebnej látky druhého ročníka. Ďalšími, náročnejšími cvičeniami sa získava u žiakov lepšia fyzická kondícia, sila, elasticnosť a rozsah pohybu jednotlivých častí i celého tela. Zdokonaľuje sa realizácia pohybu v priestore, zväčšuje sa pohybový register, tanečnosť ako aj zmysel pre dôslednejšie vnímanie hudby.

Notový materiál, literatúra ako aj hudobné nosiče sú uvedené v učebných osnovách. Odporúčam postupovať podľa metodiky vyučovania pre 3. ročník I. stupňa tanečného odboru základných umeleckých škôl schválenú MŠ SR dňa 25. januára 2005 pod číslom CD-2005-1204/2327-7:091.

1. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 4,5, príp. 6,5

(1,0 Klasický tanec; 1,0 Ľudový tanec; 1,0 Moderný tanec; 1,5 Tanečná prax; Voľné vyučovacie predmety. 2,0)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 38

- **CIELE:**

Klasický tanec: Náročnejšia rytmizácia cvikov prebratých v 3., 4. Ročníku, väčšie

nároky na pohybovú pamäť, zvládnutie malého Adagia, s dôrazom na tanečnosť.
Požiadavka na technické zvládnutie skokov 1. skupiny.

Ľudový tanec: Všeobecné zoznámenie sa s liptovskou a goralskou tanečnou oblasťou. V týchto dvoch oblastiach je držanie tela prispôsobené požadovanému charakteru, zvyšujú sa nároky na koordináciu pohybov celého tela.

Moderný tanec: V piatom ročníku sa v tomto predmete zoznamujú žiaci s novým tanečným smerom, ktorý má mnoho špecifických pohybových princípov, s akými sa nestretli v iných technikách. Cieľom je využitie prvkov z klasického tanca v spojení s modernou klasickou hudbou. Dôraz sa kladie na ladnosť, elegantný prejav jednotlivca a hlbšie precítenie hudby-tanca.

Tanečná gymnastika: so zameraním na prehĺbenie tanečných schopností žiaka prostredníctvom aktívnych cvičení so zameraním na ohybnosť, svižnosť a akrobáciu. Cieľom je podporiť aktivnosť, smelosť študentov.

- **OBSAH:** Postupovať podľa učebných osnov platných pre Tanečný odbor pre ZUŠ

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY -KOMPETENCIE:

KLT: Batt. tendu simple, batt. tendu je té, začínať v tomto ročníku na predtaktie, prípadne kombinovať s pravidelnou rytmizáciou. V kombináciách pridať počet opakovaní cviku jedným smerom, maximálne však 8x.

LT: V liptovskej oblasti ľudového tanca sa požaduje mäkké pérovanie v kolenách, tzv. posadenie. V goralskom tanci sa požaduje tvrdá a dôrazná realizácia motívov.

MT: V modernom tanci sa realizujú cvičenia, ako kontrakcie, výpady, pomalé a rýchle striedanie pohybu v tempe. Zameranie na izolácie vrchnej časti tela, bedier, ramien.

TG: V tanečnej gymnastike sa požaduje flexibilná a zároveň svižná práca celého tela.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY -VÝSTUPY:

KLT: Na každej hodine zaraďovať cviky na rozsah pohybu DK, pružnosť chrbtice, pevnosť brušných, sedacích a chrbtových svalov. Pri skokoch sa sústrediť na výšku skoku, správne Demi – plie, vertikálu tela a prepnutosť DK počas skoku. Adagio v priestore zamerať na pózy, Port de bras s dôrazom na tanečnosť.

LT: Pri poskokoch a preskokoch ktoré sú prudké a nízke, nadnášať len spodnú časť tela po pás, hlavu držať v stále približnej výške.(goralská oblasť) Pohybovo viac uvoľnený

veselší a hravý je liptovský tanec.

MT: Uplatnenie prirodzených dispozícií žiakov, zlepšenie ich koordinačných schopností, pohybový rozsah, rozvíjanie tanečnosti.

- **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Postupovať podľa metodických príručiek nasledovne:

Klasický tanec – vydané MŠ dňa 30.04.2007 pod číslom CD – 2006-8527/19051-1: 09
 Ľudový tanec – vydané MŠ 04.04.2005 pod číslom CD – 2005-5604/8796-3: 091
 Moderný tanec: UO pre TO pod číslom 729/95-15

2. Ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 4,5, príp. 6,5

(1,0 Klasický tanec; 1,0 Ľudový tanec; 1,0 Moderný tanec; 1,0 Tanečná gymnastika;
 1,5 Tanečná prax; Voľné vyučovacie predmety. 2,0)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 38

- **CIELE:**

Klasický tanec: Dôraz na tanečnosť, koordináciu a stabilitu tela, harmóniu pohybu a čistotu póz.

Ľudový tanec: V podpolianskej oblasti sa kladie na tanečníka zo všetkých tanečných charakterov najväčšia náročnosť na koordináciu pohybu všetkých častí tela. V myjavskej tanečnej oblasti sa používajú rôzne spôsoby držania: za jednu ruku, za obe ruky, čardášové a tiež valčíkové a iné.

Moderný tanec alebo historický tanec: Cieľom šiesteho ročníka je zdokonaľiť formu a cítenie jednotlivých cvičení a postupne rozvíjať ich technickú náročnosť.

Tanečná gymnastika: Dôraz na plynulosť pohybu v náročnejších polohách, pózach a akrobacií s dôrazom na prejav.

- **OBSAH:**

Postupovať podľa učebných osnov platných pre Tanečný odbor pre ZUŠ

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY -KOMPETENCIE:

KLT: Kombinácie tvoriť tak, aby exercices á la barre bol kratší, slúžil na rozcvičenie celého tela.

LT: Tancovanie motívov a ich spájanie je mäkké, plynulé, často sa uplatňuje princíp hravosti v podpolianskej tanečnej oblasti.

MT: Kombináciami využívať viac priestorové a rytmické zmeny

Rozvíjanie technickej náročnosti jednotlivých cvičení.

TG: Zvládnutie náročnejších kombinácií so striedaním smerov a rytmu.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY -VÝSTUPY:

KLT: Posilňovať priehlavky cvičením na pološpičkách a podľa individuálnych dispozícií cvičiť na relevé aj niektoré cviky (batt. fondu, plié – relevé s DK na 45 stupňov.)

LT: V myjavskej tanečnej oblasti sa motívy tancujú väčšinou mätko, hlavne ak je tempo pomalšie. (jednokročka – bočne, perovanie ťahom i váhou mätko).

MT: kombinované s krokmi cez pararelné passé vpred, vzad. Chassé s výskokom, kombinovať s točením, chôdzami a izoláciami.

2x verejné vystúpenie v rámci tanečnej praxe.

TG: Jednotlivé prvky sa vykonávajú v rôznych kombináciách. Chassé s výskokom s ukončením na zemi kotúľom, alebo iným akrobatickým prvkom.

- **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Postupovať podľa metodických príručiek nasledovne:

Klasický tanec – vydané MŠ dňa 30.04.2007 pod číslom CD – 2006-8527/19051-1:09

Ľudový tanec – vydané MŠ 04.04.2005 pod číslom CD – 2005-5604/8796-3: 091

Moderný tanec: UO pre TO pod číslom 729/95-15

3. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 4,5, príp. 6,5

(1,0 Klasický tanec; 1,0 Ľudový tanec; 1,0 Moderný tanec; 1,5 Tanečná prax; Voľné vyučovacie predmety. 2,0)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 38

- **CIELE:**

Klasický tanec: Cieľom tohto ročníka je rozvíjať tanečnosť, aplomb, realizovať viaceré cvičenia na relevé, tvoriť malé skokové kombuinácie, pri ktorých sa treba sústrediť na zdokonaľovanie skokovej techniky.

Ľudový tanec: V rámci UO predmetu LT nie je potrebné meniť výber tanečných oblastí, pretože sú to základné tanečné oblasti Slovenska.

Moderný alebo historický tanec: Pokračovať v nadobudnutých poznatkoch predchádzajúcich ročníkov.

- **OBSAH:** Postupovať podľa učebných osnov platných pre Tanečný odbor pre ZUŠ

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY -KOMPETENCIE:

KLT: Do Exercices v priestore sa častejšie zapájajú spojovacie kroky v prospech tančnosti kombinácií.

LT: zatancujú náročnejšie motívy a motivické väzby, prípadne tance, poznajú základné informácie všetkých regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v predmete ľudový tanec.

MT: využívajú svoj individuálny tanečný prejav v tanečných kombináciách podľa požiadaviek pedagóga s dodržiavaním technických princípov realizácie pohybov, aplikujú priestorové a polyrytmické nároky v tanečných kombináciách s dôrazom na vnímanie náročnejších hudobných podkladov.

VÝSTUPY:

KLT: Prízvukovať žiakom aby pri predklone čo najmenej vysúvali ťažisko. Pomôže im spevnenie chrbtových, brušných a sedacích svalov. Pri záklone nevysúvať panvu vpred, vysvetliť žiakom, že HK vykonávajú 2. Port de bras, ktoré už poznajú.

LT: Opakovanie motívov a tancov už z prebratých tanečných regiónov. V prípade, že škola disponuje pedagógom so zameraním na ľudový tanec, odporúča sa doplnenie obsahu tanečných motívov z regiónov, ktoré nie sú obsahom na prvom stupni

vzdelávania v ZUŠ.

MT: zahrievacie cvičenia technické cvičenia: Výučba kombinácií v ucelených tanečných kombináciách, v dĺžke do 64 T - etudách, kde je možné využitie jednotlivých technických cvičení v rôznych obmenách so zachovaním postupnosti potrebnej pre rozohriatie tela žiaka, zároveň dôraz na technický rast využívaním maximálnych dispozícií žiaka so zameraním na tanečnosť, výraz a čistotu prevedenia. Postupnosť jednotlivých technických cvičení sa nemení, je dôležité dôrazné zachovanie charakteru techniky džezového tanca s výrazným znakom polyrytmického a polycentrického cítenia hudby a pohybu.

- **DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:** Postupovať podľa metodických príručiek nasledovne:

Klasický tanec – vydané MŠ dňa 30.04.2007 pod číslom CD – 2006-8527/19051-1: 09

Ľudový tanec – vydané MŠ 04.04.2005 pod číslom CD – 2005-5604/8796-3: 091

Moderný tanec: UO pre TO pod číslom 729/95-1

4. ročník, 2. časť I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy

- **POČET HODÍN TÝŽDENNE:** 5,0, príp. 7,0

(1,0 Klasický tanec; 2,5 Ľudový, moderný, klasický, historický tanec, tance iných národov, kreatívny, džezový tanec (podľa zamerania); 1,5 Tanečná prax;)

- **UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO:** 39

- **CIELE:**

Klasický tanec: dodržiavať správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomeného využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení (výška skoku, zvyšovanie počtu obrátov pri rotácii a pod.), aplikovať vedomú koordináciu tela s efektívnym využitím prislúchajúcich svalov i v ďalších tanečných technikách, poznať terminológiu techniky klasického tanca slovom aj písmom v rozsahu obsahu predmetu.

Ľudový, moderný, klasický, historický tanec, tance iných národov, kreatívny, džezový tanec (podľa zamerania): priblížením tanečného, spevného a hudobného ľudového prejavu spoznať prostredie, zdroje tvorivosti a mentalitu ľudu v jednotlivých oblastiach Slovenska, zoznámiť sa s citovo bohatým, výrazovo silným prejavom vidieckeho človeka, ktorý tvoril obklopený zvyklosťami, náboženskými sviatkami, prírodou, rodinou, obcou a prácou, oboznámiť žiakovo priebehu pohybu v tele, rozvíjať prirodzený tanečný pohyb a tvorivosť žiakov, viesť

žiacov k slobodnému, individuálnemu prejavu, poznať základné

princípy techník moderného tanca a ich rozdiely, dokázať využiť princípy techniky na rozvoj tanečnosti žiaka, dosiahnuť technický a výrazový stupeň zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov moderného scénického tanca, vychovať kvalitných uchádzačov pre štúdium na vysokej škole umeleckého zamerania.

Tanečná prax: získať scénické skúsenosti z tanečného umenia, nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná, vychovávať u žiakov schopnosť esteticky vnímať a prežívať tanečné umenie, formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

- **OBSAH:** Postupovať podľa učebných osnov platných pre Tanečný odbor pre ZUŠ

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY -KOMPETENCIE:

KLT: ovládajú a vyžívajú silu DK počas realizácie cvičení na 90°, realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca v správnom prevedení, s prihliadnutím na anatomické dispozície, využívajú pri realizácii kombinácií v priestore výrazne tanečnosť a výraz (koordinácia hlavy, HK a DK), realizujú v čistej forme prevedenie jednotlivých spojovacích krokov a póz (orientácia v priestore, épaulement), poznajú terminológiu techniky klasického tanca slovom a písmom v rozsahu prebratého obsahu techniky klasického tanca, interpretujú danú kombináciu v tréningu podľa pokynov pedagóga v rozsahu terminológie klasického tanca.

LTMT: dosiahnu charakter tanečných motívov jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v ZUŠ, ovládajú základný princíp techniky J. Limóna (fall -recovery) v základných cvičeniach, uvedomujú si postupný pohyb chrbtice, TPX: zatancujú na verejnom skupinové alebo malé (sólo) choreografie technikách technike ľudového, historického alebo moderného tanca v rozsahu minimálne 4 min.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY -VÝSTUPY:

KT: Exercices á la barre: Battement fondu na 90° Grand rond de jambe en dehors na 90° Grand rond de jambe en dedans na 90°, prípravné cvičenie k pirouettes z V. poz. en dehors, en dedans. Exercices au milieu: Battement développé passé en face, Battement fondu na relevé en face, Battement développé passé vo veľkých pózach, so zmenou polohy chodidla SK, Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy s par-terným posunom chodidla, Battement soutenu na 90° en face, prípravné cvičenie k pirouettes en dehors aj en dedans z II. poz. - bez rotácie, prípravné cvičenia k pirouettes en dehors aj en dedans zo IV. poz. - bez rotácie, Battement fondu na relevé v malých pózach. Allegro: Sissonne ouverte vpred a vzad v malých pózach, Pas de basque vpred a vzad. LT: Párové krútenie v tanci čardáš. Tanečníci sa krútia chôdzou vyperovanou váhou na vnútornú DK v štvrt'ových rytmických hodnotách vždy v smere hodinových ručičiek.

LTMT: náročnejšie motivické väzby jednotlivých tanečných regiónov prebratých na I. stupni

vzdelávania v ZUŠ, motívy a tance z ďalších regiónov Slovenska podľa špecializácie pedagóga na základe výskumu jednotlivých regiónov ako sú Spiš, Gemer, Tekov, Kysuce, Turiec, Orava alebo Záhorie stručná informácia o osobnosti a diele J. Limóna prípravné cvičenia na podlahe: spinal succession (cvičenie na postupnosť v odvíjaní chrbtice), bounces-hmity, bounces with twist (hmity s natočením tela v horizontálnej torzii). Cvičenia v stoji a priestore: standing bounces (hmity v stoji) tendu series (zahriatie chodidla).

LITERÁRNO-DRAMATICKÝ ODBOR

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA ODBORU

Literárno-dramatický odbor je syntetizujúcim odborom, ktorý obsahuje dramatické, pohybové, rečové, prednesové a slovesné tvorivé činnosti, hru s bábkou a písané slovo, prostredníctvom ktorých pôsobí na celkový rozvoj myslenia, cítenia a konania žiakov. Harmonicky rozvíja osobnosť, aktívny tvorivý prístup k základným postojom a premenlivej skutočnosti, pomáha vyrovnávať sa vždy s novými situáciami, ktoré prináša hra, škola, život a práca. Žiaci nadobúdajú schopnosť osobitého a kultivovaného prejavu v divadelnej, prednesovej a slovesnej oblasti. Literárno-dramatický odbor vychováva z detí a mládeže budúcich amatérskych divadelníkov, režisérov, recitátorov, vzdelaných a náročných divákov, čitateľov, aktívnych účastníkov a spolutvorcov života našej spoločnosti. Absolvent tohto odboru nadobudne také skúsenosti a vedomosti, ktoré sú potrebné pre povolania, ktorých úspech závisí na vytvorení dobrého medziľudského kontaktu, vzťahu a spolupráce. Komplexný charakter výučby zahŕňa zvládnutie základných hereckých činností, prednesu a pohybu.

CIELE UMELECKÉHO VZDELÁVANIA V LITERÁRNO-DRAMATICKOM ODBORE

Vyučovacie predmety majú poskytovať žiakom základy odborného vzdelania, cieľom vyučovania je rozvíjať osobnosť žiaka v oblasti:

- citových, rozumových a morálnych kvalít, najmä schopností kolektívne cítiť a aktívne sa podieľať na vytváraní vzájomnej spolupráce,
- vedomého, osobitého, prirodzeného a pritom kultivovaného vyjadrenia v sociálnej a umeleckej komunikácii,
- základných odborných schopností v dramatickom a slovesnom prejave do takej miery,
 - a) aby mohol pokračovať vo vzdelávaní na vyššom stupni,
 - b) aby sa mohol aktívne uplatňovať v kultúrno-spoločenskej záujmovej činnosti.
- aplikujú získané vedomosti a schopnosti v podobe kvalitných divadelníkov, režisérov, scenáristov pre amatérske súbory a kvalitných uchádzačov pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého a pedagogického zamerania.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU A PODMIENKY PRIJÍMANIA ŽIAKOV

Vzdelávanie v literárno-dramatickom odbore rozdeľujeme do štyroch základných častí a to:

Prípravné štúdium

- určené žiakom 1. ročníka na ZŠ, dĺžka štúdia minimálne jeden rok, maximálne dva roky.

Prvý stupeň vzdelania

- prvá časť štúdia - dĺžka štúdia 4 roky (žiaci ZŠ alebo absolventi prípravného štúdia),
- druhá časť štúdia - dĺžka štúdia 4 roky (talentovaní žiaci ZŠ alebo absolventi primárneho umeleckého vzdelávania).

Druhý stupeň vzdelania

- dĺžka 4 roky (talentovaní žiaci SŠ alebo absolventi sekundárneho umeleckého vzdelávania, absolventi štúdia pre dospelých), druhý stupeň dramaticko-slovesného vzdelávania sa rozširuje o špecializáciu v samostatných oddeleniach: dramatickom, slovesnom a bábkarskom.

Štúdium pre dospelých

- talentovaní žiaci nad 15 rokov, ktorí neabsolvovali I. stupeň vzdelávania.

Literárno-dramatický odbor základnej umeleckej školy je charakteristický prepojením individuálneho vyučovania (prednes, umelecký prednes, hlasová výchova, individuálna príprava) a kolektívnych aktivít (dramatika a slovesnosť, pohyb, práca v súbore, základy dramatickej tvorby a pod.). Komplexná výučba prepája praktické (interpretačné a tvorivé) zručnosti s rozvíjaním emocionálnych a racionálnych (duševných, mravných, etických, sociálnych, vedomostných, logických a kreatívnych) kompetencií žiaka.

Podmienky prijímania žiakov na jednotlivé stupne vzdelania:

Prípravné štúdium

- komunikačné dispozície, elementárne rytmické cítenie, výtvarné dispozície.

Prvý stupeň

- talentovaní žiaci ZŠ, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti ročníka, do ktorého sú prijímaní.

Druhý stupeň

- absolventi I. stupňa základného štúdia alebo štúdia pre dospelých alebo výnimočne talentovaní žiaci stredných škôl, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti štúdia ročníka, do ktorého sú prijímaní.

Štúdium pre dospelých

- výnimočne talentovaní žiaci SŠ, ktorých zručnosti a vedomosti zodpovedajú náročnosti štúdia ročníka, do ktorého sú prijímaní.
-

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prípravná dramatická výchova

Žiaci po ukončení prípravného štúdia 1 (PŠ1) a prípravného štúdia 2 (PŠ2)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiaci od 4 rokov veku: Získavajú prehĺbený záujem o dramatickú hru, uplatnia pri hre overené schopnosti ich ďalšieho pohybového a rytmického vývoja, použijú schopnosť aktívne a pasívne sa uvoľniť, sústrediť sa a pohotovo reagovať, improvizujú pohyb k riekanke a piesni podľa ich obsahu, uplatnia detskú tvorivosť, použijú správnu výslovnosť v rečovom prejave, zvládnu techniku hry na Orffových hudobných nástrojoch, kráčajú pri pohybových hrách podľa rytmu piesne, ľahkou chôdzou (tanečnou, kultivovanou), sprevádzajú rozmanité riekanky a básne hrou na tele, zdramatizujú pohybovo krátku báseň, prezentujú výstup vlastnej a skupinovej tvorby pred spolužiakmi.	Dramatická hra. Povinné hudobno-dramatické činnosti a hry. Uvoľňovacie a koordinačné pohybové cvičenia zamerané na uvoľnenie tela. Pohyb, gesto, mimika. Text – prirodzená detská hra. Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniek a vyčítaniek. Názvy Orffových nástrojov: paličky, tamburína, rámový/ručný bubon, triangel, zvonček, chrastidlá (rumba guľa) a melodických hudobných nástrojov metalofón, zvonkohra. Chôdza a rytmus. Ľudová slovesnosť a detské básne. Dramatizácia krátkeho textu. Rečový a pohybový prejav.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia Žiaci dokážu:

aktívne sa zúčastňovať spoločnej hry,

v hrách s pravidlom zvládnuť základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti, v cvičeniach a v hrách s pravidlom základné priestorové cítenie,

rešpektovať ostatných členov kolektívu,

v cvičeniach a hrách s pravidlom zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku,

a) pohybom,

b) zvukom,

- hrou na jednoduchých nástrojoch,
 - hrou na telo,
 - slovným a hlasovým prejavom,
- predviesť na primeranej úrovni pohybové, rytmické, rečové a výtvarné schopnosti,
- aktívne sa zapojiť do kolektívnej tvorivej činnosti.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE: DRAMATICKÁ PRÍPRAVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Dramatická príprava v základnej umeleckej škole je predmet spoločný pre všetkých žiakov literárno- dramatického odboru. Hlavným obsahom predmetu je komplexná tvorivá dramatická činnosť, zahrňujúca všetky zložky, vrátane práce s improvizovanou bábkou a integrujúce základné prvky prípravnej činnosti (pohybové, rečové, hudobno-rytmické) a špecifické činnosti výtvarné.

Motivácia všetkých činností zostáva aj naďalej základným metodickým princípom, podnecujúcim spontánny detský prejav. Skúsenosti získané v priebehu vyučovania motivovanou hrou sa postupne vyvíjajú vo vlastnú uvedomelú odbornú činnosť.

CIELE PREDMETU

Žiaci: si uvedomujú v jednoduchej dramatickej hre partnerov v priestore a reagujú na nich, zvládnu jednoduchú partnerskú hru so zástupnou rekvizitou, zvládnu jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom, zoznamujú sa s možnosťou hry s predmetmi, jednoduchými výtvarnými znakmi z nich improvizovať bábky a

v cvičeniach zvládnuť základné princípy ich ožiovania.

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATICKÁ HRA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Reagujú na partnerov v jednoduchej dramatickej hre v priestore, zvládnu jednoduchú partnerskú hru so zástupnou rekvizitou, realizujú jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom, poznajú možnosti hry s predmetmi, s jednoduchými výtvarnými znakmi, improvizujú s bábkami a v cvičeniach zvládajú základné princípy ich oživovania.	Kontaktná dramatická hra podľa Evy Machkovej. Dramatické činnosti so zástupnou rekvizitou. Partnerská hra so zástupným textom. Hra s predmetmi a jednoduchými výtvarnými znakmi. Hra s bábkou.

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Získajú prvé návyky správneho držania tela, zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú, získavajú návyky pri akrobatických cvičeniach.	Ľah vzad: priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly, „sviečka“. Ľah vpred: sedacie svaly a dolné končatiny, bedrové kĺby, chrbtové svaly. Sed znožný: dolné končatiny, chrbtica a dolné končatiny. Váhy, lastovička. Akrobatické cvičenia: kotrmelec vpred do sedu znožného alebo roznoženého, kotrmelec vzad do drepu.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Uvedomujú si proces správneho dýchania, v jednoduchých artikulačných cvičeniach zvládnu vyslovovanie všetkých hlások, uvedomujú si rytmus a melódiu reči v riekankách, zvládnu mäkký hlasový začiatok, uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Dychové cvičenia. Básničky: a) riekanky, b) vyčítanky, c) Mám básničku na jazýčku. Ľudová slovesnosť. Uvoľňovacie hlasové cvičenia. Vyčítanky, riekanky.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry.	Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok.

Žiaci po ukončení 2. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATICKÁ HRA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
reagujú na partnerov v etude, zvládnu jednoduchú charakterizáciu v hre, realizujú jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konajú, predvedú tvorbu jednoduchej improvizovanej bábkovej hry,	Etuda podľa témy. Hra a charakter postavy. Etuda na základe príbehu. Tvorba bábkovej hry. Oživovanie improvizovanej bábkovej hry.
improvizujú s bábkami, ich oživovanie vrátane zvuku, dokážu vytvoriť jednoduchý dramatizovaný príbeh s bábkami.	Hra s bábkami.

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Získajú prvé návyky správneho držania tela, zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na miesto z jednej dolnej končatiny na druhú, získavajú návyky pri akrobatických cvičeniach.	Držanie tela, svalové napätie a uvoľnenie. Jednoduché koordinačno-dynamické cvičenia. Priestorové tvary (zástup, kruh, voľný rozstup, atď.) Jednoduchá dramatická akcia. Akrobatické cvičenia: kolíska na bruchu, na chrbte, kotrmelec vzad do stoji.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu predĺžený výdych a základy dychovej opory, v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Dychové cvičenia. Hlasové cvičenia. Artikulačné cvičenia. Práca s textom podľa výberu. Poetické texty.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry.	Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok a príbehov z vhodnej detskej literatúry.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE: DRAMATICKÉ A SLOVESNÉ

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Dramatická hra je naďalej hlavným predmetom primárneho i nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania. Jej prostredníctvom má učiteľ dosahovať v hlavnom predmete: dramatiku a slovesnosť primeraný výraz u žiakov v dramatickom a slovesnom prejave. Jej pomocou má pripraviť žiakov v predmete: prednes k interpretácii textov ako osobnej výpovede zážitku, a tak zamedziť ich mechanickému odriekavaniu. Dramatickou hrou sú tiež v hlavnom predmete integrované prípravné činnosti: pohyb a reč.

Motivácia v týchto ročníkoch primárneho i nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania sa, sa stáva východiskovým bodom k uvedomelému uplatňovaniu odborných vedomostí a skúseností. Organizujúcim základom činnosti v týchto ročníkoch je téma zodpovedajúca vývojovej fáze žiakov, ktorá má prehĺbiť ich záujem o prácu v odbore a ovplyvniť zároveň ich mravnú a odbornú výchovu.

Práca v súbore na II. stupni je predmet, v ktorom sa počíta s uvedomelým záujmom žiakov o štúdium v literárno-dramatickom odbore ZUŠ. V priebehu štúdia sa mali na hodinách inscenačnej tvorby zúčastniť všetci žiaci 1. – 4. ročníka, v prvom rade však tí, ktorí sa v individuálnom štúdiu pripravujú na vysoké školy umeleckého a pedagogického smeru. Ďalej tí žiaci, ktorí sa chcú venovať záujmovej umeleckej činnosti v oblasti divadla či poézie a pôsobiť ako vedúci súboru, režiséri, dramaturgovia, herci. Práca v súbore je praktickou prípravou na samostatnú umeleckú tvorbu. Súčasťou výučby sú aj návštevy divadelných alebo filmových predstavení, výstav, koncertov, kultúrnych pamiatok alebo inšpirujúco prostredia v súvislosti s témou výučby.

CIELE

Žiaci: zvládnu komplexnú tvorivú dramatickú činnosť zahŕňujúcu aj prípravnú činnosť, reč, smerujúcu od hry k vytvoreniu schopnosti samostatne, osobito, prirodzene a pritom kultivovane sa vyjadrovať dramatickou hrou, pohybom a slovným prejavom hovoreným a písomným, sú schopní aktívne sa podieľať na vytváraní pozitívnych vzťahov a na vzájomnej spolupráci v skupine, osvojujú si cieľavedome odborné vedomosti a schopnosti, uplatňujú potrebné pohybové schopnosti v dramatickej činnosti, interpretujú umelecký text ako osobný umelecký zážitok, vedia prirodzene a kultivovane odovzdávať myšlienku zvoleného textu, sú schopní pracovať v súbore pri väčšej časovej zaťažnosti, aplikujú vytvorenie inscenácie na základe vybranej predlohy z oblasti poézie, prózy alebo dramatických žánrov, uplatňujú v rôznych súťažiach v umeleckom prednese, detskej dramatickej tvorbe i autorskej literárnej tvorbe literárno-dramatického odboru najlepšie výsledky LDO ZUŠ.

Žiaci po ukončení 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Konajú v jednoduchých daných okolnostiach, zvládnu jednoduchú danú etudu alebo improvizáciu a vedia zachovať jej formu pri zámene postáv, realizujú jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konajú, predvedú v cvičeniach hru s predmetom, dokážu vytvoriť jednoduché krátke pointované vyjadrenie zážitku.	Etuda podľa témy. Improvizácia a zámena postáv. Etuda na základe vymysleného príbehu. Hra s predmetom. Autorská tvorba slovom i písomne.

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Získajú správne držania tela, zapájajú jednotlivé svalové skupiny v cvičeniach na centrálny a periférny pohyb, poznajú jednoduché cvičenia na priestorové cítenie – priestorové vzťahy, vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú, získavajú návyky v prízemnej obratnosti.	Pocit osi. Zabalenie, rozbaľovanie, uvoľnenie chrbtice. Priestorové tvary – dvojice, trojice, skupiny. Pred, za, nad, pod a hore, dolu. Koordinačné cvičenia z miesta. Akrobatické cvičenia: preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu správny vnútorný hmatový pocit v dychových cvičeniach, v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, aplikujú správnu výslovnosť vokálov, uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese	Dychové cvičenia. Práca s hovoreným slovom. Artikulačné cvičenia. Práca s textom podľa výberu. Hlasové cvičenia. Poetické, prozaické texty.

PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu prácu s textom pripravenom dramatickou hrou, uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť dialogického spracovania, uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, venujú pozornosť myšlienke a gradácii textu, uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom umeleckom prednese	Text podľa výberu. Práca s hovoreným slovom. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami :dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi.	Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok a príbehov z vhodnej detskej literatúry. Vlastná tvorivá činnosť.

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Súborová práca. Detská dramatická tvorba.

Žiaci po ukončení 4. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Dokážu v kolektívnej improvizácii vyriešiť jednoduchú dramatickú situáciu, zvládnu v technických cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického tvaru, vedia nadviazať v jednoduchých cvičeniach a etudách kontakt s partnerom, predvedú v cvičeniach dialóg s predmetom ako s partnerom, dokážu v písanom texte vyjadriť vzťah.	Improvizácia s jednoduchou dramatickou situáciou. Stavba jednoduchého dramatického tvaru. Etuda kontakt s partnerom. Dialóg s predmetom. Autorská tvorba – vzťah k partnerovi v hre.

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie, ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta, vedome uplatňujú jednoduchú tanečnú hru so spevom, zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.	Rôzne druhy skokov, príprava na stojky. Prepojovanie skokov a prízemný pohyb. Koordinačné cvičenia z miesta. Polka, valčík. Akrobatické cvičenia: preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu správne technické návyky rečového prejavu, v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach,	Dychová opora, rezonancia v maske. Práca s hovoreným slovom. Artikulačné cvičenia.
zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, aplikujú správnu výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov výslovnosti, uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Práca s textom podľa výberu. Logopedické cvičenia. Poetické, prozaické texty.

PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu v cvičeniach vyjadrenie jednoduchého podtextu, uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť dialogického spracovania, uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, venujú pozornosť myšlienke a gradácií textu, uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (dôraz, pauza).	Cvičenia na vyjadrenie podtextu. Práca s dialógom. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Poetické, prozaické texty - práca s dôrazom, 4 pauzou.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Vedome sa dopracovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu, poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry,	Autorská tvorba - dialóg. Slovenské ľudové rozprávky a príbehy z vhodnej detskej literatúry. Tvorivé písanie.
dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami: dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi.	Hra so slovami. Vlastná tvorivá činnosť.

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Súborová práca. Prezentácia divadelného predstavenia.

Záverečná skúška:

1 prednes podľa výberu z poézie alebo prózy,

1 autorská literárna tvorba, kde aplikujú hru so slovami alebo pohybová etuda (min. 3 minúty)
divadelné predstavenie podľa literárnej predlohy.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po ukončení 1. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Dokážu v kolektívnej improvizácii vyriešiť dramatickú situáciu a rozhodnú o svojom konaní, zvládnu v technických cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického tvaru,	Improvizácia - dramatická situácia. Stavba jednoduchého dramatického tvaru.
Vedia nadviazať v jednoduchých cvičeniach a etudách kontakt s partnerom, zvládnu v cvičeniach dialóg s predmetom ako s partnerom, dokážu v písanom texte vyjadriť vzťah - dialóg.	Etuda kontakt s partnerom. Dialóg s predmetom. Autorská tvorba – vzťah k partnerovi v hre.

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie, ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta s posunom rytmického dôrazu, vedome uplatňujú jednoduchú tanečnú hru so spevom, zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.	Rôzne druhy skokov, príprava na stojky. Prepojovanie skokov a prízemný pohyb. Koordinačné cvičenia z miesta. Polka, valčík. Akrobatické cvičenia: kotrmelec vpred, vzad zo sedu i zo stoja.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu správne technické návyky rečového prejavu, ovládajú v jednoduchých hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, aplikujú mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, aplikujú správnu výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov výslovnosti,	Dychová opora, aktivizácia brušných stien a rečových ústrojov. Práca s hovoreným slovom. Artikulačné cvičenia. Prednes literárneho textu. Práca s textom podľa výberu.
uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Poetické, prozaické texty.

PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Aplikujú v cvičeniach vyjadrenie jednoduchého podtextu, uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť monologického spracovania, vedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, venujú pozornosť myšlienke a gradácii textu, uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus).	Cvičenia na vyjadrenie podtextu. Práca s monológom. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Poetické, prozaické texty - práca s intonáciou, temporytmom.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Vedome sa dopracovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu, poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami :dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi.	Autorská tvorba - dialóg. Slovenské ľudové rozprávky a príbehy z vhodnej detskej literatúry. Tvorivé písanie. Hra so slovami. Vlastná tvorivá činnosť.

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
zvládnu úlohy zadane v súborovej práci, uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Súborová práca. Tvorba divadelného predstavenia.

Žiaci po ukončení 2. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu v dramatickej etude vlastné vyjadrenie námetu, fixujú tvar etudy - pravdivým konaním vyjadrujú cieľ postavy, zvládnu daný hudobný námet formou dramatickej pohybovej improvizácie, aplikujú jednoduchú slovnú improvizáciu, dokážu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy.	Dramatická etuda. Pravdivé konanie postavy v etude. Improvizácia na daný hudobný námet. Konferovanie, reportáž. Autorská tvorba – jednoduchý scenár.

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu požadovaný pohybový tréning, ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia s predmetom, vedome uplatňujú jednoduchý ľudový tanec, zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.	Pohybový tréning. Spojovanie skokov s kotúľom. Koordinačné cvičenia s predmetom. Ľudový tanec – jednokročka, dvojkročka. Akrobatické cvičenia: premetry bokom.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Upevňujú správne technické návyky rečového prejavu, ovládajú v jednoduchých hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, aplikujú mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, aplikujú výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások, uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Rezonancia v maske, aktivizácia brušných stien a rečových ústrojov, bránice. Práca s technikou hlavovej rezonancie. Artikulačné cvičenia. Prednes literárneho textu. Výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások. Práca s textom podľa výberu.

PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu v nadsádzke rôzne výrazové varianty rečových cvičení, analyzujú logicky myšlienku autorovho textu, vedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus, dôraz, pauza).	Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov. Rozbor textu. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Poetické, prozaické texty - práca s intonáciou, temporytmom, dôrazom a pauzou.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu tvorbu krátkych príbehov (osobné zážitky), poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, zvládnu techniku písania scenárov z etudy.	Autorská tvorba - príbeh. Detská literatúra slovenská i svetová. Tvorivé písanie. Hra so slovami. Vlastná tvorba scenára z etudy.

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Vytváranie súborových programov. Tvorba divadelného predstavenia.

Žiaci po ukončení 3. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu v dramatickej etude využitie humoru, fixujú tvar etudy – využiť výmenu rolí, zvládnu vystavanie príbehu ako reťaze príčin a následkov, aplikujú náznakové scénické prvky, zvládnu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy.	Dramatická etuda s vtipnou pointou. Etuda s výmenou rolí. Etuda na základe príbehu. Etuda – konečný tvar. Autorská tvorba – jednoduchý scenár.

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zdokonaľujú požadovaný pohybový tréning, zvládnu náročnejšie cviky obratnosti, ovládajú koordinačné cvičenia s predmetom, vedome uplatňujú jednoduchý ľudový tanec so spevom, zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.	Pohybový tréning. Spojovanie skokov s kotúľom. Koordinačné cvičenia s predmetom. Ľudový tanec so spevom. Akrobatické cvičenia: stoj na rukách.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Ovládajú technicky vyspelejší a kultivovanejší rečový prejav, zvládnu v hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, aplikujú správnu výslovnosť v prednese cvičných textov, zvládnu výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások, Uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Kultivovaný rečový prejav. Práca s technikou hlavovej rezonancie. Artikulačné cvičenia. Prednes literárneho textu. Výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások. Práca s textom podľa výberu.

PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu rôzne výrazové varianty rečových cvičení, zvládnu gradáciu v umeleckom prednese, analyzujú logicky myšlienku autorovho textu s vlastným prínosom, vedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus, dôraz, pauza).	Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov. Gradácia v prednese. Rozbor textu. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Technika umeleckého prednesu.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu tvorbu krátkych príbehov (osobné zážitky), poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, zvládnu techniku písania scenárov z etudy.	Autorská tvorba - príbeh. Detská literatúra slovenská i svetová. Tvorivé písanie. Hra so slovami. Vlastná tvorba scenára z etudy.

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu úlohy zadane v súborovej práci, uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Vytváranie súborových programov. Tvorba divadelného predstavenia.

Žiaci po ukončení 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu prípravu a realizáciu absolventského predstavenia, zvládnu divadelné techniky s potrebným výrazom kultivovanej prirodzenosti, uplatňujú v pohybových dramatických improvizáciách na daný hudobný námet priestorové, rytmické i dynamické cítenie, aplikujú náznakové scénické prvky, zvládnu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy, samostatne zvolenou formou.	Absolventské predstavenie. Úloha v absolventskom predstavení. Pohybová improvizácia na daný hudobný námet. Absolventské predstavenie. Autorská tvorba – jednoduchý scenár.

POHYB

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zdokonaľujú požadovaný pohybový tréning, zvládnu ďalšie cviky obratnosti, ovládajú koordinačné cvičenia s predmetom, zvládnu súčasný tanec so spevom, zvládnu pohyb v súlade s absolventským predstavením.	Pohybový tréning. Spojovanie cvikov obratnosti. Koordinačné cvičenia s predmetom. Súčasný tanec so spevom. Pohyb v absolventskom predstavení.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Ovládajú vedome vyspelý a kultivovaný rečový prejav, zvládnu viesť jednoduchú jazykovú rozcvičku, zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach,	Kultivovaný rečový prejav. Jazyková rozcvička. Artikulačné cvičenia. Prednes literárneho textu.

aplikujú správnu výslovnosť v prednese cvičných textov, zvládnu výrazný javiskový rečový prejav, uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Javisková reč. Práca s textom podľa výberu.
--	---

PREDNES

Výkonový štandard	Obsahový štandard
zvládnu rôzne výrazové varianty rečových cvičení, zvládnu gradáciu v umeleckom prednese, analyzujú logicky myšlienku autorovho textu s vlastným prínosom,	Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov . Gradácia v prednese. Rozbor textu. Dramaturgia prednesu.

uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, zvládnu samostatný výber a interpretáciu vhodného textu.	Interpretácia textu. Absolventský umelecký prednes.
---	---

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu tvorbu príbehov (osobné zážitky), zvládnu teoretické informácie a ich praktické využitie z dejín dramatickej tvorby, dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu,	Autorská tvorba - príbeh. Seminárna práca z dejín dramatickej tvorby. Tvorivé písanie. Samostatná absolventská práca.

zvládnu techniku písania scenárov.	Vlastná tvorba scenára – využitie v absolventskom predstavení.
------------------------------------	--

PRÁCA V SÚBORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Vytváranie súborových programov. Tvorba absolventského divadelného predstavenia.

Záverečná skúška:

absolventské divadelné predstavenie,

pohybová etuda

umelecký prednes podľa samostatného výberu,

seminárna práca z dejín dramatickej tvorby,

2 samostatné autorské literárne práce,

pohyb v súlade s absolventským predstavením.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE: DRAMATICKÉ

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Základy dramatickej tvorby sú hlavným predmetom dramatického oddelenia. Motivácia v týchto ročníkoch umeleckého vzdelávania sa, sa stáva východiskovým bodom k uvedomeniu uplatňovaniu odborných vedomostí a skúseností. Organizujúcim základom činnosti v týchto ročníkoch je téma zodpovedajúca vývojovej fáze žiakov, ktorá má prehĺbiť ich záujem o prácu v odbore a ovplyvniť zároveň ich mravnú a odbornú výchovu. Práca v súbore na II. stupni je predmet, v ktorom sa počíta s uvedomelým záujmom žiakov o štúdium v literárno-dramatickom odbore ZUŠ. V priebehu štúdia sa mali na hodinách inscenačnej tvorby zúčastniť všetci žiaci, v prvom rade však tí, ktorí sa v individuálnom štúdiu pripravujú na vysoké školy umeleckého a pedagogického smeru. Ďalej tí žiaci, ktorí sa chcú venovať záujmovej umeleckej činnosti v oblasti divadla či poézie a pôsobiť ako vedúci súboru, režiséri, dramaturgovia, herci. Práca v súbore je praktickou prípravou na samostatnú umeleckú tvorbu. Súčasťou výučby sú aj návštevy divadelných alebo filmových predstavení, výstav, koncertov, kultúrnych pamiatok alebo inšpirujúceho prostredia v súvislosti s témou výučby.

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
analyzujú vlastné pohybovo – výrazové prostriedky, definujú prirodzenú jednotu pohybových a hlasových výrazových prostriedkov, ktoré vytvárajú psychofyzický aparát (ľudské telo), zdokonaľujú vlastné hlasové výrazové prostriedky, vyberajú prirodzenú interpretáciu autorského textu cez svoj psychofyzický aparát, interpretujú krátku improvizáciu na ľubovoľnú tému, zdokonaľujú v kolektívnej dramaturgickej, režijnej a výtvarnej spolupráci ucelený tvar, preukážu získané odborné poznatky a skúsenosti v zhodnotení hereckej zložky videného dramatického diela, zvládnu teoreticky a prakticky zásady slovesnej ortoepie, interpretujú na konkrétnych ukážkach špecifiká útvarov medzi vecnou a umeleckou literatúrou, využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, interpretujú bez prípravy formou monologického prejavu krátku správu, referát, prejav, analyzujú nedostatky pri správnom držaní tela, zvládnu pohybovú realizáciu rytmu a jeho zložiek, preukážu ovládanie cvičenia rovnováhy a rotácie, zvládnu akrobatické cvičenia smerujúce k rozvoju obratnosti,	Základy dramatickej tvorby. Herecká postava. Hlasové cvičenia – javisková reč. Prirodzená interpretácia textu. Improvizácia na ľubovoľnú tému. Tvorba divadelnej inscenácie. Recenzia divadelného predstavenia. Artikulácia v javiskovej reči. Práca s vecnou a umeleckou literatúrou. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Monológ. Správne držanie tela, odstránenie nedostatkov. Pohyb spojený s dodržiavaním rytmu. Cvičenia rovnováhy a rotácie. Akrobatické cvičenia zamerané na obratnosť. Kolektívna ročníková práca – inscenácia.

aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave kolektívnej ročníkovej práce.	
---	--

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania, definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske, vyberajú konaním a štylizovaným prejavom vhodnú reakciu na literárne, hudobné a výtvarné podnety, interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, zvládnu výstavbové postupy prednesu, interpretujú samostatne umelecký prednes, využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu, referát, prejav, analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších akrobatických cvičeniach,	Podnet, zhodnotenie, reakcia. Etuda – mimoslovné prostriedky. Herecké výrazové prostriedky a situácia. Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety. Dramatická činnosť – postoj. Tvorba dramatického tvaru. Tvorivá atmosféra pri improvizácií. Text, réžia, scéna. Výstavba umeleckého prednesu. Interpretácia umeleckého prednesu. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Dialóg. Orientácia v priestore. Cvičenia tempa a dynamiky. Akrobatické cvičenia s partnerom.
zvládnu prácu horných končatín ako základ gesta, aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce.	Koordinačné cvičenia horných končatín. Kolektívna ročníková práca – inscenácia.

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania a slovný dynamický stereotyp, zvládnu v improvizácii – etude udržať v konaní určený typ – charakter, definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske, vyberajú herecký výraz nie mechanickým opakováním dohodnutých činností, ale znovu objavovaním tvorivého procesu, zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného) etudy pre ostatných členov kolektívu, interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, zvládnu výstavbové postupy prednesu, interpretujú samostatne umelecký prednes, interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty, využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, aplikujú návyky svojho rečového prejavu	Podnet, zhodnotenie, reakcia. Etuda - mimoslovné prostriedky. Charakter postavy. Herecké výrazové prostriedky a situácia. Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety. Dramatická činnosť – herecký výraz. Námet na etudu. Fixácia vnútorného postoja. Dramatický tvar. Tvorivá atmosféra pri improvizácií. Text, réžia, scéna. Výstavba umeleckého prednesu. Interpretácia umeleckého prednesu. Interpretácia súčasných aj dobových textov. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička.

kondičnými rozcvičkami, interpretujú bez prípravy formou dialogického prejavu krátku správu, referát, prejav, definujú rozdiel medzi detským a umeleckým prednesom a poznajú kritéria ich hodnotenia, analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších slovenských ľudových tancoch, zvládnu choreografickú kompozíciu na tému ľudových tancov, zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou, ovládajú základné charakterotvorné prvky tancov iných národov, aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce konanie a vývoj dramatickej postavy.	Dialóg. Detský a umelecký prednes – kritéria. Orientácia v priestore. Cvičenia tempa a dynamiky. Slovenské ľudové tance. Choreografia na tému ľudových tancov. Cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou. Prvky tancov iných národov. Kolektívna ročníková práca – inscenácia.
--	--

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
analyzujú v cvičeniach fázy psychologického konania a slovný dynamický stereotyp, zvládnu jednoduchý scenár – autorské divadlo, definujú mimoslovnými prostriedkami (pohybom, zvukom) vzťah k partnerovi, zdokonaľujú herecké výrazové prostriedky na zvládnutie rovnakej situácie v tragédii, komédii, commedii dell arte, groteske, vyberajú herecký výraz nie mechanickým opakováním dohodnutých činností, ale znovu objavovaním tvorivého procesu, zvládnu výber vhodného námetu (aj hudobného)	Podnet, zhodnotenie, reakcia. Autorské divadlo. Charakter postavy. Herecké výrazové prostriedky a situácia. Absolventské predstavenie. Improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné podnety.

etudy pre ostatných členov kolektívu, interpretujú vnútorný (psychický) postoj k dramatickej činnosti a vedia ho fixovať, zdokonaľujú malý dramatický tvar s využitím princípov autorského divadla, preukážu s členmi kolektívu v krátkych cvičeniach a improvizáciách tvorivú atmosféru, aplikujú jednotlivé zložky dramatického diela, zvládnu svoju úlohu v absolventskom predstavení, zvládnu výstavbové postupy prednesu, interpretujú samostatne umelecký prednes, interpretujú rôzne súčasné aj dobové texty, využívajú mimoslovné prostriedky prednesu, aplikujú návyky svojho rečového prejavu kondičnými rozcvičkami, interpretujú bez prípravy materiál k zvolenej téme a prednesú prednášku bez písomného záznamu, definujú hodnotenie umeleckého prednesu a samostatne hodnotia, analyzujú vzťah k priestoru a orientáciu v ňom, zvládnu zložitejšie cvičenia tempa a dynamiky, preukážu vzťah k partnerovi v náročnejších slovenských ľudových tancoch, zvládnu choreografickú kompozíciu na tému moderných tancov, zvládnu cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou – moderná pieseň, ovládajú základné charakterotvorné prvky tancov iných národov, zvládnu štylizáciu a umenie podriadit' sa rôznym pedagogicko-režijným prístupom a požiadavkám v absolventskom predstavení,	Dramatická činnosť – herecký výraz. Fixácia inscenačného tvaru. Inscenačný zámer. Text, réžia, scéna. Absolventské predstavenie. Výstavba umeleckého prednesu. Interpretácia umeleckého prednesu. Interpretácia súčasných aj dobových textov. Gesto, mimika, výtvarné a hudobné prostriedky. Jazyková rozcvička. Rétorika. Hodnotenie umeleckého prednesu. Orientácia v priestore. vičenia tempa a dynamiky. Choreografia moderného tanca. Cvičenia na koordináciu pohybu s rečou a piesňou. Prvky tancov iných národov. Kolektívna ročníková práca – absolventské predstavenie.
--	---

zvládnu princípy a zákonitosti činoherného detského a mládežníckeho divadla, divadla poézie a iných dramatických druhov a Žánrov. aplikujú získané poznatky a skúsenosti v príprave vybranej kolektívnej ročníkovej práce konanie a vývoj dramatickej postavy.	Princípy a zákonitosti divadla. Absolventské predstavenie.
---	---

Záverečná skúška:

samostatný umelecký prednes,
 absolventské divadelné predstavenie,
 improvizácia na literárne, hudobné a výtvarné
 podnety, recenzia na divadelný alebo filmový titul.

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE: SLOVESNÉ

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

V predmetoch základy slovesnej tvorby, poetika, dejiny slovesnej tvorby, umelecký prednes umožniť žiakom pozeráť na svet a ľudí ako aj na seba z rôzneho pohľadu. Viest' žiakov k pochopeniu hlbšieho významu tejto odbornej výučby v širšom zmysle slova, t. j. k radosti z tvorivého uplatňovania získaných vedomostí a skúseností pre obohatenie vlastného života. Pomáhať im uvedomiť si akí sú, na čo stačia, aby sa dokázali vyrovnáť s úspechom i neúspechom v tejto špecifickej činnosti a zachovali si pozitívne hodnoty získané touto odbornou prípravou pre život. Jednotlivé predmety vzájomne spájať a viesť žiakov k pochopeniu ich vzájomnej súčinnosti v slovesnej tvorbe. Dôležité je poznať súčasný stav literatúry u nás a pochopiť funkciu slovesného umenia vo vývoji kultúry a spoločnosti. Uvedomiť si svoje špecifické schopnosti a tvorivo ich uplatňovať.

Žiaci po ukončení 1. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový standard
Analyzujú výber zo svojich záznamov a listov tak, aby boli zachytené dané udalosti s individuálnym postojom k nim, Definujú prostredníctvom písomných etúd si charakterové prvky ľudí, vecí, zvierat, Zdokonaľujú obsahovo podobné správy, listy atď. všímajú si individuálny podiel pisateľa a vplyv vonkajších okolností, Analyzujú slovesné útvary z rôznych období a porovnávajú ich obsah a štýl, Zvládnu logicky spracovať predlohu a interpretáciou vyjadriť svoj odlišný vzťah k téme umeleckého prednesu.	Základy slovesnej tvorby. Písomné etudy. Obsahovo podobné listy, správy. Analýza slovesných útvarov z rôznych období. Osobitá interpretácia umeleckého prednesu.

Žiaci po ukončení 2. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový standard
Analyzujú výber zo svojich záznamov a listov tak, aby boli zachytené dané udalosti s individuálnym postojom k nim, zvládnu spracovanie variácií na jeden príbeh, ovládajú napísanie úvahy, fejtónu, causeriu alebo poviedky na danú tému, aplikujú v písomnom prejave slovnú zásobu a vedomosti o štylistike slovenského jazyka, zdokonaľujú obsahovo v písomných etudách charakteristiku ľudí, analyzujú zákonitosti Žurnalistických a malých literárnych útvarov, zvládnu poznanie jazyka rôznych literárnych druhov ako aj jazyka rozhlasu, televízie, filmu a videa, analyzujú príklady Žurnalistických a malých literárnych varov a pochopiť ich v dobových súvislostiach,	Písanie záznamov. Variácie na jeden príbeh. Úvaha, fejtón, poviedka na danú tému. Písomný prejav so správnou štylistikou slovenského jazyka. Písomná etuda. Analýza Žurnalistických a malých literárnych útvarov. Poznanie jazyka rôznych literárnych druhov ako aj jazyka rozhlasu, televízie, filmu a videa. Analýza Žurnalistických a malých literárnych varov. Interpretácia fejtónu, krátkej poviedky alebo balady

--	--

Žiaci po ukončení 3. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zvládnu spracovať svoju Životnú skúsenosť ako poviedku, báseň alebo jednoaktovku, zvládnu spracovanie variácií na jeden príbeh, interpretujú svoj názor na svet pretlmočením v krátkom literárnom útvare, aplikujú v písomnom prejave slovnú zásobu a vedomosti o štylistike slovenského jazyka, ovládajú zákonitosti väčších literárnych útvarov ako je epos, román, divadelná hra, orientujú sa vo vývoji týchto literárnych útvarov, aplikujú v písaní poznanie jazyka rôznych literárnych druhov ako aj jazyka rozhlasu, televízie, filmu a videa, analyzujú príklady Žurnalistických a malých literárnych varov a pochopiť ich v dobových súvislostiach, zvládnu interpretáciu napr. fejtónu, krátkej poviedky alebo balady v zodpovedajúcom štýle. interpretujú a rozširujú osobný repertoár v umeleckom prednese.	Písanie vlastnej Životnej skúsenosti. Variácie na jeden príbeh. Poviedka – môj názor na svet. Písomný prejav so správnou štylistikou slovenského jazyka. Epos, román, divadelná hra. Vývoj eposu, románu, divadelnej hry. Používanie jazyka rôznych literárnych druhov ako aj jazyka rozhlasu, televízie, filmu a videa. Analýza Žurnalistických a malých literárnych varov. Interpretácia fejtónu, krátkej poviedky alebo balady. Osobný repertoár umeleckého prednesu.

Žiaci po ukončení 4. ročníka II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

Zvládnu písanie v zložitejších literárnych útvaroch, interpretujú spracovanie variácií na jeden príbeh, interpretujú svoj názor na svet pretlmočením v krátkom literárnom útvare,	Písanie v zložitejších literárnych útvaroch. Príbeh s viacerými variáciami. Variácie na jeden príbeh.
--	--

aplikujú v písomnom prejave kritiky na vytipované literárne a dramatické diela, aplikujú v písomnom prejave zákonitosti väčších literárnych útvarov ako je epos, román, divadelná hra, orientujú sa vo vývoji týchto literárnych útvarov, aplikujú v písaní poznanie jazyka rôznych literárnych druhov ako aj jazyka rozhlasu, televízie, filmu a videa, analyzujú súvislosti medzi jednotlivými druhmi umenia, interpretujú rôzne literárne smery z hľadiska historického a asociálneho, zvládnu seminárnu prácu úseku dejín slovesnej tvorby, ktorý Žiaka najviac zaujal v súvislosti s kultúrnym a spoločenským vývojom, zvládnu realizáciu stanovenej úlohy (písanie scenára) v absolventskom vystúpení.	Poviedka – môj názor na svet. Kritika na literárne a dramatické diela. Epos, román, divadelná hra. Vývoj eposu, románu, divadelnej hry – seminárna práca. Rozbor literárneho, rozhlasového, filmového diela. Analýza druhov umenia. Interpretácia rôznych literárnych smerov. Seminárna práca z dejín slovesnej tvorby. Absolventské predstavenie – scenár.
--	--

Záverečná skúška:

samostatná písomná práca v zložitejších literárnych útvaroch,

absolventské divadelné predstavenie - scenár,

kritika na literárne alebo umelecké

dielo, seminárna práca z dejín

slovesnej tvorby.

ROZŠÍRENÉ ŠTÚDIUM LITERÁRNO–DRAMATICKÉHO ODBORU

I. a II. stupeň základného štúdia

CHARAKTERISTIKA

Individuálne pripravovať všetkých žiakov pre štúdium na odborných školách (VŠMU, filozofické fakulty, pedagogická škola, zdravotná škola...). Rozšírené štúdium sa týka žiakov 3. a 4. ročníka druhej časti I. stupňa a žiakov 1. až 4. ročníka II. stupňa všetkých oddelení LDO.

Individuálna príprava v rozšírenom štúdiu nadväzuje na obsah práce a metódy používané v ročníkových skupinách (komplexnosť, dramatická hra ako metóda práce, motivácia ako východisko). Tým je možné predchádzať neorganizovanému nácviku monológov a prednesových partov. Preto je potrebné usilovať sa o to, aby si žiaci osvojili metódy práce používané v ročníkovej skupine a naučili sa ich tvorivo uplatňovať vo svojej individuálnej práci. Podobne je vhodné odporúčať prehľad predlôh uvádzaných v štátnom vzdelávacom programe na výber a k prípadným úpravám použiť iné vhodné metódy. Žiakov učiť uvedomovať si vlastné možnosti a schopnosti a podľa nich si pre seba vyberať vhodné predlohy, to znamená, že ich učiť tak, aby vedeli dramaturgicky a autorsky pracovať.

FORMY PRAKTICKEJ VÝUČBY

Vyučovanie všetkých predmetov v študijných zameraniach literárno-dramatického odboru je individuálne (prednes, hlasová výchova, tvorivé písanie) a skupinové (dramatika a slovesnosť, pohyb, práca v súbore, základy dramatickej tvorby, dejiny umenia).

PODMIENKY na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri umeleckom vzdelávaní v literárno- dramatickom odbore:

Proces výchovy a vzdelávania v literárno-dramatickom odbore zohľadňuje všeobecne záväzné právne predpisy upravujúce bezpečnosť práce, ochranu pred požiarom, prevádzkovanie objektov škôl a školských zariadení, ako aj technickú dokumentáciu používaných zariadení, príslušné normy a predpisy, ktoré upravujú výrobný proces alebo pracovné operácie zodpovedajúce obsahu vzdelávania v danom vyučovacom predmete literárno-dramatického odboru.

Učebné priestory literárno-dramatického odboru musia vyhovovať požiadavkám

VÝTVARNÝ ODBOR

Základ legislatívy:

- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a jeho novelizácie
- Štátny vzdelávací program pre ZUŠ (platný od 1. 9. 2015)
- Dodatky k ŠVP ZUŠ, rámcové učebné plány, normatívy materiálno-technického a priestorového zabezpečenia

Charakteristika odboru

Účel a miesto odboru v systéme vzdelávania

Výtvarný odbor v rámci SZUŠ rozvíja výtvarné a vizuálne vyjadrovacie schopnosti žiakov, ich estetické cítenie, tvorivé myslenie a technickú zručnosť pri výtvarnej tvorbe a poznávaní vizuálneho sveta. Splňa tento účel:

- Prípravné štúdium (najviac 2 ročníky) je určené pre deti v predškolskom veku a žiakov prvého stupňa základnej školy (ZŠ), ktorí prejavujú záujem a predpoklady pre výtvarnú tvorbu.
- Základné štúdium sa člení na primárne umelecké vzdelanie (ISCED 1B) a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie (ISCED 2B).
- Cieľom je pripraviť žiaka na ďalšie štúdium v umeleckých školách alebo na strednú umeleckú školu či konzervatórium, ale zároveň umožniť aj tvorivé vizuálne vyjadrenie ako súčasť jeho osobnostného rozvoja.

Špecifiká odboru vo vašej škole

V našej škole je realizovaný Výtvarný odbor s dvomi variantmi:

- Prípravné štúdium – pre deti predškolského veku a žiakov 1. ročníka ZŠ, trvanie max. 2 roky.
- Základné štúdium – pre žiakov 2. – 5./6. ročníka ZUŠ (prvú časť) a ďalej 2. časť pre žiakov vyšších ročníkov (do ukončenia II. stupňa ZUŠ) – podľa platnej schémy. Nezriaďujeme štúdium pre dospelých.

Charakteristika žiakov a pedagógov

- Žiaci sa vyznačujú zvýšeným záujmom o vizuálne umenie, výtvarnú tvorbu, vnímavým estetickým cítením a ochotou experimentovať.
- Pedagóg výtvarného odboru musí disponovať odbornou kvalifikáciou v oblasti výtvarného umenia / výtvarnej výchovy podľa príslušnej legislatívy, byť schopný individuálneho prístupu k žiakovi, podporiť jeho tvorivú iniciatívu a slobodu výtvarného prejavu.
- Vyučovací proces kladie dôraz na tvorivú činnosť žiaka, individuálny prístup a motivovanie k výtvarnému vyjadreniu.

Ciele vzdelávania

- Rozvíjať výtvarnú gramotnosť žiakov – schopnosť vnímať, vyjadrovať a interpretovať vizuálne prejavy v prostredí.
- Podporovať tvorivé myslenie, estetické cítenie a osobnostný rast prostredníctvom

- výtvarnej tvorby.
- Umožniť žiakom osvojovanie výtvarných techník a prístupov, experimentovanie s rôznymi výtvarnými médiami.
- Pripravovať žiakov na ďalšie štúdium výtvarne orientovaných odborov, ako aj na ich aktívnu participáciu v kultúrnom a umeleckom živote.
- Vytvárať podmienky pre individuálnu tvorivú prácu, samostatné rozhodovanie a zodpovednosť za výsledok vlastnej tvorby.

Špecifické ciele pre jednotlivé študijné úrovne

- *Prípravné štúdium* – rozvíjať základné grafické a výtvarné činnosti, podporiť záujem a radosť z tvorby, posilniť jemnú motoriku, predstavivosť, vizuálne vnímanie.
- *I. časť základného štúdia (primárne umelecké vzdelanie)* – rozvíjať výtvarnú techniku, vyjadrovacie schopnosti, začať systematickejšiu výtvarnú prácu s cieľom dosiahnuť určitú výkonnosť.
- *II. časť základného štúdia (nižšie sekundárne umelecké vzdelanie)* – prehĺbiť tvorivé a technické zručnosti, podporiť vyjadrovaciu autonómiu žiaka, orientovať sa v rôznych výtvarných médiách a štýloch, umožniť prezentáciu či uplatnenie tvorby v širšom kontexte.

Výchovno-vzdelávací obsah a učebné základne

Obsah vzdelávania vo výtvarnom odbore sa nečlení striktne na predmety, ale na tvorivú výtvarnú činnosť, ktorá zahŕňa grafiku, maľbu, modelovanie, priestorovú tvorbu, multimediálne výtvarné médiá (v závislosti od možností školy).

Učebné osnovy sú orientačné – učiteľ vypracuje konkrétny program vyučovania pre daný ročník a danú skupinu, pričom zabezpečí individuálny prístup.

Obsahové zložky (príklady tém)

- Základné výtvarné prvky: bod, čiara, tvar, plochy, farba, textúra, priestor, svetlo-tieň.
- Kompozícia, perspektíva, proporcia, vizuálne vzťahy.
- Materiály a techniky: kresba, akvarel, tempera, akryl, koláž, grafika, modelovanie hlinou či plastelínou, priestorová inštalácia.
- Umenie a kultúra: výtvarné umenie minulosti a súčasnosti, výstavy, umelecké trendy, vizuálna kultúra, dizajn.
- Tvorivé projekty: tematické výtvarné úlohy, voľná tvorba, experimentovanie, vizuálne vyjadrenie vlastného pohľadu.
- Multimediálne a digitálne médiá (ak škola zabezpečuje techniku): digitálne kreslenie, foto-grafie, manipulácia obrazu.
- Prepojenie s inými odbormi: integrácia s hudobným, literárno-dramatickým, tanečným odborom v prípade interdisciplinárnych projektov.

Učebné plány / dotácie hodín

Pre jednotlivé ročníky prípravného a základného štúdia zostavujeme učebné plány s hodinovou dotáciou podľa možností školy.

Prípravné štúdium (PŠ): 2×45 min ($1 \times$ týždenne) – spolu 2 hod./týždeň (66 hod./rok).

I. stupeň – 1. časť (primárne vzdelávanie): 3×45 min ($1 \times$ týždenne) – spolu 3 hod./týždeň; v 1. ročníku 2 hod./týždeň.

I. stupeň – 2. časť (nižšie sekundárne vzdelávanie): 3×45 min ($1 \times$ týždenne) – spolu 3 hod./týždeň (5 ročníkov).

I. stupeň – rozšírené štúdium: 6×45 min (možno deliť na $2 \times$ týždenne) – 6 hod./týždeň.

II. stupeň: 3×45 min ($1 \times$ týždenne) – 3 hod./týždeň.

II. stupeň – rozšírené štúdium: 6×45 min (možno deliť na $2 \times$ týždenne) – 6 hod./týždeň

Hodnotenie a výstupy

Hodnotenie žiaka sa nezameriava len na splnenie úlohy, ale predovšetkým na tvorivé, samostatné riešenie úlohy. Očakávané výstupy by mali byť špecifikované pre jednotlivé úrovne – napríklad: žiak dokáže vyjadriť výtvarnú predstavu, použiť rôzne techniky, experimentovať, kriticky zhodnotiť vlastnú tvorbu, prezentovať svoju prácu a zaujímať sa o výtvarné umenie. Pedagóg poskytuje spätnú väzbu, podporuje tvorivú iniciatívu a vedie žiaka k samostatnosti.

Organizácia vzdelávania

Vyučovanie sa realizuje individuálne alebo v malých skupinách – podľa veku žiakov, technických možností a programu školy. V prípade prípravného štúdia sa preferuje skupinová výuka s dôrazom na hravé, výtvarné aktivity motivujúce k tvorbe. Od vyšších ročníkov je možné viac skupinovej práce, projektov, výstav, spolupráce medzi triedami. Výuka sa koná po vyučovaní ZŠ (popoludní).

Materiálno-technické a priestorové podmienky

Škola zabezpečuje učebňu pre výtvarný odbor vybavenú pracovnými stolmi, výtvarnými pomôckami (farby, papier, modelovací materiál, nástroje), umývacím zariadením, prirodzeným alebo dobrým umelým osvetlením, možnosťou sušenia prác, vitrínou alebo priestorom pre výstavnú prezentáciu. V prípade možností možno doplniť digitálne pomôcky (počítače/tablety s grafikou, interaktívna tabuľa).

Bezpečnosť a ochrana zdravia: triedy a pracoviská spĺňajú hygienické a technické požiadavky, vyučujúci sú oboznámení s BOZP a žiaci sú poučení o zásadách bezpečného zaobchádzania s výtvarnými materiálmi.

Organizácia roka a časový plán

- Vyučovanie prebieha v školskom roku zvyčajne od septembra do júna.
- Prípravné štúdium 2 ročníky – 1. a 2. ročník prípravného.
- Základné štúdium I. časť a II. časť – jednotlivé ročníky podľa schváleného školského programu.
- Možnosť pedagogických a umeleckých aktivít (výstavy žiakov, verejné prezentácie, projekty, exkurzie) aspoň raz ročne.
- Vnútné hodnotenie, konzultácie so zákonnými zástupcami, rada predmetovej komisie

alebo odboru.

Prepojenie s inými odbormi a so životom školy

- Výtvarný odbor aktívne spolupracuje s ostatnými odbormi ZUŠ (hudobný odbor, literárno-dramatický, tanečný) na medziodborových projektoch (napr. výtvarná výzdoba koncertu, scénografia, vizuálne projekty pre tanečné vystúpenie).
- Spolupráca so základnou školou a zákonnými zástupcami: informovanie rodičov o programe odboru, možnosti prezentácie prác žiakov, zapájanie širšej komunity (výstavy v školských priestoroch, výstavy v meste).
- Zapojenie žiakov do výtvarných súťaží, exkurzií do galérií, návštev výstav, environmentálneho alebo kultúrneho programu, čo rozširuje ich vizuálny horizont a motiváciu.

Hodnotenie, autoevaluácia a spätná väzba

- Pedagóg výtvarného odboru vypracuje kritériá hodnotenia, ktoré zahŕňajú nielen technickú úroveň, ale aj originalitu, samostatnosť riešenia, osobitý prístup žiaka.
- Žiaci/rodičia sú informovaní o postupe, výsledkoch – napríklad prostredníctvom výstav, reflexie práce, individuálnych rozhovorov alebo zápisníkov tvorby.
- Škola zabezpečí internú autoevaluáciu odboru: analýzu dosiahnutých výsledkov žiakov, spokojnosti zákonných zástupcov, materiálno-technického zabezpečenia odboru, možností rozvoja a aktualizácie programu.
- Na základe výsledkov autoevaluácie sa aktualizuje školský vzdelávací program odboru – napríklad zmenou tém, pracovných postupov, doplnením techniky alebo pomôcok.

Záver

Výtvarný odbor v našej škole má ambíciu vytvoriť tvorivé, esteticky citlivé a technicky zručné žiacke kolektívy, ktoré budú schopné vizuálne vyjadriť svoje myšlienky, vnímať svet kreatívne a participovať v kultúrnom živote. S cieľom podporiť individuálny rozvoj každého žiaka, školský program odboru bude flexibilný, otvorený k záujmom a predpokladom žiaka, technologicky adekvátny a v súlade s platnou legislatívou a rámcovým dokumentom ŠVP ZUŠ.

7. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom školy je slovenský jazyk v súlade s § 12 školského zákona.

8. Hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiakov sa uskutočňuje podľa školského zákona a § 8 až § 12 vyhlášky č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole v znení neskorších predpisov.

Prospech v jednotlivých predmetoch sa hodnotí klasifikačnými stupňami:

- 1 - výborný
- 2 - chválitebný
- 3 - uspokojivý
- 4 - neuspokojivý

Celkové hodnotenie na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje stupňami prospel s vyznamenaním, prospel, neprospel. Žiak prospel s vyznamenaním, ak je z hlavného predmetu hodnotený stupňom 1, v žiadnom povinnom predmete nemá horší stupeň ako 2 a jeho priemerný prospech z povinných predmetov nie je horší ako 1,5. Žiak prospel, ak v žiadnom povinnom predmete nie je hodnotený stupňom neuspokojivý.

Prípravné štúdium sa hodnotí slovne na formulári schválenom ministerstvom. Správanie žiaka sa osobitne nehodnotí. Škola môže počas roka používať slovnú spätnú väzbu ako pedagogický nástroj; na vysvedčení a v pedagogickej dokumentácii postupuje podľa platných pravidiel hodnotenia a schválených formulárov.

Ak žiaka nemožno hodnotiť v riadnom termíne, postupuje sa podľa § 9 vyhlášky č. 324/2008 Z. z. Opravná skúška je možná pri hodnotení neuspokojivý z predmetu odlišného od hlavného predmetu; termíny a postup určuje § 10 uvedenej vyhlášky. Komisionálne skúšky sa organizujú podľa § 12.

Základné kritériá hodnotenia

- miera splnenia výkonových štandardov a cieľov predmetu;
- technická a umelecká úroveň primeraná ročníku a individuálnym možnostiam;
- pravidelnosť a samostatnosť prípravy;
- tvorivosť, schopnosť reflexie a uplatnenie získaných zručností;
- pri kolektívnych predmetoch aj spolupráca, zodpovednosť a pripravenosť na spoločnú tvorbu.

9. Systém podpory žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Škola vytvára podmienky na dostupné, bezpečné a rešpektujúce umelecké vzdelávanie a primerane odstraňuje bariéry, ktoré by žiakovi bránili v zapojení do výchovno-vzdelávacieho procesu. Podpora sa plánuje individuálne a v spolupráci so zákonným zástupcom, pedagogickými zamestnancami a podľa potreby so zariadením poradenstva a prevencie.

- včasné zachytenie vzdelávacích, komunikačných, zdravotných, sociálnych alebo adaptačných potrieb žiaka;
- primerané úpravy organizácie, tempa, metód, formy zadania, komunikácie a prostredia bez zníženia podstatných cieľov umeleckého vzdelávania;
- uplatňovanie podporných opatrení podľa školského zákona a odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie, ak sú potrebné;
- spolupráca s rodičom a pravidelné vyhodnocovanie účinnosti podpory;
- ochrana dôstojnosti, súkromia a bezpečnosti žiaka;
- prevencia diskriminácie, šikanovania a vylučovania z kolektívu;
- pri verejných vystúpeniach a skúškach primerané organizačné úpravy vyplývajúce z potrieb žiaka, ak nemeňa podstatu hodnoteného výkonu.

Ak škola vzdeláva žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vytvára pre neho podmienky v súlade s § 7 ods. 5 školského zákona, najmä prostredníctvom individuálneho vzdelávacieho programu, príslušného vzdelávacieho programu alebo poskytovaných podporných opatrení podľa charakteru potreby.

10. Stratégia digitálnej transformácie vzdelávania

Cieľom školy je využívať digitálne technológie účelne, bezpečne a primerane veku tak, aby podporovali umelecké učenie a nenahrádzali nevyhnutnú praktickú tvorivú skúsenosť.

- využívanie iZUŠ a ďalších schválených systémov na pedagogickú dokumentáciu, komunikáciu a organizáciu výučby v súlade s pravidlami ochrany osobných údajov;
- rozvoj digitálnej gramotnosti pri práci s notovým softvérom, zvukom, obrazom, videom, digitálnou tvorbou a prezentáciou umeleckých výstupov;
- primeraná práca s digitálnymi a AI nástrojmi s dôrazom na autorstvo, overovanie informácií, autorské právo, transparentnosť a etické používanie;
- ochrana účtov, prístupových údajov a osobných údajov žiakov;
- preferovanie legálneho a licenčne vyhovujúceho softvéru a obsahu;
- pravidelné vzdelávanie pedagogických zamestnancov v digitálnej bezpečnosti a efektívnom využívaní technológií;
- zachovanie rovnováhy medzi digitálnymi nástrojmi a živou umeleckou tvorbou, pohybom, hrou na nástroji, javiskovou a výtvarnou praxou.

11. Právne a kurikulárne východiská

- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení účinnom od 1. 9. 2026, najmä § 7, § 17, § 49 a § 50.
- Zákon č. 321/2025 Z. z. o školskej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov - prerokovanie ŠkVP v rade školy a pedagogickej rade.
- Vyhláška č. 324/2008 Z. z. o základnej umeleckej škole v znení neskorších predpisov.
- Vyhláška č. 339/2023 Z. z. o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii v znení vyhlášky č. 216/2026 Z. z.
- Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie vlády SR č. 201/2019 Z. z. o priamej výchovno-vzdelávacej činnosti v znení neskorších predpisov.
- Štátny vzdelávací program pre základné umelecké školy, účinný od 1. 9. 2015, v znení zapracovaných dodatkov.
- Rámcové učebné plány Štátneho vzdelávacieho programu základnej umeleckej školy, schválené 9. 2. 2018 pod č. 2018/3131:1-10A0 s účinnosťou od 1. 9. 2018.

Zverejnenie

Riaditeľka školy zabezpečí zverejnenie ŠkVP podľa § 7 ods. 9 školského zákona na verejne prístupnom mieste, na webovom sídle školy a na webovom sídle určenom ministerstvom do 60 dní od jeho schválenia.

Záverečné ustanovenie

Pri rozpore medzi staršou pedagogickou formuláciou zachovanou v učebných osnovách a platným právnym predpisom alebo záväzným rámcovým učebným plánom sa použije platný právny predpis a záväzný rámcový učebný plán. Zmeny ŠkVP sa vykonávajú po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy a vydaní riaditeľkou školy.